КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 6/2020

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук
банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:
Төраганын м.а.: Айбалаева А. М.
Коллегия мүчөлөрү: Темиров К. А.
Мамбетмусаева А. Ж.
Солтобаева Р. Т.
Куанбек кызы Н.
Жооптуу катчы: Тиленбаева К. Ж.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Юридикалык башкармалыгына:
телефон: (996 312) 61 10 38 телефону
факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
http://www.nbkr.kg

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын басылмалары бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 61 08 59 телефону
факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
http://www.nbkr.kg

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.
Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.
Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «M-Maxima» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.
Бишкек шаары, Горький көчөсү, 48/1-6.
2021-жылдын 6-августунда басууга кол коюлган.
2021-жылдын 12-августунда басылган.
100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2021-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:
И.о. председателя: Айбалаева А. М.
Члены коллегии: Темиров К. А.
Мамбетмусаева А. Ж.
Солтобаева Р. Т.
Куанбек кызы Н.
Ответственный секретарь: Тиленбаева К. Ж.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:
г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
http://www.nbkr.kg

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:
г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
http://www.nbkr.kg

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.
Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.
Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Maxima».
г. Бишкек, ул. Горького, 48/1-6
Подписано в печать 6 августа 2021 года.
Отпечатано 12 августа 2021 года.
Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2021 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – февраль, июнь, август, ноябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банкаw Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в феврале, июне, августе, ноябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 9- декабрындагы №2020-П-09/71-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы №26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2020-жылдын 10-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 11
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 16-декабрындагы № 2020-П-07/72-4-(ДКП) «2021-жылга милдеттүү кам түзүү графиги тууралуу» токтому (2020-жылдын 21-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)........ 13
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы №2020-П-12/73-10-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 29-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 15
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы №2020-П-12/73-11-(НПА) « Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 28-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 46
5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы №2020-П-33/73-12-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (2020-жылдын 29-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 54
6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73-13-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата таасир этүү чараларын колдонуу маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 29-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 93
7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы №2020-П-14/73-17-(ПС) «Кыргыз Республикасынын

Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы №51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 25-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..100

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 28-декабрындагы № 2020-П-14/75-1-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 18-мартындагы №2020-П-12/13-1-(БС) «COVID-19 пандемиясына байланыштуу финансы-кредит уюмдарынын ишин убактылуу жөнгө салуу эрежелери жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 30-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..188

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 28-декабрындагы № 2020-П-14/75-2-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-июнундагы №2020-П-14/38-6-(ПС) «COVID-19 коронавирус инфекциясынын жайылышына байланыштуу төлөм уюмдарына/төлөм системаларынын операторлоруна инспектордук текшерүүлөрдү, өтүнмө берүүчүлөргө алдын ала текшерүүлөрдү жүргүзүүнү токтото туруу боюнча убактылуу чаралар жөнүндө» токтомун күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө» токтому (2020-жылдын 30-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..190

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 28-декабрындагы № 2020-П-12/75-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 30-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)...........................192

11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 28-декабрындагы №2020-П-33/75-4-(НФКУ) «Банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (2020-жылдын 30-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..201

12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 28-декабрындагы №2020-П-33/75-5-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 30-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)...........................235

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской от 9 декабря 2020 года № 2020-П-09/71-1-(НПА) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года №26/5» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 10 декабря 2020 года) 239

2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 16 декабря 2020 года № 2020-П-07/72-4-(ДКП) «О графике обязательного резервирования на 2021 год» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 21 декабря 2020 года)... 241

3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 декабря 2020 года № 2020-П-12/73-10-(НПА) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 29 декабря 2020 года)..243

4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 декабря 2020 года № 2020-П-12/73-11-(НПА) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 декабря 2020 года)..272

5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 29 декабря 2020 года) 280

6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-13-(НФКУ) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам применения мер воздействия к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным

Национальному банку Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 29 декабря 2020 года)..316

7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 декабря 2020 года № 2020-П-14/73-17-(ПС) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года №51/4»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 25 декабря 2020 года)..324

8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 декабря 2020 года № 2020-П-14/75-1-(ПС) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных правилах регулирования деятельности финансово-кредитных организаций в связи с пандемией COVID-19» от 18 марта 2020 года № 2020-П-12/13-1-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 декабря 2020 года)..409

9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 декабря 2020 года № 2020-П-14/75-2-(ПС) «О признании утратившим силу постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных мерах по приостановлению инспекторских и предварительных проверок платежных организаций/ операторов платежных систем/заявителей в связи с распространением коронавирусной инфекции COVID-19» от 29 июня 2020 года № 2020-П-14/38-6-(ПС)»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 декабря 2020 года).. 411

10. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 декабря 2020 года №2020-П-12/75-3-(НПА) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 декабря 2020 года)..413

11. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 декабря 2020 года №2020-П-33/75-4-(НФКУ) «Об утверждении Положения «О классификации активов и формирования резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков небанковскими финансово-кредитными организациями»»

(опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 декабря 2020 года)..422

12. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 декабря 2020 года № 2020-П-33/75-5-(НФКУ) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 декабря 2020 года)..455

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 9-декабрындагы
№ 2020-П-09/71–1-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчет жөнүндө» жобонун:

- 4.3-пунктундагы «, 23, 25» деген сандар алынып салынсын.
- 1-тиркемесинин 27 жана 29-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын.
- 2-тиркемесинин 23 жана 25-бөлүктөрү күчүн жоготкон катары таанылсын.

2. Юридика башкармалыгы:

- токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 16-декабрындагы
№ 2020-П-07/72–4-(ДКП)

2021-жылга милдеттүү кам түзүү графиги тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 68-беренесине жана Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 13-мартындагы № 2019-П-07/10–1-(ДКП) токтому менен бекитилген «Милдеттүү камдар жөнүндө» жобого ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. 2021-жылга милдеттүү кам түзүү графиги (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2021-жылдын 4-январынан тартып күчүнө кирет.

4. Токтомдун аткарылышын контролдоо Экономика башкармалыгын тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 16-декабрындагы
№ 2020-П-07/72–4-(ДКП)
токтомуна карата тиркеме

2021-жылга милдеттүү кам түзүү графиги

	Эсептик мезгил аралыгы		Базалык мезгил аралыгы		Мезгил аралыгынын узактыгы
	башталышы	аягы	башталышы	аягы	
1	07.12.2020	03.01.2021	04.01.2021	31.01.2021	28 күн
2	04.01.2021	31.01.2021	01.02.2021	28.02.2021	28 күн
3	01.02.2021	28.02.2021	01.03.2021	28.03.2021	28 күн
4	01.03.2021	28.03.2021	29.03.2021	25.04.2021	28 күн
5	29.03.2021	25.04.2021	26.04.2021	23.05.2021	28 күн
6	26.04.2021	23.05.2021	24.05.2021	20.06.2021	28 күн
7	24.05.2021	20.06.2021	21.06.2021	18.07.2021	28 күн
8	21.06.2021	18.07.2021	19.07.2021	15.08.2021	28 күн
9	19.07.2021	15.08.2021	16.08.2021	12.09.2021	28 күн
10	16.08.2021	12.09.2021	13.09.2021	10.10.2021	28 күн
11	13.09.2021	10.10.2021	11.10.2021	07.11.2021	28 күн
12	11.10.2021	07.11.2021	08.11.2021	05.12.2021	28 күн
13	08.11.2021	05.12.2021	06.12.2021	02.01.2022	28 күн

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-12/73–10-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

− 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/1 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктар милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык нормативдер жана талаптар жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу»;

− 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/2 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча» Нускоону бекитүү жөнүндө»;

− 2004-жылдын 15-сентябрындагы № 24/4 «Кредиттөөдөгү чектөөлөр жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу»;

− 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

− 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23–9-(НПА) «Коммерциялык банктардын жана банктык эмес финансы-кредит

уюмдарынын системалуу маанилүүлүгүн аныктоо критерийлери жөнүндө» Жобону бекитүү жөнүндө»;

− 2019-жылдын 28-июнундагы № 2019-П-12/34–4-(НПА) «Консолидацияланган көзөмөл жөнүндө» жобону жана «Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик консолидацияланган отчет жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Токтом 2021-жылдын 1-июлунан тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Кепилдик фонд» ААКты, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин түздөн-түз тескөөгө алган мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-12/73–10-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/1 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктар милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык нормативдер жана талаптар жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктар милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык нормативдер жана талаптар жөнүндөгү» жобонун:

− 4.2-пунктунун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2) ОБ – банктын милдеттенмелери, аларга ликвиддүүлүк ченемин (көрсөткүчүн) эсептөөдө төмөнкүлөр кирет:

− келишимде белгиленген, азайтылбаган калдыкты эске албаганда (келишим бузулганга чейин колдонууга болбой турган), юридикалык жактардын жана жеке адамдардын улуттук жана чет өлкө валютасындагы талап боюнча төлөнүүчү депозиттери, ошондой эле эсептешүүдөгү акча каражаттары;

− эгерде келишим шарттарында келишимде белгиленген, азайтылбаган калдыкты эске албаганда, келишимди жокко чыгаруу жана айыптык пайыздык ченди төлөө зарылдыгысыз эле, мөөнөтү бүткөнгө чейин же башка милдеттенмелер келип чыкканга чейин кардар тарабынан акча каражаттарын бөлүп толуктоо же бөлүп алуу мүмкүнчүлүгү каралган болсо, мөөнөттүү аманат (депозит) суммасы;

− банк тарабынан чыгарылган векселдерди жана башка баалуу кагаздарды кошо алганда, кайсы болбосун башка милдеттенмелер, алар боюнча эсептешүүлөр отчеттук күндөн кийинки 30 (отуз) күн ичинде келип жеткен кайтарым репо-келишими боюнча сатылган баалуу кагаздар боюнча милдеттенмелер, ошондой эле келишим

боюнча аларды аткаруу мөөнөтү отчеттук күндөн кийинки 30 (отуз) күн ичинде келип жеткен балансттан тышкаркы милдеттенмелер.

Аткаруу мөөнөтү аныкталбаган баланстан тышкаркы милдеттенмелер (шартсыз түрдө аткаруу милдеттенмеси менен, банктык гарантиялар, аккредитивдер жана кредиттик линиялар) ликвиддүүлүк коэффициентин эсептөөдө мындай баланстан тышкаркы милдеттенмелердин жалпы суммасынын 10 пайызы өлчөмүндө эсептөөгө киргизилет.

Эскертүү: алар боюнча ар бир транш өзүнчө кредит катары каралган кредиттик линиялар боюнча баланстан тышкаркы милдеттенмелер ликвиддүүлүк ченемин (көрсөткүчүн) эсептөөгө киргизилбейт.

Мында, банктын СВОП жана форвард бүтүмдөрү боюнча милдеттенмелери банктын контрагентке карата талаптарын минуска чыгаруу менен милдеттенмелердин таза наркынын негизинде эсепке алынат.

− банктын талап боюнча төлөнүүчү металл эсептери боюнча же жакынкы 30 (отуз) күн ичинде аткаруу мөөнөтү менен милдеттенмелери.»;

− 4.9-пункттун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2) КОБ – банктын кыска мөөнөттүү милдеттенмелери:

а) келишимде белгиленген, азайтылбаган калдыкты эске албаганда (келишим бузулганга чейин колдонууга болбой турган), юридикалык жактардын жана жеке адамдардын улуттук жана чет өлкө валютасындагы талап боюнча төлөнүүчү депозиттери, ошондой эле эсептешүүдөгү акча каражаттары;

б) эгерде келишим шарттарында келишимде белгиленген, азайтылбаган калдыкты эске албаганда, келишимди жокко чыгаруу жана айыптык пайыздык ченди төлөө зарылдыгысыз эле, мөөнөтү бүткөнгө чейин же башка милдеттенмелер келип чыкканга чейин кардар тарабынан акча каражаттарын бөлүп толуктоо же бөлүп алуу мүмкүнчүлүгү каралган болсо, мөөнөттүү аманат (депозит) суммасы;

в) алар боюнча эсептешүүлөр 7 (жети) күн ичинде келип жетүүчү башка милдеттенмелер, ошондой эле келишим боюнча аларды аткаруу мөөнөтү отчеттук күндөн кийинки 7 (жети) күн ичинде келип жетүүчү баланстан тышкаркы милдеттенмелер.

Мында, банктын СВОП жана форвард бүтүмдөрү боюнча милдеттенмелери банктын контрагентке карата талаптарын минуска чыгаруу менен милдеттенмелердин таза наркынын негизинде эсепке алынат.

Аткаруу мөөнөтү аныкталбаган балансан тышкаркы милдеттенмелер (шартсыз түрдө аткаруу милдеттенмеси менен банктык гарантиялар, аккредитивдер жана кредиттик линиялар) ликвиддүүлүк коэффициентин эсептөөдө мындай баланстан тышкаркы милдеттенмелердин жалпы суммасынын 10 пайызы өлчөмүндө эсептөөгө киргизилет.

Эскертүү: алар боюнча ар бир транш өзүнчө кредит катары каралган кредиттик линиялар боюнча баланстан тышкаркы милдеттенмелер ликвиддүүлүк ченемин (көрсөткүчүн) эсептөөгө киргизилбейт.

г) ушул пункттчанын «а» – «в» абзацтарында камтылбаган, Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду алдында милдеттенмелеринин жалпы суммасынын 50%;

д) жеке адамдардын жана юридикалык жактардын талап боюнча төлөнүүчү жеке белгиси көрсөтүлбөгөн металл эсептери боюнча жана аткаруу мөөнөтү жакынкы 7 (жети) күн ичинде келип жеткен милдеттенмелери.»;

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/2 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча» Нускоону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоонун:

− 3.8-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.8. Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталдын түзүмүнө төмөнкү элементтер кирет:

1) «жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал» – бул, жеке адамдар жана юридикалык

жактар тарабынан төлөнгөн уставдык капиталдан үстөк салынган каражаттар. Ал эми бул каражаттарды салуу зарылчылыгы Улуттук банктын өздүк (регулятивдик) капиталдын (Биринчи денгээлдеги капиталдын) минималдуу өлчөмү жана/же экономикалык ченемдер боюнча белгиленген талаптарын банк аткарбай койгон учурда жана/же аларды аткарбай коюу тобокелдигинин орун алышы, анын ичинде Улуттук банктын талабы боюнча, жана/же уставдык капиталды Улуттук банк белгилеген мөөнөттө көбөйтүү зарылчылыгы шартында келип чыгат. Бул каражаттар банк жеке адамдар жана юридикалык жактар менен банк акцияларын салынуучу каражаттарды кайтарылып алынгыс (кандай болбосун жагдайда), мөөнөтү белгиленбеген шарттарда, ошондой эле банк банкроттук абалда калган учурда ошол каражаттар боюнча талаптар банктын акционерлеринин талаптарындай эле кезектүүлүктө канааттандырылып берилиши шартында сатып алуу эсебинен каражат салуу тууралуу келишим түзгөн шартта гана чегерилет. Кошумча капитал өлчөмү банк ушул талаптар жана ченемдер боюнча минималдуу чекти (маанини) аткаруусу үчүн жетиштүү болууга тийиш. Кийинчерээк, жеке адамдар жана юридикалык жактар кошумча салган каражаттар жөнөкөй жана/же артыкчылыктуу акцияларга өзгөртүлүп, алардын ээлери сунушталган ошол каражат суммасына чыгарылган акцияларды талашсыз сатып алуу укугуна ээ болот;

2) «биринчи деңгээлдеги кошумча капитал критерийлерине ылайык келген, бирок Биринчи деңгээлдеги базалык капитал үчүн алгылыксыз болгон артыкчылыктуу акциялар». Бул статьяда артыкчылыктуу акциялар алардын номиналдык наркынан жогору төгүлгөн сумманы эске алуу менен көрсөтүлөт;

3) «капиталдын башка инструменттери» – капиталдын сыяктуу эле, карыздык милдеттенмелер белгилерине ээ инструменттер. Аларга мөөнөтсүз субординацияланган карыз кирет.

Субординацияланган карыз деп күрөө менен камсыздалбаган, кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнүүгө тийиш болбогон, банк жоюлуп кеткен шартта ал боюнча талаптар кредиторлордун жана аманатчылардын бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок банктын акционерлери менен эсептешүүлөргө чейин акыркы болуп орду жабылуучу милдеттенмелерди түшүнүүгө болот.

Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталдын банк тарабынан эмитирленген инструменттери аларга карата белгиленген критерийлерге жооп бериши тийиш.»;

Нускоого карата тиркеменин:

− «Баланстан тышкары милдеттенмелер» деген бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Баланстан тышкары милдеттенмелер

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик конверсия факторлору%	Кредиттик тобокелдик%	Салмактанып алынган маани
510	Кредит берүүгө милдеттенмелер	0			0
510.1			100%	0%	
510.2			100%	10%	0
510.3			100%	20%	0
510.4			100%	50%	0
510.5			100%	100%	0
520	Кредиттер жана баалуу кагаздар боюнча жалпы гарантиялар, камдык аккредитивдер жана гарантиялар	0			0
520.1			100%	0%	
520.2			100%	10%	0
520.3			100%	20%	0
520.4			100%	50%	0
520.5			100%	100%	0
530	Конкреттүү бүтүмдөргө байланыштуу милдеттенмелер	0			0
530.1			50%	0%	
530.2			50%	10%	0
530.3			50%	20%	0
530.4			50%	50%	0
530.5			50%	100%	0

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик конверсия факторлору%	Кредиттик тобокелдик%	Салмактанып алынган маани
540	Соода боюнча бүтүмдөргө байланыштуу милдеттенмелер	0			0
540.1			50%	0%	
540.2			50%	10%	0
540.3			50%	20%	0
540.4			50%	50%	0
540.5			50%	100%	0
550	Кийинчирээк сатып алуу шартында сатуу жөнүндө макулдашуу	0			0
550.1			100%	0%	
550.2			100%	10%	0
550.3			100%	20%	0
550.4			100%	50%	0
550.5			100%	100%	0
560	Активдерди сатып алуу боюнча милдеттенмелер	0			0
560.1			100%	0%	
560.2			100%	10%	0
560.3			100%	20%	0
560.4			100%	50%	0
560.5			100%	100%	0
570	Валюта операциялары	0			0
570.1	1 жылдан аз	0			0
			2%	20%	0
			2%	100%	
570.2	1 жылдан 2 жылга чейин	0			0
			5%	20%	0
			5%	100%	0
570.3	Ар бир кийинки жылга	0			0
				20%	0
				100%	0
580	Пайыздык чен менен операциялар	0			0

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик конверсия факторлору%	Кредиттик тобокелдик%	Салмактанып алынган маани
580.1	1 жылдан аз	0			0
			0,5%	20%	0
			0,5%	100%	0
580.2	1 жылдан 2 жылга чейин	0			0
			1%	20%	0
			1%	100%	0
580.3	Ар бир кийинки жылга	0			0
				20%	0
				100%	0
590	Башка балансдан тышкаркы милдеттенмелер	0			0
590.1			100%		0
590.2			100%		0
590.3			100%		0
600	Бардыгы болуп, баланстан тышкаркы милдеттенмелер (510–590 ст. суммалары)	0			0
610	Потенциялдуу жана лизингдик жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга бардыгы болуп атайын камдар (мындан ары -чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын камдар	0			
610.1	Баланстык активдер боюнча чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын кам	0			
610.2	Баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын кам	0			

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик конверсия факторлору%	Кредиттик тобокелдик%	Салмактанып алынган маани
620	Бардыгы болуп чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын камдарды эсептен алып салуу менен тобокелдик деңгээли боюнча салмактанып алынган балакстык активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер (440 ст. плюс 600 ст. минус 610 ст.)				0

«;

– «Капитал жана капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенттери» деген бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Капитал жана капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенттери

(миң сом)

№	Статьялар	Сумма
	Биринчи деңгээлдеги капитал (Өздүк капитал)	
	Биринчи деңгээлдеги базалык капитал	
710	Жөнөкөй акциялар	
720	Артыкчылыктуу куммулятивдик эмес (Биринчи деңгээлдеги базалык капиталга кошуу үчүн алгылыктуу) акциялар	
730	Номиналдан үстөк салынган капитал	
740	Банктын келечектеги керектөөлөрү үчүн камдар	0
750	Өткөн жылдардын бөлүштүрүлбөгөн пайдасы (чыгымдары)	0
760	(–) Өтүп жаткан жылдын чыгымдары	0
770	(–) Материалдык эмес активдер (430.1-ст.)	0
780	(–) Консолидацияланбаган башка банктарга жана финансы-кредиттик уюмдарга, ошондой эле финансылык эмес уюмдарга инвестициялар (акциялар же капиталда катышуу үлүшү түрүндө) (200.1-ст.– 230.1-ст., 390-ст., 400-ст.)	0
790	(–) Мөөнөтү узартылган салыктык активдер	0
800	(–) Банктын менчик акцияларына тике же кыйыр инвестициялар	0
810	**Бардыгы болуп Биринчи деңгээлдеги базалык капитал** (710–800-статьялардын суммасы)	0

№	Статьялар	Сумма
	Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал	
820	Жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал	0
830	Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталдын критерийлерине ылайык келген, бирок Биринчи деңгээлдеги базалык капитал үчүн алгылыксыз болгон артыкчылыктуу акциялар	0
840	Капиталдын башка инструменттери: мөөнөтсүз субординацияланган карыз (630-ст.)	0
850	(–) Биринчи деңгээлдеги менчик кошумча капиталга тике же кыйыр инвестициялар	0
860	(–) Консолидацияланбаган банктардын Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталына, финансы-кредиттик уюмдардын жана финансылык эмес уюмдардын капиталына инвестициялар (эгер колдонулса)	0
870	**Бардыгы болуп Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал** (820–860-статьялардын суммасы)	0
880	**Бардыгы болуп Биринчи деңгээлдеги капитал** (810–870-статьялардын суммасы)	0
	Экинчи деңгээлдеги капитал	
890	Өтүп жаткан жылдын пайдасы	0
900	Жалпы (кошуу үчүн алгылыктуу) камдар а) потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга карата «жалпы» камдар б) кредиттерден башка активдерден потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга карата «жалпы» камдар	0
910	Баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча камдар	0
920	Консолидациялоодо чет өлкө валютасын кайра эсептөө боюнча камдар	
920.1	Пайданы текшилөөгө камдар	0
920.2	Инвестициялар боюнча тобокелдиктердин ордун жабууга камдар	0
930	Экинчи деңгээлдеги капиталга киргизүү үчүн Улуттук банк тарабынан колдоого алынган капиталдын жана карыздык инструменттердин бир бөлүгү	0
940	Экинчи деңгээлдеги капиталга киргизилген (Биринчи деңгээлдеги капиталга киргизилбеген) акциялардын сатуу баасынын жана эмиссиялоо натыйжасы боюнча алардын номиналдык наркынын ортосундагы айырма	0
950	(–) Экинчи деңгээлдеги өздүк капиталга тике же кыйыр инвестициялар	0
960	(–) Консолидацияланбаган банктардын Экинчи деңгээлдеги капиталына, финансы-кредиттик уюмдардын жана финансылык эмес уюмдардын капиталына инвестициялар (эгер колдонулса)	0
970	**Бардыгы болуп Экинчи деңгээлдеги капитал (890–960-статьялардын суммасы)**	0

№	Статьялар	Сумма
980	**Бардыгы болуп таза суммардык капитал (880–970-статьялардын суммасы)**	0
990	Суммардык капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенти (980-ст./620-ст.)	
1000	Биринчи деңгээлдеги капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенти (880-ст./620-ст.)	
1010	Биринчи деңгээлдеги базалык капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенти (810-ст./620-ст.)	

«.

3. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 15-сентябрындагы № 24/4 «Кредиттөөдөгү чектөөлөр жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттөөдөгү чектөөлөр жөнүндө» нускоонун:

− 3.1.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.1.2. «Standard and Poor's», «Fitch Ratings», «Moody's Investors Service», «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» рейтингдик агенттигинин бири тарабынан ыйгарылган «ВВВ» же «Ваа2» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү кредиттик рейтингге ээ болгон коммерциялык банктарга жайгаштырылган каражаттар, ошондой эле ушундай банктар тарабынан гарантияланган кредиттер. Мына ушул өзгөчө учурлар мүмкүндүгүнөн пайдалануу үчүн банктын ыйгарылган рейтингди тастыктоочу тиешелүү документтери болууга тийиш, атап айтканда: рейтингдик агенттиктин аталышы, рейтинг алгачкы ыйгарылган күн жана ыйгарылган рейтинг тастыкталган күн, рейтинг жөнүндө алгылыктуу маалыматтар булагы, ошондой эле банк-корреспонденттин акыркы жылдык отчету.».

4. Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчет жөнүндө» жобонун:

− 4.7-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.7. Коммерциялык банктардын областтар боюнча жайгашкан филиалдары башкы банк тарабынан консолидацияланган ПРБО берилгенден кийин отчеттук чейректен кийинки айдын 15ине чейинки мөөнөттө, Улуттук банктын тиешелүү областтык (регионалдык) башкармалыгына ПРБОнун төмөнкү бөлүктөрүнө тиешелүү маалыматты (электрондук жана кагаз түрүндө) чейрек сайын берип турууга тийиш:

1-бөлүк. Баланстык отчет

А. Активдер

Б. Милдеттенмелер

2-бөлүк. Пайдалар жана чыгымдар жөнүндө отчет:

А. Пайыздык кирешелер

Б. Пайыздык чыгашалар

В. Пайыздык эмес кирешелер

Г. Пайыздык эмес чыгашалар

Д. Операциялык жана административдик башка чыгашалар

2.А. Банк тарабынан «ислам терезеси» алкагында жүзөгө ашырылган операциялар боюнча пайдалар жана чыгымдар жөнүндө отчет.

29-бөлүк. Депозиттер, кредиттер жана колдонулган пайыздык чендер жөнүндө отчет:

А. «Кредиттер боюнча карыз»

Б. «Бир мезгил ичинде берилген кредиттер»

В. «Депозиттердин көлөмү»

Г. «Бир мезгил ичинде кабыл алынган депозиттер»

Коммерциялык банктардын филиалдары төмөнкү отчеттордун электрондук версиясын кошумча жөнөтүүгө милдеттүү:

33-бөлүк. Бир ай ичиндеги кассалык жүгүртүүлөр тууралуу отчет

34-бөлүк. Бир жума ичиндеги кассалык жүгүртүүлөр жөнүндө отчет.»;

− 4.8-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.8. 31-декабрга карата абал боюнча ПРБО жылдык отчет болуп саналат жана Улуттук банкка ушул Жобонун 1-тиркемесинде көрсөтүлгөн мөөнөткө ылайык сунушталат.»;

− 4.9-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.9. Тышкы аудиттин жыйынтыгы боюнча жылдык ПРБОдо корректировкалар бар болсо, ошол өзгөртүүлөр киргизилген отчеттун формасын кайсы бөлүгүндө өзгөртүүлөр киргизилгендиги жөнүндө түшүндүрмө менен сунушталат. Корректировкаланган отчеттор көз карандысыз аудитордук компаниянын корутундусун алгандан кийин 15 жумуш күндүн ичинде Улуттук банкка сунушталат.»;

1-тиркеменин «Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчеттун курамы» таблицасында:

− «Аталышы» деген графасындагы 5-пунктунда «Г.Баланстан тышкаркы милдеттенмелер» деген сөздөр «Г.Баланстан тышкаркы эсептер» дегенге алмаштырылсын;

− «Аталышы» деген графасындагы 16-пунктунда 12-бөлүктүн «Пайыздык чендердин өзгөрүүсүнүн банктын активдерине жана милдеттенмелерине тийгизиши мүмкүн болгон таасирине талдап-иликтөөлөр жана активдерди/милдеттенмелерди төлөө мөөнөттөрү» деген аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк портфелинин экономикалык наркынын пайыздык чен тобокелдигине дуушарлануу деңгээлин аныктоо жана активдерди/милдеттенмелерди төлөө мөөнөттөрү»;

− «Аталышы» деген графасындагы 12.А бөлүктүн «Пайыздык чендердин өзгөрүүсүнүн банктын активдерине жана милдеттенмелерине тийгизиши мүмкүн болгон таасирине талдап-иликтөөлөр» деген аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«А. Банк портфелинин экономикалык наркынын пайыздык чен тобокелдигине дуушарлануу деңгээлин аныктоо»;

− «Аталышы» деген графасындагы 18.И бөлүктүн «Банктын тобокелдик жагдайлары тууралуу маалымат» деген аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«И. Банктын тобокелдик жагдайлары тууралуу маалымат».

− 33-пунктунда «Аталышы» деген графасындагы 29.А-бөлүктүн «Кредиттер жана аларга теңдештирилген активдер жана баланстан

тышкаркы милдеттенмелер боюнча карыз» деген аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«А. Кредиттер боюнча карыз»;

− 1-тиркеме төмөнкү редакциядагы 41-пункт менен толуктался\u044bн:

«

41	37-бөлүк	Кредиттер боюнча карыз тууралуу маалымат А. Жеке адамдардын кредиттери боюнча карыздар жөнүндө маалымат Б.1. Юридикалык жактардын кредиттери боюнча карызы тууралуу маалымат Б.2. Юридикалык жак-карыз алуучунун уюштуруучулары/акционерлери тууралуу маалымат	Ай сайын	Отчеттук мезгил аяктагандан кийин 15 жумуш күнү ичинде

«;

− 2-тиркеменин «Балансτан тышкары милдеттенмелер» деген 1.Г бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«

Г. Балансτан тышкаркы милдеттенмелер		
35. Кредит берүү үчүн милдеттенмелер 36. Жалпы гарантиялар жана ушул сыяктуу милдеттенмелер 37. Аккредитивдер, анын ичинде: а) стендбай; б) документардык; в) башкалар. 38. Валюта операциялары: а) своп-операциялары: − сатып алуу; − сатуу; б) форвард операциялары: − сатып алуу; − сатуу. 39. Активдерди сатып алуу боюнча милдеттенмелер 40. Балансτан тышкаркы башка милдеттенмелер **41. Бардыгы болуп**		

«;

− 12.А-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«12.А БӨЛҮК. Банк портфелинин экономикалык наркынын пайыздык чен тобокелдигине дуушарлануу деңгээлин аныктоо

Сом эквивалентиндеги бардык валюталар үчүн

(миң сом)

Статьялар	Убакыт диапазондору														Бардыгы болуп
	Кийинки же мурдагы күн	2 күндөн 7 күнгө чейин	8 күндөн бир айга чейин	1 айдан 3 айга чейин	3 айдан 6 айга чейин	6 айдан 9 айга чейин	9 айдан 12 айга чейин	1 жылдан 2 жылга чейин	2 жылдан 3 жылгачейин	3 жылдан 4 жылга чейин	4 жылдан 5 жылга чейин	5 жылдан 7 жылга чейин	7 жылдан 10 жылга чейин	10 жылдан ашык	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АКТИВДЕР															
1. Улуттук банктагы корреспонденттик эсеп жана депозиттер															
2. Башка банктардагы корреспонденттик эсептер															
3. Башка банктардагы депозиттер															
4. Банктын баалуу кагаздары															
5. Банктардагы жана башка финансы-кредиттик уюмдардагы кыска мөөнөттүү жайгаштыруулар															
6. РЕПО келишимдери боюнча сатып алынган баалуу кагаздар															
7. Финансы-кредит уюмдарына кредиттер жана финансылык ижара															
8. Башка кардарларга кредиттер жана финансылык ижара															
9. Пайыздык чендердин өзгөрүүсүнө ийкемдүү болгон башка активдер															
10. Бардыгы болуп активдер															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР															
11. Юридикалык жактардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери															
12. Жеке адамдардын депозиттери															
13. Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери															
14. Корреспонденттик эсептер															
15. Банктардын депозиттери															
16. Банктардан жана финансы-кредиттик мекемелерден алынган кыска мөөнөттүү жайгаштыруулар															
17. РЕПО келишимдери боюнча сатылган баалуу кагаздар															
18. Алынган кредиттер:															
а) банктардан;															
б) эл аралык мекемелерди кошо алганда, башка финансы-кредиттик мекемелер															
19. Субординацияланган карыз															
20. Пайыздык чендердин өзгөрүүлөрүнө ийкемдүү башка милдеттенмелер															
21. Бардыгы болуп милдеттенмелер															
22. Баланстык таза позиция															
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
БАЛАНСТАН ТЫШКАРКЫ ЭСЕПТЕР															
23. Кредиттерди берүү үчүн милдеттенмелер															
24. Жалпы гарантиялар жана ушул сыяктуу милдеттенмелер															
25. Аккредитивдер- стендбай															
26. Документардык аккредитивдер															
27. Башка аккредитивдер															
28. Валюта операциялары: своп-операциялары – сатып алуу															

29. Валюта операциялары: своп-операциялары-сатуу															
30. Валюта операциялары: форвард операциялары – сатып алуу															
31. Валюта операциялары: форвард операциялары – сатуу															
32. Банктын пайдасына милдеттенмелер															
33. Баланстан тышкаркы башка милдеттенмелер															
34. Баланстан тышкаркы таза позиция															
35. Таза позиция															

Валютасы:_____

(миң сом)

Статья	Убакыт диапазондору														Бардыгы болуп
	Кийинки же мурдагы күн	2 күндөн 7 күнгө чейин	8 күндөн бир айга чейин	1 айдан 3 айга чейин	3 айдан 6 айга чейин	6 айдан 9 айга чейин	9 айдан 12 айга чейин	1 жылдан 2 жылга чейин	2 жылдан 3 жылгачейин	3 жылдан 4 жылга чейин	4 жылдан 5 жылга чейин	5 жылдан 7 жылга чейин	7 жылдан 10 жылга чейин	10 жылдан ашык	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АКТИВДЕР															
1. Улуттук банктагы корреспонденттик эсеп жана депозиттер															
2. Башка банктардагы корреспонденттик эсептер															
3. Башка банктардагы депозиттер															
4. Банктын баалуу кагаздары															

5. Банктардагы жана башка финансы-кредиттик уюмдардагы кыска мөөнөттүү жайгаштыруулар															
6. РЕПО келишимдери боюнча сатып алынган баалуу кагаздар															
7. Финансы-кредит уюмдарына кредиттер жана финансылык ижара															
8. Башка кардарларга кредиттер жана финансылык ижара															
9. Пайыздык чендердин өзгөрүүсүнө ийкемдүү болгон башка активдер															
10. Бардыгы болуп активдер															
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР															
11. Юридикалык жактардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери															
12. Жеке адамдардын депозиттери															
13. Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери															
14. Корреспонденттик эсептер															
15. Банктардын депозиттери															
16. Банктардан жана финансы-кредиттик мекемелерден алынган кыска мөөнөттүү жайгаштыруулар															
17. РЕПО келишимдери боюнча сатылган баалуу кагаздар															
18. Алынган кредиттер:															
а) банктардан;															
б) эл аралык мекемелерди кошо алганда, башка финансы-кредиттик мекемелер															

19. Субординацияланган карыз															
20. Пайыздык чендердин өзгөрүүлөрүнө ийкемдүү башка милдеттенмелер															
21. Бардыгы болуп милдеттенмелер															
22. Баланстык таза позиция															
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
БАЛАНСТАН ТЫШКАРКЫ ЭСЕПТЕР															
23. Кредиттерди берүү үчүн милдеттенмелер															
24. Жалпы гарантиялар жана ушул сыяктуу милдеттенмелер															
25. Аккредитивдер – стендбай															
26. Документардык аккредитивдер															
27. Башка аккредитивдер															
28. Валюта операциялары: своп-операциялары – сатып алуу															
29. Валюта операциялары: своп-операциялары – сатуу															
30. Валюта операциялары: форвард операциялары – сатып алуу															
31. Валюта операциялары: форвард операциялары – сатуу															

32. Банктын пайдасына милдеттенмелер															
33. Баланстан тышкаркы башка милдеттенмелер															
34. Баланстан тышкаркы таза позиция															
35. Таза позиция															

Бардык валюталар боюнча

(миң сом)

Статьялар	Убакыт диапазондору														Бардыгы болуп
	Кийинки же мурдагы күн	2 күндөн 7 күнгө чейин	8 күндөн бир айга чейин	1 айдан 3 айга чейин	3 айдан 6 айга чейин	6 айдан 9 айга чейин	9 айдан 12 айга чейин	1 жылдан 2 жылга чейин	2 жылдан 3 жылгачейин	3 жылдан 4 жылга чейин	4 жылдан 5 жылга чейин	5 жылдан 7 жылга чейин	7 жылдан 10 жылга чейин	10 жылдан ашык	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Таза позиция															
анын ичинде: *сом*															
доллар															
рубль															
евро															
башка валюталар түрүндө															
2. Салмак коэффициенти	0,0056%	0,0250%	0,1056%	0,3334%	0,75%	1,25%	1,75%	2,77%	4,50%	6,14%	7,71%	10,15%	13,26%	17,84%	-
3. Салмактанып алынган позиция															
анын ичинде: *сом*															
доллар															
рубль															
евро															
башка валюталар түрүндө															
4. Келтирилген нарк боюнча салмактанып алынган позиция															
анын ичинде: *сом*															
доллар															
рубль															
евро															

башка валюталар түрүндө															
5. Биринчи деңгээлдеги капитал															
6. Банк портфелинин экономикалык наркынын пайыздык чендин өзгөрүүлөрүнө дуушарлануу коэффициенти															
7. Убактылуу диапазондун орточо өлчөмү	1	4,5	19	2	4,5	7,5	10,5	21	2,5	3,5	4,5	6	8,5	12,5	
8. Пайыздык чендер колдонууга алынган күн															
9.Баалуу кагаздын түрү															
10. Пайыздык чендер (сом)															
11. Пайыздык чендер (доллар)															
12. Пайыздык чендер (рубль)															
13. Пайыздык чендер (евро)															

«;

− «Улуттук банктын талаптарын аткаруу боюнча отчет» деген 14.В бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«14.В. бөлүк. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын талаптарынын аткарылышы тууралуу отчет

Белгилениши	**Айкын мааниси (%)**	**Белгиленген мааниси**	**Айкын мааниси (миң сом)**
Бланктык кредиттер боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү		ЧСКнын 50% ашык эмес	
Аффилирленген жана банк менен байланыштуу жактар менен операциялар боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү		ЧСКнын 60% ашык эмес	
Ар бир банк эмес уюмга кандай болбосун инвестициялардын максималдуу өлчөмү		өздүк (регулятивдик) капиталдын (Биринчи деңгээлдеги капиталдын) 60% ашык эмес	
Банктык жайларга инвестициялардын максималдуу өлчөмү (негизги каражаттар)		төлөнгөн уставдык капиталдын өлчөмүнүн 100% ашык эмес	
Өкмөттөрдүн жана башка мамлекеттердин борбордук банктарынын баалуу кагаздарына инвестициялардын максималдуу өлчөмү		ЧСКнын 100% өлчөмүнөн ашык эмес	
Банктын мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга инвестицияларынын максималдуу өлчөмү		ЧСКнын 50% ашык эмес	

	1-жума	**2-жума**	**3-жума**	**4-жума**	**5-жума**	**6-жума**	**отчеттук мезгил ичиндеги орточо маанилер**
ЛА – Ликвиддүү активдер							
ОБ – Банктардын милдеттенмелери							
КЗ ченеми = ЛА/ ОБ*100%							

«;

− 14.Е бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«14.Е. Кошо жоопкерчиликтүү топтун мүчөлөрүнө берилген кредиттердин көлөмү жөнүндө маалымат

Белгилениши	Берилген кредиттердин жалпы суммасынан (%-өлчөмдөгү) үлүшү	Айкын мааниси (миң сом)
Кошо жоопкерчиликтүү топтун мүчөлөрүнө берилген кредиттердин көлөмү		

«;

− «Балaнстан тышкары милдеттенмелер» деп аталган 15.5-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«15.5. Баланстан тышкары милдеттенмелер

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик конверсия факторлору%	Кредиттик тобокелдик%	Салмактанып алынган маани
510	Кредит берүүгө милдеттенмелер	0			0
510.1			100%	0%	
510.2			100%	10%	0
510.3			100%	20%	0
510.4			100%	50%	0
510.5			100%	100%	0
520	Кредиттер жана баалуу кагаздар боюнча жалпы гарантиялар	0			0
520.1			100%	0%	
520.2			100%	10%	0
520.3			100%	20%	0
520.4			100%	50%	0
520.5			100%	100%	0
530	Конкреттүү бүтүмдөргө байланыштуу милдеттенмелер	0			0

530.1			50%	0%	
530.2			50%	10%	0
530.3			50%	20%	0
530.4			50%	50%	0
530.5			50%	100%	0
540	Соода боюнча бүтүмдөргө байланыштуу милдеттенмелер	0			0
540.1			50%	0%	
540.2			50%	10%	0
540.3			50%	20%	0
540.4			50%	50%	0
540.5			50%	100%	0
550	Кийинчирээк сатып алуу шартында сатуу жөнүндө келишим	0			0
550.1			100%	0%	
550.2			100%	10%	0
550.3			100%	20%	0
550.4			100%	50%	0
550.5			100%	100%	0
560	Активдерди сатып алуу боюнча милдеттенмелер	0			0
560.1			100%	0%	
560.2			100%	10%	0
560.3			100%	20%	0
560.4			100%	50%	0
560.5			100%	100%	0
570	Валюта операциялары	0			0
570.1	1 жылдан аз	0			0
			2%	20%	0
			2%	100%	
570.2	1 жылдан 2 жылга чейин	0			0
			5%	20%	0
			5%	100%	0

570.3	Ар бир кийинки жылга	0			0
				20%	0
				100%	0
580	Пайыздык чен менен операциялар	0			0
580.1	1 жылдан аз	0			0
			0,5%	20%	0
			0,5%	100%	0
580.2	1 жылдан 2 жылга чейин	0			0
			1%	20%	0
			1%	100%	0
580.3	Ар бир кийинки жылга	0			0
				20%	0
				100%	0
590	Башка балансстан тышкаркы милдеттенмелер	0			0
590.1			100%		0
590.2			100%		0
590.3			100%		0
600	Бардыгы болуп, балансстан тышкаркы милдеттенмелер (510–590 ст. суммалары)	0			0
610	Потенциалдуу жана лизингдик жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга бардыгы болуп атайын камдар (мындан ары -чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын камдар)	0			
610.1	Балансстык активдер боюнча чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын кам	0			

610.2	Баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын кам	0			
620	Бардыгы болуп чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын камдарды эсептен алып салуу менен тобокелдик деңгээли боюнча салмактанып алынган балансттык активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер (440 ст. плюс 600 ст. минус 610 ст.)				0

«;

– «Капитал жана капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенттери» деп аталган 15.7-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«15.7 Капитал жана капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенттери

№	**Статьялар**	**Сумма**
	Биринчи деңгээлдеги капитал (Өздүк капитал)	
	Биринчи деңгээлдеги базалык капитал	
710	Жөнөкөй акциялар	
720	Артыкчылыктуу кумулятивдик эмес (Биринчи деңгээлдеги базалык капиталга кошуу үчүн алгылыктуу) акциялар	
730	Номиналдан үстөк салынган капитал	
740	Банктын келечектеги керектөөлөрү үчүн камдар	0
750	Өткөн жылдардын бөлүштүрүлбөгөн пайдасы (чыгымдары)	0
760	(–) Өтүп жаткан жылдын чыгымдары	0
770	(–) Материалдык эмес активдер (430.1-ст.)	0

780	(–) Консолидацияланбаган башка банктарга жана финансы-кредиттик уюмдарга, ошондой эле финансылык эмес уюмдарга инвестициялар (акциялар же капиталда катышуу үлүшү түрүндө) (200.1-ст.– 230.1-ст., 390-ст., 400-ст.)	0
790	(–) Мөөнөтү узартылган салыктык активдер	0
800	(–) Банктын өздүк акцияларына тике же кыйыр инвестициялар	0
810	**Бардыгы болуп Биринчи деңгээлдеги базалык капитал** (710–800-статьялардын суммасы)	0
	Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал	
820	Жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал	0
830	Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал критерийлерине ылайык келген, бирок Биринчи деңгээлдеги базалык капитал үчүн алгылыксыз болгон артыкчылыктуу акциялар	0
840	Капиталдын башка инструменттери: мөөнөтсүз субординацияланган карыз (630-ст.)	0
850	(–) Биринчи деңгээлдеги өздүк кошумча капиталга тике же кыйыр инвестициялар	0
860	(–) Консолидацияланбаган банктардын Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталына, финансы-кредиттик уюмдардын жана финансылык эмес уюмдардын капиталына инвестициялар (эгер колдонулса)	0
870	**Бардыгы болуп Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал** (820–860-статьялардын суммасы)	0
880	**Бардыгы болуп Биринчи деңгээлдеги капитал** (810–870-статьялардын суммасы)	0
	Экинчи деңгээлдеги капитал	
890	Өтүп жаткан жылдын пайдасы	0
900	Жалпы (кошуу үчүн алгылыктуу) камдар а) потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга карата «жалпы» камдар б) кредиттерден башка активдерден потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга карата «жалпы» камдар	0
910	Баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча камдар	0
920	Консолидациялоодо чет өлкө валютасын кайра эсептөө боюнча камдар	
920.1	Пайданы текшилөөгө камдар	0
920.2	Инвестициялар боюнча тобокелдиктердин ордун жабууга камдар	0
930	Экинчи деңгээлдеги капиталга киргизүү үчүн Улуттук банк тарабынан колдоого алынган капиталдын жана карыздык инструменттердин бир бөлүгү	0

940	Экинчи деңгээлдеги капиталга киргизилген (Биринчи деңгээлдеги капиталга киргизилбеген) акциялардын сатуу баасынын жана эмиссиялоо натыйжасы боюнча алардын номиналдык наркынын ортосундагы айырма	0
950	(–) Экинчи деңгээлдеги өздүк капиталга тике же кыйыр инвестициялар	0
960	(–) Консолидацияланбаган банктардын Экинчи деңгээлдеги капиталына, финансы-кредиттик уюмдардын жана финансылык эмес уюмдардын капиталына инвестициялар (эгер колдонулса)	0
970	**Бардыгы болуп Экинчи деңгээлдеги капитал (890–960-статьялардын суммасы)**	0
980	**Бардыгы болуп таза суммардык капитал (880–970-статьялардын суммасы)**	0
990	Суммардык капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенти (980-ст./620-ст.)	0
1000	Биринчи деңгээлдеги капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенти (880-ст./620-ст.)	
1010	Биринчи деңгээлдеги базалык капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) коэффициенти (810-ст./620-ст.)	

«.

5. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23–9-(НПА) «Коммерциялык банктардын жана банктык эмес финансы-кредит уюмдарынын системалуу маанилүүлүгүн аныктоо критерийлери жөнүндө» Жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Коммерциялык банктардын жана банктык эмес финансы-кредит уюмдарынын системалуу маанилүүлүгүн аныктоо критерийлери жөнүндө» жобонун:

− 9-пункту төмөнкү абзац менен толуктaлсын:

«Мында Улуттук банк ушул Жобого ылайык сандык көрсөткүчтөрү боюнча аныкталган ар бир системалуу мааниге ээ банкка/БФКУга жеке маалымат берет».

6. Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 28-июнундагы № 2019-П-12/34–4-(НПА) «Консолидацияланган көзөмөл жөнүндө» жобону жана «Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик консолидацияланган отчет жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Консолидацияланган көзөмөл жөнүндө» жобонун:

− 2-пунктундагы алтынчы абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«**Банктык холдингдик компания** – банк анын туунду компаниясы же туунду жана/же караштуу компанияларынын бири болуп саналган башкы компания, ошондой эле банктык топко (башкаруучу компания) кирген, туунду жана/же караштуу компанияларды (катышуучуларды) тескөөгө алуу максатында гана башкы компания тарабынан түзүлгөн компания. Кыргыз Республикасында түзүлгөн жана банктык топко кирген банктык холдингдик компаниялар акционердик коом формасында болууга тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-12/73–11-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

− 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө»;

− 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө».

2. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

− 3. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, депозиттерди тартуу менен иш алып баруу укугуна ээ микрофинансылык компанияларды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Кепилдик фонд» ААКты, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-12/73–11-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

− 3.6–1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.6–1. Банктын бир эле карыз алуучуга же өз ара байланыштуу карыз алуучулар тобуна сунушталган активдерин классификациялоодо, карыз алуучунун же өз ара байланыштуу карыз алуучулар тобунун ар бир кредити боюнча жүргүзүлгөн классификациялоону эске алуу жана бул активдерди эң төмөнкү (начар) болуп саналган классификациялоонун карызы көбүрөөк активге ыйгарылган категориясы боюнча классификациялоо зарыл.

Классификациялоого карата бул сыяктуу ыкма банктык топтун катышуучусу болуп саналган банктар тарабынан колдонулууга тийиш, башкача айтканда, карыз алуучунун же Кыргыз Республикасынын резиденти болуп саналган өз ара байланыштуу карыз алуучулар тобунун активдери эң төмөнкү (начар) болуп саналган классификациялоонун карызы көбүрөөк активге ыйгарылган категориясы боюнча классификацияланууга тийиш.»;

− 4.3.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.3.2. Төмөнкү мүнөздөгү активдерди көзөмөл алдында турган активдер деп саноого болот:

− активдин толук камсыздалбашы, калган учурда канааттандырылган активдерге таандык бардык мүнөздөмөлөргө ээ болгон, же болбосо контракттык каржылоонун алкагында камсыздалган (мисалы, каржыланган контракт боюнча талап кылуу укугу, дебитордук карыздар ж.б.);

− негизги сумма жана/же пайыздар боюнча кеминде 30 күн мөөнөтүндө төлөнбөгөн активдер;

− алар боюнча документтердин жетишсиздигинен же ага баа берүү боюнча тиешелүү эксперттердин жоктугунан, банк үчүн күрөө боюнча мониторинг жүргүзүү мүмкүн эместиги;

− күрөөнүн ликвиддүүлүгүнүн күтүлүп жаткан төмөндөөсү (баалардын төмөндөшү, валюта курсунун түшүшү) же болбосо гаранттын/кепилдик берүүчүнүн финансылык абалынын начарлоо тенденциясынын пайда болушу (эгерде актив гарантия/кепилдик берүү менен камсыздалса);

− кардардын финансылык абалынын начарлоосуна карата тенденциялардын пайда болушу;

− активдин кайтарылышына таасирин тийгизген рыноктук талаптардын өзгөрүшү;

− эгерде кредит буга чейин «классификацияланган кредиттер» категориясында камтылбаса, ошол эле учурда, бул өзгөртүү кардардын финансылык абалынын начарлашына байланыштуу болбосо, ошол кредиттин валютасын чет өлкө валютасынан улуттук валютага которуу аркылуу, кредит боюнча келишим шарттарын кайталап өзгөртүү.

Классификацияланбаган активдердин белгилерине ээ активди баштапкы реструктуризациялоодо, банк тарабынан «байкоо алдында турган актив» катары классификацияланат.»;

− 5.1.2-пунктунун он биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- күрөөнүн наркынын түшүп кетүүсү, анын сапатынын начарлашынан улам күрөөнүн сатып өткөрүлүшү кыйындай же болбосо гаранттын/кепилдик берүүчүнүн финансылык абалынын начарлоо тенденциясынын пайда болушу (эгерде актив гарантия/кепилдик берүүчү менен камсыздалса).»;

− 5.1.5-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«5.1.5 Эгерде «байкоого алынган актив» катары классификацияланган активди реструктуризациялоодон улам 30 күндөн көбүрөөк убакыт мөөнөтүндө төлөнбөгөн төлөмдөр келип чыкса же мындай актив 1 жыл (бир) жыл ичинде экинчи жолу реструктуризацияланган болсо, анда бул актив «субстандарттуу» катары классификацияланууга тийиш.

Мында, ошол «субстандарттуу» актив анын суммасынын эң аз дегенде 120%ын түзгөн кыймылсыз мүлк түрүндөгү күрөө менен камсыздалган болсо, анда банк 15% өлчөмүндө РППУ түзүшү мүмкүн.

Эгерде бул актив боюнча кыймылсыз мүлк түрүндөгү күрөөнүн абалы начарласа жана/же анын наркы активдин суммасынын 120%ынан төмөн деңгээлге чейин түшсө же актив боюнча негизги сумма жана/же пайыздар боюнча мөөнөтүнөн 90 күндөн ашык кечиктирилген карыз келип чыкса, анда банк аталган фактылар аныкталган учурдан тартып, РППУнун өлчөмүн эң аз дегенде 25%га чейин көбөйтүүгө тийиш.»;

− 5.2.2-пунктунун жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- карызды төлөө, негизинен, күрөөнүн сатып өткөрүлүшүнө жараша болот.»;

− 5.3.2-пунктунун сегизинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- активдерди оффшордук аймактардын субъекттерине берүү.»;

«- онунчу абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;»

− 5-главасы төмөнкү мазмундагы 5.3.4-пункту менен толукталсын:

«5.3.4. Аларга карата мүлктүк укуктар (ээлик кылуу жана/же пайдалануу жана/же тескөө укугу) колдонулган активдер, эгерде алар боюнча банктын мүлктүк укугун андан ары сактап калуу ыктымалдыгы өтө төмөн болсо, анда «жоготуу» катары классификацияланууга тийиш.»;

− 6.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«6.1. Өзгөчө кырдаалдарда бир актив эки классификация категориясы боюнча классификацияланышы мүмкүн, башкача айтканда, классификацияны бөлүштүрүү колдонулушу мүмкүн.»;

− 6.2-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

− 7.1-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Эгерде кредит боюнча келишимдин баштапкы шарттарынын өзгөрүүсү жана/же кредит толугу менен же болбосо бир бөлүгү кайра каржыланышы карыз алуучунун финансылык абалынын начарлашына байланыштуу болбосо, анда банк тастыктоочу документтерди жана аналитикалык маалыматтарды тиркөө менен Кредиттик комитеттин/ ыйгарым укуктуу органдын чечиминде келишим шарттарынын өзгөрүү жана/же кредиттин кайра каржылануу себеби тууралуу көрсөтүүгө тийиш.»;

− 7.3-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Банк активди кайталап реструктуризациялаган сайын анын классификациясын бир категорияга төмөндөтүп туруугa тийиш. Ошол эле учурда банк кайталап реструктуризациялоодо, төмөнкү талаптар аткарылган учурда, классификацияланган активдин категориясын мурдагы деңгээлде калтыруусуна жол берилет:

− банк карыз алуучунун финансылык абалын (тиешелүү эсептөөлөр, финансылык көрсөткүчтөр менен) кылдат иликтеп чыкса;

− банк карыз алуучу үчүн реструктуризациялоонун сунушталган планы боюнча төлөмдөрдү жүргүзүүгө мүмкүнчүлүк бере алса (акыл ченемдүү, документ аркылуу тастыкталган финансылык маалыматтардын негизинде);

− негизги сумманы төлөө боюнча жеңилдетүү мөөнөтү 6 айдан ашпаса (айыл чарбасын өнүктүрүүгө берилген кредиттер үчүн – 9 ай);

− кардардын активи буга чейин реструктуризацияланбаса же акыркы жолу 1 жылдан ашык убакыт мурда реструктуризацияланса.»;

− 7.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«7.4. Жобонун 7.6-пунктунун шарттарын аткарууда, банк реструктуризацияланган активдин классификациясын бир категорияга ырааттуу тартипте гана жогорулата алат.

Мисалы, «жоготуу» категориясында классификацияланган актив реструктуризациялангандан кийин, «шектүү» категориясына гана которулушу мүмкүн.»;

− 7.6-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«7.6. Банк бардык төмөнкү шарттар аткарылган учурда, реструктуризацияланган активдин классификациясын бир категорияга жакшыруу жагына которушу мүмкүн:

− мөөнөтүндө төлөнбөгөн сумма жок болсо;

− негизги сумма жана чегерилген пайыздар акыркы 3 (үч) ай ичинде төлөм графигине ылайык өз учурунда төлөнсө – ар айлык аннуитеттик төлөмдөр жүргүзүлгөн учурда; акыркы 6 (алты) ай ичинде – негизги сумма боюнча чейрек сайын бирдей өлчөмдөгү төгүмдөр жүргүзүлгөн учурда;

− график боюнча төгүмдөр аралыгындагы мөөнөт 3 айдан ашкан учурда – кеминде бир калыпта негизги сумманы жана чегерилген пайыздарды камтуучу акыркы үч төлөмдү өз учурунда төлөсө;

− реструктуризациялоо күнүнөн тартып акыркы 12 ай ичинде төлөө графигине ылайык негизги сумманы жана чегерилген пайыздарды өз учурунда төлөсө (бул шарт активдерди «нормалдуу» же «канааттандыраарлык» категориясына которуу учурунда милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш);

− реструктуризациялоодон кийин карыз алуучу реструктуризациялоо чечими кабыл алынган учурда кредиттин негизги суммасынын калдыгынын кеминде 10%ын төлөсө (бул шарт активдерди «субстандарттуу» же «шектүү» категориясына которуу учурунда милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш);

− карыз алуучунун активдерди төлөө боюнча милдеттенмелери аткарылбай калышына алып келүүчү жагдайлары жок болсо.»;

− 12-глава төмөнкү мазмундагы 12.3-пункту менен толукталсын:

«12.3. «Жоготуу» категориясына банктын келечекте кардарлар жана үчүнчү жактар алдындагы милдеттенмелери аткарылышына, башкача айтканда, төмөнкү жагдайлардын натыйжасында, акча каражаттарынын агылып чыгышына алып келүүчү баланстан тышкаркы жана шарттуу милдеттенмелер кирет:

− ички алдамчылык;

− тышкы алдамчылык;

− банктын материалдык активдерине зыян келтирүү (мисалы, өрт, табигый кырсык, терроризм актылары, вандализм ж.б. натыйжасында).

Банк аталган жагдайлардын натыйжасында келтирилген зыян калыбына келтирилишине жараша, классификациялоо категориясын өзгөртпөстөн, баланстан тышкаркы милдеттенменин жана ал боюнча РППУнун өлчөмүн ордун толтуруу суммасына азайтат.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

14-пунктунун:

− биринчи сүйлөмүндө «кредиттик жоготуулар тобокелдиги» деген сөз «кредиттик тобокелдик» деген сөздөргө алмаштырылсын;

− бешинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кредиттик комитет олуттуу тобокелдикти камтыган кредиттерди (2) сатуу жана эсептен алып салуу боюнча сунушту, ошондой эле кайталап реструктуризациялоо жана өзүндө ири тобокелдикти камтыган кредиттерди реструктуризациялоодо төлөмдү 12 айдан ашык мезгилге жылдырып берүү маселелери боюнча Директорлор кеңешинин кароосуна сунуштайт.»;

− 75-пунктунун 7-абзацынын биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кредитти реструктуризациялоодо банк карыз алуучунун учурдагы финансылык абалын, ишин жана банктын карыз алуучуга көрсөткөн ишеним деңгээлин, ошондой эле камсыздоонун наркын тастыктоо же болбосо кайра карап чыгуу максатында, талаптагыдай талдап-иликтөөсү зарыл.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-33/73–12-(НФКУ)

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо (тиркелет) бекитилсин.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 23-мартындагы № 7/5 «Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 31-январындагы № 5/2 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 23-мартындагы № 7/5 «Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтому;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-октябрындагы № 43/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− тиркемесинин 2-пункту;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 25-апрелиндеги № 18/9 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтомунун:

− тиркемесинин 18-пункту;

5) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 12-декабрындагы № 48/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− тиркемесинин 6-пункту;

6) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/16 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− тиркемесинин 6-пункту;

7) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 27-ноябрындагы № 53/8 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

8) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 5-февралындагы № 5/1 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун онунчу абзацы;

− тиркемесинин 9-пункту;

9) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 10-февралындагы № 7/2 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун он сегизинчи абзацы;

− тиркемесинин 17-пункту;

10) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/8 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун төртүнчү абзацы;

− тиркемесинин 3-пункту;

11) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-33/33–8-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун төртүнчү абзацы;

− тиркемесинин 3-пункту;

12) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 21-августундагы № 2019-П-33/43–8-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун үчүнчү абзацы;

− тиркемесинин 2-пункту;

13) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындыгы № 21/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

14) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 21-августундагы № 2019-П-33/43–8-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун он биринчи абзацы;

− тиркемесинин 10-пункту;

15) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55–3-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун жетинчи абзацы;

− тиркемесинин 6-пункту.

3. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы ушул токтом менен микрофинансы уюмдарын, кредиттик союздарды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, кепилдик фонддорду, кредиттик бюролорду, турак жай-сактык кредиттик компанияларын, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Кредиттик союздардын жана кооперативдер улуттук ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-33/73–12-(НФКУ)
токтомуна карата тиркеме

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө»

ЖОБО

I бөлүк. Жалпы жоболор

1. Ушул жобо Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк), Улуттук банктын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга (мындан ары – банк эмес финансы-кредит уюмдары) анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган жана/же «ислам терезесине» ээ жактарга карата таасир этүү чараларын колдонуу тартибин белгилейт.

2. Жобонун ченемдери микрофинансы уюмдарына, кредиттик союздарга, кепилдик фонддорго, кредиттик бюролорго, турак жай-сактык кредиттик компанияларга, адистештирилген финансы мекемелерине жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарына таркатылат.

3. Улуттук банктын банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата таасир этүү чараларын колдонуу максаты катары банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана банк тутумунун туруктуулугун колдоо, террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү, банктык кызмат көрсөтүү рыногунда монополисттик ишке тыюу салуу, аманатчылардын таламдарын жана банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат көрсөтүүлөрүн керектөөчүлөрдүн жана башка кредиторлордун укуктарын коргоо үчүн ыкчам чара көрүү, кемчиликтерди жөнгө салуу жана четтетүү саналат.

4. Таасир этүү чаралары Улуттук банк тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актыларында жана ушул жободо каралган негизде жана тартипте өз алдынча колдонулат. Улуттук банк таасир этүү чараларын белгиленген тартипте сыяктуу эле, жол берилген кемчиликтердин мүнөзүнө, түрүнө жана банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык абалына жараша колдонушу мүмкүн. Улуттук банк банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чараларынын максатка ылайыктуулугун, түрүн жана тартибин өз алдынча аныктайт.

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын ишин бузуу катары банк эмес финансы-кредит уюмдарынын, алардын менчик ээлеринин жана кызмат адамдарынын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына каршы келген аракеттери (аракеттенбей коюусу) саналат.

II бөлүк. Таасир этүү чараларынын түрлөрү

6. Таасир этүү чараларына төмөнкүлөр кирет:

1) жазма буйрук;

2) айыптык төлөм;

3) талап коюу;

4) экономикалык ченемдерди жогорулатуу жана талаптарды күчөтүү;

5) чектөөлөр же тыюу салуулар;

6) кызмат адамдарын четтетүү же иштен бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу;

7) атайын режимди киргизүү;

8) лицензияны/эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу.

9) лицензиянын/эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктүн аракетин токтотуу.

7. Банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата тигил же бул таасир этүү чарасын колдонуу чечими төмөнкүлөрдү эске алуу менен кабыл алынат:

− бузууга жол берүү өзгөчөлүгүн жана анын банк эмес финансы-кредит уюмдарынын ишине жана банк эмес финансы-кредит уюмдарынын системасына таасирин;

− бузууга жол берүүнүн мезгил аралыгы жана созулушу;

− банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык абалына жана банк эмес финансы-кредит уюмдарынын системасына коркунучтар;

− бузууга жол берүүнүн жана кабыл алынган чечимдердин натыйжасында банк эмес финансы-кредит уюмдарына келтирилген чыгымдардын өлчөмү;

− банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат адамдарына жол берилген бузуулар жөнүндө маалымдалышы;

− банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат адамдарында орун алган проблемаларды чечүүгө жөндөмдүүлүгү;

− атайылап бузууга жол берүү, ошондой эле аффилирленген жана банк эмес финансы-кредит уюмдарына байланыштуу башка жактардын жол берилген бузууларга жеке кызыкдар (моралдык, материалдык) болгондугунун/болбогондугунун фактысы;

− банк эмес финансы-кредит уюмдарынын ыйгарым укуктуу органы тарабынан бекитилген ички жол-жоболордун жана саясаттын талаптарын так сактоо;

− буга чейин банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата бузууларга жол бергендиги үчүн кандайдыр бир таасир этүү чаралары колдонулган учурлар;

− банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат адамдарында проблемалардын болушун жана алардын олуттуулугун таануусу;

− банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат адамдарынын же акционерлеринин (катышуучуларынын) Улуттук банктын сунуш-көрсөтмөлөрүн жана/же талаптарын аткаруусу;

− террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө

мыйзамдардын талаптарын бузуу болуп саналган операциянын (операциялардын) мүнөзү, мезгил аралыгы жана/же көлөмү.

8. Таасир этүү чарасы Улуттук банк тарабынан бузууга жол берүү аныкталган күндөн тартып 12 (он эки) айдан кечиктирилбестен колдонулушу мүмкүн. Улуттук банк тарабынан жүргүзүлгөн текшерүүлөрдүн жыйынтыгы боюнча банк эмес финансы-кредит уюмдарына таасир этүү чаралары колдонулган учурда, текшерүү жөнүндө отчет банк эмес финансы-кредит уюмдарына жөнөтүлгөн күн бузууга жол берүү аныкталган күн болуп саналат.

9. Улуттук банктын таасир этүү чаралары Улуттук банк Башкармасынын же Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин токтомдоруна, көзөмөл блогунун ишин түздөн-түз тескөөгө алган Улуттук банктын төрагасынын орун басарынын/Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнүн же Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн начальниктеринин жазма буйруктарына ылайык таризделиши мүмкүн.

10. Улуттук банк, өз ишинде жол берилген кемчиликтерди четтетүү боюнча банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан өз эрки менен милдеттенме алуу мүмкүнчүлүгүн кароого укуктуу.

11. Улуттук банк банк эмес финансы-кредит уюмдарына кат жүзүндө эскертүү жөнөтүүгө укуктуу. Кат жүзүндө эскертүү Улуттук банктын таасир этүү чарасы болуп саналбайт жана ал банк эмес финансы-кредит уюмдарынын ишинин туруктуулугуна жана ишенимдүүлүгүнө кесепетин тийгизиши мүмкүн болгон олуттуу тобокелдиктер орун алган шартта жана/же белгилүү бир ченемдерди жана эрежелерди, анын ичинде террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча мыйзамдардын жана/же ченемдик укуктук актылардын жоболорун бузууга жол берүүлөр тууралуу банк эмес финансы-кредит уюмдарына маалымдоо зарылчылыгы келип чыккан учурда, ошондой эле мындан ары ага карата тиешелүү таасир этүү чарасы колдонулушу мүмкүндүгүн алдын алуу максатында жөнөтүлөт.

Кат жүзүндө эскертүү тиешелүү түзүмдүк бөлүмдүн начальнигинин же көзөмөл блогунун ишин түздөн-түз тескөөгө алган Улуттук банктын төрагасынын орун басарынын/Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнүн кол тамгасын койдуруу менен жөнөтүлөт.

III бөлүк. Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын аракеттерин (аракеттенбей коюуларын) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары таануу

12. Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын иши, ошондой эле анын аманатчыларына, башка кредиторлоруна, акционерлерине/катышуучуларына же банк тутумуна банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат адамдарынын/акционерлерининин/катышуучуларынын айкын кооптуу жагдайды жана/же жоготуу же чыгым тартуу мүмкүнчүлүгүн жаратуучу аракеттери (аракеттенбей коюулары) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба болуп саналат.

13. Улуттук банк төмөнкүлөргө баа берүүгө таянуу менен ар бир айрым учурда алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбаны аныктайт:

− аларды коштогон факторлорго жана жагдайларга;

− аманатчылардын, кредиторлордун каражаттары, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын ишинин жана/же бүтүндөй банк тутумунун туруктуулугу үчүн потенциалдуу кооптуу жагдайларга.

14. Алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары таанылышы мүмкүн болгон банк эмес финансы-кредит уюмдарынын ишинин, аракеттеринин (аракеттенбей коюуларынын) белгилери ушул жобого карата 1-тиркемеде келтирилген жана алардын тизмеги булар менен гана чектелип калбайт.

15. Банк эмес финансы-кредит уюмдарына алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбага тартылууга жол берилбейт.

16. Улуттук банк иши алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбага тартылган катары таанылган кайсы болбосун банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык лицензияны/эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алууга чейинки таасир этүү чараларын колдоно алат.

17. Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын иши, анын кызмат адамдарынын/акционерлеринин/уюштуруучуларынын иш-аракеттери/аракеттенбей коюулары Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрү тарабынан сунушталган маалыматтардын негизинде Улуттук банктын

Көзөмөл боюнча комитети тарабынан алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары таанылат.

18. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети/Улуттук банк Башкармасы өз компетенциясынын чегинде алардын аракеттери (аракеттенбей коюулары) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары каралган банк эмес финансы-кредит уюмдарына, анын кызмат адамдарына/акционерлерине/уюштуруучуларына, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кызмат адамдарына карата тиешелүү таасир этүү чарасын колдонуу чечимин кабыл алат.

IV бөлүк. Өз эрки боюнча милдеттенме алуу

19. Банк эмес финансы-кредит уюмунун жетекчилигинин аныкталган кемчиликтердин, анын ичинде террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча мыйзамдардын жана/же ченемдик укуктук актылардын белгилүү бир ченемдерин жана эрежелерин, ошондой эле жоболорун бузууга жол берүүлөрдүн жана/же анын туруктуулугуна жана ишенимдүүлүгүнө коркунуч жараткан тобокелдиктердин натыйжалуу четтетилишин камсыз кылуу максатында Улуттук банк менен кызматташууга даярдыгын билдирүүсү өз эрки боюнча милдеттенме алуунун өзгөчөлүгү болуп саналат.

20. Банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата өз эрки боюнча милдеттенме алуу милдеттенме кат түрүндө колдонулушу мүмкүн.

21. Милдеттенме кат ишинде көзөмөл органынын олуттуу тынчсызданууcун жаратпаган кемчиликтер жана ченемдик укуктук актыларды бузууга жол берүү коркунучтары/өбөлгөлөрү орун алган банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан даярдалат жана сунушталат. Анда мөөнөттөрүн жана максаттуу көрсөткүчтөрүн белгилөө менен банк эмес финансы-кредит уюмунун башкаруу органы тарабынан кемчиликтерди четтетүү боюнча көрүлө турган айкын чаралар камтылууга тийиш. Милдеттенме кат банк эмес финансы-кредит уюмунун байкоочу башкаруу органы тарабынан бекитилет жана Улуттук банк менен макулдашылууга тийиш. Банк эмес финансы-кредит уюмунда байкоочу орган жок болсо, милдеттенме кат банк эмес финансы-кредит уюмунун аткаруучу башкаруу органы

тарабынан бекитилет жана Улуттук банк менен макулдашылууга тийиш.

V бөлүк. Улуттук банк тарабынан колдонулуучу таасир этүү чаралары

1-глава. Жазма буйрук

22. Жазма буйрук Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн ыйгарым укуктуу начальниктери, Улуттук банктын төрагасынын көзөмөл блогун тескөөгө алган орун басары/Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан колдонулат.

Жазма буйрукта банк эмес финансы-кредит уюму, анын акционерлери/катышуучулары жана кызмат адамдары бузууга жол берген Кыргыз Республикасынын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын ченемдерине жана талаптарына шилтемелер, ошондой эле аларды четтетүү мөөнөтү келтирилет.

Аныкталган бузууга жол берүүлөргө, ошондой эле банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин туруктуулугуна жана ишенимдүүлүгүнө коркунуч жараткан тобокелдиктерге жараша жазма буйрукта төмөнкүдөй талаптар камтылышы мүмкүн:

− бузууларды четтетүү жөнүндө (милдеттүү экономикалык ченемдердин жана талаптардын, ачык валюта позиция лимиттеринин маанилерин белгиленген деңгээлге келтирүү жөнүндө, кредиторлор жана аманатчылар алдында милдеттенмелерди аткаруу жана башкалар);

− банк эмес финансы-кредит уюмунун ишин ченемдик укуктук актылардын талаптарына ылайык келтирүү жөнүндө;

− белгилүү бир иш-аракеттерди, анын ичинде банк эмес финансы-кредит уюмунун айрым операцияларды жүргүзүүдө/бүтүмдөргө келишүүдө өз ишинде орун алган тобокелдик деңгээлин төмөндөткөн/оптималдаштырган иш-аракеттерди аткаруу жөнүндө;

− банк эмес финансы-кредит уюмунун ички ченемдик документтерине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө.

23. Жазма буйрукта төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

− жазма буйрук чыгарылган күн жана жери;

− каттоо номери;

− жазма буйрук чыгарган органдын толук аталышы/кызмат адамынын аты-жөнү;

− жазма буйрук жөнөтүлгөн финансы-кредит уюмунун кызмат адамынын аты-жөнү/банк эмес финансы-кредит уюмунун толук аталышы;

− күчүнө кирүү мөөнөтү;

− эгерде ал белгилүү бир мезгил аралыгына кабыл алынса, анын колдонуу мөөнөтү;

− даттануу мөөнөтү жана бул жазма буйрукка карата даттануу менен кайрылууга мүмкүн болгон орган.

Мындан тышкары жазма буйрукта ошол маселе тууралуу маалымат, б.а. бузууга жол берүү фактысы, ошондой эле бузууга байланыштуу бардык жагдайлар көрсөтүлүүгө тийиш жана жазма буйрукту жөнөтүүнү негиздөө үчүн анда банк эмес финансы-кредит уюму/акционери (акционерлери)/(катышуучу(катышуучулар)/банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдары тарабынан бузууга жол берилген Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын жоболоруна тиешелүү шилтемелер келтирилүүгө тийиш. Зарыл болгон учурда, жазма буйрукта Улуттук банктын талаптарына, банк эмес финансы-кредит уюмунун ички документтерине, ошондой эле банк эмес финансы-кредит уюмунун ишин уюштуруу практикасына жана жол-жоболоруна ылайык аныкталган мыйзам бузууга жооптуу адамдын (адамдардын) фамилиясы, аты, атасынын аты жана/же башкаруу органы көрсөтүлүшү мүмкүн.

Жазма буйрук чыгарууда Улуттук банк аларга таянган мыйзамдар жана башка ченемдик укуктук актылар, ошондой эле кабыл алынган чечим жана банк эмес финансы-кредит уюм/акционери (акционерлери)/(катышуучу (катышуучулар) банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдары тарабынан көрүлүүгө тийиш болгон тиешелүү чаралар көрсөтүлөт жана аларды аткаруу мөөнөттөрү белгиленет.

Белгиленген ички тартипке ылайык, жазма буйрукка Улуттук банктын мөөрү басылат.

24. Жазма буйрук жөнөтүлгөндөн кийин Улуттук банктын бул жазма буйрукту демилгелеген жооптуу түзүмдүк бөлүмү белгиленген мөөнөт ичинде банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан жазма буйруктун талаптарынын аткарылышын контролдойт, ал аткарылбаган учурда дароо тиешелүү чара көрүлөт.

25. Жазма буйрук аткарылбагандыгы үчүн, Улуттук банк ушул Жобонун талаптарына ылайык банк эмес финансы-кредит уюмдарына башка таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

2-глава. Айыптык төлөм

26. Банк эмес финансы-кредит уюму, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө», «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө», «Банктык аманаттарды (депозиттерди) коргоо жөнүндө» мыйзамдарда, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген ченемдерди, талаптарды жана чектөөлөрдү бузууга жол берген шартта, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети төмөнкү өлчөмдө айыптык төлөм белгилөөгө укуктуу:

1) активдердин баланстык наркынын 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө – банк эмес финансы-кредит уюмуна карата;

2) төлөмдөрдүн бардык түрлөрүн кошкондо (кызматтык маянасы, премиясы, бонустары ж.б.), орточо жылдык сый акысынан ашпаган өлчөмдө – банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамына карата.

27. Банк эмес финансы-кредит уюму/анын кызмат адамы айыптык төлөм белгилөө жөнүндө токтомду алган күндөн тартып үч айдан кечиктирбестен, айыптык төлөмдү төлөөгө милдеттүү.

28. Эгерде айыптык төлөм белгиленген мөөнөт ичинде банк эмес финансы-кредит уюмдары/анын кызмат адамы тарабынан төлөнбөсө, анда айыптык төлөм аткаруу өндүрүшүнүн алкагында мажбурлоо тартибинде өндүрүлөт.

29. Валюта позициясынын лимиттерин бузууга жол бергендиги үчүн айыптык төлөм Улуттук банк Башкармасынын токтомдоруна ылайык бекитилүүчү «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан

ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоого жана «Кредиттик союздар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоого ылайык белгиленет.

30. Банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан милдеттүү камдык талаптар сакталбаган шартта, банк эмес финансы-кредит уюмдарынан Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык айыптык төлөм өндүрүлөт.

31. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын компетенциясына кирген, Кыргыз Республикасынын Бузуулар жөнүндө кодексинин тиешелүү беренелеринде каралган бузуулар жөнүндө иштер боюнча өндүрүштү жүргүзүү жол-жобосу Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү Кыргыз Республикасынын Улуттук банкында бузуулар жөнүндө иштерди кароо боюнча нускоого ылайык жөнгө салынат.

32. Банк эмес финансы-кредит уюмуна жана анын кызмат адамдарына айыптык төлөм белгилөө бузууларды четтетпөө үчүн негиз болуп саналбайт.

3-глава. Талап

33. Улуттук банк банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата төмөнкүдөй талаптарды коюуга укуктуу:

− финансылык абалды чыңдоо боюнча иш-чараларды өткөрүү жөнүндө;

− банк эмес финансы-кредит уюмуна кайталап/атайын тышкы аудит жүргүзүү жөнүндө;

− административдик чыгашаларды кыскартуу жөнүндө;

− банк эмес финансы-кредит уюмунун уюштуруу түзүмүн өзгөртүү жөнүндө;

− банк эмес финансы-кредит уюмунун саясатын, жоболорун, жол-жоболорун жана башка ички ченемдик документтерин өзгөртүү тууралуу.

34. Банк эмес финансы-кредит уюмдарына талап кылуу түрүндө таасир этүү чарасын колдонуу жөнүндө чечим Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан кабыл алынат.

§ 1. Финансылык абалды чыңдоо боюнча иш-чараларды өткөрүү жөнүндө талап

35. Улуттук банк депозиттерди тартуу менен иш алып барган системалуу мааниге ээ банк эмес финансы-кредит уюмдарынан, депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык уюмдардан, катышуучулардан депозиттерди тартууга лицензияга ээ жана/же үчүнчү жактар алдында карыздарга ээ адистештирилген финансы-кредит уюмдарынан, кредиттик союздардан финансылык абалды чыңдоо боюнча иш-чараларды өткөрүүнү талап кылууга укуктуу.

Финансылык абалды чыңдоо планы ушул жобого карата 2-тиркемеде камтылган талаптарга ылайык түзүлөт. Планда банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин финансылык абалын чыңдоо боюнча шайкеш чаралар, мөөнөттөр, ыкмалар жана ресурстар каралууга тийиш.

Банк эмес финансы-кредит уюму финансылык абалды чыңдоо планынын шайкештигине баа берип турууга милдеттүү.

36. Улуттук банк кайсы болбосун учурда Жобонун 35-пунктунда белгиленген банк эмес финансы-кредит уюмунан финансылык абалды чыңдоо планында каралган чаралардын, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарына ылайык кандай болбосун башка чаралардын ишке ашырылышын талап кылышы мүмкүн.

Банк эмес финансы-кредит уюмуна финансылык абалды чыңдоо чараларын өткөрүү талабы коюлган шартта, банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалын чыңдоо планы, жаңыртылган планды (Улуттук банктын талабы боюнча финансылык абалды чыңдоо планына өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилген учурда) кошо алганда, ошондой эле аны ишке ашыруу боюнча банк эмес финансы-кредит уюмунун иш-чаралары Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан макулдашылууга тийиш.

37. Улуттук банк талап кылган күндөн тартып банк эмес финансы-кредит уюму пайданы бөлүштүрүү, дивиденддерди төлөө (анын ичинде мурда кабыл алынган чечимдер боюнча), акционерлер (катышуучулар) алдында кандай болбосун финансылык милдеттенмелерди жана төлөмдөрдү аткаруу, ошондой эле эмгек акы төлөөнү эске албаганда, банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат

адамдарына жана кызматчыларына кандай болбосун сый акы төлөө жөнүндө чечимдерди кабыл алууга укугу жок.

38. Банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалын чыңдоо чараларын жүзөгө ашыруу мезгил ичинде Улуттук банк, эгерде бул финансылык абалдын начарлашына же банкроттукка учурашына алып келе турган болсо, банк эмес финансы-кредит уюмуна кредиторлордун, банк эмес финансы-кредит уюму менен аффилирленген жана байланыштуу жактардын акчалай милдеттенмелери боюнча талаптарын канааттандырууга тыюу салууга же чектөөлөрдү белгилөөгө укуктуу.

39. Банк эмес финансы-кредит уюмунун ыйгарым укуктуу органы финансылык абалды чыңдоо планын бекитүүгө милдеттүү.

§ 2. Банк эмес финансы-кредит уюмдарында кайталап/ атайын тышкы аудит жүргүзүү талабы

40. Банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинде бузууга жол берүү жана/же тышкы аудиттин маалыматтарына дал келбеген жагдайлар аныкталган учурда, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети банк эмес финансы-кредит уюмунун ишине кайталап/атайын тышкы аудит жүргүзүүнү талап кылуу ыйгарым укугуна ээ.

41. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети токтом чыгаруу аркылуу банк эмес финансы-кредит уюмуна кайталап/атайын тышкы аудит жүргүзүү талабын коюшу мүмкүн, анда ушул жободо белгиленген кошумча талаптар да каралышы ыктымал. Мындан тышкары талапта тышкы аудит жүргүзүү мөөнөтү ичинде банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин белгилүү бир түрүнө чектөөлөр белгилениши мүмкүн.

42. Кайталап/атайын тышкы аудит жүргүзүүгө байланыштуу бардык чыгашалар банк эмес финансы-кредит уюмунун каражаттарынын эсебинен төлөнөт.

§ 3. Административдик чыгашаларды кыскартуу талабы

43. Улуттук банк депозиттерди тартуу менен иш алып барган системалуу мааниге ээ банк эмес финансы-кредит уюмдарына, ошондой эле депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансы компанияларына, катышуучулардан депозиттерди

тартуу лицензиясына ээ адистештирилген финансы-кредит уюмдарына, кредиттик союздарга карата административдик чыгашаларды кыскартуу талабын коюуга укуктуу.

Административдик чыгашаларды кыскартуу талабы Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан, анын пикири боюнча банк эмес финансы-кредит уюму тобокелдикке баруу менен иш алып барып жаткан жана/же орун алган административдик чыгашалар ашкере жогору жана/же негизсиз катары саналган учурларда, ошондой эле келечекте олуттуу финансылык жоготуулардын келип чыгышына жол бербөө максатында кабыл алынат.

44. Административдик чыгашаларды кыскартуу талабын коюу негиздери катары төмөнкүлөр болушу мүмкүн:

1) банк эмес финансы-кредит уюмунда финансылык проблемалар орун алса (чыгым тартуусу, чыгымдардын киреседен ашып кетиши);

2) мыйзам талаптарын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын бузууга жол берүү фактылары аныкталса;

3) банк эмес финансы-кредит уюмунда тобокелдиктерди тескөөнүн шайкеш эмес системасы орун алса;

4) банк эмес финансы-кредит уюму капитал боюнча талаптарды аткарбаса;

5) административдик чыгашалар жогору жана/же негизсиз болуп санала тургандыгын жана/же аларды азайтуу үчүн потенциал бар экендигин тастыктаган башка жагдайлар бар болсо.

45. Улуттук банк кыскартылууга же болбосо белгиленген мөөнөткө алынып салынууга тийиш болгон административдик чыгашалардын белгилүү бир статьяларын белгилөөгө укуктуу.

§ 4. Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уюштуруу түзүмүн өзгөртүү жөнүндө талап

46. Банк эмес финансы-кредит уюмунун уюштуруу түзүмү компетенцияларды, башкаруу органдарынын, түзүмдүк бөлүмдөрдүн жана банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдарынын ыйгарым укуктарынын бөлүштүрүлүшүн жана жоопкерчилигин аныктай албаса жана/же так белгилей албаса, кызыкчылыктардын кагылышуусун жокко чыгара албаса, анда Улуттук банктын Көзөмөл

боюнча комитети анын уюштуруу түзүмүн өзгөртүүнү талап кылууга укуктуу.

47. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин шайкеш жүзөгө ашырылышы үчүн жооп бербеген татаал жана көлөмдүү түзүмдөн турган, натыйжалуу иш алып барбаган түзүмдүк/обочолонгон бөлүмдү банк эмес финансы-кредит уюмунун уюштуруу түзүмүнөн алып салууну талап кылууга укуктуу.

§ 5. Банк эмес финансы-кредит уюмунун саясатын, жоболорун, жол-жоболорун жана башка ички ченемдик документтерин өзгөртүү жөнүндө талап

48. Банк эмес финансы-кредит уюмунда саясаттын, жоболордун, жол-жоболордун жана башка ички ченемдик документтердин мазмуну мыйзам талаптарына жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына жооп бербеген учурларда, Улуттук банк аларды өзгөртүүнү жана/же толуктоону талап кылат.

49. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети/төраганын орун басары/Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү/түзүмдүк бөлүмдөрдүн начальниктери банк эмес финансы-кредит уюмунун ички документтери мыйзам талаптарына дал келбегендигин аныктаган түзүмдүк бөлүмдүн маалыматынын негизинде, ошондой эле тобокелдиктерди кыскартуу жана контролдукту күчөтүү максатында, банк эмес финансы-кредит уюмунун ички ченемдик документтерине өзгөртүүлөрдү киргизүү талабын коюуга укуктуу.

4-глава. Экономикалык ченемдерди жана талаптарды жогорулатуу

50. Экономикалык ченемдерди бузууга жол бергендиги үчүн, ошондой эле банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинде финансылык абалдын начарлоо тенденциясы байкалган учурда, бирок ошол эле учурда банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан Улуттук банктын минималдуу экономикалык ченемдери жана талаптары сакталган болсо, Улуттук банк ошол банк эмес финансы-кредит уюмуна карата жаңы жана/же кыйла күчөтүлгөн экономикалык ченемдерди белгилеши мүмкүн.

51. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети төмөнкүлөргө укуктуу:

1) капиталдын шайкештик (жетиштүүлүгү) ченемдеринин (стандарттарынын, коэффициенттеринин) өлчөмүн жогорулатууга;

2) бир карыз алуучуга (катышуучуга) тобокелдиктин максималдуу өлчөмүн төмөндөтүүгө;

3) ликвиддүүлүк ченемин (көрсөткүчүн) жогорулатууга;

4) кам түзүү тартибине, анын ичинде милдеттүү кам ченемдерин жогорулатуу аркылуу талаптарды күчөтүүгө;

5) чет өлкө валютасында операцияларды жүргүзүүдө орун алган тобокелдиктерди кыскартуу зарыл болгон учурларда, ачык валюта позициясынын лимитинин өлчөмүн азайтууга;

6) Улуттук банк тарабынан белгиленген башка экономикалык ченемдерди, талаптарды жана чектөөлөрдү өзгөртүүгө.

52. Милдеттүү кам ченемин жана өздүк (жөнгө салуучу) капиталдын минималдуу өлчөмүн жогорулатуу Улуттук банк Башкармасы тарабынан Көзөмөл боюнча комитеттин сунушу боюнча кабыл алынат.

5-глава. Чектөөлөр же тыюу салуулар

53. Банк эмес финансы-кредит уюму мыйзамдардын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын бузууга жол берген учурда, жана анын ишинде тобокелдиктер орун алган шартта, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети чектөөлөрдү жана тыюу салууларды белгилөөгө укуктуу.

54. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети төмөнкү учурларда дивиденддерди төлөөгө/банк эмес финансы-кредит уюмунун мүлкүн жана/же акча каражаттарын тескөөгө жана/же сый акыларды төлөөгө чектөөлөрдү же тыюу салууларды белгилөөгө укуктуу:

1) эгерде мындай жагдай банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан экономикалык ченемдердин бузулушуна алып келсе;

2) банк эмес финансы-кредит уюмунун капиталынын шайкештик (жетиштүүлүк) ченемдеринин (стандарттарынын, коэффициенттеринин) мааниси Улуттук банк тарабынан белгиленген минималдуу чектен төмөн болсо;

3) Улуттук банктын талаптарына ылайык потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүлбөсө же жетишсиз өлчөмдө түзүлсө;

4) эгерде банк эмес финансы-кредит уюмунун өткөн жылдар жана/же отчеттук жыл үчүн орду жабылбаган чыгымдары болсо;

5) банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалы начарласа;

6) мыйзамдарда каралган башка учурларда.

55. Банк эмес финансы-кредит уюму инвестицияларды чектөө талаптарын, анын ичинде кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө келишүү жана банк эмес финансы-кредит уюмунун экономикалык, анын ичинде капитал шайкештиги ченемдерин сактоосуна таасирин тийгизген башка бүтүмдөргө келишүү боюнча талаптарды жана чектөөлөрдү бузган шартта, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети инвестицияларды жүзөгө ашырууга жана кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүгө чектөөлөрдү жана тыюу салууларды киргизүүгө укуктуу.

56. Банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинде төмөнкүлөргө байланыштуу бузууга жол берүүлөр аныкталган учурда, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети операциялардын айрым түрлөрүнө чектөөлөрдү белгилөөгө же аларды ишке ашырууну токтотууга укуктуу:

1) банк эмес финансы-кредит уюму алгылыксыз жана/же кооптуу банктык тажрыйбага тартылган учурда;

2) банк мыйзамдарын, анын ичинде банктык аманаттарды (депозиттерди) коргоо боюнча, террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча, монополияга каршы жөнгө салуу, атаандаштыкты өнүктүрүү жана банктык кызматтык көрсөтүүлөрдү керектөөчүлөрдүн укугун коргоо боюнча мыйзамдарды жана/же ченемдик укуктук актыларды бузууга жол берген учурда, анын ичинде Улуттук банктын экономикалык ченемдери, ченемдик актылары сакталбаса же анын жазма буйруктары аткарылбаса;

3) банк эмес финансы-кредит уюмун жоюу/анын иш аракетин токтотуу менен.

57. Банктык мыйзам талаптары, анын ичинде банк эмес финансы-кредит уюму жана банк эмес финансы-кредит уюму менен байланыштуу жактар ортосунда ишке ашырылган операциялар жана бүтүмдөр боюнча талаптарды жана чектөөлөрдү бузууга жол берилген шартта, Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети аларды жүзөгө ашырууга чектөөлөрдү жана тыюу салууларды киргизүүгө укуктуу.

Банк эмес финансы-кредит уюму Улуттук банк тарабынан белгиленген тартипте банк эмес финансы-кредит уюмунун банк эмес финансы-кредит уюму менен байланыштуу жактар менен келишилген бардык бүтүмдөрү жөнүндө маалыматты Улуттук банкка сунуштап турууга милдеттүү.

6-глава. Кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу

58. Банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу чечими Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан төмөнкү фактылар аныкталган шартта кабыл алынат:

1) банк эмес финансы-кредит уюму бүтүмдөргө келишүүдө таламдардын каршы келип калышын жана/же кызыкчылыгын жашыруу;

2) квалификациялык талаптарга, көз карандысыздык боюнча жана кынтыксыз ишкердик аброй талаптарына ылайык келбегендигин тастыктаган маалыматты жашыруу, кызмат адамын макулдашуудан баш тартууга негиз боло турган маалыматты жашыруу;

3) Улуттук банктын баа берүүсү боюнча банк эмес финансы-кредит уюмунун башкаруу органдарынын мүчөлөрүнүн банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык туруктуулугуна кооптуу жагдайларды жаратышы мүмкүн болгон иш-аракеттери же аракеттенбей коюулары;

4) олуттуу финансылык жоготууларды жана/же аброй тобокелдиктерин жаратышы ыктымал болгон банк мыйзамдарын жана/же Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын бузууга жол берүүлөр;

5) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке катышуу (аракеттенүү/аракеттенбей коюу);

6) Кыргыз Республикасынын террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча ченемдик укуктук актыларын бузууга жол берген ишти жүзөгө ашыруу же мындай ишке тартылуу;

7) кызматтык абалынан кыянаттык менен пайдалануу.

59. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети төмөнкү маселелерди кароого алат жана ал боюнча чечимдерди кабыл алат:

− кызмат адамы кылмыш ишинде шектүү/айыпталуучу катары тартылган учурда ал кызмат адамын банк эмес финансы-кредит уюмундагы ээлеген кызмат ордунан четтетүү;

− айрым кызмат адамдарын ээлеген кызмат ордунан бошотуу;

− банк эмес финансы-кредит уюмунун башкаруу органдарын алмаштыруу, бул бардык же айрым кызмат адамдарын алмаштырууну жана алардын кайсы болбосун банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинде андан ары катышуусуна тыюу салууну түшүндүрөт.

− Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрү тарабынан сунушталган маалыматтардын негизинде банк эмес финансы-кредит уюмунун ишин, банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдарынын аракетин/аракеттенбей коюусун алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары таануу, ошондой эле Комитеттин компетенциясынын алкагында банк эмес финансы-кредит уюмуна, анын аракети/аракеттенбей коюусу алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбага тиешелүү болгон акционерлерине/катышуучуларына, кызмат адамдарына карата тиешелүү таасир этүү чараларын колдонуу.

60. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, банк эмес финансы-кредит уюмунун башкаруу органдарын алмаштыруу чечимин кабыл алууда, Кыргыз Республикасынын мыйзам ченемдерин бузууга жол берилгендиги (коюлган айып же кабыл алынган чечимдер) жөнүндө Улуттук банкка өз учурунда маалымдоо, ошондой эле мындай бузуунун алдын алуу же аны четтетүү үчүн бардык мүмкүн болуучу, жетишерлик жана акыл ченемдүү чараларды көрүү фактору эске алынат.

61. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу чечими мындай чечимге кол коюлган күндөн тартып күчүнө кирет.

62. Аларга карата таасир этүү чараларын колдонуу иретинде банк эмес финансы-кредит уюмунда ээлеген кызмат ордунан четтетүүдөн же бошотуудан/башкаруу органдарын алмаштыруудан улам кынтыксыз ишкердик аброюнан ажыраган банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдарына Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген мөөнөт ичинде ал мыйзамдуу күчүнө кирген учурдан тартып, Улуттук банк менен милдеттүү түрдө макулдашылууга тийиш болгон кызмат ордуна кайталап талапкерлигин коюуга жол берилбейт.

7-глава. Атайын режимди киргизүү

63. Улуттук банк банк эмес финансы-кредит уюмуна төмөнкүдөй атайын режимдерди киргизүүгө укуктуу:

- тике банктык көзөмөл;
- убактылуу администрация режими.

64. Тике банктык көзөмөл режимин киргизүү, ошондой эле аны ишке ашыруу чечими Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Тике банктык көзөмөл жөнүндө» жобонун талаптарына ылайык жүргүзүлөт.

65. Убактылуу администрация режимин киргизүү, ошондой эле аны ишке ашыруу чечими Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Убактылуу администрация жөнүндө» жобонун талаптарына ылайык жүргүзүлөт.

8-глава. Лицензияны/эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу/аракетин токтотуу

§ 1. Микрофинансы компаниясынан/ турак жай-сактык кредиттик компаниясынан/ адистештирилген финансы-кредит уюмунан/адистештирилген финансы мекемесинен лицензияны кайтарып алуу/аракетин токтотуу

66. Микрофинансы компаниясынын лицензиясын кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансы уюмдары жөнүндө» мыйзамында баяндалган негиздер боюнча жүзөгө ашырылат. Микрофинансы компаниясынын лицензиясын кайтарып алуу чечими Улуттук банк Башкармасы тарабынан кабыл алынат.

67. Турак жай-сактык кредиттик компаниясынын лицензиясын кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу чөйрөсүндөгү мыйзамдарында белгиленген негиздер боюнча жүзөгө ашырылат. Турак жай-сактык кредиттик компаниядан лицензияны кайтарып алуу жөнүндө чечим Улуттук банк Башкармасы тарабынан кабыл алат.

68. Адистештирилген финансы-кредиттик компаниянын лицензиясын кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамында баяндалган негиздер боюнча жүзөгө ашырылат.

69. Адистештирилген финансы мекемесинин лицензиясын кайтарып алуу чечими Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан кабыл алынат.

70. Адистештирилген финансы мекемесинин лицензиясы төмөнкү учурларда кайтарылып алынышы мүмкүн:

− Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын системалуу түрдө (бир календардык жыл ичинде эки же андан көп жолу) бузууга жол берсе;

− адистештирилген финансы мекемеси Улуттук банктын жазма буйруктарын жана/же башка талаптарын системалуу түрдө (эки жана андан көп жолу) аткарбаса;

− маалыматтарды системалуу түрдө (эки жана андан көп жолу) сунуштабаса же такталбаган жана толук эмес маалыматтарды берген учурда;

− иштин негизги түрлөрү боюнча бир жылдан ашык убакыт бою иш алып барбаса.

71. Микрофинансы компаниясынан/турак жай-сактык кредиттик компаниясынан/адистештирилген финансы-кредит уюмунан/адистештирилген финансы мекемесинен лицензияны кайтарып алуу жөнүндө Улуттук банктын чечими башка таасир этүү чараларын колдонуусуз кабыл алынышы мүмкүн.

72. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде микрофинансы компаниясынан, турак жай-сактык кредиттик компаниясынан, адистештирилген финансы-кредит уюмунан/адистештирилген финансы мекемесинен лицензияны кайтарып алуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

73. Микрофинансы компаниясынан/турак жай-сактык кредиттик компаниясынан/адистештирилген финансы-кредит уюмунан/адистештирилген финансы мекемесинен лицензияны кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоюлууга алып келет.

74. Лицензия кайтарылып алынган учурда, Улуттук банктын лицензияны кайтарып алуу жөнүндө чечимин алган күндөн тартып микрофинансы компаниясы/турак жай-сактык кредиттик компаниясы/адистештирилген финансы-кредит уюму/адистештирилген финансы мекемеси үч күн ичинде лицензиянын түп нускасын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына өткөрүп берүүгө тийиш, ал эми бир айдын ичинде соттон тышкары жоюу жол-жобосун башташы зарыл.

75. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети бузуунун жагдайына, мүнөзүнө жана анын мүмкүн болгон натыйжаларына жараша, лицензияны кайтарып алуудагы негиздер боюнча микрофинансы компаниясынын/турак жай-сактык кредиттик компаниясынын/адистештирилген финансы-кредит уюмунун/адистештирилген финансы мекемесинин лицензиясынын аракетин токтотууга укуктуу. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде микрофинансы компаниясынын/турак жай-сактык кредиттик компаниясынын адистештирилген финансы-кредит уюмунун/адистештирилген финансы мекемесинин лицензиясынын аракетин токтотуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

76. Микрофинансы компаниясы/турак жай-сактык кредиттик компаниясы/адистештирилген финансы-кредит уюму/адистештирилген финансы мекемеси лицензиясынын аракетин токтотуу жөнүндө билдирүүнү алган күндөн тартып, Улуттук банктан лицензиянын аракетин кайра баштоо жөнүндө билдирүүнү алганга чейин лицензияда көрсөтүлгөн операцияларды жүргүзүүгө укугу жок.

§ 2. Кредиттик союздун лицензиясын кайтарып алуу/лицензиясынын аракетин токтотуу

77. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети кредиттик союздун лицензиясын кайтарып алышы мүмкүн. Кредиттик союздун лицензиясы төмөнкү учурларда кайтарылып алынышы мүмкүн:

− кредиттик союз тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана/же Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) бузулганда;

− кредиттик союз тарабынан Улуттук банктын талаптары жана/же жазма буйруктары системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) аткарылбаганда;

− белгиленген мөөнөт ичинде бузуулар четтетилбегендигине байланыштуу, Улуттук банк лицензиянын аракетин токтотткондо;

− маалыматты бербеген же анык эмес маалыматты (анын ичинде Улуттук банктын кызматкерлеринин сурамдары боюнча) системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) сунуштаган учурда;

− анын негизинде лицензия берилген анык эмес маалыматты сунуштаганда;

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык тыюу салынган операцияларга катышканда;

− кредиттик союз лицензияда каралбаган иш менен алектенген учурда;

− эгерде кредиттик союз каттоодон өткөндөн жана лицензияны алгандан кийин бир жылдан ашык жана/же иштеген мезгил ичинде кредиттерди берүү ишин жүзөгө ашырбаса;

− эгерде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды каттоодон өткөндөн жана лицензияны алгандан кийин бир жылдан ашык жана/же иштеген мезгил ичинде кредиттерди берүү ишин жүзөгө ашырбаса (ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздар үчүн);

− алгылыксыз банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке тартылган учурда; (1-тиркеме);

− кредиттик союздун добуш берүү укугуна ээ катышуучуларынын – жеке адамдардын саны ондон аз болсо;

− эгерде кредиттик союз Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык сактык пайлардын жалпы суммасынын минималдуу өлчөмүн сактоо боюнча шарттарды аткарбаса;

− эгерде кредиттик союз (б.а. 12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын, жазма буйруктарынын жана/же кредиттик союздун уставынын жоболорун системалуу түрдө бузган, анын жыйынтыгында кредиттик союздун иши кооптуу же финансылык жактан ишенимсиз болгон же болушу мүмкүн учурда;

− эгерде кредиттик союз мыйзамдарга ылайык төлөөгө жөндөмсүз катары таанылса.

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка учурларда.

78. Кредиттик союздан лицензияны кайтарып алуу жөнүндө Улуттук банктын чечимдери башка таасир этүү чараларын колдонуусуз кабыл алынышы мүмкүн.

79. Улуттук банктын лицензияны кайтарып алуу чечимин кабыл алгандан тарта үч күн ичинде кредиттик союз лицензиялардын (кошумча лицензияны кошо алганда) түп нускасын Улуттук банкка тапшырууга милдеттүү, ал эми 30 (отуз) күн ичинде соттук эмес тартипте жоюу жол-жобосу башталууга тийиш (эгерде кредиттик союздун активдери анын милдеттенмелерин толук көлөмдө жапкан учурда).

80. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде кредиттик союздан лицензияны кайтарып алуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

81. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети бузуунун жагдайына, мүнөзүнө жана анын мүмкүн болгон натыйжаларына жараша, лицензияны кайтарып алуудагы негиздер боюнча кредиттик союздун лицензиясынын аракетин токтотууга укуктуу.

82. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде кредиттик союздун лицензиясынын аракетин токтотуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

83. Кредиттик союз лицензиясынын аракети токтотулгандыгы жөнүндө билдирүүнү алган күндөн тартып Улуттук банктан лицензиянын аракетин кайра баштоо жөнүндө билдирүүнү алганга чейин лицензияда көрсөтүлгөн операцияларды жүргүзүүгө укугу жок.

§ 3 Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн кайтарып алуу/күбөлүктүн аракетин токтотуу

84. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети микрокредиттик компаниянын (мындан ары – МКК)/микрокредиттик агенттиктин (мындан ары – МКА) эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн төмөнкү учурларда кайтарып алышы мүмкүн:

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) бузган учурда;

− МКК/МКА тарабынан Улуттук банктын жазма буйруктары жана/же башка талаптары системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) сактабалган учурда;

− маалымат системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) берилбеген же анык эмес, толук эмес маалымат сунушталган учурда (анын ичинде Улуттук банктын кызматкерлеринин сурамдары боюнча);

− эгер микрокредиттерди берүү боюнча иш бир жылдан ашык жүргүзүлбөсө;

− ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды бир жылдан ашык жүзөгө ашырбаган учурда (ислам каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган МКК/МКА үчүн);

− Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансы уюмдары жөнүндө» мыйзамында аныкталган микрофинансы уюмдарынын ишинин максаттары бузулган учурда;

− монополияга каршы мыйзамдардын талаптары бузулган учурда;

− Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансы уюмдары жөнүндө» мыйзамында белгиленген керектөөчүлөрдүн укугу бузулган учурда;

− алгылыксыз банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке тартылган учурда; (1-тиркеме);

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген башка учурларда.

85. Улуттук банктын МКК/МКАдан эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн кайтарып алуу жөнүндө чечимдери башка таасир этүү чараларын колдонуусуз кабыл алынышы мүмкүн.

86. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде МКК/МКАдан эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн кайтарып алуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

87. Улуттук банктан МКК/МКА эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу жөнүндө кабарлоону алган күндөн тартып ишин токтотушу керек.

88. МКК жана МКАдан каттоо жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык алардын жоюлушуна алып келет.

89. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети МКК/МКАдан каттоо жөнүндө күбөлүктү кайтарып алууга окшош болгон негиздер боюнча МКК/МКАнын каттоо жөнүндө күбөлүгүнүн аракетин убактылуу токтотууга укуктуу.

90. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде МКК/МКАнын каттоо жөнүндө күбөлүгүнүн аракетин токтотуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

91. МКК/МКА каттоо жөнүндө күбөлүгүнүн аракетин токтотуу жөнүндө билдирүүнү алган күндөн тартып Улуттук банктан күбөлүктүн аракетин кайра баштоо жөнүндө билдирүүнү алганга чейин ишмердик жүргүзүүгө укугу жок.

§ 4. Микрокредиттик компаниянын айрым банктык операцияларды жүргүзүү укугуна лицензиясын кайтарып алуу

92. Микрокредиттик компаниянын айрым банктык операцияларды жүргүзүү укугуна берилген лицензиясы төмөнкү учурларда кайтарылып алынышы мүмкүн:

− ушул операцияларды жүргүзүү учурунда Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарын бузууга жол берилген учурда;

− жогоруда белгиленген операцияларды жүргүзүүдөн улам келип чыккан бузууларды четтетүү максатында, Улуттук банктын

сунуш-көрсөтмөлөрү, жазма буйруктары жана/же башка талаптары сакталбаган учурда;

− маалыматтар сунушталбаган же анык эмес, толук эмес маалыматтар сунушталган учурда.

93. Лицензияны кайтарып алуу чечими башка таасир этүү чараларын колдонуусуз кабыл алынышы мүмкүн.

94. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде микрокредиттик компанияга лицензиясы кайтарылып алынгандыгы жөнүндө кат жүзүндө билдирет.

§ 5. Кепилдик фондунун эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн кайтарып алуу/күбөлүктүн аракетин токтотуу

95. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети кепилдик фондунун эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн төмөнкү учурларда кайтарып алышы мүмкүн:

− кепилдик фонд тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптары системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) бузулса;

− кепилдик фонд тарабынан Улуттук банктын жазма буйруктары жана/же башка талаптары системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) сакталбаган учурда;

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык кепилдик фонд төлөөгө жөндөмсүз деп жарыяланган учурда;

− алгылыксыз банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке тартылган учурда (1-тиркеме).

96. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде лицензияны кайтарып алуу жөнүндө кепилдик фондго жазуу жүзүндө билдирет.

97. Күбөлүктү кайтарып алуу тууралуу Улуттук банктын чечимин алган күндөн тартып 1 (бир) ай ичинде кепилдик фондунун ыйгарым укуктуу органы жоюу жөнүндө чечимди кабыл алууга тийиш.

98. Ыйгарым укуктуу орган тарабынан жоюу жөнүндө чечим кабыл алынган же Улуттук банктын кепилдик фондунун күбөлүгүн кайтарып алуу тууралуу билдирүүсүн алган учурдан тартып, кепилдик

фонд күбөлүктө каралган гарантияларды берүүнү токтотууга тийиш. Болбосо, кепилдик фонду жана анын кызмат адамдары мыйзамдарда каралган жоопкерчиликти тартат.

99. Улуттук банктын күбөлүктү кайтарып алуу тууралуу чечимин алган күндөн тартып 1 (бир) ай өткөндөн кийин ыйгарым укуктуу орган тарабынан ыктыярдуу жоюу жөнүндө чечим кабыл алынбаган учурда, Улуттук банк кепилдик фондун мажбурлап жоюу жөнүндө арыз менен сотко кайрылууга укуктуу.

100. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алууга себеп болгон сыяктуу негиздер боюнча кепилдик фондунун эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн аракетин убактылуу токтотууга укуктуу.

101. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде кепилдик фондунун эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн аракети токтотулгандыгы жөнүндө кат жүзүндө билдирет.

102. Кепилдик фонд каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн аракети токтотулгандыгы жөнүндө билдирүүнү алган күндөн тартып, Улуттук банктан күбөлүктүн аракети кайра жандандырылгандыгы жөнүндө билдирүү алганга чейин иш жүргүзүүгө укугу жок.

§ 6. Кредиттик бюронун лицензиясын кайтарып алуу/лицензиясынын аракетин токтотуу

103. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети кредиттик бюронун ишин жүзөгө ашырууга лицензиясын төмөнкү учурларда кайтарып алышы мүмкүн:

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык кредиттик бюрону төлөөгө жөндөмсүз деп жарыялаган учурда;

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык кредиттик бюрону мажбурлап жоюу иши башталган учурда;

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын одоно жана системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде үч жолудан көп) бузган учурда;

− Кыргыз Республикасынын мыйзамдары тарабынан тыюу салынган ишти жүзөгө ашырган учурда.

104. Кредиттик бюронун лицензиясын кайтарып алуу тууралуу чечим Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан кабыл алынат жана мындай чечим кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күн ичинде кат түрүндө кредиттик бюрого тааныштырылат.

105. Кредиттик бюро лицензияны кайтарып алуу жөнүндө Улуттук банктан билдирүүнү алган күндөн тартып өз ишин токтотууга тийиш.

106. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Кредиттик бюролордун ишин лицензиялоо жөнүндө» жободо аныкталган учурлардын кайсы бир учурунда лицензиянын аракетин убактылуу токтото алат.

107. Кредиттик бюронун лицензиясын кайтарып алуу тууралуу чечим Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан кабыл алынат жана мындай чечим кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күн ичинде кат түрүндө кредиттик бюрого жеткирилет.

108. Улуттук банк тиешелүү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч жумуш күн ичинде кредиттик бюронун лицензиясынын аракетин токтотуу жөнүндө жазуу жүзүндө билдирет.

109. Кредиттик бюро лицензиясынын арекети токтотулгандыгы жөнүндө билдирүүнү алган күндөн тартып Улуттук банктан лицензиянын аракетин кайра баштоо жөнүндө билдирүүнү алганга чейин лицензияда көрсөтүлгөн операцияларды жүргүзүүгө укугу жок.

VI бөлүк. Таасир этүү чараларына даттануу менен кайрылуу тартиби

110. Улуттук банктын чечимдерине сотко чейинки даттануу милдеттүү болуп саналат. Улуттук банк Башкармасынын сотко даттанылуучу чечимдерин эске албаганда, Улуттук банктын кайсы болбосун чечимдерине сотко чейинки даттанууга болот.

111. Сотко чейин даттануу менен кайрылуу Улуттук банктын чечиминин аракетин токтотпойт. Ал Улуттук банктан тиешелүү чечимди алгандан кийинки 20 (жыйырма) жумуш күндөн кечиктирилбестен жүргүзүлөт.

112. Улуттук банк даттануу келип түшкөн күндөн кийинки 30 (отуз) календарлык күндөн кечиктирбестен аны кароого алат. Мында Улуттук банк даттанууну кароо мөөнөтүн бир жолу 30 (отуз) календардык күнгө узартууга укуктуу.

113. Банк эмес финансы-кредит уюмуна карата колдонулган таасир этүү чарасы Улуттук банктын чечими менен жокко чыгарылышы мүмкүн.

114. Улуттук банктын чечимине сотко чейин даттануу менен кайрылуу тартиби Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген.

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого карата 1-тиркеме

Алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбага киргизүүгө мүмкүн болгон банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин, анын акционерлеринин/уюштуруучуларынын, кызмат адамдарынын аракеттеринин (аракеттенбей коюу)

БЕЛГИЛЕРИ

1. Башкаруу органдарынын жана кызмат адамдарынын алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбага жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузууга жол берүүгө бөгөт коюу максатында банк эмес финансы-кредит уюмуна талаптагыдай контролдукту жана жетекчиликти камсыз кылууга жөндөмсүздүгү.

2. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарынын бузулушуна жана/же банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалынын кыйла начарлашына алып келген кызмат адамдарынын аракети (аракеттенбей коюулары).

3. Улуттук банк тарабынан аларга карата кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу

чечими кабыл алынган банк эмес финансы-кредит уюмунун кызмат адамдарын алмаштыруу, иштен четтетүү, убактылуу четтетүү жана алардын ыйгарым укуктарын токтотуу боюнча акционер (акционерлер)/уюштуруучу (уюштуруучулар) жана/же Директорлор кеңеши жана/же Башкарма тарабынан тиешелүү аракеттин жоктугу же аракеттенбей коюусу.

4. Активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга шайкеш келбеген камдын (резервдин) түзүлүшү.

5. ФОЭСке жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык операцияларды/бүтүмдөрдү талаптагыдай бухгалтердик эсепке алуу ишинин жоктугу.

6. Кыргыз Республикасынын мыйзам ченемдеринин сакталбашы, анын натыйжасында банк эмес финансы-кредит уюмунун туруктуу ишине таасир эткен же таасир этиши мүмкүн тобокелдиктердин (анын ичинде абройду жоготуу тобокелдигинин) келип чыгышы.

7. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын шектүү операцияларды жана/же айкын мыйзамдуу экономикалык мааниге ээ болбогон операцияларды жана/же террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын бузууга жол берүүнү аныктоо жагында талаптарын аткарбаса.

8. Банк эмес финансы-кредит уюму банк эмес финансы-кредит уюмунун аффилирленген жана башка байланыштуу жактары менен операцияларды ишке ашырышы же банк эмес финансы-кредит уюмунун ыйгарым укуктуу органдарынын/адамдарынын Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын, анын ичинде адилеттүүлүк принцибин бузуу менен аталган операцияларды ишке ашыруу боюнча чечимдерди кабыл алышы.

9. Банк эмес финансы-кредит уюмунда аларды аткаруу үчүн квалификациялуу жана тажрыйбалуу кызматкерлер жок болгон иштин жүргүзүлүшү.

10. Тиешелүү саясат жана жол-жоболор иштелип чыкпаган шартта банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин жүзөгө ашырылышы жана/же алардын Улуттук банктын талаптарына дал келбеши же банк эмес финансы-кредит уюмунун ишинин иштелип чыккан саясаттарга

жана жол-жоболорго дал келбеши жана/же саясаттар жана жол-жоболор банк эмес финансы-кредит уюмунун иш чөйрөсүнө жана тобокелдиктер деңгээлине дал келбеши учурунда ишти жүзөгө ашыруу.

11. Банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан ишке ашырылган операциялардын Шариат стандарттарына ылайык келбеши (ислам каржылоо принциптерине ылайык операцияларды ишке ашырган банк эмес финансы-кредит уюму үчүн).

12. Кардарларга кредиттер Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын, ошондой эле банк эмес финансы-кредит уюмунун ички саясаттарын/жол-жоболорун бузууга жол берүү менен берилген болсо.

13. Кредит портфелинин жалпы көлөмүндө мөөнөтүндө төлөнбөгөн кредиттер көлөмүнүн жана/же алардын үлүшүнүн көбөйүшүнө байланыштуу, активдердин сапатынын олуттуу начарлашы.

14. Кредит берүү жана аларга мониторинг жүргүзүү жол-жоболорун кошо алганда, кредитти администрлөө тажрыйбасында олуттуу кемчиликтердин жана бузуулардын орун алышы.

15. Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарын системалуу түрдө (12 календардык ай ичинде эки жана андан көп жолу) бузууга жол берилиши.

16. Жазма буйруктардын жана Улуттук банк тарабынан колдонулган таасир этүүнүн башка чараларын Улуттук банк тарабынан белгиленген мөөнөттөрдө аткарбашы.

17. Банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан капиталдын жетиштүүлүгү (шайкештиги) боюнча экономикалык ченемдердин сакталбашы жана капитал шайкештиги боюнча экономикалык ченемдерди Улуттук банктын талаптарына ылайык келтирүү боюнча тиешелүү чаралардын көрүлбөшү.

18. Банк капиталы анын ишине мүнөздүү болгон тобокелдикке байланыштуу жоготуулардын ордун жабуу үчүн жетишсиз болсо. Уюштуруучулар/акционер (акционерлер) алдын ала эскертилгендигине карабастан, капиталды толукташпаса жана/же Улуттук банк тарабынан белгиленген мөөнөт ичинде аны толуктоо боюнча жетиштүү/тиешелүү чараларды көрүшпөсө.

19. Улуттук банк тарабынан белгиленген капитал боюнча минималдуу талаптарды аткарбоо.

20. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузууга баруу менен жана/же пайданы бөлүштүрүүгө чектөө киргизүүгө же тыюу салууга карабастан дивиденддер төлөнсө.

21. Банк эмес финансы-кредит уюму милдеттенмелерди өз убагында аткаруу үчүн ликвиддүүлүктүн жетишсиз деңгээлине ээ (милдеттүү түрдө аткаруу үчүн ликвиддүүлүк боюнча талаптардын бузулушу орун алса).

22. Улуттук банкка отчеттордун, ошондой эле расмий түрдө талап кылынган башка документтердин жана маалыматтардын берилбеши, ошондой эле өз убагында берилбеши, толук эмес же так эмес берилиши.

23. Банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында тыюу салынган же болбосо лицензияда каралбаган, бирок Улуттук банк тарабынан лицензиялануугa жана/же ал менен макулдашууга тийиш болгон операцияларды ишке ашыруу.

24. Банк эмес финансы-кредит уюму, анын финансылык туруктуулугу, дивиденддердин төлөнүшүн жана капиталдын толукталышын камсыз кылуу үчүн жетишсиз пайда көлөмүндө иш алып барса.

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого карата 2-тиркеме

Банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалын чыңдоо планына карата

ТАЛАПТАР

Банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалын чыңдоо планына карата минималдуу талаптар

I бөлүк. Банк эмес финансы-кредит уюмунда орун алган жагдайга баа берүү

1. Жалпы маалымат;

2. Банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалына баа берүү жана ал боюнча кеңири маалымат;

3. Банк эмес финансы-кредит уюмунда кризистик башкаруу системасы. Ишке тартылган жооптуу түзүмдүк бөлүмдөр;

4. Банк эмес финансы-кредит уюмунун ишине таандык тобокелдиктерди аныктоо, өлчөө, контролдоо жана аларга мониторинг жүргүзүү боюнча аналитикалык жана практикалык мамилелер;

5. Тобокелдиктердин көбөйүүсүн алдын алуу үчүн колдонулуучу инструменттер.

II бөлүк. Иш-чаралар планынын мазмунуна карата минималдуу талаптар жана аны сунуштоо тартиби

1. Банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан аныкталган иш-чаралар планын ишке ашыруунун жалпы мөөнөтү банк эмес финансы-кредит уюмунда орун алган айкын жагдайды жана сунушталган чаралардын мүнөзүн эске алуу менен негизделүүгө тийиш.

2. Иш-чаралар планында төмөнкүлөрдү кошо алганда, финансылык абалын чыңдоо жол-жоболору аяктаган күнгө аны аткаруунун болжолдуу натыйжасы тууралуу маалыматтар камтылууга тийиш:

− финансылык абалын чыңдоо чараларын жүзөгө ашыруунун бүтүндөй мезгил ичинде отчеттук күндөр боюнча бөлүштүрүү менен Улуттук банктын милдеттүү экономикалык ченемдеринин жана талаптарынын маанисин;

− финансылык абалын чыңдоо боюнча иш-чараларын жүзөгө ашыруунун бүтүндөй мезгил ичинде отчеттук күндөр боюнча бөлүштүрүү менен өздүк каражаттардын (капиталдын) өлчөмүнүн өзгөрүү динамикасын;

− өздүк каражаттардын (капиталдын) жетиштүүлүк деңгээлин жана учурдагы ликвиддүүлүктү калыбына келтирүү мөөнөттөрүн;

− кредит портфелинин сапатынын айкын көрсөткүчтөрүн аныктоо менен кредит портфелинин сапатын жакшыртуу боюнча мөөнөттөрүн (классификацияланган кредиттердин деңгээли, РППУ) жана башкалар.

3. Банк эмес финансы-кредит уюму иш-чаралар планынын ар бир пунктун баскыч боюнча жүзөгө ашырылышын ар бир баскычты аткаруунун календарлык мөөнөттөрүн көрсөтүү менен кароого укуктуу.

4. Финансылык абалын чыңдоо боюнча бардык чараларды (же көпчүлүк бөлүгүнүн) ишке ашыруудан болжолдонуучу натыйжа аларды аяктаган күндөн кийин банк эмес финансы-кредит уюмунун туруктуу ишинин келечегин мүнөздөгөн көрсөткүч болуп саналат.

Банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалын чыңдоо боюнча сунушталган иш-чаралар планы төмөнкүлөрдү милдеттүү түрдө камтууга тийиш: иш-чараларды толук аткаруу мөөнөттөрү, жүзөгө ашыруунун ар бир баскычында жооптуу аткаруучуларды, аткаруу индикаторлорун көрсөтүү, ошондой эле банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан иш-чаралар планынын аткарылышын контролдоо боюнча көрүлүүчү чаралар. Банк эмес финансы-кредит уюмунун иш-чаралар планында зарыл болгон шартта акционерлердин (катышуучулардын) жана үчүнчү жактардын банк эмес финансы-кредит уюмунун финансылык абалын чыңдоого катышуу ыкмалары жана шарттарын; чыгашаларды кыскартуу боюнча иш-чаралар каралууга тийиш.

5. Иш-чаралар планына банк эмес финансы-кредит уюмунун жетекчиси жана башкы бухгалтери кол коюп, ошондой эле

банк эмес финансы-кредит уюмунун байкоо органы (эгерде мындай орган бар болсо) аны бекитүүгө тийиш.

6. Тиркемелерди кошо алганда, иш-чаралар планынын бардык барактарына номерлер коюлуп, көктөлүп жана банк эмес финансы-кредит уюмунун мөөрү менен бекитилүүгө тийиш.

7. Банк эмес финансы-кредит уюму иш-чаралар планын иштеп чыгуу үчүн аудитордук уюмду (жеке аудиторду) ишке тартууга укуктуу.

Эгерде аудитордук уюм (жеке аудитор) банк эмес финансы-кредит уюм тарабынан иш-чаралар планын иштеп чыгууга тартылган болсо, Улуттук банкка сунушталган документтер курамына ички жылдык аудитордук текшерүү боюнча аудитордук корутундуну киргизүү зарыл, анын жыйынтык бөлүгүндө аудитордук уюмдун (жеке аудитордун) финансылык абалына баа берүүдө жана (же) финансылык абалын чыңдоо чараларын иштеп чыгууга катышуу деңгээли, ошондой эле финансылык абалын чыңдоо боюнча иштелип чыккан чараларды эске алуу менен аудитордук уюмдун (жеке аудитордун) банк эмес финансы-кредит уюмунун иш келечектери тууралуу пикири чагылдырылат.

8. Кемчиликтер аныкталган жана иш-чаралар планын жеткире иштеп чыгуу жөнүндө талап жөнөтүлгөн учурда, банк эмес финансы-кредит уюму жеткире иштелип чыккан иш-чаралар планын көрсөтүлгөн талапты алган күндөн тартып 14 календарлык күндөн кечиктирбестен Улуттук банкка берүүгө тийиш.

9. Зарыл болгон шартта, Улуттук банк иш-чаралар планын реалдуу катары таануу үчүн зарыл болгон кошумча маалыматты аны сунуштоо мөөнөтүн белгилөө менен банк эмес финансы-кредит уюмунан талап кылууга укуктуу.

10. Банк эмес финансы-кредит уюму иш-чаралар планынын толук көлөмдө жана белгиленген мөөнөттө аткарылышын камсыз кылууга милдеттүү.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-33/73–13-(НФКУ)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата таасир этүү чараларын колдонуу маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

− 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу»;

− 2008-жылдын 28-майындагы № 22/4 «Тике банктык көзөмөл жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

− 2014-жылдын 30-майындагы № 24/8 «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу»;

− 2014-жылдын 30-майындагы № 24/9 «Кредиттик союздар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу»;

− 2016-жылдын 16-мартындагы № 12/4 «Адистештирилген финансы мекемелеринин ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө»;

− 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 «Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу»;

− 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23–8-(НПА) «Убактылуу администрация жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

− 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25–4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга жана айрым башка финансы-кредит уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо тууралуу»;

− 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47–3-(НФКУ) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу»;

− 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55–2-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө».

2. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы ушул токтом менен микрофинансы уюмдарын, кредиттик союздарды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, кепилдик фонддорду, кредиттик бюролорду, турак жай-сактык кредиттик компанияларды тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73–13-(НФКУ) токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата таасир этүү чараларын колдонуу маселелери боюнча өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобонун:

− 1.1-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети (мындан ары – Комитет) Улуттук банк Башкармасынын чечими менен түзүлөт. Комитет туруктуу иштеп турган коллегиалдуу орган болуп саналат, ага ушул Жобонун 2.1., 2.1–1 жана 2.2-пункттарына ылайык коммерциялык банктардын, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкынын (мындан ары – банктар), банктык эмес финансы-кредит уюмдарынын: микрофинансылык уюмдардын, кредиттик союздардын, турак жай-сактык кредиттик компанияларынын, кепилдик фонддордун, насыялык бюролордун, адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын (мындан ары – БФКУ) ишин жөнгө салуу жана көзөмөлдүккө алуу жагында компетенциясына кирген маселелер боюнча чечим кабыл алууга Улуттук банк Башкармасы тарабынан ыйгарым укук берилген.»;

− 2.1-пунктунун «г» пунктчасындагы «МФК» деген аббревиатура ««БФКУ» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

− 2.2-пунктунун «в» пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«в) банк/БФКУ ишин, банктын/БФКУнун кызмат адамдарынын иш-аракетин/аракеттенбей коюусун Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрү тарабынан сунушталган маалыматтардын негизинде алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары таануу, ошондой эле Комитеттин компетенциясынын чегинде алардын иш-аракети (аракеттенбей коюусу) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары каралган банкка/БФКУга, анын акционерлерине (катышуучуларына), банктын/БФКУнун кызмат адамдарына карата тиешелүү таасир этүү чараларын колдонуу;».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 28-майындагы № 22/4 «Тике банктык көзөмөл жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Тике банктык көзөмөл» жөнүндө жобонун:

− 1.2-пунктундагы «Кредиттик союздардын финансы компаниясы»» ААКсы (мындан ары – Финансы компаниясы)» деген сөздөрдөн кийин «, насыялык бюролорго, кепилдик фонддорго, жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү депозиттерди тартуу укугуна ээ болгон микрофинансылык компанияларга» деген сөздөр менен толукталсын.

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/8 «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоонун:

− 18-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«18. МКК ачык валюта позицияларына белгиленген лимиттерди бузууга жол берген шартта Улуттук банк, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Кыргыз

Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого ылайык, ачык валюта позициясынын лимитинен ашкан сумманын 5 (беш) пайызынан, бирок МКК активдеринин баланстык наркынын 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө, МККдан акчалай айыптык төлөм өндүрүү түрүндө таасир этүү чараларын колдонот.».

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/9 «Кредиттик союздар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоонун:

− 17-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«17. Кредиттик союздар ачык валюта позицияларына белгиленген лимиттерди бузууга жол берген шартта, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого ылайык, Улуттук банк ачык валюта позициясынын лимитинен ашкан сумманын 5 (беш) пайызынан, бирок кредиттик союздун активдеринин баланстык наркынын 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө, кредиттик союздан акчалай айыптык төлөм өндүрүү түрүндө таасир этүү чараларын колдонот.».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 16-мартындагы № 12/4 «Адистештирилген финансы-кредит мекемелеринин ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Адистештирилген финансы-кредит мекемелеринин ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

− 30–38-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын.

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 «Кыргыз Республикасынын

аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

− 71–78-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын.

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23–8-(НПА) «Убактылуу администрация жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Убактылуу администрация жөнүндө» жобонун:

− 1-пунктунун биринчи абзацындагы «турак жай-сактык кредиттик компанияларды,» деген сөздөрдөн кийин «насыялык бюролорду» деген сөздөр менен толуктелсын.

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25–4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга жана айрым башка финансы-кредит уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

− токтомдун аталышындагы «жана айрым башка финансы-кредит уюмдарына» деген сөздөр алынып салынсын;

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга жана айрым башка финансы-кредит уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

− Жобонун аталышындагы «жана айрым башка финансы-кредит уюмдарына» деген сөздөр алынып салынсын;

− 1-главасынын биринчи абзацындагы «, адистештирилген финансы-кредит мекемелерине/уюмдарына, «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсына» жана «кепилдик фонддорго» деген сөздөр алынып салынсын.

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47–3-(НФКУ) «Кепилдик

фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

− 64-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«64. Улуттук банктын кепилдик фонддорго карата таасир этүү чараларын колдонуу негизи, учуру жана тартиби, ошондой эле алардын ишин алгылыксыз жана кооптуу иш катары таануу белгилерин аныктоо жана мындай ишке кепилдик фондунун жана анын кызмат адамдарынын катышын аныктоо тартиби Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого ылайык жүзөгө ашырылат.».

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55–2-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

− 101-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Улуттук банк тарабынан ТСККга карата таасир этүү чараларын колдонуу негизи, учуру жана тартиби, ошондой эле ТСККнын алгылыксыз жана кооптуу иш тажрыйбасын белгилөө жана ага ТСККнын жана анын кызмат адамдарынын катышын аныктоо тартиби Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жободо белгиленген.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-14/73–17-(ПС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» Мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтомду белгиленген тартипте андан ары мамлекеттик каттоодон өткөрүү үчүн Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетине жөнөтсүн.

4. Токтом 2021-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

5. Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгы, Банктык эсептешүүлөр башкармалыгы Улуттук банктын Башкы китебиндеги, Пакеттик клиринг системасындагы жана Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн гросстук системасындагы төлөм коддорунун маалымдамасына зарыл өзгөртүүлөрдү киргизишсин.

6. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигин, коммерциялык банктарын тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 23-декабрындагы
№ 2020-П-14/73–17-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторунун:

− таблицадагы «Мамлекеттик бюджетке киреше боюнча төлөмдөр» деген бөлүктө

11120000 «Атайын режимдер боюнча салыктар» чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

11120000	**Атайын режимдер боюнча салыктар**
11121000	Бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр
11121100	Чакан ишкердик субъекттери үчүн бирдиктүү салык
11122000	Патенттин негизинде салык
11122100	Милдеттүү патенттин негизинде салык
11122200	Ыктыярдуу патенттин негизинде салык
11123000	Салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн системасы боюнча салык
11123100	Чекене сатуудан салык алуунун негизинде салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн системасы боюнча салык
11124000	Майнингге салыгы
11124100	Майнингге салыгы

«;

11420000 «Акциз салыгы» чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

11420000	**Акциз салыгы**
11421000	Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлүүчү же сатылып өткөрүлүүчү товарларга акциз салыгы
11421100	Алкоголдук продукция
11421110	Этил спирти
11421120	Арак жана ликер-арак ичимдиктери, алкоголу аз ичимдиктер
11421130	Күчтүү суусундуктар, күчтүү ширелер жана бальзамдар
11421140	Шараптар
11421150	Коньяктар
11421160	Шампан шарабын кошкондо атылуучу шарап
11421170	Идишке куюлган пиво
11421180	Идишке куюлбаган пиво
11421190	Шарап материалдары
11421200	Тамеки буюмдары
11421210	Чыпкалуу тамеки чылымдары
11421220	Чыпкасыз тамеки чылымдары
11421230	Сигаралар жана сигариллалар
11421240	Түтүктүү тамеки, тарта турган, чайнай турган, соро турган, жыттай турган тамеки, кальян (тамеки продукциясын өндүрүү үчүн чийки зат катары колдонулган тамекини кошпогондо)
11421250	Ысытыла турган тамеки азыктары (ысытыла турган тамеки таякчасы, тамеки салынып ысытыла турган капсула ж.б.)
11421260	Электрондук тамекилерде колдонуу үчүн картридждердеги, сактагычтардагы жана башка контейнерлердеги никотин камтыган суюктук
11421290	Башка буюмдар
11421300	Мунай заттары
11421310	Бензин, жеңил жана орточо дистилляттар жана башка бензиндер
11421320	Реактивдүү отун
11421330	Дизель отуну, газойль, оор дистилляттар
11421340	Мазут
11421350	Май, майлоочу майлар, башка майлар жана газ конденсаты
11421360	Битум материалдарынан алынган чийки мунай жана чийки мунай заттары
11421370	Мунай заттары менен бирдей максаттарда колдонулуучу, коргошун бирикмелеринин негизиндеги башка антидетонаторлор
11421380	Битум сыяктуу тектерден алынган мунай же мунай заттарын камтыган майлоочу майларга кошулмалар
11421390	Башка мунай заттары (биоотун, экологиялык отун, жеңил дистилляттардын аралашмасы)
11421400	Башка акциздик товарлар

11421410	Алтын, платина же күмүштөн зер буюмдары
11421490	Башка акциздик товарлар
11423000	ЕАЭБге мүчө мамлекеттерден Кыргыз Республикасынын аймагына ташылып келинүүчү товарларга акциз салыгы
11423100	Алкоголдук продукция
11423110	Этил спирти
11423120	Арак жана ликер-арак ичимдиктери, алкоголу аз ичимдиктер
11423130	Күчтүү суусундуктар, күчтүү ширелер жана бальзамдар
11423140	Шараптар
11423150	Коньяктар
11423160	Шампан шарабын кошкондо атылуучу шарап
11423170	Идишке куюлган пиво
11423180	Идишке куюлбаган пиво
11423190	Шарап материалдары
11423200	Тамеки буюмдары
11423210	Чыпкалуу тамеки чылымдары
11423220	Чыпкасыз тамеки чылымдары
11423230	Сигаралар жана сигариллалар
11423240	Түтүктүү тамеки, тарта турган, чайнай турган, соро турган, жыттай турган тамеки, кальян (тамеки продукциясын өндүрүү үчүн чийки зат катары колдонулган тамекини кошпогондо)
11423250	Ысытыла турган тамеки азыктары (ысытыла турган тамеки таякчасы, тамеки салынып ысытыла турган капсула ж.б.)
11423260	Электрондук тамекилерде колдонуу үчүн картридждердеги, сактагычтардагы жана башка контейнерлердеги никотин камтыган суюктук
11423290	Башка буюмдар
11423300	Мунай заттары
11423310	Бензин, жеңил жана орточо дистилляттар жана башка бензиндер
11423320	Реактивдүү отун
11423330	Дизель отуну, газойль, оор дистилляттар
11423340	Мазут
11423350	Май, майлоочу майлар, башка майлар жана газ конденсаты
11423360	Битум материалдарынан алынган чийки мунай жана чийки мунай заттары
11423370	Мунай заттары менен бирдей максаттарда колдонулуучу, коргошун бирикмелеринин негизиндеги башка антидетонаторлор
11423380	Битум сыяктуу тектерден алынган мунай же мунай заттарын камтыган майлоочу майларга кошулмалар
11423390	Башка мунай заттар (биоотун, экологиялык отун, жеңил дистилляттардын аралашмасы)

11423400	Башка акциздик товарлар
11423410	Алтын, платина же күмүштөн зер буюмдары
11423490	Башка акциздик товарлар
11424000	Үчүнчү өлкөдөн Кыргыз Республикасынын аймагына ташылып келинүүчү товарларга акциз салыгы
11424100	Алкоголдук продукция
11424110	Этил спирти
11424120	Арак жана ликер-арак ичимдиктери, алкоголу аз ичимдиктер
11424130	Күчтүү суусундуктар, күчтүү ширелер жана бальзамдар
11424140	Шарап жана шарап материалдары
11424150	Коньяктар
11424160	Шампан шарабын кошкондо атылуучу шарап
11424170	Идишке куюлган пиво
11424180	Идишке куюлбаган пиво
11424190	Ликер-арак ичимдиктери
11424200	Тамеки буюмдары
11424210	Чыпкалуу тамеки чылымдары
11424220	Чыпкасыз тамеки чылымдары
11424230	Сигаралар жана сигариллалар
11424240	Түтүктүү тамеки, тарта турган, чайнай турган, соро турган, жыттай турган тамеки, кальян (тамеки продукциясын өндүрүү үчүн чийки зат катары колдонулган тамекини кошпогондо)
11424250	Ысытыла турган тамеки азыктары (ысытыла турган тамеки таякчасы, тамеки салынып ысытыла турган капсула ж.б.)
11424260	Электрондук тамекилерде колдонуу үчүн картридждердеги, сактагычтардагы жана башка контейнерлердеги никотин камтыган суюктук
11424290	Башка буюмдар
11424300	Мунай заттары
11424310	Бензин, жеңил жана орточо дистилляттар жана башка бензиндер
11424320	Реактивдүү отун
11424330	Дизель отуну, газойль, оор дистилляттар
11424340	Мазут
11424350	Май, майлоочу майлар, башка майлар жана газ конденсаты
11424360	Битум материалдарынан алынган чийки мунай жана чийки мунай заттары
11424370	Мунай заттары менен бирдей максаттарда колдонулуучу, коргошун бирикмелеринин негизиндеги башка антидетонаторлор
11424380	Битум сыяктуу тектерден алынган мунай же мунай заттарын камтыган майлоочу майларга кошулмалар

11424390	Башка мунай заттар (биоотун, экологиялык отун, жеңил дистилляттардын аралашмасы)
11424400	Башка акциздик товарлар
11424410	Башка акциздик товарлар

«;

12110000 «Социалдык фондго камсыздандыруу төгүмдөрү» деген чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

12110000	**Социалдык фондго камсыздандыруу төгүмдөрү**
12111000	Социалдык фондго камсыздандыруу төгүмдөрү
12111110	Пенсиялык фондго, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна, Эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү
12111120	Полис боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү (Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунан тышкары)
12111130	Юридикалык жак болуп түзүлбөгөн дыйкан (фермер) чарбаларынын камсыздандыруу төгүмдөрү
12111140	Чакан жана орто ишкер субъектилерине камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөө боюнча мөөнөтүн кийинкиге жылдыруудан/бөлүп төлөөдөн түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрү
12111210	Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү
12111220	Мамлекеттик топтомо пенсиялык фонду боюнча полис боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү
12111230	Мамлекеттик топтомо пенсиялык фонду боюнча чакан жана орто ишкер субъектилерине камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөө боюнча мөөнөтүн кийинкиге жылдыруудан/бөлүп төлөөдөн түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрү

«;

13330000 «Республикалык бюджеттен мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктери тарабынан алынган каражаттар» деген чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

13330000	**Республикалык бюджеттен мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктери тарабынан алынган каражаттар**
13331000	Республикалык бюджеттен Социалдык фонддун бюджетине алынган каражаттар
13331100	Мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын базалык бөлүгү
13331210	Бийик тоолуу шарттарда иштегендиги үчүн жеңилдетилген пенсиялар

13331220	Алыскы жана барууга кыйын райондордо иштегендиги үчүн жеңилдетилген пенсиялар
13331230	Көп балалуу энелерге жана бала кезинен майып балдардын энелерине жеңилдетилген пенсиялар
13331300	Калктын айрым категориялары боюнча пенсиялар
13331400	Аскер кызматкерлерине пенсиялар
13331500	Аскер кызматкерлери курман болгондо, майып болгондо мамлекеттик милдеттүү камсыздандыруу
13331610	Электр энергиясы үчүн пенсияларга компенсациялык төлөөлөр
13331620	Чернобыль АЭС авариясынын кесепеттерин жоюуга катышкандарга, эмгектен майып болгондорго компенсациялык төлөөлөр
13331700	Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кабыл алуунун натыйжасында түзүлгөн Социалдык фонддун бюджетинин кошумча чыгашаларын же кирешелерин жоготууларды компенсациялоо
13331800	Пенсияларга үстөк акылар
13332000	Республикалык бюджеттен Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетине алынган каражаттар
13332100	Республикалык бюджеттен мамлекеттик базалык медициналык камсыздандырууга алынган каражаттар
13332210	Республикалык бюджеттен 16 жашка чейинки балдарды милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар
13332220	Республикалык бюджеттен пенсионерлерди милдеттүү камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар
13332230	Республикалык бюджеттен социалдык жөлөк пул алуучуларды жана бала кезинен майып адамдарды милдеттүү камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар
13332240	Республикалык бюджеттен баштапкы кесиптик окуу жайларынын окуучуларын, орто жана жогорку кесиптик окуу жайларынын студенттерин алар 21 жашка чыкканга чейин милдеттүү камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар
13332250	Республикалык бюджеттен калктын жумуш менен камсыз болуу боюнча мамлекеттик кызматында расмий катталган жумушсуз жарандарды милдеттүү камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар
13332260	Республикалык бюджеттен мөөнөттүү кызмат өтөгөн аскер кызматкерлерин, офицерлерди, прапорщиктерди, мөөнөттөн тышкары кызмат өтөгөн аскер кызматкерлерин милдеттүү камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332300	Республикалык бюджеттен соттун чечимдерин аткаруу боюнча компенсацияларды төлөө үчүн алынган каражаттар
13332900	Республикалык бюджеттен алынган жана башка каражаттар

«;

13340000 «ММКФнын камсыздандыруу төгүмдөрү» деген чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

13340000	**ММКФнын камсыздандыруу төгүмдөрү**
13341000	Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык төгүм төлөөчүлөр тарабынан милдеттүү медициналык камсыздандырууга төлөнүүчү төгүмдөр
13341100	Жумуш берүүчүлөр тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү
13341200	Жеке ишкерлер тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү
13341300	Юридикалык жакты түзбөстөн дыйкан (фермердик чарба) чарбалары тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү
13341400	Айыл чарба кооперативдери тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү
13341900	Негизги категорияларга кирбеген милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү

«;

14510000 «Башка салыктык эмес кирешелер» деген чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

14510000	**Башка салыктык эмес кирешелер**
14511000	Башка салыктык эмес кирешелер
14511110	Мамлекеттин пайдасына айлантылган кирешелер
14511120	Экономикалык амнистия боюнча мамлекеттин пайдасына айлантылган кирешелер
14511200	Курстук пайда/чыгым
14511400	Жергиликтүү маанидеги инфраструктураны өнүктүрүүгө жана күтүүгө чегерүүлөр
14511900	Башка салыктык эмес кирешелер
14512000	Пенсиялык топтомо каражаттарынын түшүүшү
14512100	МТПФга башкаруучу компаниялардан пенсиялык топтомо каражаттарынын түшүүшү

«;

− Таблицадагы «Мамлекеттик бюджеттен чыгашалар боюнча төлөмдөр» деген бөлүктө

26310000 «Мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктерине учурдагы гранттар» деген чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

26310000	**Мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктерине учурдагы гранттар**
26311000	Жергиликтүү бюджеттерге трансферттер
26311100	Теңдөөчү трансферттер
26311200	Максаттуу трансферттер
26311300	Жергиликтүү бюджеттин деңгээлдеринин ортосундагы максаттуу трансферттер
26313000	Социалдык фондго бөлүнгөн каражаттар
26313100	Мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын базалык бөлүгү
26313210	Бийик тоолуу шарттарда иштегендиги үчүн жеңилдик берилген пенсиялар
26313220	Алыскы, барууга кыйын райондордо иштегендиги үчүн жеңилдик берилген пенсиялар
26313230	Көп балалуу энелерге жана тубаса майып балдардын энелерине жеңилдик берилген пенсиялар
26313300	Калктын айрым категорияларына пенсиялар
26313400	Аскер кызматкерлерине пенсиялар
26313500	Аскер кызматкерлери курман болгондо, майып болгондо милдеттүү мамлекеттик камсыздандыруу
26313610	Электр энергиясы үчүн пенсияларга компенсациялык төлөөлөр
26313620	Чернобыль АЭС авариясынын кесепеттерин жоюуга катышкандарга, эмгектен майып болгондорго компенсациялык төлөөлөр
26313700	Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кабыл алуунун натыйжасында түзүлгөн Социалдык фонддун бюджетинин кошумча чыгашаларын же кирешелерин жоготууларды компенсациялоо
26313800	Пенсияларга үстөк акылар
26314000	Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондусуна бөлүнгөн каражаттар
26314100	Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондусуна бөлүнгөн каражаттар
26315000	Социалдык фондунун бюджетинен берилүүчү каражаттар
26315100	Социалдык фондунун бюджетинен Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондусуна берилүүчү каражаттар
26315200	Эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондунун каражаттарын бөлүштүрүү боюнча ыйгарым укуктуу органга берилүүчү каражаттар

26315300	Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондуна берилүүчү каражаттар
26316000	Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен берилүүчү каражаттар
26316100	Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен берилүүчү каражаттар

«;

27210000 «Калкка социалдык жардам боюнча жөлөк пул» деген чакан тобу төмөнкү редакцияда берилсин:

«

27210000	**Калкка социалдык жардам боюнча жөлөк пул**
27211000	**Калкка социалдык жардам боюнча жөлөк пул**
27211100	Аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө жөлөк пул
27211200	Бала төрөлгөндө бир жолку жөлөк пул
27211300	Бала 3 жашка чыкканга чейин энеге жөлөк пул
27211400	Жумушсуздук боюнча жөлөк пул
27211500	Калкка социалдык төлөөлөр
27211600	Баккан адамынан айрылганына байланыштуу компенсациялык төлөөлөр
27211700	Өзгөчө кырдаал жана өзгөчө абал режими шартында илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүдө же медициналык жардам көрсөтүү учурунда эмгектик милдеттерин аткарып жатканда инфекция жуккандан улам каза болгон саламаттык сактоо уюмдарынын медицина жана башка кызматкерлеринин үй-бүлөлөрүнө бир жолку төлөмдөрдү жана компенсацияларды төлөө
27212000	Башка социалдык жөлөк пулдар жана төлөөлөр
27212100	Убактылуу эмгекке жарамсыздык боюнча жөлөк пул
27212200	Кош бойлуулук жана төрөт боюнча жөлөк пул
27212300	Сөөк коюуга жөлөк пул төлөө
27212400	Убактылуу турак жайды жалдоо үчүн аскер кызматкерлерине компенсациялык төлөөлөр
27213000	Жеңилдиктердин ордуна компенсациялар жана калкка жеңилдиктер
27213100	Жеңилдиктердин ордуна компенсациялар жана калкка жеңилдиктер
27214000	Калктын ишке орношуусуна көмөк көрсөтүү боюнча башка чыгашалар
27214100	Кесиптик окутууга чыгашалар
27214200	Коомдук иштерди уюштурууга чыгашалар
27214300	Микрокредиттөөгө чыгашалар
27214400	Жумуш орунуна чек
27215000	Ден соолукту чыңдоо иш-чараларына чыгашалар
27215100	Кызматкерлердин жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнүн ден соолугун чыңдоо иш-чараларына чыгашалар

27215200	Ар дайым багууга жана көзөмөлгө муктаж болгон, ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балага жеке ассистентке чыгашалар
27216000	Жаратылыш кырсыктарынан жабыркаган калкка кайтарымсыз жардам
27216100	Жаратылыш кырсыктардан жабыркаган калкка кайтарымсыз жардам

«;

– таблицанын «Активдер жана милдеттенмелер» деген бөлүгү:

«31211120 Дан өсүмдүктөрүн сатуу» деген саптан кийин төмөнкү мазмундагы сап менен толукталсын:

«

31211130	Дары-дармектерди сатуу

«;

– «31211220 Дан өсүмдүктөрүнүн запастарын сатып алуу» деген саптан кийин төмөнкү мазмундагы сап менен толукталсын:

«

31211230	Дары-дармектердин запасын сатып алуу

«;

– Б тиркемесинде (маалымат катары):

Кирешелердин классификациясын, Чыгашалардын экономикалык классификациясын жана Активдер жана милдеттенмелер менен операциялардын классификациясын колдонуунун тартиби жөнүндө көрсөтмөлөрдүн «II. Кирешелердин классификациясы» бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«

II. Кирешелердин классификациясы

Кыргыз Республикасынын бюджет кирешелеринин классификациясы Кыргыз Республикасынын бюджет системасынын бардык бюджет деңгээлиндеги киреше булактарынын тобу болуп саналат жана ал бюджет системасынын бардык бюджет деңгээлиндеги киреше алуу булактары аныкталган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана башка актыларына негизденет.

Кыргыз Республикасынын бюджет кирешелеринин классификациясы өзүндө киреше категорияларынын, топторунун, чакан топторунун, статьяларынын, кичи статьяларынын жана элементтеринин кодун камтыйт.

Кыргыз Республикасынын бюджет кирешелеринин классификациясынын сегиз орундуу кодунун түзүмү төмөнкү түрдө көрсөтүлгөн:

Кирешелер классификациясы

Категория	Топ	Чакан топ	Статья	Кичи статья	Элемент
xx	xxx	xxxx	xxxxx	xxxxxx	xxxxxxxx
2	3	4	5	6	8

«Кирешелер» бөлүгүндө кирешелердин төмөнкү категориялары камтылат:

11 – салыктык кирешелер;

12 – социалдык муктаждыкка төгүмдөр/чегерүүлөр;

13 – алынган расмий трансферттер;

14 – салыктык эмес кирешелер.

Кирешелердин ар бир категориясы кирешелер тобунан турат. Кирешелер кодунун чакан топторун андан ары такташтыруу тиешелүү статьялар жана кичи статьялар боюнча жүргүзүлөт.

Элементтин коду эки белгиден турат жана ал акциздик товарлар, казылып алынган пайдалуу кендер жана казылып алынган пайдалуу кендерден, жер алдындагы суулардан алынган товардык продукциялар, ошондой эле жаратылыш ресурстарын пайдалануу үчүн ижара төлөмү топторунун кодун түшүндүрөт.

Акциздик товарлар топтору боюнча элементтер коду Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн жана Кыргыз Республикасынын аймагына алынып келинген товарлардан түшкөн акциздик салыкты (1142) эсептөөдө колдонулат.

Казылып алынган пайдалуу кендер жана казылып алынган пайдалуу кендерден, жер алдындагы суулардан алынган товардык продукциялар топтору боюнча элементтер коду жер алдындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салыкты (1146) эсептөөдө колдонулат.

Калктуу пункттарда, жайыттарда, айыл четиндеги талаада, кеңири пайдаланылуучу аймактардагы жайыттарда жана жайлоолордо ижарага берилген жерлердин топтору боюнча элементтердин коду

жаратылыш ресурстарын пайдалануудан түшкөн ижара төлөмүн эсептөөдө колдонулат (14152).

«Салыктык кирешелер» категориясы (11)

Салыктар классификациясынын схемасы салык салуу объекти аркылуу аныкталат. Бул классификациялоо категориясында төмөнкү киреше топторунун түшүүсү каралат:

111 – киреше салыгы жана пайда;

113 – менчикке салык;

114 – товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө салык;

115 – эл аралык соода жүргүзүүгө жана тышкы операцияларга салык;

116 – башка салыктар жана жыйымдар.

Салык жана бажы мыйзамдарынын колдонулуп жаткан ченемдерин бузгандыгы үчүн жана белгилүү бир салыкка байланыштуу айыптык төлөмдөр, туумдар жана санкциялар ошол салык менен бирге эсепте көрсөтүлөт.

Кыргыз Республикасынын «Бузуулар жөнүндө» кодексине ылайык белгиленген айыптар «Салыктык эмес кирешелер» деген 14-категорияда «Айыптык төлөмдөр» элементинде (14311110) эсепке алынат.

«Киреше салыгы жана пайда» тобу (111) өзүндө эки чакан топту камтыйт:

1111 Киреше салыгы жана пайда

1112 Атайын режимдер боюнча салык.

1111 Киреше салыгы жана пайда чакан тобунун 11111 Кыргыз Республикасынын резиденти – жеке адамдардан киреше салыгы статьясында төмөнкү түшүүлөр эсепке алынат:

жумуш берүүчү (уюм, ишкана, мекеме) жалданган жумушчунун кирешесинен которуучу киреше салыгы; бул учурда жумуш берүүчү салык агенти болуп саналат – салыкты кармап, бюджетке чегерет (11111100);

салык төлөөчү – жеке адамдар кирешесин жана мүлкүн декларациялоодо календардык жылдын жыйынтыгы боюнча төлөнгөн бирдиктүү салык декларациясы боюнча киреше салыгы (11111200);

11112 Кыргыз Республикасынын резидент эмес жактарынын кирешесинен салык статьясында Кыргыз Республикасынын резидент эмес жеке адамдарынын жана юридикалык жактарынын дивиденд жана пайыздар, камсыздандыруу төлөмдөрү, аткарылган иштер жана сунушталган кызмат көрсөтүүлөр боюнча автордук гонорарлар жана резидент эмес жактардын Кыргыз Республикасындагы булактардан алынган башка кирешелери түрүндө алынган киреше салыктары эсепке алынат.

11113 Пайда салыгында юридикалык жактардын жана жеке ишкерлердин пайдасынан салык алуунун жалпы шарттарына ылайык түшкөн пайда салыгы (11113100), ошондой эле пайыздар салыгы (11113200) эсепке алынат.

Атайын салык режими боюнча алынуучу салыктарды эсепте көрсөтүү үчүн «Атайын режимдер боюнча салык» 1112 чакан тобунун коддору колдонулат. Ушул чакан топто төмөнкүдөй статьялар колдонулат: бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр (11121), патенттин негизинде салык (11122), салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн системасы боюнча салык (11123), майнингге салык (11124).

11121 Бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр

11121100 Чакан ишкердиктин субъекттери үчүн бирдиктүү салык

11122 Патенттин негизинде салык «Милдеттүү патенттин негизинде салык» (11122100) жана «Ыктыярдуу патенттин негизинде салык» (11122200) элементтеринен турат. 11122 Патенттин негизиндеги салык милдеттүү жана ыктыярдуу патенттерден турат.

11122100 Милдеттүү патенттин негизиндеги салык

11122200 Ыктыярдуу патенттин негизиндеги салык

11123 Салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн системасы боюнча салык

11123100 Чекене сатуудан салык алуунун негизинде салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн системасы боюнча салык

11124 Майнингге салык

11124100 Майнингге салык

1113 «Категориялар боюнча бөлүштүрүлбөй турган салыктар» өзүндө «Кумтөрдөн түшкөн дүң кирешеден алынуучу салык» (11131) статьясын, «Кумтөрдөн түшкөн дүң кирешеден алынуучу салык»

(11131100) элементин камтыйт, анда «Кумтор ГОЛД Компании» ЖАКтан түшкөн салыктар эсепке алынат.

«Менчикке салык» тобу (113) өзүндө эки чакан топту камтыйт:

1131 «Мүлк салыгы»

1132 «Жер салыгы»

1131 «Мүлк салыгы» чакан тобу «Кыймылсыз мүлк салыгы» (11311) жана «Кыймылдуу мүлк салыгы» (11312) статьяларына бөлүнөт.

«Кыймылсыз мүлк салыгы» (11311) статьясы төмөнкү элементтерден турат:

Ишкердик ишин жүргүзүү үчүн колдонулбаган кыймылсыз мүлк салыгы (11311100) жана Ишкердик ишин жүргүзүү үчүн 2 жана 3-топтордо (11311200, 11311300) колдонулган кыймылсыз мүлк салыгы (11311200).

«Кыймылдуу мүлк салыгы» (11312) статьясы төмөнкү элементтерден турат: Юридикалык жактардын транспорттук каражаттарына салык (11312100) жана жеке адамдардын транспорттук каражаттарына салык (11312200).

1132 «Жер салыгы» статьясы төмөнкү элементтерге бөлүнөт: короо жай жана бак тигилген жер участкаларын пайдалануу үчүн жер салыгы (11321100), айыл чарба жерлерин пайдалануу үчүн жер салыгы (11321200) жана калктуу конуштардын жерлерин жана айыл чарба багытына каралбаган жерлерди пайдалануу үчүн жер салыгы (11321300).

«Товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө салык» тобу (114) өзүндө үч чакан топту камтыйт:

1141 «Товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө жалпы салык»

1142 «Акциз салыгы»

1146 «Жер казынасын пайдалануу үчүн салык»

1141 «Товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө жалпы салык» чакан тобу төмөнкүдөй статьяларга бөлүнөт:

11411 Кошумчаланган нарк салыгы, мында Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө кошумчаланган нарк салыгынын түшүүсү (11411100), Кыргыз Республикасынын аймагына ЕАЭБге мүчө мамлекеттерден

алынып келинген товарларга кошумчаланган нарк салыгынын түшүүсү (11411300) жана Кыргыз Республикасынын аймагына үчүнчү өлкөлөрдөн алынып келинген товарларга кошумчаланган нарк салыгынын түшүүсү (11411400) эсепке алынат.

11412 Сатуудан салык, мында товарларды сатып өткөрүүдө, иштерди аткарууда жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоодо юридикалык жактар жана жеке ишкерлер тарабынан төлөнүүчү салык эсепке алынат. Эсепке алуу үчүн 11412100 элементи колдонулат.

1142 «Акциз салыгы» чакан тобунда Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн акциздик товарлар боюнча түшүүлөр (11421), Кыргыз Республикасынын аймагына ЕАЭБге мүчө мамлекеттерден алынып келинген товарларга акциз салыгы (11423), Кыргыз Республикасынын аймагына үчүнчү өлкөлөрдөн алынып келинген товарларга акциз салыгы (11424) боюнча түшүүлөр эсепке алынат. 11421490 жана 11423490 «Башка акциздик товарлар» элементтери акциздик товарлар боюнча акциз салыгына тиешелүү карыздык түшүүлөрдү эсепке алуу үчүн каралган, алар Кыргыз Республикасынын жаңы Салык кодексине ылайык алынып салынган, эгерде болгон болсо. 11423 статьясында Кыргыз Республикасынын аймагына ЕАЭБге мүчө мамлекеттерден алынып келинүүчү акциз элементтери боюнча эсеп жүргүзүлөт жана чагылдырылат. 11424 статьясында Кыргыз Республикасынын аймагына үчүнчү өлкөлөрдөн алынып келинген акциз элементтери боюнча эсеп жүргүзүлөт жана чагылдырылат.

1146 «Жер казынасын пайдалануу үчүн салык» чакан тобунда бонустардын (11461) жана роялтинин (11462) түшүүлөрү эсепке алынат. Бул чакан топто башка мамлекеттик башкаруу органынын жеке менчигинде турган пайдалуу кенди казып алууга, казылып алынуучу отундарды жана башка орду толтурулбоочу ресурстарды казып алууга салыктарды камтыйт.

«Эл аралык соода жана тышкы операциялар үчүн салыктар» тобу (115). Бул категорияда кошумча нарк салыгы жана акциз салыгынан тышкары, Бажы биримдигинин бажы аймагына товарларды алып кирүүдө алынуучу бажы төлөмдөрү камтылат.

1151 Бажы төлөмдөрү

11511 Ташылып келинген продукциядан бажы төлөмдөрү

11511200 ЕАЭБге кошулуу жөнүндө келишимге ылайык төлөнгөн жана эсепке алынган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар – бул ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин эл аралык келишимдерине жана Кыргыз Республикасынын бажы ишине тиешелүү мыйзамына ылайык белгиленген, бажы органдары тарабынан алынуучу алым түрлөрү;

11511400 Алып кирүү үчүн ЕТТ чендери боюнча төлөнгөн жана ЕАЭБге кошулуу жөнүндө келишимге ылайык чегерилген бажы алымдары, бул элементте ЕАЭБге кошулгандан кийин алып кирүү үчүн бажы алымдарынан түшкөн акча каражаттардын эсеби жүргүзүлөт;

11511500 Бажы алымдарынын, салыктардын бирдиктүү чендери боюнча бажылык төлөм;

11511600 «Бажы алымдарынын, салыктардын бирдиктүү чендери боюнча бажылык төлөм».

Жогоруда көрсөтүлгөн коддорго жеке адамдар жеке колдонуу үчүн каралган товарларды жана транспорт каражаттарын бажы чек арасы аркылуу өткөрүүдө төлөгөн бажылык төлөмдөрү кирет.

11512 Ташылып чыгарылган продукциядан бажы төлөмдөрү.

11512100 Экспорттук бажы алымы (ташып чыгарууга бажы алымы) – товарларды экспорттоодо мамлекет тарабынан алынуучу бажы алымы;

11512200 Экспорттук мезгилдик бажы төлөмү – мында белгилүү бир мезгил аралыгында товарларды ташып чыгарууну ыкчам жөнгө салуу үчүн белгиленген ташып чыгаруу үчүн бажы алымы эсепке алынат.

11513 Бажылык жыйымдар – бул бажы органдары юридикалык жактардан жана жеке адамдардан бажы кызматтарын сунуштоо боюнча ар кандай иштерди аткаргандыгы үчүн алган акчалай төлөмдөр.

11513100 Чет элдик авто ташуучулардан жыйымдар, мында чет элдик авто ташуучулар атайын уруксаты жок жүктөрдү Кыргыз Республикасынын аймагынан үчүнчү мамлекеттердин аймагына же үчүнчү мамлекеттердин аймагынан Кыргыз Республикасынын аймагына ташуу үчүн төлөгөн жыйымдар эске алынат;

11513200 Бажылык тариздөө үчүн жыйым, мында бажы органдары тарабынан товарларды жана транспорттук каражаттарды декларациялоодо бажылык тариздөө жүргүзүү үчүн алынуучу жыйымдар эске алынат.

11514 Башка бажылык жыйымдар жана төлөмдөр.

11514100 Башка бажылык жыйымдар жана төлөмдөр.

11515 Аларды ЕАЭБге мүчө башка мамлекеттердин эсебине чет өлкө валютасында которуулар токтотулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары – казыналыктын эсебине түшкөн жана ЕАЭБге мүчө мамлекеттерге бөлүштүрүлгөн акча каражаттардын эсеби жүргүзүлөт, бирок аларды ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин эсебине которуу убактылуу токтотулган.

11515100 Казакстан Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которуулар токтотулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11515200 Беларусь Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которуулар токтотулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11515300 Россия Федерациясынын эсебине чет өлкө валютасында которуулар токтотулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11515400 Армян Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которуулар токтотулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары.

11516 ЕАЭБге мүчө башка мамлекеттердин эсебине чет өлкө валютасында которулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары:

11516100 Казакстан Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11516200 Беларусь Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11516300 Россия Федерациясынын эсебине чет өлкө валютасында которулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11516400 Армян Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары;

11516500 Кыргыз Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган, ташып келүүлөргө бөлүштүрүлгөн бажы алымдары.

11517 Үчүнчү өлкөлөргө карата атайын коргоочу, демпингге каршы жана компенсациялык чараларды колдонуу жөнүндө протоколго ылайык чет өлкө валютасында эсепке которулган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар:

11517100 Казакстан Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11517200 Беларусь Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11517300 Россия Федерациясынын эсебине чет өлкө валютасында которулган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11517400 Армян Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11517500 Кыргыз Республикасынын эсебине чет өлкө валютасында которулган атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11516 жана 11517 деңгээлинде Кыргыз Республикасынын казыналыгынын эсебине түшкөн бажы алымдарын бөлүштүргөндөн кийин ЕАЭБге мүчө мамлекеттерге которулган акча каражаттардын эсеби жүргүзүлөт.

11518 Казыналыктын эсебине түшүүчү такталбаган суммалар:

11518100 Казыналыктын эсебине түшүүчү такталбаган суммалар:

1152 Ташып келүүлөргө бажы алымдары – ЕАЭБге мүчө мамлекеттер тарабынан бөлүштүрүлгөн жана Кыргыз Республикасына которулган бажы алымдары боюнча акча каражаттар эсепке алынат.

11521 ЕАЭБге кошулуу жөнүндө келишимге ылайык мүчө мамлекеттерден түшүүчү ташып келүүлөргө бажы алымдары:

11521100 Казакстан Республикасынан түшүүчү ташып келүүлөргө бажы алымдары;

11521200 Беларусь Республикасынан түшүүчү ташып келүүлөргө бажы алымдары;

11521300 Россия Федерациясынан түшүүчү ташып келүүлөргө бажы алымдары;

11521400 Армян Республикасынан түшүүчү ташып келүүлөргө бажы алымдары;

11522 Ташып келүүлөргө бажы алымдарын бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча мүчө мамлекеттер тарабынан милдеттенмелерди өз убагында аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар:

11522100 Ташып келүүлөргө бажы алымдарын бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Казакстан Республикасы тарабынан милдеттенмелерди өз убагында аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар;

11522200 Ташып келүүлөргө бажы алымдарын бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Беларусь Республикасы тарабынан милдеттенмелерди өз убагында аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар;

11522300 Ташып келүүлөргө бажы алымдарын бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Россия Федерациясы тарабынан милдеттенмелерди өз убагында аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар;

11522400 Ташып келүүлөргө бажы алымдарын бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Армян Республикасы тарабынан милдеттенмелерди өз убагында аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар.

11523 ЕАЭБдин бажы аймагында бажы аркылуу өтүүчү транзиттин жол-жоболоруна ылайык товарларды ташууда бажы органдарына берилүүчү бажы алымдарын, салыктарды төлөөнү камсыздоонун эсебинен өндүрүлүп алынган акча каражаты:

11523100 Казакстан Республикасынан түшкөн бажы алымдарын жана салыктарды төлөөнү камсыздоонун эсебинен өндүрүлгөн акча каражаты;

11523200 Беларусь Республикасынан түшүүчү бажы алымдарын жана салыктарды төлөөнү камсыздоонун эсебинен өндүрүлгөн акча каражаты;

11523300 Россия Федерациясынан түшүүчү бажы алымдарын жана салыктарды төлөөнү камсыздоонун эсебинен өндүрүлгөн акча каражаты;

11523400 Армян Республикасынан түшүүчү бажы алымдарын жана салыктарды төлөөнү камсыздоонун эсебинен өндүрүлгөн акча каражаты.

11524 Үчүнчү өлкөлөргө карата атайын коргоочу, демпингге каршы жана компенсациялык чараларды колдонуу жөнүндө макулдашууга ылайык төлөнгөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар:

11524100 Казакстан Республикасынан түшкөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11524200 Беларусь Республикасынан түшкөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11524300 Россия Федерациясынан түшкөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11524400 Армян Республикасынан түшкөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар.

11525 Атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдарды бөлүштүрүү суммаларын которуу боюнча мүчө мамлекеттер милдеттенмелерин өз учурунда аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар

11525100 Атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдарды бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Казакстан Республикасынын милдеттенмелерин өз учурунда аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар;

11525200 Атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдарды бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Беларусь Республикасынын милдеттенмелерин өз учурунда аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар;

11525300 Атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдарды бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Россия

Федерациясынын милдеттенмелерин өз учурунда аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар;

11525400 Атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдарды бөлүштүрүүдөн суммаларды которуу боюнча Армян Республикасынын милдеттенмелерин өз учурунда аткарбагандыгы үчүн түшкөн пайыздар.

11526 Эсептерге чет өлкө валютасындагы которуу токтотулган, бөлүштүрүлгөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар:

11526100 Казакстан Республикасынын эсебине чет өлкө валютасындагы эсептерине которуу токтотулган, бөлүштүрүлгөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11526200 Беларусь Республикасынын эсебине чет өлкө валютасындагы эсептерине которуу токтотулган, бөлүштүрүлгөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11526300 Россия Федерациясынын эсебине чет өлкө валютасындагы эсептерине которуу токтотулган, бөлүштүрүлгөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар;

11526400 Армян Республикасынын эсебине чет өлкө валютасындагы эсептерине которуу токтотулган, бөлүштүрүлгөн атайын, демпингге каршы жана компенсациялык алымдар.

116 «Башка салыктар жана жыйымдар» тобунда Салык кодексине киргизилген төмөнкүдөй өзгөртүүлөргө жана толуктоолорго ылайык, жокко чыгарылган республикалык жана жергиликтүү салыктардын түшүүсү эсепке алынат:

− (11611100) элементинде республикалык бюджеттин эсебинен каржыланган бюджеттик уюмдардын атайы каражаттары боюнча салыктар, жана республикалык бюджетке тиешелүү жокко чыгарылган салыктар эсепке алынат;

− (11611200) элементинде акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоодон жана чекене сатуудан түшкөн салык, курорт салыгы, мейманкана салыгы, жарнама салыгы, ошондой эле эгерде болгон болсо, жергиликтүү бюджеттин эсебинен каржыланган бюджеттик уюмдардын атайы каражаттары боюнча салыктар эсепке алынат.

(12) «Социалдык камсыздоого жана социалдык керектөөлөргө төгүмдөр/чегерүүлөр» категориясы

«Социалдык муктаждыкка төгүмдөр/чегерүүлөр» категориясы төмөнкү топтордон турат:

121 – Милдеттүү мамлекеттик социалдык камсыздандырууга төгүмдөр/чегерүүлөр

121 «Милдеттүү мамлекеттик социалдык камсыздандырууга төгүмдөр/чегерүүлөр» тобунда милдеттүү мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнүн түшүүсү эсепке алынат.

12111110 «Пенсиялык фондго, милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна, эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү»;

12111120 «Полис боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү (Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунан тышкары)»;

12111130 «Юридикалык жакты түзүүсүз ишкердикти жүргүзгөн дыйкан (фермердик) чарбалардын камсыздандыруу төгүмдөрү»;

12111140 «Чакан жана орто ишкер субъектилерине камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөө боюнча мөөнөтүн кийинкиге жылдыруудан/бөлүп төлөөдөн түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрү»

12111210 «Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондго камсыздандыруу төгүмдөрү»

12111220 «Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун полиси боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү»

12111230 «Мамлекеттик топтомо пенсиялык фонду боюнча чакан жана орто ишкер субъектилерине камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөө боюнча мөөнөтүн кийинкиге жылдыруудан/бөлүп төлөөдөн түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрү»

122 Социалдык фонддун башка кирешелери

122 «Башка кирешелер» тобунда төмөнкүлөр эсепке алынат:

12211100 Пенсияларды төлөө үчүн капиталдаштырылган суммалар – мында иш берүүчү жоюлганда (банкрот болгондо) пенсияларды, жөлөк пулдарды жана компенсацияларды дайындоо жана төлөө үчүн каралган капиталдаштырылган каражаттардын түшүшү эсепке алынат.

12211200 Регресстик талаптарды коюунун натыйжасында иш берүүчүлөрдөн жана жарандардан өндүрүлүүчү каражаттар – мында Социалдык фонд тарабынан төлөнгөн жана кайтарылууга тийиш болгон каражаттарды өндүрүү боюнча Социалдык фондунун регресстик доолору боюнча акча каражаттарынын түшүшү эсепке алынат.

12211300 Камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөөнү кийинкиге жылдыруу үчүн пайыздар – мында камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча мөөнөтүндө төлөнбөгөн карызы бар жана оор финансылык абалынан улам аны төлөө мүмкүнчүлүгүнө ээ эмес камсыздандыруучунун камсыздандыруу төгүмдөрү, туумдар жана айыптык төлөмдөр боюнча карызын төлөөнү кийинкиге жылдыруу үчүн эсептелген пайыздардын түшүүсү эсепке алынат.

12211400 Камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөөнү кечиктирүү же толук эмес көлөмдө чегерүү үчүн эсептелген туумдар жана айыптык төлөмдөр – мында камсыздандыруу төгүмдөрүн өз алдынча төлөгөн камсыздандыруучуларга жана камсыздандырылган адамдарга (жеке ишкерлер жана жеке адамдар) милдеттүү мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөөнү кечиктиргендиги же толук эмес көлөмдө чегергендиги, ошондой эле белгиленген мөөнөттө эсептик көрсөткүчтөрдү сунуштабагандыгы (же кечиктиргендиги) үчүн эсептелген туумдар жана айыптык төлөмдөр эсепке алынат.

12211900 Социалдык фонддун башка кирешелери, негизги категорияларга кирбеген, ошондой эле камсыздандырылган адамдар боюнча маалымат базаларын жүргүзүү, иштеп чыгуу жана аны актуалдуу абалда кармап туруу үчүн түшүүлөр

1222 Социалдык фонддун кирешелери боюнча пайыздар

12221 Социалдык фонддун кирешелери боюнча пайыздар

12221100 Социалдык фонддун кирешелери боюнча пайыздар

1223 Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун башка кирешелери

12231 Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун башка кирешелери

12231100 Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун башка кирешелери

123 – ММКФнын башка кирешелери

1231 ММКФнын башка кирешелери

12311 МКМФнын башка кирешелери

12311200 ММК полисин берүүдөн түшүүлөр

12311300 Келишимдик милдеттенмелерди талапка ылайык аткарбагандыгы үчүн саламаттыкты сактоо уюмдарынан соттук жана соттон тышкаркы тартипте өндүрүлүүчү каражаттар;

12311400 Соттун чечиминин негизинде зыяндын ордун толтуруу суммасын кошо алганда, материалдык, административдик жана жазык жоопкерчилиги чараларын колдонуунун натыйжасында алынган каражаттар;

12311500 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджеттик каражаттарын мыйзамсыз же максатсыз пайдалануунун натыйжасында өндүрүлүп алынган каражаттар;

12311700 Кайрымдуулук фонддордон, эл аралык уюмдардан жана чет өлкөлүк жарандардан түшүүчү каражаттар;

12311900 Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген башка кирешелер.

Бюджеттин бул категориясы Социалдык фонд жана ММКФ тарабынан гана пайдаланылууга тийиш жана анда Социалдык фондго жана ММКФга бардык булактардан түшкөн төгүмдөрдүн бардыгы эсепке алынат. Анда ошондой эле кызматчылардан, алардын атынан жумуш берүүчү тарабынан салынган жана жеке ишкердикти жүзөгө ашырган адамдар тарабынан салынган каражаттар камтылат.

(13) «Алынган расмий трансферттер»

Грант – мамлекеттик мекемелер адатта мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктеринен же эл аралык уюмдардан, башка мамлекеттердин өкмөттөрүнөн каражаттарды акысыз алуусу же (милдеттүү эмес) трансферттер саналат.

Бул категорияда ошондой эле, теңдештирүүчү жана максаттуу трансферттерди кошо алганда, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына берилүүчү трансферттер камтылат.

Чет мамлекеттердин өкмөттөрүнөн, ошондой эле эл аралык уюмдардан келген трансферттер капиталдык же күндөлүк катары классификацияланышы мүмкүн.

«Алынган расмий трансферттер» категориясы төмөнкү топтордон турат:

131 – чет өлкөдөн алынган трансферттер;

133 – мамлекеттик башкаруу секторунун трансферттери.

131 Чет өлкөдөн алынган трансферттер;

1311 Чет мамлекеттердин өкмөттөрүнөн түшкөн трансферттер

13111 Чет мамлекеттердин өкмөттөрүнөн түшкөн трансферттер

13111100 Кыргыз Республикасынын Өкмөтү күндөлүк чыгашаларды жүргүзүүсү үчүн чет мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан берилген трансферттер эсепке алынат.

13111200 Кыргыз Республикасынын Өкмөтү капиталдык чыгашаларды жүргүзүүсү үчүн чет мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан берилген трансферттер эсепке алынат.

1312 Эл аралык уюмдардан түшкөн трансферттер

13121 Эл аралык уюмдардан түшкөн трансферттер

13121100 Кыргыз Республикасынын Өкмөтү күндөлүк чыгашаларды жүргүзүүсү үчүн каралган, эл аралык уюмдардан алынган трансферттер (гранттар, демөөрчүлүк жардам) эсепке алынат.

13121200 Кыргыз Республикасынын Өкмөтү капиталдык чыгашаларды жүргүзүүсү үчүн каралган, эл аралык уюмдардан алынган трансферттер (гранттар, демөөрчүлүк жардам) эсепке алынат.

133 Мамлекеттик башкаруу секторунун трансферттери

1332 Жергиликтүү бюджеттерге трансферттер

13321 Жергиликтүү бюджеттерге трансферттер

Жергиликтүү бюджеттерге трансферттер, ченемдик актылардын бюджеттери бекитилгенден кийин Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши же Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан кабыл алынган учурда, республикалык бюджеттен берилет, аларга ылайык жергиликтүү бюджеттердин чыгашасы көбөйөт же кирешеси азаят, тиешелүү суммалар республикалык бюджеттен компенсацияланат.

13321100 Теңөөчү трансферттер

Теңөөчү трансферттер – бул жергиликтүү бюджеттердин кирешелеринин деңгээли менен керектөөлөрү ортосундагы финансылык ажырымдын ордун жабуу үчүн республикалык бюджеттен берилүүчү каражаттар.

13321200 Максаттуу трансферттер

Максаттуу трансферттер – бул бюджеттин бир деңгээлинен башка бюджетке белгилүү бир максаттарга берилүүчү каражаттар.

13321300 Жергиликтүү бюджеттин деңгээлдери ортосундагы максаттуу трансферттер

1333 Республикалык бюджеттен мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктери түрүндө алынган каражаттар

13331 Социалдык фонд тарабынан республикалык бюджеттен алынган каражаттар. Бул статья Социалдык фонд үчүн Социалдык фондунун бюджетинин киреше бөлүгүнө республикалык бюджеттен бөлүнгөн каражаттардын түшүшүн түзүү үчүн ачылган.

13331100 Мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын базалык бөлүгү

13331210 Бийик тоолуу шарттарда иштегендиги үчүн жеңилдетилген пенсиялар

13331220 Алыскы, барууга кыйын райондордо иштегендиги үчүн жеңилдетилген пенсиялар

13331230 Көп балалуу энелерге жана тубаса майып балдардын энелерине жеңилдетилген пенсиялар

13331300 Калктын айрым категориялары боюнча пенсиялар

13331400 Аскер кызматкерлеринин пенсиялары

13331500 Аскер кызматкерлери курман болгон, майып болгон учурлары боюнча аларды милдеттүү мамлекеттик камсыздандыруу

133316100 Электр энергиясы үчүн пенсияларга компенсациялык төлөөлөр

13331620 Чернобыль АЭС авариясынын кесепеттерин жоюуга катышкандарга, эмгектен майып болгондорго компенсациялык төлөөлөр

13331700 Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кабыл алуунун натыйжасында түзүлгөн Социалдык фонддун

бюджетинин кошумча чыгашаларын же кирешелерин жоготууларды компенсациялоо

13331800 Пенсияларга үстөк акылар

13332 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду тарабынан республикалык бюджеттен алынган каражаттар

13332100 Республикалык бюджеттен мамлекеттик базалык медициналык камсыздандырууга алынган каражаттар

13332210 Республикалык бюджеттен 16 жашка чейинки балдарды милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332220 Республикалык бюджеттен пенсионерлерди милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332230 Республикалык бюджеттен социалдык жөлөк пул алуучулардын жана бала кезинен майып адамдардын милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332240 Республикалык бюджеттен баштапкы кесиптик окуу жайлардын студенттерин, орто жана жогорку кесиптик окуу жайлардын студенттерин, орто жана жогорку кесиптик окуу жайлардын студенттерин 21 жашка чыкканга чейин милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332250 Республикалык бюджеттен калкты иш менен камсыздоо мамлекеттик кызматында расмий катталган жумушсуз жарандарды милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332260 Республикалык бюджеттен мөөнөттүү кызмат өтөгөн аскер кызматкерлерин, офицерлерди, прапорщиктерди, мөөнөттөн тышкаркы кызмат өтөгөн аскер кызматкерлерин милдеттүү медициналык камсыздандыруу төгүмдөрүн компенсациялоо катары алынган каражаттар

13332300 Республикалык бюджеттен сот чечимин аткаруу боюнча компенсацияларды төлөө үчүн алынган каражаттар

13332900 Республикалык бюджеттен алынган башка каражаттар

1334 ММКФга камсыздандыруу төгүмдөрү

13341 Төлөөчүлөр Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык төлөгөн камсыздандыруу төгүмдөрү

13341100 Жумуш берүүчүлөр тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү

13341200 Жеке ишкерлер тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү

13341300 Юридикалык жакты түзбөстөн дыйкан (фермердик чарба) тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү

13341400 Айыл чарба кооперативдери тарабынан төлөнүүчү милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү

13341900 Негизги категорияларга кирбеген милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрү

1335 Социалдык фонд бюджетинен алынган каражаттар

13351 Социалдык фонд бюджетинен алынган каражаттар

13351100 Милдеттүү медициналык камсыздандырууга Социалдык фонд бюджетинен алынган каражаттар

1336 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен алынган каражаттар

13361 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен алынган каражаттар

13361100 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен алынган каражаттар эске алынат.

14 «Салыктык эмес кирешелер» категориясы

«Салыктык эмес кирешелер» категориясы төмөнкү топтордон турат:

141 – Менчиктен кирешелер жана пайыздар;

142 – Товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн кирешелер;

143 – Айып акылар, санкциялар, конфискациялар;

144 – Гранттардан тышкары, ыктыярдуу трансферттер;

145 – Башка салыктык эмес кирешелер.

141 Менчиктен кирешелер жана пайыздар

1411 Пайыздар

14111 Депозиттер боюнча пайыздар

14111100 Бул деңгээлде Кыргыз Республикасынын Улуттук банкында жайгаштырылган Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн эсептеринде турган каражаттар калдыгына кошуп эсептелген пайыздар эсепке алынат.

14111200 Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарында жайгаштырылган Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн депозиттери боюнча пайыздар.

14111300 Бул деңгээлде Социалдык фонддун убактылуу бош акча каражаттарын коммерциялык банктарда кыска мөөнөттүү депозиттерде, мамлекеттик баалуу кагаздарга, Улуттук банктын ноталарына жайгаштыруудан улам түшкөн пайыздар эсепке алынат.

14111400 Бул деңгээлде Социалдык фонддун жана Мамлекеттик топтомо пенсиялык фонддун коммерциялык банктардагы эсептериндеги акча каражаттарынын күндөлүк калдыгына эсептелген пайыздар эсепке алынат.

14111500 Бул элемент Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун каражаттарын эсепке алуу үчүн гана колдонулат. Мында пенсиялык топтомо каражаттарын депозиттерге, мамлекеттик баалуу кагаздарга, кыргыз эмитенттеринин облигацияларына, ипотекалык баалуу кагаздарга жайгаштыруудан алынган пайыздар эсепке алынат.

14111600 Кыргыз Республикасынын чет мамлекеттеги мекемелери тарабынан ошол мамлекеттин коммерциялык банктарында жайгаштырылган Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн депозиттери боюнча пайыздар эсепке алынат.

14111700 Социалдык фондго камсыздандыруу төлөмдөрүн төлөө мөөнөтүн узартуу үчүн пайыздар.

14112 Берилген бюджеттик ссудалар жана кредиттер боюнча пайыздар

14112100 Берилген бюджеттик ссудалар жана кредиттер боюнча пайыздар, ошондой эле жергиликтүү бюджеттерден берилген кредиттер боюнча пайыздар эсепке алынат

14112200 Мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктеринен берилген бюджеттик ссудалар жана кредиттер боюнча пайыздар чагылдырылат.

1412 Дивиденддер жана пайда

14121 Дивиденддер

14121100 Мамлекеттик, муниципалдык акциялардын пакетине кошуп эсептелген, дивиденддер түрүндө алынган кирешелер эсепке алынат.

14121200 Мында Социалдык фондго таандык болгон ишканалардын акциялары боюнча дивиденддер түрүндө алынган кирешелер эсепке алынат

14122 Пайда

14122100 Мында Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык алынган пайдадан чегерүүлөр камтылат.

14122200 Мамлекеттик жана муниципалдык ишканалардын пайдасы эсепке алынат

1415 Ижара төлөө жана ресурстарды колдонуу жана иштетүү үчүн жыйымдар

14151 Пайдалуу кен чыккан жерлерди же казып алынуучу отунду издөө, чалгындоо, колдонуу жана иштетүү укугу үчүн жыйымдар, ошондой эле жерди пайдалануу укугу, анын ичинде пайдалуу кен же казып алынуучу отун чыккан жерлерди чалгындоо жана иштетүү үчүн акча каражаттар, издөө-баалоо ишинин жыйынтыгы боюнча алгылыктуу баа берилген, пайдалуу кен чыккан жерлердин өнөр жай маанисин аныктоо максатында ишке ашырылган иштердин жана изилдөөлөрдүн жыйындысы үчүн жыйымдар эсепке алынат.

14151100 Пайдалуу кен чыккан жерлерди же казып алынуучу отун чыккан жерлерди иштетүү укугу үчүн, анын ичинде аукциондук жана сынактык кен пайдалануу объекттерин, ошондой эле кенди пайдалануу укугуна сынакка жана/же аукционго катышуу үчүн катышуучу (төлөөчү) тарабынан төлөнүүчү жыйымдар эсепке алынат.

14151200 Кыргыз Республикасында пайдалуу кен чыккан жерлерди издөө жана/же чалгындоо жана/же иштеп чыгуу максатында кендерди

пайдалануу укугуна лицензияларды кармоо үчүн жыйымдар эсепке алынат.

14152 Табигый ресурстарды пайдалангандык үчүн жыйымдар жана төлөмдөр эсепке алынат – жер, токой, суу фондуларын колдонуу үчүн кирешелерди камтыйт.

14152100 Калктуу пункттардагы жерлерди ижарага алуу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14152200 Жайыт жерлерине малды жаюу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14152300 Айыл чарба жана токой чарба өндүрүшүндөгү жоготуулардын жана чыгымдардын ордун толтуруудан республикалык бюджетке төлөм эсепке алынат

Айыл чарба өндүрүшүндөгү жоготуулардын ордун толтуруудан республикалык бюджетке төлөм. Айыл чарба жерлерин айыл чарба багытындагы, токой, суу фондунун жана запастагы жерлердин категорияларынан айыл чарбалык жана токой чарбалык өндүрүшкө байланышпаган жерлердин башка категорияларына же чарба жеринин түрлөрүнө которууда (трансформациялоодо) Кыргыз Республикасынын «Жер участкаларын которуу (трансформациялоо) жөнүндө» мыйзамынын 4-беренесине ылайык айыл чарба өндүрүшүндөгү жоготуулардын ордун толтуруудан республикалык бюджетке төлөм жоготуулардын ордун толтуруу наркынын жана алынбай калган пайданын суммасы төлөнүп берилет. Айыл чарба жана токой чарба жоготуулардын ордун толтуруудан каражаттар – республикалык бюджетке, алынбай калган пайданын ордун толтуруудан алынган каражаттар – жергиликтүү бюджетке түшөт

14152400 Алынбай калган пайданын ордун толтуруудан жергиликтүү бюджетке төлөм эсепке алынат

14152600 Айыл чарбасына жарактуу жерлердин мамлекеттик фондунун жерлерин иштетүү үчүн ижара төлөмү эсепке алынат

14152700 Өсүмдүктөр, жаныбарлар дүйнөсүнүн табигый объекттерин, мамлекеттик токой фондунун жана козу карындарды колдонуу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14152800 Суу ресурстарын жана суу объекттерин пайдалангандык үчүн төлөм эсепке алынат.

14152900 Жогоруда келтирилген классификация элементтеринде каралбаган жаратылыш активдерин пайдалануу үчүн башка төлөмдөр кирет.

14153 Айлана-чөйрөнү булгагандыгы үчүн жыйым

14153100 Айлана-чөйрөнү булгагандыгы үчүн жыйымдар эсепке алынат

14153200 Керектөөчүлүк касиеттерин жоготкондон кийин кайра иштетилүүгө тийиш болгон, сымап камтылган буюмдарды импорттоочулардан, өндүрүүчүлөрдөн түшүүлөр эсепке алынат

142 Товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн түшкөн кирешелер

1421 Ижарага берилүүчү төлөмдөр эсепке алынат

14211 Мүлктү ижарага берүүдөн төлөмдөр эсепке алынат

Мүлктү ижарага берүүдөн төлөм мамлекеттик менчик (14211100) жана муниципалдык менчик (14211200) болуп саналган жайларды, имараттарды жана курулмаларды ижарага берүүдөн, ошондой эле башка мүлктү ижарага берүүдөн (14211900) түшүүлөр болуп бөлүнөт. Ижара төлөмү, ижара тууралуу мыйзам талаптарына ылайык түзүлгөн келишимде каралган тартипте жана шартта мүлктү пайдалангандыгы үчүн ижарачы тарабынан төлөнөт. Ижара тууралуу келишимде каралган коммуналдык кызматтар үчүн төлөө ижарага берүүчүлөрдүн эсептерине которулат. Башка мүлктү ижарага берүүдөн түшүүлөргө, мисалы, жабдууну же инвентарды, транспорттук каражаттарды пайдалангандыгы үчүн ижара төлөмү кирет.

14211100 Мамлекеттин менчигинде турган жайларды, имараттарды жана курулмаларды ижарага берүүдөн төлөмдөр эсепке алынат.

14211200 Муниципалдык менчикте турган жайларды, имараттарды, курулмаларды, жабдууларды, техникаларды ж.б. ижарага берүүдөн төлөмдөр эсепке алынат.

14211900 Башка мүлктү ижарага берүүдөн төлөм эсепке алынат

14212 Материалдык эмес активдерди ижарага берүүдөн төлөм эсепке алынат

14212100 Радио жыштык спектринин тилкесин пайдалануу укугуна сынак өткөрүүдөн түшкөн төлөмдөр эсепке алынат

1422 Жыйымдар жана төлөмдөр

14221 Төлөмдөр

14221300 Мамлекеттик лотереяларды өткөрүүдөн түшүүлөр эсепке алынат

14221400 Көзөнөкчөлөрдү сатуудан төлөмдөр эсепке алынат

14221500 Мөөнөттүү аскер кызматынын ордуна кызматтардын жана жыйымдардын түрлөрүнөн өткөндүгү үчүн жыйымдар эсепке алынат

14221600 Байланыш тармагын өнүктүрүүгө чегерүүлөр эсепке алынат

14221700 Радио жыштык спектрин пайдаланууга лицензия алуу үчүн тооруктардын (аукцион, сынак) жыйынтыгы боюнча радио жыштык спектрин пайдаланууга, номер ыйгарууга бөлүнгөн ресурс үчүн алынуучу жыйымдар эсепке алынат

14221800 Баалуу металлдардан зер буюмдарына жана башка тиричилик буюмдарына сапат белгисин басуу, анализдөө жана эн тамгасын басуу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14221900 Бюджеттик классификациянын жогоруда келтирилген элементтеринде каралбаган акча каражаттар эсепке алынат.

14222 Алымдар

Алым – бул тиешелүү мамлекеттик органдар – сот, нотариат жана башка атайын ыйгарым укуктуу органдар белгилүү бир иш-аракеттерди аткарууда жана юридикалык маанидеги документтерди берүүдө алуучу акчалай жыйым. Жеке адамдар жана юридикалык жактар алым төлөөчүлөр болуп эсептелет.

14222100 Бул деңгээлде Кыргыз Республикасынын жаранына паспорт жана Кыргыз Республикасынын жаранына жалпы жарандык паспорт берүү үчүн мамлекеттик алым эсепке алынат.

14222200 Бул деңгээлде юстиция органдары тарабынан алынуучу мамлекеттик алым эсепке алынат, анын ичинде:

1) нотариалдык конторалар жана нотариалдык иш-аракеттерге ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан нотариалдык ишти жүргүзүүсү, ошондой эле нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн документтердин көчүрмөсүн (дубликатын) берүү үчүн;

2) жарандык абал актыларынын жазууларына өзгөртүүлөр, толуктоолор, оңдоолор жана калыбына келтирүүлөр

киргизилгендигине байланыштуу, жарандык абал актыларын жана күбөлүктөрдү каттоодон өткөрүү жөнүндө жарандарга кайрадан күбөлүктөрдү берүү үчүн;

14222300 Бул деңгээлде, мыйзамдуу күчүнө кирген сот актыларын кайра карoo жөнүндө даттанууларды эске албаганда, сот органдары кароого сунушталган доо жана башка арыздардан жана даттануулардан, ошондой эле сот документтердин көчүрмөсүн бергендиги үчүн алынуучу мамлекеттик алымдар эсепке алынат;

14222400 Интеллектуалдык менчик объекттери, салттуу билим, аттестация жана патентке ишеним берилгендерди каттоого укук берүү үчүн патенттик жана башка алымдар, жыйымдар эсепке алынат.

Ойлоп табууларды, пайдалуу моделдерди, өнөр жай үлгүлөрүн, селекциялык жетишкендиктер, товардык белгилерди каттоо, тейлөө белгилери, товардын чыккан жеринин аталышын пайдалангандык үчүн патенттөөдөн түшүүчү акча каражаттарын эсепке алуу жүргүзүлөт.

14222500 Мамлекеттик алым декларациялоодо нотариалдык иш-аракеттер үчүн алынат.

14222600 Чарба жүргүзүүчү бир субъектте чет өлкөлүк жумушчулар үчүн белгиленген лимиттин чегинде жана белгиленген лимиттен ашык, чет өлкөлүк адиске, ошондой эле Кыргыз Республикасынын жарандарын анын чегинен тышкары жумушка орноштурууга байланыштуу ишке укук үчүн, чет өлкөлүк жеке ишкерлерге, жогорку квалификациялуу, жогорку билимдүү адистерге иштөөгө уруксат алуу үчүн мамлекеттик алым эсепке алынат.

14222700 Менчик формасына карабастан бардык чарба жүргүзүүчү субъекттер жана лицензияланууга тийиш болгон ишкердикти жүргүзүүгө ниеттенген жарандар тарабынан лицензия берүү үчүн төлөнгөн мамлекеттик алымдар эсепке алынат.

14222800 Ишкердик иштин жана анын натыйжаларынын милдеттүү түрдө мамлекеттик талаптарга шайкештиги, инвестициялык жана башка документтерди милдеттүү түрдө макулдашуу жөнүндө ар кандай документтерди, маалым каттарды, сертификаттарды, уруксаттарды берүүдөн түшкөн мамлекеттик алымдар эсепке алынат.

14222900 Мамлекеттик башка алымдар эсепке алынат

14223 Бир жолку декларациялык төлөм

14223100 Бир жолку декларациялык төлөм

14224 Жыйымдар

Мамлекет тарабынан белгиленген жана мамлекеттик органдар бир жолу сунуштоочу кызмат көрсөтүүлөргө милдеттүү акча төгүмдөрү эсепке алынат. Жыйымдын өлчөмү көрсөтүлгөн кызматтын наркына байланыштуу.

14224100 Мамлекеттик каттоо үчүн жыйымдар, анын ичинде автомототранспорттук каражаттарды жана атайын продукцияларды, юридикалык жактарды, филиалдарды жана өкүлчүлүктөрдү мамлекеттик (салыктык, эсептик) каттоо үчүн, ошондой эле аларды кайра каттоо, ишти токтотууну мамлекеттик каттоо үчүн, эсептик каттоо, эсептик каттоодон чыгаруу үчүн, жеке ишкерлерди мамлекеттик каттоо үчүн, кыймылсыз мүлккө укуктарды мамлекеттик каттоо үчүн, кыймылдуу мүлк күрөөсүн мамлекеттик каттоо үчүн, транспорт каражаттарын мамлекеттик каттоо үчүн, ошондой эле аларды кайра каттоо үчүн жыйымдар эсепке алынат. Ошондой эле баалуу кагаздардын чыгарылышын мамлекеттик каттоо үчүн жыйым эсепке алынат.

14224200 Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан белгиленген, калктуу пункттардын таштандысын/калдыктарын чыгаруу үчүн жыйымдар эсепке алынат.

14224300 Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан атайын жабдылган же бөлүнгөн жерге автотранспорт каражаттарын токтотуу жана токтотмо жайына коюу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14224410 Алкоголдук продукцияны дүӊ жана чекене сатууга лицензия алган субъекттерден этил спиртин жана алкоголдук продукцияны өндүрүү жана жүгүртүү боюнча ишти жүзөгө ашыруу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14224420 Өндүрүү жана жүгүртүүгө лицензия алган субъекттерден этил спиртин жана алкоголдук продукцияны өндүрүү жана жүгүртүү боюнча ишти ишке ашырууга жыйымдар эсепке алынат

14224500 Транспорт каражаттарынын максималдуу өлчөмдөрүн жана башка линиялык параметрлерин салмактоо жана өлчөө, ошондой эле жалпы пайдалануудагы автоунаа жолдору боюнча атайын жана бөлүнбөгөн жүктөр менен транспорт каражаттарын

өткөрүү үчүн жыйымдар; жалпы пайдалануудагы автоунаа жолдору боюнча өтүү үчүн жыйымдар, жалпы пайдалануудагы автоунаа жолдорундагы жасалма курулмалар боюнча жүрүү үчүн жыйымдар эсепке алынат

14224600 Апостиль коюу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14224700 Баалуу кагаздар рыногу жөнүндө мыйзамдарга ылайык баалуу кагаздар рыногунун кесипкөй катышуучусунун квалификациялык күбөлүгүн алуу үчүн жыйымдар эсепке алынат

14224800 Товардык кампалар жана кампа күбөлүктөрү жаатындагы мыйзамдарга ылайык, товардык кампалардын бирдиктүү мамлекеттик реестрине катталгандыгы жөнүндө күбөлүк берүү үчүн жыйым эсепке алынат

14224900 Жогоруда келтирилген элементтер боюнча каралбаган жыйымдар эсепке алынат

1423 Акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдөн түшүүлөр

Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр жөнүндө» мыйзамына жана Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр реестрине ылайык мамлекеттик органдардын жана мекемелердин кирешелери чагылдырылат

14231 Медициналык кызмат көрсөтүүлөр

14231100 Амбулатордук деңгээлде (фельдшерлик-акушердик пункттар, үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу, үй-бүлөлүк медицина борборлору, жалпы дарыгерлер практикасы боюнча борборлор, улуттук, областтык жана республикалык борборлор) Мамлекеттик кепилдиктер программасында көрсөтүлгөн көлөмдөгү консультативдик-диагностикалык жардам үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14231200 Амбулатордук деңгээлде (дарылоо процедураларын дайындоо, рецепттерди жазуу, пациенттерге медициналык документтерди жана сунуш-көрсөтмөлөрдү берүү) Мамлекеттик кепилдиктер программасында көрсөтүлгөн көлөмдөн ашык дарылоо иш-чараларын жүргүзүү үчүн түшүүлөр эсепке алынат

14231300 Жарандарга медико-санитардык жардам көрсөтүү боюнча Мамлекеттик кепилдиктер программасында көрсөтүлбөгөн

стационар ордундагы бөлүмдөрдө медициналык жардам көрсөтүүлөр үчүн түшүүлөр эсепке алынат

14231400 Адистештирилген стационарларда Мамлекеттик кепилдиктер программасында көрсөтүлгөн көлөмдөн ашык (терапевттик, педиатрдык, хирургиялык, акушер-гинекологиялык профилдеги жана башка) медициналык жардам көрсөтүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14231500 Мамлекеттик кепилдиктер программасын каржылоо көлөмүнөн ашык көрсөтүлгөн кызматтардын наркын төлөөдө жарандардын катышуусу катары түшкөн каражаттар эсепке алынат

14231600 Мамлекеттик кепилдиктер программасында көрсөтүлгөн көлөмдөн ашык стоматологиялык жардам көрсөтүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14231700 Табыштамалар жана келишимдер боюнча дезинсекциялык, дезинфекциялык жана дератизациялык чараларды жүргүзүү үчүн түшүүлөр чагылдырылат

14231800 Технологиялык медициналык жардам түрлөрүн (квотадан белгиленгенден тышкары) көрсөтүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14231900 Жогоруда келтирилген бюджеттик классификация элементтеринде каралбаган медициналык кызмат көрсөтүүлөр үчүн башка төлөмдөр эсепке алынат

14232 Билим берүү жана маданий кызмат көрсөтүүлөр

14232100 Мамлекеттик окуу жайларда (жогорку, атайын орто жана кесиптик-техникалык окуу жайлар) контракттык окутуу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14232200 Өзгөчө үлгүдөгү документтерди алууга талапкер жалпы билим берүүчү мектептердин бүтүрүүчүлөрүн тесттен өткөрүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14232300 Кесиптик-техникалык окуу жайлардын окуучулары даярдаган продукцияны сатуудан түшүүлөр, ошондой эле жатаканаларда, мейманканаларда жашоо үчүн төлөмдөр чагылдырылат

14232400 Окуу программаларын терең үйрөнүү үчүн кошумча сабактар, ийримдер түрүндө мектепке чейинки жана мектеп

мекемелеринин кошумча кызматтарын көрсөтүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14232500 Программаларды, семинарларды, конференцияларды уюштуруу жана өткөрүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14232600 Жогорку окуу жайга чейин, жогорку окуу жайдан кийин жана кошумча билим берүү үчүн түшүүлөр эсепке алынат

14232700 Театралдык постановкаларды көрсөтүү, атап айтканда: спектакль, балет, опера, цирк программасы, концерттик программа ж.б. көрсөтүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14232800 Залдарды жана жайларды, ошондой эле маданият мекемелеринин жабдууларын, инвентарларын сунуштоо, маданият чөйрөсүндө искусство жана билим берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14232900 Жогоруда келтирилген бюджеттик классификация элементтеринде каралбаган билим берүү жана маданий кызмат көрсөтүүлөр үчүн башка төлөмдөр эсепке алынат

14233 Социалдык кызмат көрсөтүүлөр

14233100 Мамлекеттик программалар, өкмөт аралык жана башка расмий макулдашуулар алкагында иш издөөчү Кыргыз Республикасынын жарандары үчүн чет өлкөдө ишке орноштурууга өбөлгө түзүү үчүн түшүүлөр эсепке алынат

14233200 Чет өлкөлүк жумушчу күчүн ишке тартуу жана иштөөгө уруксат берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14233300 Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Жогорку аттестациялык комиссиянын Интернет-журналына илимий макалаларды жарыялоо үчүн түшүүлөр эсепке алынат

14233400 Жогорку ыңгайлуулуктагы бөлмөлөрдү жолугушууларга берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14233500 Ден соолугу жагынан мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын ден соолугун чыңдоо үчүн санаториялык-курорттук жолдомолорду берүү, Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр реестрине ылайык – ден соолугу жагынан мүмкүнчүлүгү чектелген I топтогу майыптарды коштоп жүрүүчү адамга медициналык көрсөткүчтөрүнө жараша 50 пайыз жеңилдик, II топтогу майыптарды коштоп жүрүүчү адамга 50 пайыз жеңилдик, III топтогу майыптарды

коштоп жүрүүчү адамга 30 пайыз жеңилдик берүү кызматтары эсепке алынат

14233600 Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр реестрине ылайык дарыгердин багыттамасы боюнча майыптык топко кирбеген, муктаж жарандар үчүн белгиленген тизмеден ашык протездик-ортопедиялык буюмдарды даярдоо жана сунуштоо эсепке алынат

14233900 Жогоруда келтирилген бюджеттик классификация элементтеринде каралбаган социалдык кызматтар үчүн башка төлөмдөр эсепке алынат.

14234 Каттоо, маалымдамаларды, күбөлүктөрдү жана башка документтерди, ошондой эле алардын көчүрмөлөрүн жана дубликаттарды берүү кызмат көрсөтүүлөрү

14234100 Жабдуулар жана байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнө, ошондой эле радио жыштыктагы нурланууну берүүчү же жогорку жыштыктагы электромагниттик толкундардын булагы болуп саналган башка техникалык каражаттарга сертификат берүү үчүн түшүүлөр чагылдырылат

14234200 Аскерге милдеттүүлөргө, мөөнөттүү жана контракттык кызматтардагы аскер кызматкерлерине, прапорщиктерге жана офицерлерге аскердик-эсепке алуу документтеринин дубликаттарын берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14234300 Окумуштуулук даража ыйгаруу жөнүндө диплом жана окумуштуу наамын ыйгаруу жөнүндө аттестат берүү, чет мамлекеттер тарабынан берилген окумуштуулук даражаны ыйгаруу жана окумуштуу наамын ыйгаруу жөнүндө документтерди нострификациялоо жана илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды кайра аттестациялоо үчүн түшүүлөр чагылдырылат

14234400 Маалымдамаларды, күбөлүктөрдү, дубликаттарды, ишеним кат жана полистерди берүү үчүн түшүүлөр чагылдырылат

14234500 Эл аралык стандарттын талабына ылайык лабораториялардын, продукцияны сертификациялоо боюнча органдардын, персоналдын жана башкалардын компетенттүүлүгүн ырастоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14234600 Сертификаттарды берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14234700 Апостиль коюу кызматтары үчүн төлөм эсепке алынат

14234900 Каттоо, маалымдамаларды, күбөлүктөрдү жана башка документтерди берүү боюнча классификацияланбаган кызмат көрсөтүүлөр үчүн башка төлөмдөр эсепке алынат

14235 Изилдөө, талдоо, баалоо жана экспертизалоо боюнча кызматтар

14235100 Табыштамалар жана келишимдер боюнча дезинфекциялык каражаттардын активдүүлүгүн аныктоо үчүн төлөм эсепке алынат

14235200 Өнөр жай таштандыларын, агынды сууларды жана жер ресурстарынын булгануулары пландан тышкары лабораториялык изилдөө, ошондой эле өзгөчө корголгон жаратылыш аймактарында, аң уулоочу жерлерде жана мамлекеттик токой фондунун жерлеринен тышкары аймактарда пландан тышкаркы токой-аңчылык жайгаштыруу жана илим изилдөө иштерин жүргүзүү үчүн түшүүлөр чагылдырылат

14235300 Кыргыз Республикасынын улуттук стандарттарынын долбоорлоруна, стандартташтыруу жаатындагы эрежелерге жана сунуш-көрсөтмөлөргө, уюмдардын стандарттарына экспертиза жүргүзүү, уюмдардын стандарттары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги бекиткен Тематикалык пландан тышкаркы окуу китептердин, окуу-усулдук колдонмолордун жана дидактикалык материалдардын кол жазмаларына экспертиза жүргүзүү жана башка экспертизалар үчүн төлөмдөр эсепке алынат. Ошондой эле табыштамалар жана келишимдер боюнча жумушчу зонадагы абаны (санитардык-химиялык изилдөөлөр), жеке адамдардын жана юридикалык жактардын социалдык-укуктук мүнөздөгү суроо-талаптары боюнча маалыматты изилдөөлөр да эсепке алынат. Жеке адамдардын, юридикалык жактардын жана башкалардын арызы боюнча криминалисттик, инженердик-техникалык, экономикалык изилдөөлөрдү жүргүзүү ж.б.

14235400 Жалпы билим берүүчү уюмдардагы окуучулардын жалпы баштапкы, негизги жалпы, орто (толук) жалпы билим берүүдөгү билим деңгээлин тестирлөө, жеке адамдар үчүн кыргыз тилин билүү деңгээлин баалоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14235500 Өсүмдүктөрдү, топурак кыртышын, сугат сууларын пестициддердин жана агрохимикаттардын калдык санын камтуусу

боюнча химиялык жактан талдап-иликтөө, ошондой эле алардын стандарттарга жана техникалык шарттарга ылайык келүүсү боюнча изилдөө жана айыл чарба товар өндүрүүчүлөрүнүн табыштамалары боюнча жер кыртышында азыктандыруучу заттар жана гумус камтылышына мониторинг жүргүзүү, айыл чарба жерлерин, көчөттөрдү, иш-аракеттери өсүмдүктөн алынган продукциялар, жеке адамдардын жана юридикалык жактардын (энтомологиялык, гербологиялык, фитопатологиялык экспертиза жүргүзүү) табыштамалары боюнча карантин объекттерин аныктоо, үлгүлөрдү тандоо жана лабораториялык экспертиза жүргүзүү менен байланышкан ишканаларды жана жакын жайгашкан аймактарды изилдөө үчүн ж.б. төлөмдөр эсепке алынат

14235600 Экспорттоодо ветеринардык коштомо документтерди берүү менен клиникалык кароо жана термометрия, ошондой эле малдан алынуучу продуктуларды жана чийки затты, тоютту, тоют кошулмаларын, ветеринардык дары каражаттарын жана препараттарды ветеринардык кароо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14235700 Табыштамалар жана келишимдер боюнча тамак-аш продукцияларынын генетикалык модификацияланган булактарын аныктоо үчүн санитардык-химиялык изилдөөлөрдөн, токсикологиялык, микробиологиялык, радиометриялык экспертиза жүргүзүүдөн түшкөн акча каражаттары эсепке алынат

14235800 Жеке жана юридикалык жактардын табыштамалары боюнча ветеринардык дары каражаттарынын натыйжалуулугуна жана коопсуздугуна экспертиза жүргүзүүдөн жана Кыргыз Республикасында өндүрүлгөн жана өлкө аймагына ташылып келинүүчү дары каражаттарына ветеринардык экспертиза жүргүзүүдөн түшкөн акча каражаттары эсепке алынат

14235900 Бул категорияга талдоо, баалоо жана экспертиза жүргүзүү боюнча классификацияланбаган кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөр кошулат

14236 Маалымат берүү жана басма сөз кызмат көрсөтүүлөрүн сунуштоо

14236100 Диссертациялардын авторефераттары жана диссертациялар боюнча маалыматты берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236200 Статистикалык байкоо жүргүзүү, статистикалык маалыматтарды берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236300 Маалыматты издөө, тандоо жана берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236400 Илимий-техникалык адабияттардын көчмө көргөзмөлөрүн уюштуруу, музей коллекцияларын көрсөтүү, экспозициялар боюнча экскурсия жана экскурсияны алып жүрүүчү менен көргөзмө уюштуруу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236500 Документтерди убактылуу пайдаланууга берүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236600 Жарандардын документтерин тариздөө жана документтештирүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236700 Жер казынасы жөнүндө геологиялык жана башка маалыматтарды камтыган документтер, ошондой эле аларды пайдалануу менен түзүлгөн маалыматтык продуктулары үчүн төлөмдөн түшкөн акча каражаттары эсепке алынат

14236800 Мамлекеттик патенттик-техникалык китепканалардан илимий-техникалык адабиятты жана документтерди сканерден өткөрүү жана көчүрмөлөө үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14236900 Маалымат берүү жана басма сөз боюнча классификацияланбаган кызматтар үчүн башка төлөмдөр эсепке алынат

14237 Коопсуздукту жана сактоону камсыз кылуу

14237100 Зыянкечтерге каршы химиялык жана биологиялык дарылоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237200 Карантин белгиленген продуктуларды, каражаттарды жана жайларды зыянсыздандыруу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237300 Карантиндик изолятордо малдарды күтүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237400 Товарларды жана транспорт каражаттарын бажылык коштоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237500 Документтерди даярдоо, кабыл алуу жана сактоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237600 Келишимдер боюнча объекттерди кайтаруу жана коопсуздугун камсыз кылуу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237700 Бат күйүп кетме, таасири күчтүү, уулуу заттарды коштоп жүрүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237800 Табыштамачынын демилгеси боюнча документтерди, ошондой эле мекемелер үчүн иштердин жеке жана тармактык номенклатурасын мамлекеттик сактоого өткөрүп берүүгө даярдоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14237900 Коопсуздукту жана сактоону камсыз кылуу боюнча классификацияланбаган кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238 Кызмат көрсөтүүлөрдүн башка түрлөрү

14238100 Суу пайдалануучуларына суу жеткирүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238200 Өзгөчө кайтарылган жаратылыш аймактарындагы объекттерге баруу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238300 Жыгачты жана отургузуу материалын сатып өткөрүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238400 Эл аралык патенттик классификация боюнча теманы классификациялоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238500 Эл аралык патенттик классификация, универсалдуу ондук классификация, универсалдуу ондук классификация боюнча диссертациялардын авторефераттарына индекс коюу (статьялары) боюнча темаларды классификациялоо үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238600 Короо-жай курулмаларын орнотуу жана эксплуатациялоо үчүн схема картасын иштеп чыгуу үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238700 Суу алдындагы-техникалык иштер, суучулдардын ишин жана дайвингди уюштуруу жана жүргүзүү үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14238800 Иш-чараларды форматтан тышкары өткөрүү жана уюштуруу үчүн төлөм эсепке алынат

14238900 Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр реестрине ылайык башка кызмат түрлөрү боюнча классификацияланбаган кызматтар үчүн башка төлөмдөр эсепке алынат

14239 Башка түшүүлөр

14239100 Жеке адамдардын жана юридикалык жактардын ыктыярдуу төгүмдөрүнөн түшкөн акча каражаттары эсепке алынат

14239200 Биргелешкен илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү үчүн эл аралык институттардан чегерүүлөр эсепке алынат (эл аралык институттардан демөөрчүлүк жардам)

14239300 Жеке өндүрүш товарларын сатуудан каражаттар эсепке алынат

14239400 Мамлекеттик жана муниципалдык мекемелер тарабынан келишимдин негизинде берилүүчү ведомство аралык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөм эсепке алынат

14239500 Ченемдик укуктук актыларга ылайык белгиленген жогору жана төмөн турган мекемелерге чегерүүлөр эсепке алынат

14239700 Бирдиктүү төлөөчү системасында медициналык жана башка кызмат көрсөтүүлөр үчүн түшүүлөр эсепке алынат

14239900 Жогоруда келтирилген бюджеттик классификациянын элементтеринде каралбаган мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр категориясына караштуу башка түшүүлөр эсепке алынат

143 Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар

1431 Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар

14311 Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар

14311110 Юридикалык жактар жана жеке адамдар тарабынан жол берилген укук бузуулар үчүн төлөнгөн айыптар эсепке алынат

14311120 Туумдар, айыптар боюнча финансылык санкцияларда айыптарды өз учурунда төлөбөгөндүгү үчүн акча каражаты эсепке алынат

14311300 Фискалдык жана укук коргоо органдары тарабынан жүргүзүлгөн операциялык иш-чараларга, ошондой эле мүлктү мамлекеттин пайдасына конфискациялоо жөнүндө сот чечимдерине ылайык, конфискацияланган, ээси жок жана ээсиз калган мүлктү сатып өткөрүүдөн түшүүлөр эсепке алынат

14311400 Жүргүзүлгөн контролдук-көзөмөл иш-чаралардан түшүүлөргө мыйзамда белгиленген финансылык жол-жоболорду жеке адамдар жана юридикалык жактар бузган

учурда жана кол коюлган макулдашууларды, келишимдерди жана мамлекеттик милдеттенмелерди аткарбай койгондо мамлекеттик бийлик органдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан өндүрүлүп алынуучу каражаттар кирет. Мисалы: Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын бюджеттик каражатты казыналык системасына жеткирбестен, максатсыз пайдалануу жана иштетүү фактылары боюнча жазма буйруктарына ылайык, макулдашуулар, келишимдер же башка мамлекеттик милдеттенмелер бузулган, ошондой эле монополияга каршы мыйзамдарда белгиленген жөнгө салуу талаптарынан четтөөдө жана фискалдык жана укук коргоо органдары тарабынан документтерди текшерүүлөрдүн жүрүшүндө аныкталган финансылык бузууларга жол берилген учурда, Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органдары тарабынан өндүрүлүп алынуучу айыптык санкциялар.

14311500 Бул деңгээлде ири өлчөмдө Кыргыз Республикасынын Жазык кодексинде белгиленген экономикалык кылмыштар боюнча келтирилген зыяндын ордун толтуруу эске алынат

Экономикалык кылмыштарга мамлекетке, ишкердикке, жарандарга материалдык зыян келтирген, жазасын алуучу укукка каршы, өзүмчүл кылмыштуу иштердин жыйындысы кирет, алар легалдуу экономикалык иштин алкагында жана ага жамынуу менен жүргүзүлөт

14311600 Жаныбарлар, өсүмдүктөр дүйнөсүнүн объектилерине, козу карындарга жана мамлекеттик токой фондусуна келтирилген зыяндын ордун толтуруу, ошондой эле айлана-чөйрөнүн булганышына, жаратылыш жана суу ресурстарынын түгөнүшүнө, жаратылыштын экологиялык системасынын бузулушуна, кыйрашына алып келген, адам баласынын ден соолугуна жана жашоосуна, өсүмдүктөр жана жаныбарлар дүйнөсүнө чыныгы коркунуч жараткан аракеттер үчүн төлөмдөр эсепке алынат

14311700 Жер кыртышын бузгандык үчүн административдик айыптар, жер кыртышын бузуунун натыйжасында пайда болгон айыл чарба өндүрүшүнүн жоготууларынын ордун толтуруу боюнча түшүүлөр эсепке алынат

14311800 Жалпы пайдалануудагы автоунаа жолдоруна келтирилген залалдын жана зыяндын ордун толтуруу

14311900 Коррупциялык мүнөздөгү жазык иштери боюнча зыяндын ордун толтуруу, мында коррупциялык кылмыштарга байланыштуу жазык иштери боюнча зыяндын ордун толтуруудан түшкөн каражаттар эсепке алынат

Коррупциялык кылмыштарга төмөнкүдөй белгилер мүнөздүү:

− тиешелүү субъекттин жазык-жаза жосунунун болушу, аларга функциялары Кыргыз Республикасынын жазык мыйзамында жана ченемдик мүнөздөгү сот практикасында жазылган кызмат адамдары кирет;

− субъекттин кызматтык абалы менен коомдук коркунучтуу жосундардын байланышы, ээлеген кызматынын же кызматтын кызыкчылыктарына карабастан, өзүнүн түз милдеттенмелеринен чегинүү;

− субъектте өзүмчүлдүк мотивдин милдеттүү түрдө болушу;

− атайылап кылмыш жасоо

1432 Камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча айыптар жана туумдар

14321 Камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча айыптар жана туумдар

14321100 Социалдык фондго камсыздандыруу төгүмдөрүн өз убагында жана толук которбогондугу үчүн эсептелген туумдар жана айыптар

14321200 Милдеттүү медициналык камсыздандырууга камсыздандыруу төгүмдөрүн өз убагында жана толук чегербегендиги үчүн эсептелген туумдар жана айып пулдар кирет

144 Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар – бул категорияда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жеке адамдардан же юридикалык жактардан мамлекетке, бюджеттик мекемелерге каражаттарды кайтарымсыз түрдө өткөрүп берүүнүн башка формалары камтылат. Ошондой эле мамлекеттик айрым сектор бирдиктерине инвесторлордун демөөрчүлүк колдоосу жана гранттары түрүндө түшүүчү каражаттар жана анын ичинде эл аралык уюмдардан ММКФ бюджетине алынган гранттар эсепке алынат

1441 Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар

14411 Учурдагы

14411100 Мамлекеттик сектор бирдиктерине учурдагы ыктыярдуу трансферттер жана гранттар, мында учурдагы чыгашаларды каржылоо үчүн жеке адамдардан жана юридикалык жактардан түшүүчү демөөрчүлүк жардам (Кыргыз Республикасынын бюджетинин чыгашалар классификациясында каралган), ошондой эле мамлекеттик сектор бирдиктерине гранттык жардам жана анын ичинде эл аралык уюмдардан ММКФ бюджетине алынган гранттар эсепке алынат

14412 Капиталдык

14412100 Мамлекеттик сектор бирдиктерине капиталдык ыктыярдуу трансферттер жана гранттар, бул капиталдык чыгашаларды каржылоо үчүн (активдер жана милдеттенмелер менен операциялар боюнча классификацияда каралган) жеке адамдардан жана юридикалык жактардан келип түшкөн демөөрчүлүк жардам

145 Башка салыктык эмес кирешелер – бул категория 141ден 144кө чейинки категорияларга бөлүнбөгөн бардык башка салыктык эмес кирешелерди камтыйт

1451 Башка салыктык эмес кирешелер

14511 Башка салыктык эмес кирешелер

14511110 Мамлекеттин пайдасына айланган кирешелерге бюджетке келип түшкөн каражаттар кирет, алар кандайдыр бир башка категориянын курамына эске алынышы мүмкүн эмес, мында үзгүлтүксүз негизде болбогон же бир жолку төлөм түрүндө түшүүлөр мүнөзүнө ээ. Мындай төлөмдөр менен түшүүлөргө: кандайдыр бир себептер менен кайтарылган өткөн жылдардагы каражаттар, эл аралык долбоорлор жабылганда же дагы башка мекемелер жоюлганда пайдаланылбаган акча каражаттарынын калдыгы, металл сыныктарын жана макулатураны тапшыруудан каражат, «финансылык эмес жана финансылык активдерди сатуу» деңгээлине таандык болбогон жана ал боюнча эсепке алынбаган негизги фонддорду сатуудан түшүүлөр, ошондой эле мамлекеттик бюджеттин кирешеси катары квалификацияланбаган жана алардын түшкөн күнүнөн 2 ай өткөнчө талап кылынбаган каражаттар кирет.

14511120 Экономикалык амнистия боюнча мамлекеттин пайдасына айлантылган кирешелерге бюджетке кошумча акчалай түшүүлөрдүн булагы катары бюджетке түшкөн каражаттар кирет

– алар экономикалык кылмыштардан келтирилген зыяндын ордун толтуруудан, кандайдыр бир башка категориянын курамында эске алынбай турган, легализациялоодон кийин мурда жашырылган киреше боюнча келип түшүүлөрдөн турат, мында алар үзгүлтүктүү негизде келип түшүү мүнөзүнө ээ.

14511200 Бул деңгээлде чет өлкөлүк валютаны улуттук валютага конвертациялоодо келип чыккан пайда, б.а. Казыналыктын валюта эсептери боюнча операцияларды жүргүзүүдө жана аларды кийинки эсепке алууда, ошондой эле Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк мекемелер тарабынан чет өлкө валюталарын конвертациялоодо келип чыккан курстук айырма эсепке алынат. Зыян тартуу учурунда төлөм суммасы «минус» белгиси менен эсепке алынат.

14511400 Жергиликтүү маанидеги инфраструктураны өнүктүрүүгө жана күтүүгө чегерүүлөрдөн акча каражаттарынын түшүүсү эсепке алынат. Төлөөчү болуп жеке адам же юридикалык жак саналат, ал пайдалуу кен казып алынуучу жердин жайгашкан орду боюнча областтардын, райондордун өнүктүрүү фондуларына жана тиешелүү жергиликтүү бюджеттерге чегерүүнү жүргүзүүчү каттоо ордуна карабастан, (көмүр, сымап, минералдуу жана термалдуу сууларды жана курулуш материалдары катары, анын ичинде курулуш материалдарын өндүрүүдө чийки зат катары пайдаланылуучу пайдалуу кендерди кошпогондо) пайдалуу кендерди казып алат

14511900 Башка салыктык эмес кирешелерде аларды башка категориялардын курамында классификациялоо үчүн жетиштүү маалымат болбогон кирешелер камтылат, ошондой эле бул деңгээлге алуучу тарабынан эки ай ичинде тактоолор жана түшүндүрүүлөр талап кылынган (аныкталбаган түшүүлөр) түшүүлөр кирет. Төлөм тиешелүүлүгү аныкталгандан кийин, каражаттар тиешелүү деңгээлде чагылдырылат

14512 Пенсиялык топтомо каражаттарынын түшүүсү

14512100 МТПФга башкаруучу компаниялардан пенсиялык топтомо каражаттарынын түшүшү. Камсыздандырылган адамдарга пенсиялык топтомо каражаттарын төлөө үчүн башкаруучу компаниялардан Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондуна түшкөн пенсиялык топтомо каражаттар эсепке алынат.»;

− Кирешелердин классификациясын, Чыгашалардын экономикалык классификациясын жана Активдер жана милдеттенмелер менен операциялардын классификациясын колдонуунун тартиби жөнүндө көрсөтмөлөрдүн III. «Чыгашалардын экономикалык классификациясы» бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«

III. Чыгашалардын экономикалык классификациясы

Чыгашалардын экономикалык классификациясы мамлекеттик башкаруу секторунда ишке ашырылуучу операциялардын экономикалык мазмунуна жараша бюджеттердин чыгашалар топтому болуп саналат.

Чыгашалардын экономикалык классификациясы өзүнө бөлүктөрдүн, категориялардын, топтордун, статьялардын, кичи статьялардын коддорун жана 8 белгиден турган чыгаша элементтерин камтыйт:

Чыгашалардын экономикалык классификациясы

Бөлүм	Категория	Топ	Статья	Кичи статья	Элемент
X	XX	XXX	XXXX	XXXXX	XXXXXXX
1	2	3	4	5	8

бөлүк – 1 белги;

категория – 2 белги;

топ – 3 белги;

статья – 4 белги;

кичи статья – 5 белги;

элемент – 8 белги.

Министрликтер менен ведомстволордун бюджетинин аткарылышы 8 белгинин деңгээлинде жүргүзүлөт

«Чыгашалар» деп аталган 2-бөлүгү чыгашалардын төмөнкү категорияларын камтыйт:

21 Кызматкерлердин эмгегин төлөө

22 Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу жана пайдалануу

24 Пайыздар

25 Субсидиялар

26 Гранттар жана төгүмдөр

27 Социалдык жөлөк пулдар жана төлөмдөр

28 Башка чыгашалар

Чыгашалардын ар бир категориясы тиешелүү статьялар, кичи статьялар жана чыгаша элементтери боюнча коддору так көрсөтүлгөн чыгаша топторунан турат.

21 Кызматкерлердин эмгек акысы

Кызматкерлердин эмгек акысы 21-категориясына – Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык мамлекеттик кызматчыга төлөнүүгө тийиш болгон эмгек акы боюнча чыгымдар киргизилет. Кызматкерлердин эмгек акысы өздүк каражаттар эсебинен капитал топтоого байланыштуу ишти эске албаганда (бул шарт кызматкерлердин эмгек акысынын башка чакан категорияларына да тиешелүү), отчеттук мезгилдин ичинде аткарылган иши үчүн акчалай түрдө мамлекеттик кызматчыга төлөнүп берилүүгө тийиш болгон толук акыны билдирет. Бул категорияга эмгек акы (211) жана кызматчылардын атынан социалдык камсыздандыруу программасына жумуш берүүчү төлөгөн социалдык керектөөлөргө төгүмдөр/чегерүүлөр (212) кирет.

Кызматкерлердин эмгек акысы кызматкер тиешелүү мезгилдин ичинде аткарган иши үчүн акчалай же натуралай алууга укугу бар, иштин аткарылышына жараша же ал аяктагандан кийин аванс түрүндө төлөнө турган акынын чоңдугу менен аныкталат.

Эмгек акы 211-тобу жумуш берүүчү тарабынан мамлекеттик кызматчыга төлөнгөн бардык төлөмдөрдү камтып турат, буга социалдык муктаждыктар үчүн төгүмдөр/чегерүүлөр (212) буга кирбейт. Ал акчалай формадагы төлөмдөрдү камтып турат. Аталган категорияга кызматкерлердин эмгек акысынан чыгарып салуу аркылуу төлөнүүчү социалдык муктаждыктарга төгүмдөр/чегерүүлөр да киргизилет.

Эмгек акыга кызматкер иш алуу же өз функцияларын аткаруу процессинде тарткан чыгымдар киргизилбейт. Мисалы, транспорттук чыгымдардын, көчүрүү акысынын ордун толтуруу же кызматчы

жаңы ишке алынганда тарткан чыгымдар эмгек акы катары эсептелбестен, товарларды жана кызматтарды пайдалануу (22) катары классификацияланат. Бул категорияга ошондой эле кызматкер тарабынан шайманга, камсыз кылууга, атайын кийимге же өзүнүн ишин аткаруу үчүн гана негизинен зарыл болгон атайын кийимге же башка нерсеге кеткен чыгымынын ордун толтуруу да кирбейт. Орду толтурулуучу суммалар товарларды жана кызматтарды пайдалануу (22) деп эсептелет.

Эмгек акыга ошондой эле жумуш берүүчүлөр тарабынан балдарга, жубайына, балалуу үй-бүлөлөргө, билим берүүгө жөлөк пулдар же багуусунда болгондорго башка жөлөк пулдар формасында төлөнгөн социалдык жөлөк пулдар да кирбейт; жумушка оорусуна, кырсыкка байланыштуу келбей калган же кош бойлуулук жана төрөгөндүгү боюнча өргүүдө болгон кызматкерлерге эмгек акынын толук же толук эмес ставкасы боюнча төлөп берүү эмгек акыга кирбейт.

2111-статья Эмгек акы, ушул категория кызматкерлерге алар тарабынан эсептен чыгарууларга, аларга салыктарды төлөөгө жана социалдык камсыздандыруу программасына төгүмдөрдү төккөнгө чейин, алар тарабынан көрсөтүлгөн кызматтар үчүн акчалай формада төлөп берүүлөрдөн турат. Аталган категорияга базалык эмгек акы; мөөнөтүнөн ашык жана түнкүсүн иштегендиги үчүн кошумча акы, ошондой эле дем алыш күндөрү иштегендиги үчүн кошумча акы, жашоонун наркынын өзгөрүшүнө байланыштуу экспатриацияга байланыштуу кошумча төлөөлөр, жергиликтүү кошумчалар; сый акылар, «он үчүнчү эмгек акы» сыяктуу кошумча төлөмдөр; ишке келүү жана кайра кетүү үчүн төлөнүүчү каражаттар; расмий майрам күндөрү жана ар жылкы өргүүлөр; турак жай үчүн жөлөк пул, ал төмөндөгү кичи статьяларды камтыйт:

21111 Туруктуу кызматкерлердин эмгек акысы

21112 Убактылуу кызматкерлердин эмгек акысы

21111 Туруктуу кызматкерлердин эмгек акысы, төмөнкү элементтерди камтыйт:

21111100 Негизги эмгек акыга бюджеттик мекемелердин кызматкерлеринин негизги эмгек акысына төлөөлөр боюнча чыгымдар кирет.

21111200 Үстөк кошууларга квалификациялык разряд (аскердик наам, класстык чин, атайын класстык чин, атайын наам, дипломатиялык ранг); мамлекеттик жана башка кызматтардагы өзгөчө шарттар (зыяндуу жана коркунучтуу эмгек шарттарында; Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тизмеге ылайык ыңгайсыз климаттык оор шарттар); көп жылдык эмгек; окумуштуулук даража; окумуштуулук наам; чет тилди билүү; айдоочулардын класстуулугу; иштин кызыкчылыгын камсыз кылган жеке үстөк кошуулар үчүн эмгек акы төлөөлөр боюнча чыгымдар киргизилет.

21111300 Кошумча төлөөлөр жана компенсацияларга, сыйлык төлөө; материалдык жардам; жылдык иштин жыйынтыгы боюнча сыйлык берүү; автордук аткарууга жана коюуга сыйлык берүү жана кызыктыруу мүнөзүндөгү төлөөлөр; эгерде ооруп калса же жаракат алса (өндүрүштүк кокустуктардан жана кесиптик оорулардан сырткары) эгерде кызматчы өзү гана алган жаракатынан же ооруп калганда жумуш берүүчүнүн каражатынын эсебинен эмгекке жарамсыздыктын биринчи эки күнү үчүн жөлөк пул төлөөлөр; жыл сайын өргүүгө төлөө, окугандыгына өргүү төлөө, пайдаланылбаган өргүү үчүн компенсация төлөө; кесиптик даярдыктарга багытталган кызматчылардын окуу мезгили үчүн төлөө; квалификациясын жогорулатуу же башка кесиптерге окууга; түнкү убакта иштегендиги үчүн; майрам жана дем алуу күндөрү, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтомуна ылайык белгиленген жеңилдик берилген пенсиялык камсыз кылуу (мөөнөтүнөн мурда пенсияга чыгуу) боюнча чыгымдар кирет. Ошондой эле аскер кызматкерлерине жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерине көп жыл эмгек кылгандыгы үчүн бир гана жолу берилүүчү жөлөк пул, иштен бошоп кеткендерге бериле турган жөлөк пул, жаңы жерге отурукташууга кеткен чыгымдар кирет.

21112 Убактылуу кызматкерлердин эмгек акысына төмөнкү элементтер кирет:

21112100 Контракт боюнча жана убактылуу негизде жалданган кызматкерлерге контракт менен иштегендерге төлөө боюнча чыгымдар кирет (22151200 консультанттардын кызматына чыгымдар кошулбайт).

Социалдык фондго төлөмдөр кызматкердин эмгек акысынын бүтүн суммасынын бөлүгү болуп эсептелет жана жумуш берүүчү

кызматкердин атынан Социалдык фондуга которгон төгүмдөр кирет. Социалдык фондуга төгүмдөр 2111 эмгек акы статьясынан ар бир элементинен 8% өлчөмүндө эсептелет.

Киреше салыгы Кыргыз Республикасынын Салык кодекси белгилеген өлчөмдө эсептелет. Киреше салыгы эмгек акынын бүтүн суммасынан кармап калынат жана 2111 эмгек акы статьясынын Элементтерине пропорционалдуу эсеп кылынат, кызматчынын ала турган киреше түрүнө көз каранды (негизги эмгек акы, материалдык жардам, өргүүгө чыгуу үчүн жөлөк пулдар ж.б.).

212-топ Социалдык муктаждыктарга төгүмдөр/чегерүүлөр социалдык муктаждыктарга төгүмдөр/чегерүүлөр мамлекеттик башкаруу секторунун бирдиктери тарабынан социалдык камсыздандыруу программаларына өз кызматкерлерине социалдык жөлөк пулдарды, анын ичинде пенсияларды жана пенсиялык башка жөлөк пулдарды алуу укугун камсыз кылуу максатында жүргүзүлө турган, айкын түрдө жүргүзүлгөн же шарттуу түрдө эсептелген төлөмдөрдү билдирет.

2121 Социалдык фондго, социалдык камсыздандыруу программасына төгүмдөр, алар кызматкерлерге кийинчерээк социалдык жөлөк пул, анын ичинде пенсия жана башка пенсиялык жөлөк пулдарды алуу укугун камсыз кылуу максатында алынат. Автономдуу эмес пенсиялык фонддор тейлеген мамлекеттик башкаруунун секторлорунун бирдиктерин кошо алганда, камсыздандыруу компанияларына, социалдык камсыздандыруу фонддоруна же социалдык камсыздандыруу программаларын уюштуруу жана башкаруу үчүн жооп берген башка институционалдык бирдиктерге төлөнүүгө тийиш болгон төгүмдөрдөн/чегерүүлөрдөн турат. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

21211100 Пенсиялык фондго, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна, Эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү

22 Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу жана пайдалануу

22-категория. Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу жана пайдалануу, бул категория товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу 22 категориясы, жеке каражаттардын

эсебинен капитал топтоодон, ошондой эле аягына чыгарылбаган өндүрүштүн запастарынын таза өзгөрүүсүн эсептен чыгаруу менен, кайра сатуу үчүн сатылып алынган товарлардан тышкары, рыноктук жана рыноктук эмес товарларды жана кызматтарды өндүрүү үчүн пайдаланылган товарлардан жана кызмат көрсөтүүлөрдөн турат.

Техникалык тейлөөгө сарпталган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр жана негизги фондуну күндөлүк ремонттоо иштери товарлар жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдаланууну билдирет. Илимий изилдөөлөр жана тажрыйба-конструктордук иштеп чыгуулар, персоналды окутуу, рынокту изилдөөлөр жана башка иштер үчүн пайдаланылуучу товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр, алардын ичинен айрымдары бир жылдан ашпаган мөөнөт аралыгында пайда алып келе тургандыгына карабастан, материалдык эмес негизги фонддорду сатып алуу катары эмес, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу катары чагылдырылат. Улуттук валютада банкнотторду жана монеталарды даярдоо үчүн колдонулуучу материалдар же аларды даярдоо үчүн подрядчылар тарабынан төлөөгө тийиштүү суммалар товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу катары чагылдырылат. Улуттук валютада банкнотторду жана монеталарды чыгаруу үчүн пайдаланылуучу материалдар же аларды чыгаргандыгы үчүн подрядчыларга төлөнүүгө тийиш болгон суммалар эсепке алууда товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу катары чагылдырылат. Банкнотторду жана монеталарды чыгаруу кирешелер менен да, чыгашалар менен да байланышпаган финансылык операцияны билдирет. Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдаланууга курал-жабдыктар (мисалы, ракета, снаряддар жана аларга ок-дарылар) жана бул курал-жабдыктарды (мисалы, ракеталык түзүлүштөрдү иштетүү, аскер кемелери, суу алдындагы кайыктар жана танктар) иштетүү үчүн аскер техникасын сатып алуу кирет. Алар аскерлер үчүн, ошондой эле жарандык максаттарга да пайдаланылышы мүмкүн болгон обьекттерди сатып алуу, мисалы, аскер аэдромдорун, докторду, колледждерди, ооруканаларды жана кеңсе жабдууларын сатып алуу негизги фонддорду сатып алуу катары чагылдырылат. Бирок, полиция жана ички коопсуздук кызматтары тарабынан сатылып алынуучу курал-жабдыктар же транспорттук каражаттар негизги фонддорду сатып алуу катары чагылдырылат, анткен менен, аскер ведомстволорунун мындай жабдууларга

чыгашалары товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу жана пайдалануу болуп эсептелет. Мамлекеттик бирдиктер жана алардын кызматкерлери тарабынан керектелүүчү товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр пайдалануу максатына жараша товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу жана пайдалануу катары классификацияланат. Жалпысынан, кызматкерлердин товарларды же кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануусу өз ишин аткаруусу үчүн зарыл болгон шартта, бул товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу жана пайдалануу болуп саналат.

Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга жана пайдаланууга кызматкерлер тарабынан сунушталуучу товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн төмөнкү түрлөрү кирет: иште пайдаланыла турган арзан товарларды, инструменттерди же жабдууну сатып алуу: a) иште гана же негизинен иште колдонула турган инструмент же жабдуу; b) иште гана же негизинен иште колдонула турган кийим же бут кийим, мисалы, коргоо кийими, комбинезондор же формалык кийим; c) кызматкерлердин жумуш ордундагы, алардын үй-бүлө мүчөлөрү пайдалана албай турган турак-жай кызматтары, мисалы, казармалар, тиричилик бөлмөлөрү, жатаканалар жана барактар; d) атайын тамак же суусундуктар, аларды керектөө зарылдыгы өзгөчө эмгек шарттарына байланыштуу келип чыгат, ошондой эле кызматтык милдеттерин аткаруудагы аскер кызматкерлерине жана башка кызматкерлерге бериле турган тамак жана суусундуктар; e) иш сапары учурунда көрсөтүлө турган транспорттук жана мейманкана кызматтары; f) иштин мүнөзүнө жараша зарыл болгон чечине турган жайлар, даараткана, душ жана ванна бөлмөлөрү, ошондой эле g) биринчи жардам көрсөтүү каражаттары, медициналык кароолор же иш мүнөзү менен шартталган ден соолугунун абалын башка текшерүүлөр; техникалык тейлөөгө сатып алынуучу жана пайдаланылуучу товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр же негизги фонддорду күндөлүк ремонттоо, персоналды окутуу жана башкалар.

Төмөнкү статьяларды камтыйт:

2211 Кызматтык иш сапарларга чыгашалар

2212 Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү

2213 Ижара акысы

2214 Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр

2215 Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу

2216 Саламаттыкты сактоо системасында бирдиктүү статья менен көрсөтүлгөн чыгашалар

2217 Медициналык товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу

2218 Тамак-аш азыктарын сатып алуу

2219 Жогорку кесиптик билим берүү системасында бирдиктүү статьялар менен көрсөтүлгөн чыгашалар

2221 Мүлктү учурдагы оңдоого кеткен чыгашалар

2222 Күндөлүк чарбалык максаттар үчүн предметтерди жана материалдарды сатып алуу

2223 Кийим-кече предметтерин жана башка форма жана атайын кийимдерди сатып алуу, тигүү жана оңдоо

2224 Көмүрдү жана башка отун түрүн сатып алуу

2225 Күзөт кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алуу

2226 Банктардын кызмат көрсөтүүлөрүнө жана мамлекеттик баалуу кагаздарды чыгаруу, жайгаштыруу жана төлөө боюнча кызмат көрсөтүүлөргө чыгашалар

2227 Пенсияларды жана жөлөк пулдарды төлөө боюнча кызмат көрсөтүүлөргө төлөө боюнча чыгашалар

2231 Коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр

2235 Башка коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөр

2211 Кызматтык иш сапарларга кеткен чыгашаларга мамлекеттик кызмат иштери боюнча кыдыруулардагы чыгашалардын ордун жабууга кеткен чыгашалар кирет. Төмөнкү кичи статьяларды камтыйт:

22111 Өлкө ичиндеги иш сапарларга чыгашалар;

22112 Чет өлкөгө иш сапарларына кеткен чыгашалар төмөнкү элементтерди камтыйт:

22111100; 22112100 Транспорттук чыгашалар;

22111200; 22112200 Мейманкана чыгашалары;

22111300; 22112300 Суткалык чыгашалар

2212 Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү, буга байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөгө чыгашалар кирет: телефондук, факсимильдик, уюлдук, фельдъегердик, почта аркылуу, трансляциялык жана башка. Төмөнкү кичи статьяларды камтыйт:

22122 Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү

22122 Байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнө телефондук (уюлдук, пейджингдик, Интернет тармагына кошулуу жана пайдалануу), телеграфтык байланыш каналдарын камсыз кылуу максатындагы байланыш кызмат көрсөтүүлөрүн сунуштоого чыгашалар кирет. Почта аркылуу жөнөтүүлөрдү кайра жөнөтүү (анын ичинде фельдъегердик байланыш, акча каражатын почта аркылуу которуу ж.б. үчүн төлөмдөр). Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22122100 Телефондук жана факсимилдик байланыш кызмат көрсөтүүлөрү

22122200 Уюлдук байланыш кызмат көрсөтүүлөрү

22122300 Фельдъегердик байланыш кызмат көрсөтүүлөрү

22122400 Почта аркылуу байланыш кызмат көрсөтүүлөрү, буга почта аркылуу байланыш кызматын көрсөтүүгө чыгашалар кирет (почта аркылуу жөнөтүүлөрдү кайра жөнөтүү, акча каражаттарын почта аркылуу которуу ж.б.)

22122500 Телерадиопрограммаларды берүүлөр боюнча кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөр

22122900 Башка байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнө жогоруда аталган элементтерге кирбеген байланыш кызмат көрсөтүүлөрү, анын ичинде интернет байланышына туташтыруу жана аны пайдалануу кирет

2213 Ижара акысын төлөөгө активдердин: имараттардын, жайлардын, унаа каражаттарынын ижарасы үчүн төлөө боюнча чыгашалар кирет (жеке муктаждыктарын камсыздоо максатында түзүлгөн ижара (субижара) келишимдерине ылайык)

Төмөнкү элементтерден турат:

22131100 Имараттардын жана жайлардын ижарасы

22131200 Жабдуулардын жана инвентардын ижарасы

22131300 Транспорт каражаттарынын ижарасы

22131900 Башка мүлктүн ижарасы

2214 Транспорттук кызмат көрсөтүүлөргө мекемелердин жеке муктаждыктарын камсыздоо максатында, транспорттук кызмат көрсөтүүлөрүнө чыгашалары, анын ичинде транспорт каражаттарын жалдоо чыгашалары: жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташуу боюнча кызмат көрсөтүүлөр, кызматтагы адамдардын коомдук транспорттун бардык түрлөрүндө кызматтык максатта жүрүүсү үчүн документтер менен камсыз кылуу жана башка кызматкерлердин ордунан которулушуна байланышкан башка чыгашалар кирет. (22111100, 22112100 иш сапарга чыгашалар, 22122300 фельдъегердик кызмат көрсөтүүлөр кирбейт)

Төмөнкү элементтер кирет:

22141100 Бензин, дизелдик жана башка күйүүчү майлар

22141200 Запастык тетиктерди сатып алуу

22141300 Транспорт каражаттарын тейлөө

22141900 Башка транспорттук кызмат көрсөтүүлөр

2215 Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга төмөнкү кичи статьялар кошулат:

22151 Башка кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу

22152 Мүлктүн абалын күтүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу

22153 Мамлекеттик кызматчыларды, адистерди жана калкты окутууга чыгашалар

22154 Башка кызмат көрсөтүүлөргө төлөөлөргө байланыштуу чыгашалар

22151 Башка кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга мекеменин юридикалык кызмат көрсөтүүлөрдү жана консультанттардын кызмат көрсөтүүлөрүн сунуштоо үчүн чыгашалары кирет. Төмөнкү элементтер камтылат:

22151100 Юридикалык кызмат көрсөтүүлөр

22151200 Консультанттардын кызмат көрсөтүүлөрү

22151400 Маалымат технологиялары боюнча кызмат көрсөтүүлөрүндө маалымат технологияларына тиешелүү кызмат көрсөтүүлөр эске алынат, мисалы, компьютердик техниканы

ремонттоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр, компьютердик жабдууну орнотуу, картридждерге боёк куюу же алмаштыруу ж.б.

22152 Мүлктүн абалын күтүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга мекеменин өз муктаждыктарын камсыз кылуу максатында, оперативдүү башкарууда же ижарада турган финансылык эмес активдерди күтүүгө байланыштуу, жайларды, имараттарды, короолорду же башка мүлктү таза кармоо сыяктуу кызмат көрсөтүүлөрүнө чыгашалары кирет.

Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22152100 Имараттарды жана жайларды күтүүдө санитардык кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда карды, таштандыны тазалоо жана чыгаруу, казылган чуңкурларды жана канализацияга кошулбаган дааратканаларды дезинфекциялоо, дератизациялоо, санитардык-гигеналык тейлөө, тазалоо жана чыгаруу ж.б. эсепке алынат.

22152200 Тарых жана маданият эстеликтерин реставрациялоо боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу

22152900 Имараттарды жана жайларды жана башка мүлктү күтүү боюнча башка кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу

22153 Мамлекеттик кызматчыларды, адистерди жана калкты окутууга чыгашалар, персоналды окутуу бир жылдан ашык мөөнөт ичинде пайда алып келиши мүмкүн экендигине карабастан, материалдык эмес негизги фонддорду сатып алуу катары эмес, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу катары чагылдырылат. Төмөнкү элементти камтыйт:

22153100 Мамлекеттик кызматчыларды окутууга чыгашалар

22153200 Калктын эрезеге жеткенден кийинки катмарын кыска мөөнөттүү негизде кесиптик-техникалык билим берүүчү окуу жайларында окутууга жана кайра окутууга чыгашалар

22153300 Адистерди окутууга жана кайра окутууга чыгашалар – мамлекеттик эмес кызматчылардын адистерин окутуу үчүн төлөмдөр эсепке алынат (Социалдык фондунун кызматкерлери мамлекеттик кызматчыларга кирбейт)

22153400 Шайлоо системасын өнүктүрүүгө, анын ичинде жаңы шайлоо технологияларын, каражаттарды киргизүүгө, шайлоонун жана референдумдардын катышуучуларын, аппараттын кызматкерлерин

жана шайлоо комиссияларынын мүчөлөрүн укуктук окутууларга байланыштуу чыгашалар

22154 Башка кызмат көрсөтүүлөргө төлөөлөргө байланыштуу чыгашаларга мекеменин жеке муктаждыктарын камсыз кылуу максатында, өкүлчүлүк чыгашаларына (делегацияларды кабыл алуу жана тейлөө), бланктарды даярдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөргө төлөөгө (мамлекеттик сертификаттарды, отчет ж.б.), маалымат-коммуникациялык кызмат көрсөтүүлөргө жана статьяларга кирбеген башка кызмат көрсөтүүлөргө төлөөгө байланыштуу чыгашалары кирет. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22154100 Өкүлчүлүк чыгашалары, жолугушууларды уюштурууга чыгашалар, анын ичинде презентацияларды, делегациялардын жолугушууларын, кызматкерлер жана ардагерлер үчүн майрамдык же куттуктоо жолугушууларын уюштуруу, чет өлкө мекемелери тарабынан өкүлчүлүк иш-чараларын өткөрүү боюнча кызмат көрсөтүүлөргө чыгашалар

22154200 Бланктарды, медалдарды, значокторду даярдоо үчүн чыгашаларга бланк продукцияларын, медалдарды, дипломдорду, ардак грамоталарын, грамоталарды, кубокторду, значокторду, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу полистерин, кошо төлөөгө талондорду, КММ үчүн пломбаларды, оролгон зымдарды даярдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөргө төлөө кирет

22154300 Камсыздандырылган адамдар боюнча маалымат базаларын жүргүзүү, иштеп чыгуу жана аны актуалдуу абалда кармап туруу боюнча маалыматтык-коммуникациялык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөр, мында маалымат агымдарынын ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу, коммуникациялык түйүндөрдү жана программалык камсыздоону коштоп жүрүү, программаларды пайдаланууга мүмкүндүк берүү ж.б. боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу эсепке алынат

22154900 Башка кызмат көрсөтүүлөрдү төлөөгө байланыштуу башка чыгашалар, анын ичинде жаштар саясаты боюнча социалдык иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөргө чыгашалар;

− документтерди көчүрмөлөөгө жана кагазга басып чыгарууга чыгашалар;

− ички иштер органдарынын кызматкерлеринин, Куралдуу күчтөрдүн жана башка Кыргыз Республикасынын аскер түзүлүштөрүнүн кызматкерлеринин жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнүн жолдомолорунун наркынын жеңилдетилген бөлүгүн төлөө боюнча чыгашалар,

− патрондорду жана кызматта пайдаланылган иттерге жем, жылкыларга чөп, эпизоотиялык каршы иш-чаралар үчүн ветеринардык каражаттарды жана дарыларды сатып алуу, ошондой эле ветеринардык изилдөөлөр үчүн тажрыйба жүргүзүүгө бөлүнгөн жаныбарлар үчүн жем ж.б. сатып алуу кирет (коргоо жана укук коргоо органдарына тартылгандардан тышкары),

− кызматкерди жана анын үй-бүлө мүчөлөрүн көчүрүү, мүлктү ташуу боюнча чыгашалар,

− контракт боюнча сунушталган башка кызмат көрсөтүүлөргө төлөө боюнча чыгашалар,

− мүлккө салыкты төлөөгө чыгашалар,

− кино ишин уюштуруу кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөгө чыгашалар;

− сот органдары доо арыздарын берүүдө мамлекеттик алымдарды төлөөгө чыгашалар;

− чет өлкөлөрдөгү мекемелердин кызматкерлерин жана чет өлкө мекемелеринин кызматкерлерине медициналык жардам берүү боюнча медициналык камсыздандыруу үчүн төлөөгө чыгашалар;

− классификацияланбаган башка кызмат көрсөтүүлөр

2216 Саламаттыкты сактоо системасында бирдиктүү статьялар тарабынан берилген чыгашалар, Бирдиктүү төлөөчү системасында жарандарды мамлекеттик базалык жана милдеттүү медициналык камсыздандыруу программасынын каражаттары эске алынат, ал төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22161 Саламаттыкты сактоо системасында бирдиктүү статьялар тарабынан берилген чыгашалар, төмөнкү элементти камтыйт:

22161100 Саламаттыкты сактоо системасында бирдиктүү статьялар тарабынан берилген чыгашалар

2217 Медициналык товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу, медикаменттерди, таңуучу каражаттарды, бактериялык

каражаттарды, сывороткаларды, вакциналарды, канды, инсулин дары каражаттарын жана башка медициналык багыттагы башка буюмдарды сатып алуу боюнча чыгашалар кирет, ал төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22171 Медицина багытындагы медикаменттерди жана буюмдарды сатып алуу, төмөнкү элементтерди камтыйт:

22171100 Медикаменттерди жана медицина багытындагы буюмдарды сатып алуу

22171200 Инсулин жана инсулинди камтыган дары каражаттарын сатып алуу

22171300 Коргоо жана укук коргоо органдарына тийиштүү кызматтык жаныбарларга керектүү ветеринардык каражаттарды жана дары каражаттарын сатып алуу

22172 Медициналык кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга байланышкан чыгашалар, төмөнкү элементти камтыйт:

22172100 Лабораториялык жана диагностикалык изилдөөлөрдү сатып алууга чыгашалар.

2218 Тамак-аш азыктарын сатып алуу, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22181 Тамак-аш азыктарын сатып алуу, төмөнкү элементтерди камтыйт:

22181100 Тамак-аш азыктарын сатып алуу

22181200 Тамак-аш азыктарына компенсациялык төлөмдөр

22181300 Коргоо жана укук коргоо органдарында пайдаланылган кызматтык жаныбарларга жем сатып алуу

22181400 Тамак-аш боюнча үлүшкө төлөөгө чыгашалар, эл аралык макулдашуулардын алкагында өнөктөш-өлкөлөрдүн аймактарындагы иш-чараларга катышууга, Куралдуу күчтөрдүн тартылган өздүк курамынын тамак-ашына кеткен чыгашалар кирет.

2219 Жогорку кесиптик билим берүү системасында бирдиктүү статьялар менен берилген чыгашалар, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22191 Жогорку кесиптик билим берүү системасында бирдиктүү статьялар менен берилген чыгашалар, төмөнкү элементти камтыйт:

22191100 Жогорку кесиптик билим берүү системасында бирдиктүү статьялар менен берилген чыгашалар, мамлекеттик билим берүү грантынын өлчөмүнүн негизинде республикалык бюджеттин каражаттарынын чыгашалары эске алынат.

2221 Мүлктү учурдагы оңдоого чыгашалар, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22211 кичи статья, мүлктү учурдагы оңдоого, негизги фонддорду техникалык тейлөөгө жана оңдоого чыгашалар кирет. Имараттарды, жайларды, курулмаларды (анын ичинде жалпы пайдалануудагы автомобиль жолдорунун тармактары), жабдууларды жана инвентарларды техникалык тейлөө жана учурдагы оңдоо, алар негизги фонддордун наркынын же алардын иштөө мүнөзүнүн өзгөрүшүнө алып келбейт, жөн гана аларды иштөө абалында кармап турат же алар бузулуп калган учурда иштөө абалына кайра алып келет. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22211100 Имараттарды жана жайларды учурдагы оңдоо

22211200 Курулмаларды учурдагы оңдоо

22211300 Жабдууларды жана шаймандарды учурдагы оңдоо

2222 Учурдагы чарбалык максаттар үчүн предметтерди жана материалдарды сатып алуу статьясы, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22221 Учурдагы чарбалык максаттар үчүн предметтерди жана материалдарды сатып алуу кичи статьясына машиналарды жана жабдууларды (колдонуу мөөнөтү бир жылдан аз болгон, б.а. баасы төмөн же тез тозулуучу товарлар жана предметтер) сатып алууга сарпталган чыгашаларга салыштырмалуу наркы өтө маанилүү эмес болгон, учурдагы муктаждыктар жана күндөлүк пайдалануу үчүн каралган товарларды (кымбат эмес) сатып алууга мекемелердин чыгашалары кирет. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22221100 Жабдууларды жана материалдарды сатып алуу, колдонуу мөөнөтү бир жылдан аз болгон, баасы төмөн же тез тозулуучу товарларды жана предметтерди сатып алууга чыгашалар эске алынат. Мисалы: телефондук аппараттарды, IP телефондорду, факстарды, жумуш инвентарларды жана слесардык инструменттерди сатып алуу.

22221200 Учурдагы чарбалык максаттар үчүн предметтерди жана материалдарды башка сатып алуу, тиешелүү предметтерди

жана материалдарды сатып алууга чыгашалар, анын ичинде кеңсе товарларын жана буюмдарын, бөтөлкөгө куюлган ичүүчү сууну, ящиктерди, таңгакталган материалдарды, күрөктүн сабын ж.б. сатып алууга чыгашалар кирет.

2223 Кийимди жана башка формадагы жана атайын формадагы кийимдерди сатып алуу, тигүү жана оңдоо төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22231 Кийимди жана башка формадагы жана атайын формадагы кийимдерди сатып алуу, тигүү жана оңдоо кичи статьясына ага таандык буюмдар менен атайын формадагы кийимдерди жана бут кийимдерди, ошондой эле атайын приборлорду жана атайын шаймандарды жана жабдууларды сатып алуу, тигүү жана оңдоо боюнча чыгашалар кирет. Төмөнкү элементти камтыйт:

22231100 Кийимди жана башка формадагы жана атайын формадагы кийимдерди сатып алуу, тигүү жана оңдоо.

22231200 Кийим менен камсыз кылуу ченемдери боюнча салынган буюмдардын ордун акчалай компенсациялоо

2224 Көмүрдү жана башка отун түрүн сатып алуу, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22241 Көмүрдү жана башка отун түрүн сатып алуу кичи статьясына көмүрдү, отунду, торф ж.б. түрүндөгү отундарды сатып алууга чыгашалар кирет. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22241100 Таш көмүрдү сатып алуу

22241200 Отундун башка түрлөрүн сатып алуу, анын ичинде жыгачты, торфту, суюк отундун ар кандай түрлөрүн, күрөң көмүрдү ж.б. сатып алууга, ошондой эле өз котелдери жана генераторлору менен жылуулук энергияны иштеп чыгарууга чыгашалар кирет.

2225 Күзөт кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алуу, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22251 Күзөт кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алуу кичи статьясына, жеке муктаждыктарды ж.б. камсыз кылуу максатында юридикалык жактардын жана жеке адамдардын мүлкүн ведомстводон тышкары коргоо, маалыматтык технологиялар боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу кирет. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22251100 Ведомстводон тышкары күзөт кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алуу

22251900 Башка күзөт кызмат көрсөтүүлөрүн сатып алуу

2226 Банктардын кызмат көрсөтүүлөрүн жана мамлекеттик баалуу кагаздарды чыгаруу, жайгаштыруу жана ордун жабуу боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү төлөөгө чыгашалар, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22261 Банктардын кызмат көрсөтүүлөрүн жана мамлекеттик баалуу кагаздарды чыгаруу, жайгаштыруу жана ордун жабуу боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү төлөөгө чыгашалар кичи статьясы. Төмөнкү элементтерди камтыйт:

22261100 Мамлекеттик баалуу кагаздарды чыгаруу, жайгаштыруу жана ордун жабуу боюнча финансылык кызмат көрсөтүүлөр

22261200 Мамлекеттик баалуу кагаздарды чыгаруу, жайгаштыруу жана ордун жабуу боюнча башка кызмат көрсөтүүлөр

22261300 Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттерин тейлөө боюнча Улуттук банктын, коммерциялык банктардын жана финансы-кредиттик мекемелердин кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөө, Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттеринен улуттук жана чет өлкө валюталарында жүргүзүлгөн нак эмес (нак) төлөмдөр боюнча банктык операцияларды жүргүзүү боюнча сунушталган кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө кирет. Анын ичинде Социалдык фонддун жана Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун эсептерин тейлөө боюнча банктардын кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөгө чыгашалар кирет.

2227 Пенсияларды жана жөлөк пулдарды төлөө боюнча кызмат көрсөтүүлөргө төлөөгө чыгашалар.

22271 Пенсияларды жана жөлөк пулдарды төлөө боюнча коммерциялык банктардын кызмат көрсөтүүлөрүн төлөө боюнча чыгашаларга, пенсияларды жана жөлөк пулдарды, пенсиянын топтомо бөлүгүн төлөө боюнча коммерциялык банктардын кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөгө чыгашалар кирет.

22271100 Пенсияларды жана жөлөк пулдарды төлөө боюнча коммерциялык банктар тарабынан кызмат көрсөтүүлөргө төлөөгө чыгашалар.

22271200 Пенсиянын топтомо бөлүгүн төлөө боюнча коммерциялык банктар тарабынан кызмат көрсөтүүлөргө төлөөгө чыгашалар.

22272 Пенсияларды жана жөлөк пулдарды төлөө боюнча почта кызмат көрсөтүүлөрүн төлөө боюнча чыгашаларга – пенсияларды жана жөлөк пулдарды, пенсиянын топтомо бөлүгүн төлөө боюнча почталык байланыш, атап айтканда «Кыргызпочтасы» мамлекеттик ишканасынын кызмат көрсөтүүлөрүнө (акча каражаттарын почта аркылуу которуу) төлөөгө чыгашалар кирет.

22272100 Пенсияларды жана жөлөк пулдарды төлөө боюнча «Кыргызпочтасы» мамлекеттик ишканасынын кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөгө чыгашалар

22272200 Пенсиянын топтомо бөлүгүн төлөө боюнча «Кыргызпочтасы» мамлекеттик ишканасынын кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөгө чыгашалар.

2231 Коммуналдык кызмат көрсөтүүлөргө төмөнкүлөр кирет:

22311100 Суу үчүн төлөө

22311200 Электр энергиясы үчүн төлөө

22311300 Жылуулук энергиясы үчүн төлөө, өз котелдери жана бюджеттик уюмдардын генераторлору аркылуу жылуулук энергияны иштеп чыгаруу үчүн чыгашалар кирбейт.

22311400 Газ үчүн төлөө

2235 Башка коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

22351 Башка коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө кичи статьясына, төмөнкүлөр кирет:

22351100 Лифти пайдалануу үчүн төлөө

22351200 Унаа токтоочу жайлардын жана гараждардын ж.б. ижарасы үчүн төлөө кирет. Таштандыларды ташып чыгаруу жана казылган чуңкурларды тазалоо үчүн төлөө кирбейт (22152100).

22351900 Башка коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөөгө 2231, 2235-статьяларда классификацияланбаган коммуналдык кызмат көрсөтүүлөрдү төлөө боюнча чыгашалар, анын ичинде имараттарды жана курулмаларды күтүү боюнча эксплуатациялык чыгашалар кирет.

24 Пайыздар

24 Пайыздар категориясына тышкы жана ички булактардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча пайыздарды төлөө кирет.

Пайыздар институционалдык бирдиктер тарабынан төлөнүүгө тийиш, алар өздөрүнө милдеттенмелердин белгилүү бир түрлөрүн, атап айтканда, депозиттер, акциялардан башка баалуу кагаздар, кредиттер жана зайымдар боюнча милдеттенмелерди, ошондой эле кредиттик карызды кабыл алышат. Бул милдеттенмелер мамлекеттик башкаруу секторунун бирдиги башка институционалдык бирдиктен каражаттарды карызга алганда келип чыгат. Пайыздар чыгашалар болуп саналат, аны мамлекеттик башкаруу секторунун бирдиги негизги карыздын орду жабылбаган суммасын, башкача айтканда, кредитор тарабынан берилген экономикалык наркты пайдалангандыгы үчүн тартат.

Пайыздарды төлөө боюнча чыгашалар милдеттенме келип чыккан бүткүл мезгил ичинде тынымсыз чегерилип турат. Пайыздар чегериле турган чен убакыттын ар бир мезгили үчүн карыздын орду жабылбаган негизги суммасынын белгилүү бир үлүшү түрүндө, акчалай каражаттардын алдын ала сүйлөшүлгөн суммасы түрүндө, белгиленген индикатор боюнча аныктала турган акчалай каражаттардын өзгөрүлмө суммасы түрүндө, же болбосо саналып өткөн ыкмалардын айрым бир айкалышын пайдалануу менен белгилениши мүмкүн. Пайыздар адатта алар боюнча чыгашалар чегерилгенден мурда төлөнбөйт. Башка сөз менен айтканда, эгерде кредит же зайым боюнча пайыздар ай сайын төлөнсө, адатта төлөнгөн сумма мурдагы ай үчүн чегерилген чыгашалар болуп эсептелет. Төлөм жүзөгө ашырылган учурга чейин дебитордун кредитордун алдындагы жалпы милдеттенмеси пайыздарды төлөө боюнча чегерилген, бирок али жүргүзүлө элек чыгашаларынын суммасына жогорулайт. Мына ошентип, адатта пайыздык төлөмдөр дегенден улам дебитордун колдонуудагы милдеттенмесинин азайышын түшүнүүгө болот, анын бир бөлүгү пайыздарды төлөө үчүн чегерилген чыгашалардын натыйжасында келип чыгат. Индекстерге байланыштырылган баалуу кагаздардан башка – анын ичинде өзгөрүлмөлүү чен менен орто мөөнөттүү облигацияларды кошо алганда, төлөнүүгө тийиш болгон пайыздар чегериле турган чен, контракт түзүүдө жана карыздык каражаттарды алууда аныкталат. Жөнөкөй учурда, акчанын белгилүү

бир суммасы карызга алынат, өткөн мезгил үчүн чегерилген, төлөнүүгө тийиш болгон пайыздардын суммасына барабар төлөмдөр мезгил-мезгили менен төлөнүп турат, контракттын мөөнөтү аяктагандан кийин насыянын (карыздын) алгачкы суммасы менен бирге пайыздарды акыркы төлөө жүргүзүлөт. Ар бир мезгилде төлөнүүгө тийиш болгон контрактта белгиленген, насыянын өлчөмүнө көбөйтүлгөн, төлөнүүгө тийиш болгон пайыздардын өлчөмү пайыздык ченге барабар болот. Ар бир өткөн мезгил сайын карыздын орду жабылбаган негизги суммасы төлөөгө тийиштүү пайыздарды чегерүүнүн натыйжасында көбөйөт. Ар бир мезгилдин акырында төлөм карыздын суммасын карыздын баштапкы чоңдугуна чейин азайтат. Эгерде отчеттук мезгилдин акыры мезгилдүү төлөмдүн учуру менен дал келбесе, мезгилдин акырындагы милдеттенмелердин жалпы суммасында чегерилген, бирок али төлөнө элек пайыздардын суммасын камтыйт.

Векселдер жана нөлдүк купону бар облигациялар сыяктуу айрым финансылык инструменттердин өзгөчөлүгү ушундай милдеттенмени ордун жабуу мөөнөтү келгенге чейин дебитордун кредиторго кандайдыр бир төлөмдөрдү жүзөгө ашыруу милдетинин жоктугу болуп саналат. Натыйжада дебитор бирдиктүү төлөм аркылуу өзүнүн милдеттенмелерин аткарган, ал насыянын баштапкы суммасын, ошондой эле ушул милдеттенме келип чыккан бүткүл мезгилдин ичинде чегерилген жана топтолгон пайыздарды жапкан кезде, милдеттенменин ордун жабуу мөөнөтү келгенге чейин эч кандай пайыздык төлөмдөр төлөнбөйт. Ушул түрдөгү инструменттер дисконту бар инструменттер деп аталат, анткени насыяга алынган баштапкы сумма, ордун жабууда төлөнгөн суммадан аз болот. Контракттын мөөнөтү аяктагандан кийин төлөнүүчү сумма менен башында карызга алынган сумманын ортосундагы айырма контракт колдонулган убакытка туура келген отчеттук мезгилдерге бөлүштүрүлүүгө тийиш болгон пайыздарды билдирет. Ар бир мезгил үчүн чегерилген пайыздар дебиторлор тарабынан төлөнгөндөй, ал эми андан кийин ошол эле милдеттенменин кошумча суммасы катары карызга алынгандай болуп чагылдырылат. Мына ошентип, ар бир мезгилдеги эсепке алууда пайыздарды төлөөгө кеткен чыгашалар жана милдеттенменин жогорулашы чагылдырылат. Ушундай инструмент бир отчеттук мезгилден ашык орун алганда, пайыздардын жалпы суммасын калган мезгилдерге бөлүштүрүүнүн бир нече ыкмасы болот.

Эң жөнөкөй жана кыйла кеңири жайылтылган мамилелердин бири пайыздык ченди контракттын бүткүл мөөнөтүнүн ичинде туруктуу деп эсептөө болуп саналат.

Кредиттер жана зайымдар көбүнчө мезгилдүү төлөмдөр пайыздарды төлөөнү да, ошондой эле карыздын негизги суммасынын бир бөлүгүн ордун жабууда да камтыгандай түзүмгө бөлүнөт. Мезгилдүү төлөмдүн чегерилген пайыздардын чоңдугунан ашкан суммасы карыздын баштапкы негизги суммасынын өлчөмүн азайтат. Убакыттын өтүшү менен чегерилген пайыздардын төлөмдөрдөгү үлүшү улам азая берет, ал эми карыздын баштапкы негизги суммасынын ордун жабууга багытталган каражаттардын үлүшү жогорулайт.

Индекс менен байланыштырылган баалуу кагаздар – бул финансылык инструменттер, алар үчүн мезгилдүү төлөмдөрдүн жана/же карыздын орду жабылбаган суммасынын чоңдугу баалардын индексине же валюта курсунун индексине байланыштырылган. Эгерде индекске өзгөрүлмөлүү чени менен орточо мөөнөттүү облигациялар сыяктуу мезгилдүү төлөмдөр байланыштырылса, ушундай төлөмдөрдүн бардык суммалары пайыздар деп эсептелет. Эгерде индекске карыздын негизги суммасы байланыштырылса, ордун жабуунун акыркы баасы менен жайгаштыруу баасынын ортосундагы айырма ордун жабуу баасы алдын ала белгиленген дисконту бар баалуу кагаздар сыяктуу эле, актив орун алган бүткүл мезгилдин ичинде чегерилип келген пайыздар катары чагылдырылат. Тажрыйбада тиешелүү индекстин динамикасы менен шартталган айкын отчеттук мезгилдин ичинде карыздын орду жабылбаган негизги суммасынын чоңдугу ушул мезгилде төлөнүүгө тийиш болгон ар кандай пайыздарга кошумча катары аталган мезгилде чегерилген пайыздар катары каралышы мүмкүн. Дисконту бар инструмент сыяктуу эле индекстештирүүнүн натыйжасында чегерилген пайыздар дебитор тарабынан төлөнгөндөй, ал эми андан кийин ошол эле милдеттенменин кошумча суммасы катары карызга алынгандай чагылдырылат.

Төлөнө турган пайыздардын жалпы суммасы резидент эместерге (241) төлөнүүчү пайыздар, мамлекеттик башкаруу секторунан (242) тышкары резиденттерге төлөнүүчү пайыздар жана мамлекеттик

башкаруу секторундагы башка бирдиктерге (243) төлөнүүчү пайыздар деп бөлүнөт.

2411 Чет өлкөлөрдөн жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча пайыздарды төлөө, кичи статьяны камтыйт:

24111 Чет өлкөлөрдөн жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча пайыздарды төлөө. Төмөнкү элемент кирет:

24111100 Чет өлкөлөрдөн жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча пайыздарды төлөө кирет.

2421 Мамлекеттик баалуу кагаздар боюнча пайыздарды төлөө, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

24211 Мамлекеттик башкаруу секторунан тышкары, мамлекеттик баалуу кагаздар боюнча пайыздарды төлөөгө, төмөнкүлөр кирет:

24211100 Мамлекеттик кыска мөөнөттүү баалуу кагаздар боюнча пайыздарды төлөө

24211200 Социалдык фонддун, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун жана жергиликтүү бюджеттин баалуу кагаздары боюнча пайыздарды төлөөдөн тышкары, Мамлекеттик узак мөөнөттүү баалуу кагаздар боюнча пайыздарды төлөө

2422 Индексацияланган суммалар боюнча калктын карызынын ордун жабуу, төмөнкүнү камтыйт:

24221 Индексацияланган суммалар боюнча калктын карызынын ордун жабуу, төмөнкүнү камтыйт:

24221100 Индексацияланган суммалар боюнча калктын карызынын ордун жабуу

2431 Мамлекеттик башкаруу секторлорунун башка бирдиктерине пайыздарды төлөө, төмөнкү кичи статьяны камтыйт:

24311 Мамлекеттик башкаруу секторлорунун башка бирдиктерине пайыздарды төлөө, төмөнкү элементти камтыйт:

24311100 Мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктерине пайыздарды төлөө, анын ичинде Социалдык фонддун, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун жана жергиликтүү бюджеттин баалуу кагаздары боюнча пайыздарды төлөө.

25 Субсидиялар

25-категория Субсидияларга өндүрүштүк иш деңгээлинен улам мамлекеттик бирдиктерге, ишканаларга жана уюмдарга (турак жай-коммуналдык чарбаларга, транспорттук уюмдарга ж.б.) бөлүнгөн каражаттар кирет.

Субсидиялар бул ишканалардын өндүрүштүк ишмердүүлүгүнүн деңгээлинде алар өндүргөн, саткан, экспорттогон же импорттогон товардын же кызмат көрсөтүүнүн санына же наркына ылайык мамлекеттик бирдиктер жүргүзгөн ишканаларга учурдагы кайтарымсыз төлөмдөрдү көрсөтөт. Субсидиялардын максаты катары өндүрүштүн деңгээлине, сатуу баасына же ишкана алган сыйлыктарга таасир этүүсү болушу мүмкүн.

Субсидиялар учурдагы трансферттер болуп саналат. Субсидиялар продукциянын айкын түрлөрүнө же жалпы өндүрүшкө төлөнүшү мүмкүн. Продукциянын айрым түрлөрүнө субсидиялар – товардын же кызматтын бир бирдигине эсептелип төлөнө турган субсидия. Мындай субсидия товардын же кызматтын бир бирдигине эсептелген белгилүү бир акчалай сумманы билдириши, же болбосо товардын же кызматтын бир бирдигинин баасынын белгилүү бир пайызы катары алынган продукциянын наркына ылайык эсептелиши мүмкүн. Мындан тышкары, субсидия белгиленген пландык баа менен сатып алуучу тарабынан иш жүзүндө төлөнгөн рыноктук баанын ортосундагы айырма катары эсептелиши мүмкүн.

Субсидиялар максаттуу мамлекеттик экономикалык жана социалдык саясаттын натыйжасында өндүрүштүн орточо чыгымдарынын деңгээлинен төмөн баа белгиленген себептен улам, өндүрүштүк иштерди жүзөгө ашырууда тартылган чыгымдарды компенсациялоо үчүн акысыз жана кайтарымсыз негизде товарлардын, иштердин, кызмат көрсөтүүлөрдүн өндүрүүчүлөрүнө – юридикалык жактарга берилет.

Субсидиялар акыркы керектөөчүлөргө төлөнбөстөн, өндүрүүчүлөргө гана төлөнөт жана капиталдык трансферттер болуп эсептелбейт, учурдагы трансферттер гана болуп эсептелет. Мамлекеттик бирдиктер тарабынан керектөөчүлөр катары түздөн-түз үй чарбаларына берилген трансферттер жана үй чарбаларын тейлеген коммерциялык эмес уюмдардын трансферттеринин көпчүлүк бөлүгү төлөм жүргүзүүнүн негизине жараша же социалдык жөлөк

пулдар (27) же болбосо ар кандай башка чыгашалар (282) катары чагылдырылат. Мамлекеттик башкаруу секторунун бирдиктерине берилген трансферттердин көпчүлүгү гранттарга (26) таандык. Ишканаларга алардын капитал топтошун каржылоо максатында, аларга финансылык эмес активдерге келтирилген зыянды компенсациялоо катары же эки же андан ашык жылда топтолгон ири операциялык тартыштыкты жабуу үчүн берилген төлөмдөр ар кандай башка капиталдык чыгашаларга (2822) таандык.

Адегенде алуучунун мамлекеттик же жеке менчик өндүрүүчү болушуна жараша, андан кийин алуучу финансылык эмес же финансылык ишкана болушуна жараша классификацияланат. Алуучулардын эки тобу бар: мамлекеттик ишканаларга субсидиялар (251), жеке ишканаларга субсидиялар (252).

2511 Финансылык эмес мамлекеттик ишканаларга субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25111 Финансылык эмес мамлекеттик ишканаларга субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25111100 Финансылык эмес мамлекеттик ишканаларга субсидиялар.

2512 Финансылык мамлекеттик ишканаларга субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25121 Финансылык мамлекеттик ишканаларга субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25121100 Финансылык мамлекеттик ишканаларга субсидиялар

2521 Финансылык эмес менчик ишканаларга жана ишкерлерге субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25211 Финансылык эмес менчик ишканаларга жана ишкерлерге субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25211100 Финансылык эмес менчик ишканаларга жана ишкерлерге субсидиялар.

2522 Финансылык менчик ишканаларга субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25221 Финансылык менчик ишканаларга субсидиялар, төмөнкүнү камтыйт:

25221100 Финансылык менчик ишканаларга субсидиялар

26 Гранттар жана төгүмдөр

26-категория Гранттарга жана төгүмдөргө акысыз жана кайтарымсыз которуулар кирет. Ал бир мамлекеттик бирдиктен башка мамлекеттик бирдикке же чет мамлекеттердин өкмөттөрүнө милдеттүү эмес учурдагы же капиталдык трансферттерди жана эл аралык уюмдарга төгүмдөрдү түшүндүрөт. Гранттар институционалдык бирдиктин грант алган түрүнө, андан кийин бул грант учурдагы же капиталдык болуп эсептелгендигине жараша классификацияланат.

Грант алуучулардын үч тобу бар: чет мамлекеттердин өкмөттөрүнө гранттар (261), эл аралык уюмдарга төгүмдөр (262) жана мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктерине гранттар (263).

Учурдагы гранттар болуп кандайдыр бир активди алууга байланышпаган учурдагы чыгашаларды ишке ашыруу максатында берилген гранттар саналат. Капиталдык гранттарда грант алуучу тарабынан активдерди сатып алуусу, же болбосо кандайдыр бир активди же активдерди (материалдык жүгүртүү каражаттарынын запастарынан башка) сатып алуу үчүн пайдаланууга тийиш болгон акча каражаттарды которуу, же болбосо активди (материалдык жүгүртүү каражаттарынын запастарынан жана акча каражаттарынан башка) өткөрүп берүү, же болбосо кредиторлор менен дебиторлор ортосундагы өз ара макулдашуу боюнча милдеттенмелерди жокко чыгаруу, же башка институционалдык бирдиктин карызын өзүнө кабыл алуу каралат (анткени бюджеттик классификация акча агымдарын эсепке алуу максаттары үчүн пайдаланылат – акча агымдарынын формасына ээ эмес кандай болбосун капиталдык гранттар эсептер планында эсепке алынат).

2611 Чет өлкөлөрдүн өкмөттөрүнө учурдагы гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26111 Чет өлкөлөрдүн өкмөттөрүнө учурдагы гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26111100 Чет өлкөлөрдүн өкмөттөрүнө учурдагы гранттар

2612 Чет өлкөлөрдүн өкмөттөрүнө капиталдык гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26121 Чет өлкөлөрдүн өкмөттөрүнө капиталдык гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26121100 Чет өлкөлөрдүн өкмөттөрүнө капиталдык гранттар

2621 Эл аралык уюмдарга учурдагы төгүмдөр, төмөнкүнү камтыйт:

26211 КМШ алкагында эл аралык уюмдарга жана бирикмелерге төгүмдөр (учурдагы гранттар), төмөнкүнү камтыйт:

26211100 Эл аралык уюмдарга төгүмдөр

26211200 КМШ алкагында интеграциялык бирикмелерге төгүмдөр

26211300 Кыргыз Республикасынын ЖӨБ органдарынын ассоциацияларына, бирликтерине төгүмдөр

26211900 Башка кайтарымсыз которуулар

2622 Эл аралык уюмдарга капиталдык гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26221 Эл аралык уюмдарга капиталдык гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26221100 Эл аралык уюмдарга капиталдык гранттар.

2631 Мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктерине учурдагы гранттар, төмөнкүнү камтыйт:

26311 Жергиликтүү бюджеттерге трансферттер

26313 Социалдык фондго бөлүнгөн каражаттар

26314 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна бөлүнгөн каражаттар

26315 Социалдык фонддун бюджетинен берилүүчү каражаттар

26316 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен берилүүчү каражаттар

26311 Жергиликтүү бюджеттерге трансферттер, төмөнкүнү камтыйт:

26311100 Теңдөөчү гранттар

26311200 Максаттуу трансферттер

26311300 Жергиликтүү бюджеттин деңгээлдеринин ортосундагы максаттуу трансферттер

26313 Социалдык фондго бөлүнгөн каражаттар – мыйзамдарга ылайык төлөп берүү булагы республикалык бюджет катары белгиленген жеңилдетилген пенсияларды, пенсиянын базалык бөлүгүн, пенсияларга үстөк акыларды, компенсацияларды ж.б. төлөө

боюнча Социалдык фонддун бюджетине республикалык бюджеттен берилген акча каражаттар эсепке алынат.

26313100 Мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын базалык бөлүгү

26313210 Бийик тоолуу шарттарда иштегендиги үчүн жеңилдик берилген пенсиялар

26313220 Алыскы жана барууга кыйын райондордо иштегендиги үчүн жеңилдик берилген пенсиялар

26313230 Көп балалуу энелерге жана тубаса майып балдардын энелерине жеңилдик берилген пенсиялар

26313300 Калктын айрым категорияларына пенсиялар

26313400 Аскер кызматкерлерине пенсиялар

26313500 Аскер кызматкерлери курман болгондо, майып болгондо милдеттүү мамлекеттик камсыздандыруу

26313610 Электр энергиясы үчүн пенсияларга компенсациялык төлөөлөр

26313620 Чернобыль АЭС авариясынын кесепеттерин жоюуга катышкандарга, эмгектен майып болгондорго компенсациялык төлөөлөр

26313700 Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кабыл алуунун натыйжасында түзүлгөн Социалдык фонддун бюджетинин кошумча чыгашаларын же кирешелерин жоготууларды компенсациялоо

26313800 Пенсияларга үстөк акылар

26314 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна бөлүнгөн каражаттар, мыйзамдарга ылайык төлөп берүү булагы республикалык бюджет катары белгиленген каражаттарды Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетине республикалык бюджеттен берилген акча каражаттар эсепке алынат.

26314100 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна бөлүнгөн каражаттар

26315 Социалдык фонддун бюджетинен берилүүчү каражаттар – ММК фондуна, Эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондуна, МТПФга (утурумдук түшүүлөр жана мурдагы жылдар үчүн

карыздардын ордун жабуу) жыйналган камсыздандыруу төгүмдөрүн өткөрүп берүү эске алынат

26315100 Социалдык фондунун бюджетинен Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна берилүүчү каражаттар

26315200 Эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондунун каражаттарын бөлүштүрүү боюнча ыйгарым укуктуу органга берилүүчү каражаттар

26315300 Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондуна берилүүчү каражаттар

26316 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен берилүүчү каражаттар

26316100 Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун бюджетинен берилүүчү каражаттар

2632 Мамлекеттик башкаруу секторунун башка бирдиктерине капиталдык гранттар, төмөнкү элемент кирет:

26321100 Мамлекеттик башкаруунун секторлорунун башка бирдиктерине капиталдык гранттар

27 Социалдык жөлөк пулдар жана төлөөлөр

27-категория Социалдык жөлөк пулдар жана төлөөлөр, бюджеттердин каражаттарынын эсебинен социалдык, пенсиялык жана медициналык камсыздандыруунун алкагында жөлөк пулдарды, анын ичинде мамлекеттик пенсиялык камсыздоо боюнча пенсияларды төлөөгө кеткен чыгашалар кирет. Социалдык жөлөк пулдар программалардын түрлөрүнө жараша, арасында социалдык камсыздоо программасы, социалдык жардам, социалдык камсыздандыруу программасы жана башкалар бөлүнүп, төлөмдөр жүргүзүлгөндүгү боюнча классификацияланат. Социалдык жөлөк пулдар жалпысынан калкты же жарандардын айрым категорияларын белгилүү бир социалдык тобокелдиктерден коргоо максатында акчалай же натуралай формада трансферттер катары аныкталат. Социалдык тобокелдик – бул кирешелердин кыскарышынын жыйынтыгында каражаттарды сарптоого кошумча керектөөлөрдүн пайда болушуна байланыштуу белгилүү бир адамдардын мүлктүк абалына терс таасир эте турган окуя же жагдай. Мисалы, медициналык кызмат көрсөтүү, жумушсуздук боюнча жөлөк пулдарды жана социалдык камсыздоо боюнча пенсияларды берүү. Бардык

социалдык жөлөк пулдар капиталдык эмес, учурдагы трансферттер болуп саналат.

2711 Социалдык камсыздоо боюнча жөлөк пулдар, төмөнкү кичи статьяларды жана элементтерди камтыйт:

27111 Социалдык камсыздоо боюнча жөлөк пулдар, төмөнкү элементтерди камтыйт:

27111100 Калкты социалдык камсыздандыруу боюнча төлөөлөр – майыптыгы, баккан адамынан айрылгандыгы, курагы боюнча пенсиялардын, анын ичинде жеңилдетилген шарттарда пенсиялардын (көп балалуу энелер, бийик тоолуу, алыскы барууга кыйын райондор, № 1, № 2 тизмелер, эмгектик мертинүү боюнча зыяндын ордун жабуу суммасы, эмгектин өзгөчө шарттары ж.б.), пенсияларга үстөк акылардын, компенсациялардын ж.б. төлөнүп берилиши эске алынат.

27111200 Пенсионердин сөөгүн коюуга жөлөк пул – Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу жөнүндө» мыйзамы боюнча пенсия алуучу пенсионерлердин сөөгүн коюуга жөлөк пулдардын төлөнүп берилиши эске алынат.

27111300 Аскер кызматкерлерине пенсиялар – Кыргыз Республикасынын «Аскер кызматкерлерин пенсия менен камсыз кылуу жөнүндө» мыйзамы боюнча пенсиялардын, пенсияларга үстөк акылардын жана дайындалган пенсияларга компенсациялардын төлөнүп берилиши эске алынат.

27111400 Аскер кызматкерлери каза болгондо, майып болгондо милдеттүү мамлекеттик камсыздандыруу боюнча төлөөлөр

27111500 Пенсиянын топтомо бөлүгүн төлөө, камсыздандырылган адамдарга пенсияга чыкканда, республикадан тышкары туруктуу жашоого кеткенде, камсыздандырылган адам каза болгондон кийин мураскорлоруна пенсиянын топтомо бөлүгүн төлөөнү каржылоо боюнча чыгашалар кирет

27115 Калкты медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

27115100 16 жашка чейинки балдарды медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

27115200 Пенсионерлерди медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

27115300 Социалдык жөлөк пулдарды алган адамдарды, анын ичинде бала кезинен майып адамдарды медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

27115400 21 жашка чейинки студенттерди медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

27115500 Жумушсуздарды медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

27115600 Аскер кызматкерлерин медициналык камсыздандыруу боюнча компенсациялык төлөөлөр

272 Калкка социалдык жардам боюнча жөлөк пул, социалдык камсыздандыруу программалары жок болгон учурда, социалдык камсыздандыруу программаларына белгилүү бир үй чарбалары катышпаган убакта, же айкын муктаждыктардын ордун жабуу үчүн социалдык камсыздандыруу боюнча жөлөк пулдар жетишсиз болуп калган убакта төлөнөт. Социалдык жардам көрсөтүү боюнча жөлөк пулга адатта социалдык камсыздандыруу, мисалы, табигый кырсыктарга байланыштуу программалары менен жабылбай турган окуяларга же жагдайларга байланыштуу трансфеттер кирбейт (айкын мааниде социалдык жардам боюнча жөлөк пулдар калкка трансферттерден турат, ал өз мүнөзү боюнча айкын мааниде социалдык камсыздоо боюнча жөлөк пулдарга окшош жана социалдык жардам боюнча жөлөк пулдар сыяктуу эле берилет).

2721 Калкка социалдык жардам боюнча жөлөк пул, төмөнкү кичи статьяларды жана элементтерди камтыйт:

27211 Калкка социалдык жардам боюнча жөлөк пул, төмөнкү элементтерди камтыйт:

27211100 Аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө жөлөк пул

27211200 Бала төрөлгөндө бир жолку жөлөк пул

27211300 Бала 3 жашка чыкканга чейин энеге жөлөк пул

27211400 Жумушсуздук боюнча жөлөк пул

27211500 Калкка социалдык төлөөлөр, баатыр энелерге, бала кезинен майыптарга, пенсиялык камсыздоого ээ эмес майыптарга жана улгайгандарга социалдык жөлөк пулдар эске алынат

27211600 Баккан адамынан айрылганга байланыштуу компенсациялык төлөөлөр

27211700 Өзгөчө кырдаал жана өзгөчө абал режими шартында илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүдө же медициналык жардам көрсөтүү учурунда эмгектик милдеттерин аткарып жатканда инфекция жуккандан улам каза болгон саламаттык сактоо уюмдарынын медицина жана башка кызматкерлеринин үй-бүлөлөрүнө бир жолку төлөмдөрдү жана компенсацияларды төлөө

27212 Башка социалдык жөлөк пулдар жана төлөөлөр, төмөнкү элементтерди камтыйт:

27212100 Убактылуу эмгекке жарамсыздык боюнча жөлөк пул

27212200 Кош бойлуулук жана төрөт боюнча жөлөк пул

27212300 Сөөк коюуга жөлөк пул төлөө

27212400 Убактылуу турак жайды жалдоо үчүн аскер кызматкерлерине компенсациялык төлөөлөр

27213 Жеңилдиктердин ордуна компенсациялар жана калкка жеңилдиктер, төмөнкү элементти камтыйт:

27213100 Жеңилдиктердин ордуна компенсациялар жана калкка жеңилдиктер

27214 Калктын ишке орношуусуна көмөк көрсөтүү боюнча башка чыгашалар, төмөнкү элементти камтыйт;

27214100 Кесиптик окутууга чыгашалар

27214200 Коомдук иштерди уюштурууга чыгашалар

27214300 Микрокредиттөөгө чыгашалар

27214400 Жумуш орунуна чек

27215 Ден соолукту чыңдоо иш-чараларына чыгашалар, төмөнкү элементти камтыйт:

27215100 Кызматкерлерди жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнүн ден соолугун чыңдоо иш-чараларына чыгашалар

27215200 Ар дайым багууга жана көзөмөлгө муктаж болгон, ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балага жеке ассистентке чыгашалар

27216 Жаратылыш кырсыктарынан жабыркаган калкка кайтарымсыз жардам, төмөнкү элементти камтыйт:

27216100 Жаратылыш кырсыктарынан жабыркаган калкка кайтарымсыз жардам, табигый кырсыктардан жана демографиялык мүнөздөгү кырсыктардан жабыр тарткан калкка төлөөлөр эске алынат.

28 Башка чыгашалар

28-категория Башка чыгашалар, мамлекеттик бийлик органдарынын же алардын кызмат адамдарынын мыйзамсыз аракеттеринен (аракеттенбей коюусунан) келтирилген зыяндын ордун жабууга, сот органдарынын чечими боюнча моралдык зыянды калыбына келтирүүгө чыгашалар, соттордун тиешелүү чечимдерине ылайык доогерлерге акчалай компенсацияларды төлөө кирет. Ошондой эле, Кыргыз Республикасынын Президенти менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана башка аткаруу бийлик органдарынын резервдик фонддорун түзүүгө каражаттар пландаштырылат. Эгерде белгиленген тартипте көрсөтүлгөн резервдик фонддордун каражаттарын пайдалануу жөнүндө чечим кабыл алынса, алар тармактарга жана ведомстволорго тийиштүүлүгүнө жараша функционалдык классификациянын тиешелүү бөлүктөрүнө ылайык чагылдырылат.

Ошондой эле чыгашалардын бул категориясына комиссиялык төлөм, тейлөө үчүн төлөм, администрлөө үчүн төлөм сыяктуу башка төлөмдөр, чет мамлекеттерден жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча бир жолку жыйымдар кирет.

Жогоруда аталган төлөмдөр институционалдык бирдиктер тарабынан төлөнүүгө тийиш, ал милдеттенмелердин белгилүү бир түрүн, атап айтканда чет мамлекеттерден жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча милдеттенмелерди өзүнө алат. Бул милдеттенмелер мамлекеттик башкаруу секторунун бирдиги башка институционалдык бирдиктен карыз каражатын алганда келип чыгат. Бир жолку жыйымдарды эске албаганда, бул төлөмдөр кредиторлор тарабынан берилген зайымдын өздөштүрүлбөгөн суммасын пайдаланбагандыгы үчүн мамлекеттик башкаруу секторунун бирдигинин чыгашалары саналат.

Бир жолку жыйымдар институционалдык бирдиктер тарабынан төлөнүүгө тийиш болгон бир жолку жана бир жолку төлөнүүчү төлөмдү түшүндүрөт, ал милдеттенмелердин белгилүү бир түрүн, атап айтканда чет мамлекеттерден жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча милдеттенмелерди өзүнө алат.

Эмгек акы төлөөгө, өз керектөөлөрү үчүн мекемелердин кызматын пайдаланууга, мамлекеттик карыздык милдеттенмелерди тейлөөгө, бюджеттик каражаттардын эсебинен акы төлөөсүз жана кайтарымсыз трансферттерди уюмдарга, социалдык камсыздоо жүргүзгөн бюджеттерге берүүгө чыгашалар кирбейт.

2821 Башка классификацияланбаган чыгашалар, төмөнкү кичи статьяны жана элементтерди камтыйт:

28211 Стипендиялар, төмөнкү элементти камтыйт:

28211100 Стипендиялар, билим берүүгө стипендиялар жана башка жөлөк пулдар эске алынат

28212 Туура эмес чегерилген акча каражаттарды которуу

28212100 МТПФдан туура эмес чегерилген акча каражаттарын которуу

28212200 Пенсиялык фонддон туура эмес чегерилген акча каражаттарын которуу

28213 Чет мамлекеттерден жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча башка төлөмдөрдү төлөө

28213100 Чет мамлекеттерден жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана насыялар боюнча башка төлөмдөрдү төлөө. Чет мамлекеттерден жана эл аралык уюмдардан алынган кредиттер жана зайымдар боюнча (комиссиялык төлөмдөр, тейлөө үчүн төлөмдөр, администрлөө үчүн төлөм, бир жолку жыйымдар ж.б.) башка төлөмдөрдү төлөө.

28217 Натыйжага багытталган милдеттенмелерди аткаруу боюнча башка чыгашалар

28217100 Натыйжага багытталган милдеттенмелерди аткаруу боюнча башка чыгашалар

28219 Башка классификацияланбаган чыгашалар

28219100 Башка классификацияланбаган чыгашалар, башка категорияларга киргизилбеген башка чыгашалар, анын ичинде алуучуларга кийин берүү үчүн – тамак-аш продукттары, кийим-кече, жууркан жана дары-дармектер – айкын формада кайрымдуулук уюмдарына трансферттер; табигый кырсыктардан улам келтирилген жаракаттар же зыяндар үчүн компенсация катары төлөмдөр; адам өмүрүн камсыздандырууга тиешеси жок, камсыздандыруунун

ордун толтуруу жөнүндө талаптар боюнча төлөмдөрдөн тышкары, мамлекеттик башкаруу секторунун бирдиктери тарабынан келтирилген жеке адамдардын жаракаттары же менчикке келтирилген зыяндары үчүн компенсация түрүндө төлөмдөр; адам өмүрүн камсыздандыруу боюнча премиялардан тышкары, ар башка жагымсыз окуялар же бөөдө кырсыктар учурунда ордун жабууну камсыз кылуу үчүн камсыздандыруу компанияларына төлөнүлгөн камсыздандыруучу премиялар.

2822 Капиталдык башка ар түрдүү чыгашалар, төмөнкү элементти камтыйт:

28221100 Капиталдык башка ар түрдүү чыгашалар, үй чарбаларын тейлөөчү рыноктук ишканаларга жана коммерциялык эмес уюмдарга акчалай же натуралай формада капиталдык трансферттер, финансылык эмес активдерди сатып алуу боюнча чыгымдарды толук же жарым-жартылай ордун жабууга, эки же бир жылдан ашуун топтолгон, ири операциялык тартыштыктын ордун жабууга, карызкор менен өз ара макулдашуу боюнча карызды жокко чыгарууга же карызды кабыл алууга капиталдык трансферттер кирет.

2823 Соттун чечимдерин аткаруу, төмөнкү кичи статьяны жана элементтерди камтыйт:

28231 Соттун чечимдерин аткаруу

28231100 Соттун чечимдерин аткаруу, мамлекеттик бийлик органдарынын жана алардын кызмат адамдарынын мыйзамсыз аракеттери (аракетсиздиги) менен келтирилген зыяндын ордун толтурууга, сот органдарынын чечими боюнча моралдык зыяндын ордун толтурууга, соттордун тиешелүү чечимдери боюнча доогерлерге акчалай компенсация төлөөгө чыгашалар, статуттук жана жалпы укуктук нормалары боюнча иштеген соттордун же квазисоттук органдардын чечимдери боюнча салынган айыптар жана туумдар кирет.

28231200 Ээлеген кызмат ордунан мыйзамсыз бошотулган кызмат адамдарына компенсациялар. Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик кызмат жөнүндө» мыйзамынын 41-беренесине ылайык ээлеген кызматынан мыйзамсыз бошотулган кызмат адамдарына компенсацияларды төлөө эске алынат.

2824 Резервдик фонддор, төмөнкү кичи статьяны жана элементти камтыйт:

28241 Резервдик фонддор

28241100 Резервдик фонддор республика боюнча жүргүзүлгөн экономикалык, социалдык, маданий жана башка мамлекеттик иш-чаралар боюнча күтүлбөгөн чыгашалардын ордун жабуу үчүн каражаттар кирет, ал тиешелүү жылга Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттерин түзүүдө жана бекитүүдө эске алынбаган, анын ичинде төмөнкү максаттарга:

− табигый кырсыктарды жана өзгөчө кырдаалдарды алдын алуу жана жоюу боюнча маселелерди ыкчам чечүү;

− мамлекеттик жана муниципалдык менчикте турган социалдык-маданий объекттердин жана инфраструктуралардын материалдык техникалык базасын оңдоого жана жакшыртууга жарым-жартылай финансылык колдоо көрсөтүү;

− республикалык масштабда расмий күндөргө арналган иш-чараларды өткөрүү;

− спорттук мелдештерди жана маданий-массалык иш-чараларды жүргүзүүдө финансылык колдоо көрсөтүү;

− Улуу Ата Мекендик согуштун ардагерлерине жана катышуучуларына, эмгек ардагерлерине, Кыргыз Республикасынын өнүгүүсүнө жана гүлдөп өсүшүнө салым кошкон Кыргыз Республикасынын белгилүү адамдарына, оор жашоо шартындагы калктын аярлуу катмарына, бир эле учурда үч жана андан көп бала төрөгөн аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө, ошондой эле Жогорку Кеңештин, Президенттин жана Өкмөт Аппараттарында 10 жыл жана андан ашуун иштегендерге бир жолку материалдык жардам көрсөтүү;

− Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин, Кыргыз Республикасынын Президентинин Аппаратынын жана Өкмөт Аппаратынын кызматкерлерине материалдык-техникалык камсыздоо жана материалдык жардам көрсөтүү;

− республикалык социалдык, маданий-массалык жана башка иш-чараларды даярдоодо жана жүргүзүүдө кошумча финансылык жардам көрсөтүү;

− Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин төрагасынын, Кыргыз Республикасынын Президентинин жана Кыргыз Республикасынын Премьер-министринин чечимдерине ылайык социалдык-маданий маанидеги жана кечиктирилгис каржылоону талап кылуучу максаттарга;

− Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин төрагасынын, Кыргыз Республикасынын Президентинин жана Кыргыз Республикасынын Премьер-министринин чечимдерине ылайык башка максаттарга.

28241200 Социалдык фонддун Резервдик фонду, Социалдык фондго жана анын регионалдык органдарына жүктөлгөн милдеттерди жана функцияларды аткаруу боюнча алардын ишин жакшыртууга, финансылык туруктуулукту камсыздоого багытталган максаттарга жана иш-чараларга чыгашалар эске алынат. Мындан тышкары, пенсияларды төлөө, сөөк коюуга төлөө, кайрымдуулук иш-чараларын, Мамлекеттик программалардын алкагында өткөрүлгөн иш-чараларды каржылоо, консультациялык жана жарнамалык материалдарды ЖМКда жарыялоо боюнча чыгашаларды каржылоо, пенсиялык саясат боюнча адабияттарды сатып алуу боюнча чыгашалар жүргүзүлөт.

2825 Пенсиялык топтомо каражаттарын өткөрүп берүү

28251 Мамлекеттик топтомо пенсиялык фонду тарабынан пенсиялык топтомо каражаттарын өткөрүп берүү, төмөнкү элементтерди камтыйт:

28251100 Башкаруучу компанияларга ишеним менен башкарууга пенсиялык топтомо каражаттарын өткөрүп берүү, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башкаруучу компанияларга ишенимдүү башкарууга өткөрүп берилген камсыздандырылган адамдардын пенсиялык топтомо каражаттары эске алынат.

28251200 Пенсиялык топтомо каражаттарын топтомо пенсиялык фонддорго өткөрүп берүү – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык топтомо пенсиялык фондго өткөрүп берилген камсыздандырылган адамдардын пенсиялык топтомо каражаттары эске алынат.

2826 Пенсиялык топтомо каражаттарын инвестициялоо боюнча чыгашалар 28261 Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондунун

пенсиялык топтомо каражаттарын инвестициялоо боюнча чыгашалар, төмөнкү элементтерди камтыйт:

28261100 Башкаруучу компаниялардын кызмат көрсөтүүлөрү, пенсиялык топтомо каражаттарды ишенимдүү башкарууда башкаруучу компаниялар тарабынан жүргүзүлгөн керектүү чыгашалардын ордун толтурууга чыгашалар эске алынат.

28261200 Депозитарий кызмат көрсөтүүлөрү, депозитарийдин кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөө боюнча чыгашалар кирет

28261300 Аудиторлордун кызмат көрсөтүүлөрү, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык дайындалган аудиторлордун кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөө боюнча чыгашалар кирет.

28261400 Жоопкерчиликти милдеттүү камсыздандыруу келишимдери боюнча камсыздоочулардын кызмат көрсөтүүлөрү, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликти милдеттүү камсыздандыруу келишимдери боюнча камсыздоочулардын кызмат көрсөтүүлөрүн төлөөгө чыгашалар кирет.

28261500 Пенсиялык топтомо каражаттарын түзүү жана инвестициялоо боюнча башка катышуучулардын кызмат көрсөтүүлөрү, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык пенсиялык топтомо каражаттарын түзүү жана инвестициялоо боюнча катышуучулардын кызмат көрсөтүүлөрүн төлөөгө чыгашалар кирет.

2828 Социалдык фондунун өнүктүрүү фонду

28281 Социалдык фондунун өнүктүрүү фонду

28281100 Социалдык фондунун өнүктүрүү фонду, Социалдык фонддун материалдык-техникалык базасын чыңдоо, кызматкерлерди материалдык жактан колдоо жана социалдык коргоо, өтө муктаж болгон пенсионерлерге материалдык жардам көрсөтүү, социалдык-маданий иш чараларды өткөрүү боюнча Социалдык фонддун өнүктүрүү фондунун чыгашалары эске алынат.».

− Кирешелердин классификациясын, Чыгашалардын экономикалык классификациясын жана Активдер жана милдеттенмелер менен операциялардын классификациясын колдонуунун тартиби жөнүндө көрсөтмөлөрдүн «IV. Активдер жана милдеттенмелер боюнча операциялардын классификациясы» бөлүгүнө төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

«31211120 Дан өсүмдүктөрүн сатуу» деген саптан кийин төмөнкү мазмундагы сап менен толукталсын:

«

31211130 Дары-дармектерди сатуу»;

− «31211220 Дан өсүмдүктөрүнүн запастарын сатып алуу «деген саптан кийин төмөнкү мазмундагы сап менен толукталсын:

«

31211230 Дары-дармектердин запасын сатып алуу».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-14/75–1-(ПС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 18-мартындагы № 2020-П-12/13–1-(БС) «COVID-19 пандемиясына байланыштуу финансы-кредит уюмдарынын ишин убактылуу жөнгө салуу эрежелери жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 18-мартындагы № 2020-П-12/13–1-(БС) «COVID-19 пандемиясына байланыштуу финансы-кредит уюмдарынын ишин убактылуу жөнгө салуу эрежелери жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

8–1 жана 8–2-пунктулар күчүн жоготкон катары таанылсын.

2. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2021-жылдын 1-февралынан тартып күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Банктар аралык процессинг борбору» жабык акционердик коомун, «Кыргыз почтасы» мамлекеттик ишканасын, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондун, Кыргыз Республикасынын Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлигин, Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-14/75–2-(ПС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-июнундагы № 2020-П-14/38–6-(ПС) «COVID-19 коронавирус инфекциясынын жайылышына байланыштуу төлөм уюмдарына/төлөм системаларынын операторлоруна инспектордук текшерүүлөрдү, өтүнмө берүүчүлөргө алдын ала текшерүүлөрдү жүргүзүүнү токтото туруу боюнча убактылуу чаралар жөнүндө» токтомун күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-июнундагы № 2020-П-14/38–6-(ПС) «COVID-19 коронавирус инфекциясынын жайылышына байланыштуу төлөм уюмдарына/төлөм системаларынын операторлоруна инспектордук текшерүүлөрдү, өтүнмө берүүчүлөргө алдын ала текшерүүлөрдү жүргүзүүнү токтото туруу боюнча убактылуу чаралар жөнүндө» токтому күчүн жоготкон катары таанылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялагандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын төлөм уюмдарын, төлөм системаларынын операторлорун жана «KG (КЕЙ ДЖИ) төлөм системасынын операторлору ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү ушул токтом менен Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-12/75–3-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

− 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө»;

− 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

− 2012-жылдын 4-июлундагы № 28/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибин» бекитүү жөнүндө»;

− 2012-жылдын 29-августундагы № 36/2 «Кыргыз Республикасындагы коммерциялык банктардын жана микрофинансылык компаниялардын кыймылсыз мүлк менен айрым бүтүмдөрү/операциялары жөнүндө» жобосун бекитүү жөнүндө»;

− 2017-жылдын 31-майындагы № 21/5 «Банктын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операцияларына карата талаптар жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу».

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, депозиттерди тартуу менен иш алып баруу укугуна ээ микрофинансылык компанияларды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Кепилдик фонду» ААКты, турак жай-сактык кредиттик компанияларды, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-12/75–3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервке тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

− 1-главасы төмөнкү мазмундагы 1.9-пункт менен толукталсын:

«1.9. Банктын ички документтеринде классификацияланууга тийиш болгон ар бир активдин түрү боюнча аларга потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам өлчөмү тууралуу чечим кабыл алууну бекитүү үчүн жооптуу жактар/органдар/түзүмдүк бөлүмдөр аныкталууга тийиш.»;

− 9.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«9.1. Банк классификацияланган кредит боюнча камсыздоо болуп саналган турак эмес мүлктү балансқа кабыл алган учурларды кошпогондо, банктын активди төлөөгө кабыл алынган башка менчиги балансқа баштапкы таанылгандан кийин «субстандарттуу» актив катары классификацияланат. Мындай башка менчик объектине банк күрөөлүк мүлктү балансқа кабыл алган учурда, ал боюнча турак эмес мүлк камсыздоо болуп саналган кредитти классификациялоо категориясы ыйгарылууга тийиш.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

− 8.1-пунктунун:

он алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- ошол эле бир банктын ичинде кредит боюнча негизги карыздын суммасына чегерилген пайыздарды кошууга жана андан ары жалпы негизги суммага жана кошулган чегерилген пайыздарга пайыз чегерүүгө (пайыздарды капитализациялоого) тыюу салуу;»;

төмөнкү мазмундагы он тогузунчу абзац менен толукталсын:

«- жана башкаларды.»;

− 55-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- күрөө предмети жана анын күрөөлүк наркы (күрөө коэффициентин эске алуу менен);»;

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобого карата 1-тиркемеде:

− 22-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- күрөөнүн адилет (рыноктук) наркы;».

3. Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 4-июлундагы № 28/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибин» бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибинин»:

− 4-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Күрөө менен ордун жабуу коэффициенти – мүлктүн күрөөлүк наркынын кредиттин суммасына карата катышы (күрөө коэффициентин эске алуу менен).

Күрөө коэффиценти – кредитти камсыздоо катары кабыл алынган күрөөнүн рыноктук наркын төмөндөтүү коэффициенти, анда мүлктү сатуу жана өндүрүп алуу боюнча чыгымдар, ошондой эле мүлктүн болжолдуу баасы эсепке алынат.»;

− 11-пунктунун биринчи абзацындагы «башкармалыктын» деген сөз «бөлүмдүн» дегенге алмаштырылсын;

− 12-пункт төмөнкү мазмундагы экинчи сүйлөм менен толукталсын:

«Берилген кредиттин суммасы банктын ички документтеринде жөнгө салынган күрөө менен ордун жабуу коэффициентинин жана күрөө коэффициентинин өлчөмүн эске алуу менен аныкталууга тийиш.»;

− 16-пункт төмөнкү мазмундагы жетинчи жана сегизинчи абзацтар менен толукталсын:

«- күрөө менен ордун жабуу коэффициентинин өлчөмү;

− күрөөнүн түрүнө, анын ликвидүүлүгүнө жана башка өзгөчөлүгүнө жараша күрөө коэффициентинин маанисин колдонуу критерийлери;»

− 3-главасы төмөнкү мазмундагы 21–1-пункт менен толукталсын:

«21–1. Банктын ички документтеринде мүлктү күрөө катары кабыл алууда банктын баалоочу кызматкеринин (ички баа берүү) сыяктуу эле, ишке тартылган көз карандысыз баалоочунун да банктын мүлкүн баалоо функциясынын көз карандысыздыгына коркунуч жараткан аракеттерге банк тарабынан жол берилбей тургандыгын камсыздаган талаптар каралууга тийиш, анын ичинде:

− мүлктүн күтүлүп жаткан же белгиленген алдын ала бааланган рыноктук наркы, же кредиттин суммасы же болбосо күрөө менен ордун жабуунун максаттуу коэффициенти тууралуу (ички же болбосо ишке тартылган) баалоочуга маалымдоого;

− кредитти же баалоо жүргүзүүнү бекитүү үчүн менчиктин минималдуу рыноктук наркы боюнча талапты көрсөтүүгө;

− менчик белгилүү бир суммага бааланбагандыктан, көз карандысыз (тартылган) баалоочуга сый акыны төлөөдөн баш тартууга;

− баалоочунун кызматын учурда же келечекте пайдалануу баалоочу (ички же ишке тартылган) мүлктү баалаган суммадан жана/же балоочу мүлктүн өзгөчүлүктөрүнөн көз карандылыгына жол берүүгө;

− мүлктү баалоочу кызматкерге эмгек келишимин токтотууга чейин бир нече тартип жазасын колдонуу, же көз карандысыз (ишке тартылган) баалоочу тарабынан аныкталган рыноктук нарк банктын ички документтерине ылайык мүлктү күрөөгө кабыл алуу үчүн белгиленген чектүү мааниге дал келбегендигине байланыштуу, баалоочу менен келечекте кызматташуудан баш тартууга.

Эгерде банктын ыйгарым укуктуу кызматкери/көз карандысыз баалоочу тарабынан аныкталган күрөөгө кабыл алынуучу мүлктүн рыноктук наркы Кредиттик комитет же кайсы болбосун башка ыйгарым укуктуу орган тарабынан кайра балоого жөнөтүлсө, мындай чечим кабыл алган жактарды/жакты так көрсөтүү менен кайра балоонун зарылдыгы боюнча кат түрүндө түшүндүрмөлөр берилип, жогорку башкаруу органына тааныштырылууга тийиш.

Күрөөгө кабыл алынуучу мүлктү баалоо жана анын рыноктук жана күрөөлүк наркын аныктоочу эрежелерден жана жол-жоболордон кандай болбосун четтөө жагдайы талаптагыдай документтештирилүүгө жана күрөөгө кабыл алынуучу мүлктү баалоо боюнча жоопкерчиликтүү банктын бөлүмүнүн жетекчилерине сунушталууга тийиш.»;

− 22-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«22. Кредит берүү жөнүндө чечим кабыл алууда күрөөнүн наркы карыз алуучунун банк/ФКУ алдындагы милдеттенмелеринин ордун жабууга тийиш экендигин эске алуу зарыл.

Кыймылсыз мүлк рыногу банктын/ФКУнун күрөөнү сатуу мүмкүнчүлүгүнө терс таасирин тийгизиши мүмкүн болгон ар түрдүү өзгөрүүлөргө дуушар болорун эске алсак, күрөөнүн адилет наркынан тышкары жоюу наркын да эске алуу маанилүү.

Буга байланыштуу, күрөө коэффициенти келечекте күрөөнүн баасы төмөндөшү мүмкүндүгүн эске алуу менен банк тарабынан баалануугa

жана белгиленүүгө тийиш. Күрөө коэффициенти жана күрөө менен ордун жабуу коэффициенти да күрөөнү тез сатууга салыштырмалуу өлчөмдө белгиленүүсү зарыл. Алсак, атайын багыттагы турак эмес кыймылсыз мүлк объекттерин (заводдор, цехтер, мүлк комплекстери, өндүрүш же айыл чарба багытындагы курулмалар жана башка объекттер) сатуу тездиги, мисалы, кеңсе багытындагы турак эмес жайларга же турак жай мүлкүнө салыштырганда төмөн.»;

− 27-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Эгерде банк тарабынан күрөө мүлкүнүн учурдагы наркы төмөндөгөндүгү аныкталса, анда ал бул фактыны күрөөнү текшерүү актына киргизүүсү зарыл.»;

− 28-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«28. Адилет конъюнктура өзгөрүп, күрөөнү сактоо шарттары талапка ылайык келбегендиктен күрөө предметинин наркынын төмөндөшүн жана абалынын начарлашын шарттаса же аны жоготуу коркунучу орун алса, банк/ФКУ карызгерден күрөөнү сактоо шарттарын талапка ылайык келтирүүнү же болбосо аны кыйла ликвиддүү күрөөгө алмаштырууну, же болбосо кошумча камсыздоону талап кылууга тийиш.».

4. Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 29-августундагы № 36/2 «Кыргыз Республикасындагы коммерциялык банктардын жана микрофинансылык компаниялардын кыймылсыз мүлк менен айрым бүтүмдөрү/операциялары жөнүндө» жобосун бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасындагы коммерциялык банктардын жана микрофинансылык компаниялардын кыймылсыз мүлк менен айрым бүтүмдөрү/операциялары жөнүндө» жобонун:

− 10-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Банктын Директорлор кеңеши чейрек сайын кыймылсыз мүлктү сатуу маселесин кароого алуу жыйынтыгы жана банктын кат жүзүндөгү отчеттору менен таанышып турууга тийиш.

Эгерде банк башка кыймылсыз мүлктү ушул Жобонун 5-пунктунда белгиленген мөөнөттө сата албаса, анда анын себеби тууралуу маселе Директорлор кеңеши тарабынан каралууга тийиш.

Директорлор кеңеши Башкарманын башка кыймылсыз мүлктүн абалы жөнүндө чейректик отчетторунун негизинде ушул Жобонун 5-пунктунда белгиленген мөөнөттөн жогору банктын балансында турган башка кыймылсыз мүлктү сатуу боюнча андан аркы чараларды аныктоо менен банк Башкармасынын башка кыймылсыз мүлк менен иш алып баруусу натыйжалуу экендигин кароого алып, баалоого тийиш.»;

− 24-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«24. Башка кыймылсыз мүлктүн наркы кандай болбосун төмөндөгөн учурларда банк сатууга же күтүүгө кеткен чыгашаларды эсептен алып салуу менен анын адилет наркына чейин баанын түшүүсүнөн чыгымды таанууга тийиш. Эгерде кыймылсыз мүлктүн баасы төмөндөгөндөн кийин сатууга же күтүүгө кеткен сарптоолорду эсептен алып салгандан кийинки анын адилет наркы көбөйө турган болсо, банк буга чейин баанын төмөндөөсүнөн топтолгон чыгымдан ашпаган суммада гана аны таанууга тийиш.»;

− 28-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Банкта үч жылдан ашык мөөнөт кармалып турган атайын багыттагы турак эмес башка кыймылсыз мүлктүн наркы көз карандысыз (ишке тартылган) баалоочу тарабынан эки жылда бир тастыкталып турууга тийиш.

Бул талаптан турак эмес мүлктүн төмөнкү объекттери алып салынат:

− сот тарабынан коюлган чектөөлөрдөн улам сатууга мүмкүн болбогон объекттер;

− сот чечими менен сатуу баасы аныкталган объекттер;

− банк алар боюнча финансылык ижарага берүү келишимдерин/кийин бөлүп төлөө шартында сатып алуу келишимдерин же башка ушул сыяктуу келишимдерди түзгөн объекттер.

Ушул Жобонун 5-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт аяктагандан тартып 6 (алты) ай ичинде мүлккө баштапкы кайра баалоо жүргүзүлүүгө тийиш.

Көз карандысыз (ишке тартылган) баалоочуга (анын ичинде баалоочу компания) банктын ошол эле бир башка кыймылсыз мүлкүн катары менен экиден көп жолу баалоосуна жол берилбейт.»;

− 31-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

« а) мүлктү банк менен байланыштуу болбогон жакка сатуу учурунда жалпы сатуу баасынын кеминде 15% түзгөн акча каражатынын суммасын сатып алуучудан алганда жана эгерде, банк калган бөлүгүн кредит берүү аркылуу каржылай турган болсо, банктын банк менен байланыштуу жактары же аффилирленген жактары аныктамасына кирген жакка мүлктү сатуудан кеминде 40% алган учурда. Мында, банктын катышуусу кредитор катары иш алып баруу менен гана чектелүүгө, б.а. шарттары (пайыздык чендери, төлөө мөөнөттөрү, амортизациясы ж.б.) банк ушул сыяктуу максаттарга берүүчү кредиттик продуктыларынын шарттарына ылайык болууга тийиш. Мүлктү сатуу, учурдагы рыноктук пайыздык ченден төмөн болгон чен боюнча берилген кредиттин эсебинен каржыланса, банк кредитти дисконттоо менен ал боюнча кирешени ФОЭСке ылайык рыноктук ченге ылайыкташтырууга тийиш;».

5. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/5 «Банктын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операцияларына карата талаптар жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операцияларына карата талаптар жөнүндө» нускоонун:

− 9-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«9. Алардын өлчөмү бир эсептик көрсөткүчтөн тартып таза суммардык капиталдын 14% чейинкини түзгөн, аффилирленген жана байланыштуу жактар менен өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган кредиттер жана активдер, ошондой эле банктын башка менчиги, кыймылсыз/кыймылдуу мүлк менен ишке ашырылган операциялар боюнча чечим банктын Директорлор кеңешинин кызыкдар болбогон мүчөлөрү тарабынан гана кабыл алынат. Мында, Директорлор кеңешинин протоколунда анын мүчөлөрүнүн кызыкчылыгы же кызыкчылыкты көздөбөгөндүгү көрсөтүлүүгө, ошондой эле жүргүзүлүүчү операциянын шарттары макулдашылууга тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-33/75–4-(НФКУ)

«Банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү жөнүндө» жобо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 22-октябрындагы № 31/3 ««Кыргыз Республикасында жеке адамдардан жана юридикалык жактардан аманаттарды кабыл алууга укугу жок микрофинансылык уюмдар тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү боюнча жалпы принциптер жөнүндө» жобо тууралуу» токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 12-апрелиндеги № 10/6 «Кредиттик союздарда жана турак жай-сактык кредиттик компанияларда кредиттерди классификациялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 23-апрелиндеги № 16/3 ««Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын, чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 24-сентябрындагы № 42/8 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдар тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

5) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 18-майындагы № 19/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү жана бешинчи абзацтары;
- тиркемесинин 2 жана 3-пунктулары;

6) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 31-октябрындагы № 41/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү жана бешинчи абзацтары;
- тиркемесинин 2 жана 3-пунктулары;

7) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/16 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун бешинчи абзацы;
- тиркемесинин 4-пункту;

8) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-апрелиндеги № 22/7 «Кыргыз Республикасынын

Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун экинчи, бешинчи жана сегизинчи абзацтары;

− тиркемесинин 1, 4 жана 7-пункттары;

9) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 2-ноябрындагы № 65/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтомунун:

− 1-пунктунун үчүнчү, төртүнчү, бешинчи жана алтынчы абзацтары;

− тиркемесинин 2, 3, 4 жана 5-пункттары;

10) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун тогузунчу жана онунчу абзацтары;

− тиркемесинин 8 жана 9-пункттары;

11) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25–12-(НПА) «Улуттук банктын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жана айрым ченемдик укуктук актыларын күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун он сегизинчи жана отуз биринчи пунктчалары;

− тиркемесинин 18 жана 31-пункттары;

12) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 30-майындагы № 2018-П-12/20–2-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун экинчи, үчүнчү, төртүнчү жана бешинчи абзацтары;

− тиркемесинин 1, 2, 3 жана 4-пункттары;

13) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55–3-(НФКУ) «Кыргыз

Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун төртүнчү абзацы;

− тиркемесинин 3-пункту;

14) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 17-июнундагы № 2020-П-33/35–1-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

− 1-пунктунун экинчи, төртүнчү, бешинчи жана алтынчы абзацтары;

− тиркемесинин 1, 3, 4 жана 5-пунктулары.

3. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыялангандан тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы ушул токтом менен микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, турак жай-сактык кредиттик компанияларды, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кыргыз Республикасынын кредиттик союздар жана кооперативдер улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-33/75–4-(НФКУ)
токтомуна карата тиркеме

«Банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү жөнүндө»
ЖОБО

I бөлүк. Жалпы жоболор

1. Бул жободо активдерди жана балансстан тышкаркы милдеттенмелерди (мындан ары – активдер) классификациялоо, ошондой эле микрофинансылык уюмдардын, кредиттик союздардын, адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын жана турак жай-сактык кредиттик компаниялардын потенциалдуу жоготууларынын жана чыгым тартууларынын ордун жабууга тиешелүү кам (мындан ары – РППУ) түзүү боюнча талаптар белгиленген.

Ошондой эле бул жобо ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдарга, кредиттик союздарга жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарына таркатылат.

2. Ушул жобонун максаттарында банк эмес финансы-кредит уюму –микрофинансылык уюм, кредиттик союз, турак жай-сактык кредиттик компания, адистештирилген финансы-кредит уюму.

3. Кредиттик тобокелдик – бул кардарлар өз милдеттерин келишимдин мөөнөттөрүнө жана шарттарына ылайык аткарбагандыгынан улам, банк эмес финансы-кредит уюмунун активдеринин наркынын төмөндөшүнүн натыйжасында жоготууларга дуушар болуу тобокелдиги. Кредиттик тобокелдик банк эмес финансы-кредит уюмунун кардарынын (мындан ары – кардар) финансылык абалына, күрөөнүн сапатына, кардардын менчик формасы боюнча түрүнө, тармакка таандыгына, активдер боюнча гарантиялардын болушуна жана алардын түрлөрүнө жана гаранттардын өздөрүнүн ишенимдүүлүгүнө, банк эмес финансы-кредит уюмунун активдери боюнча мурда берилген милдеттенмелердин аткарылышын,

кардардын бизнесин андан ары өнүктүрүү келечегин баалоого жана башка потенциалдуу факторлорго байланыштуу болушу мүмкүн.

Эскертүү: ушул жобонун максаттарында банк эмес финансы-кредит уюмунун «кардары» дегенден улам ушул жобонун 8-пунктунда келтирилген, банк эмес финансы-кредит уюмунун активдерин кайтаруу боюнча милдеттенмелерди алган юридикалык жакты же жеке адамды түшүнүүгө болот.

4. Баалуу кагаздарга жана/же капиталга инвестициялар – банк эмес финансы-кредит уюмунун карыздык баалуу кагаздарга салымдары, ошондой эле акцияларды сатып алуу же инвестицияланган компаниянын иш жыйынтыктарын бөлүштүрүү формасында пайда алуу максатында капиталга финансылык салым.

Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган банк эмес финансы-кредит уюму үчүн жобонун ушул пунктунда көрсөтүлгөн инвестициялар аталган принципке ылайык келүүгө тийиш.

Банк эмес финансы-кредит уюмунун каражаттарынын башка компаниялардын жүгүртүү каражаттарына салынышы жана биргелешип долбоорлорго катышуу өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдер деп эсептелет.

5. Ушул жобонун максаттарында факторинг дегенден улам, акчалай талапты ыйгарып берүү алдында каржылоону түшүнүү зарыл, мында бир тарап (финансылык агент) акча каражаттарын башка бир тарапка (кардарга) кардардын товарларды сунуштоосунан, иштерди аткаруусунан же үчүнчү жакка кызмат көрсөтүүлөрүнөн улам келип чыккан, анын (кредитордун) үчүнчү жакка (карызгерге) карата акчалай талаптарынын эсебине өткөрүп берет же өткөрүп берүүгө милдеттенет, ал эми кардар ошол үчүнчү жакка акчалай талабын финансылык агентке ыйгарып берет же ыйгарып берүүгө милдеттенет.

II бөлүк. Банк эмес финансы-кредит уюмунун активдерин классификациялоо боюнча жалпы көрсөтмөлөр

6. Потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун өз убагында жабуу үчүн, ошондой эле реалдуу финансылык абалды жана иш натыйжалуулугун аныктоо максатында, банк эмес

финансы-кредит уюму өз активдеринин сапатына дайыма баа берип турууга жана РППУ түзүүгө милдеттүү.

7. Банк эмес финансы-кредит уюму РППУну активдердин мүмкүн болуучу жоготууларынын ордун толтуруу үчүн жетиштүү деңгээлинде кармап турууга тийиш. Банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан ушул жобого ылайык иштелип чыгуучу активдерди классификациялоо системасы кам өлчөмүн туура баалоо үчүн негиз болуп саналат.

РППУнун шайкеш деңгээли камсыз болбогон банк эмес финансы-кредит уюмунун иши Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) тарабынан алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары каралат.

8. Банк эмес финансы-кредит уюму ай сайын кредиттик тобокелдикке дуушар болгон активдерди классификациялоого милдеттүү. Мындай активдерге төмөндөгүлөр кирет:

− кредиттер;

− кардар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн келишимдин шарттарынын аткарылбагандыгынан же талаптагыдай аткарылбагандыгынан улам жоготуу тобокелдигин камтыган активдер;

− лизингдин натыйжасында алынган активдер;

− факторинг аркылуу сатылып алынган карыздык милдеттенмелер;

− баалуу кагаздарга жана/же компаниянын капиталына инвестициялар (акциялар, инвестицияланып жаткан компаниянын капиталына финансылык катышуу формасында);

− баланстан тышкаркы милдеттенмелер (аккредитивдер, гарантиялар, кредиттерди берүү боюнча кайсы болбосун башка мыйзамдаштырылган милдеттенмелер, жана башкалар);

− активдин ордун жабууга кабыл алынган башка менчик;

− өзүндө кайтарылбай калуу тобокелдиктерин камтыган, жогоруда аталбаган кайсы болбосун башка активдер.

Активдердин ордун жабуу үчүн кабыл алынган реструктуризацияланган кредиттер, баалуу кагаздарга жана/же капиталга инвестициялар, баланстан тышкаркы милдеттенмелер жана банк эмес финансы-кредит уюмунун башка менчиги үчүн

активдердин айрым түрлөрүнүн өзгөчөлүгүн эске алуу менен ушул жободо аларды классификациялоо үчүн атайы талаптар аныкталган.

9. Активдерди классификациялоо учурунда ушул жободо белгиленген классификациялоо категорияларынын аныктамаларына жана белгилерине таянуу зарыл, бирок алар менен эле чектелбейт. Эгерде ушул жободо башкасы белгиленбесе, эки же андан көп белгилердин жыйындысы классификациялоо категориясын аныктайт.

Активдерди классификациялоо учурунда укукка жөндөмдүүлүк абалы жана кардардын активди кайтарууга финансылык мүмкүнчүлүгү сыяктуу эле, кардардын финансылык абалынын өзгөргөндүгүнө, алардын гаранттарына анализ жүргүзүү, ошондой эле күрөөнүн сапатын жана башка факторлорду анализдөө зарыл.

Активдерди классификациялоодо ушул жободо аныкталган күрөөлүк камсыздоо же гарантиялар (кепилдик) боюнча белгилер, банк эмес финансы-кредит уюмунун ички саясатына ылайык, алар боюнча күрөөлүк камсыздоо же камсыздоо катары гарантиялар (кепилдик) талап кылынган активдерге гана кирүүгө тийиш.

10. Ошол эле бир кардарга сунушталган бир нече активдерди классификациялоодо анын эң чоң карызга ээ активи боюнча классификация, эгерде бул активдин классификациясы эң эле алгылыксыз болуп саналса, анын бардык активдерине же банк эмес финансы-кредит уюму алдында башка милдеттенмелерге карата колдонулат.

Эгерде кардардын бир банк эмес финансы-кредит уюмунда бир нече активдери же башка милдеттенмелери болсо, анын финансылык абалы өзгөчө абал жана/же өзгөчө кырдаал киргизилгендигинен, анын ичинде эпидемияга/пандемияга байланыштуу жана башка форс-мажор жагдайлардан (ал жеткис жагдайлары) жана аларга байланыштуу чектөөлөрдөн улам начарлаган же начарлап жаткан кардардын активине же башка милдеттенмелерине эң эле начар категория ыйгарылса, банк эмес финансы-кредит уюму бардык активдер же башка милдеттенмелер боюнча классификациялоонун эң эле начар категориясын колдонбошу мүмкүн. Мындай учурда, банк эмес финансы-кредит уюму ар бир актив боюнча классификациялоо категориясын категориянын мүнөздүү белгилерине ылайык өзүнчө колдоно алат.

11. Эгерде классификацияланууучу актив, активдерди классификациялоонун эки категориясы ортосундагы аралык абалды ээлеген болсо, анда мындай активди классификациялоонун эң эле төмөн категориясына киргизүү зарыл.

12. Активди классификациянын тигил же бул категориясына киргизүү маселесинде банк эмес финансы-кредит уюму менен Улуттук банктын кызматкерлери ортосунда пикир келишпестиктер келип чыккан учурда, банк эмес финансы-кредит уюмунун милдетине тиешелүү анализдөө жана өз классификациясынын тууралыгын далилдөө милдети кирет.

13. Банк эмес финансы-кредит уюму ушул жобонун талаптарын бузбастан активдерди классификациялоонун өздүк (ички) системасын иштеп чыгышы мүмкүн.

14. Төмөнкү шарттар аткарылган учурда гана классификацияланган активдерди классификацияланбаган активдер категориясына которууга жол берилет:

- мөөнөтүндө төлөнбөгөн сумма жок болсо;
- карыз алуучунун финансылык абалынын начарлашы;
- акыркы үч төлөм төлөө графигине ылайык өз убагында толук төлөнсө.

Мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыздын орду жабылган учурда, «шектүү» же «жоготуу» катары классификацияланган активдер «субстандарттык» категориясына которулат.

III бөлүк. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын активдерин классификациялоо

1-глава. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын классификацияланбаган активдери

15. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын активдерин бирдиктүү классификациялоо жана РППУсун түзүү үчүн классификацияланбаган активдердин төмөндөгү категориялары белгиленет:

- стандарттык активдер;

− байкоого алынган активдер.

16. Эгерде төмөнкү белгилерге ээ болсо, депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын активдери стандарттык деп эсептелинет:

− карыз орду графикке ылайык жабылса же болбосо активдин негизги суммасы жана/же пайыздар/үстөк баа/киреше боюнча пландык төлөмдөрдүн 30 күнгө чейин кечиктирилсе:

− кардардын канааттандыраарлык финансылык абалы, туруктуу киреше булактары болсо;

− кардардын алгылыктуу кредиттик таржымалы болсо;

− кардардын бизнеси туруктуу, жакшы капиталдаштырылган болуп саналса;

− карызды кайтаруу милдеттенмелеринин аткарылышы камсыздоо катары толугу менен күрөө же гарантия (кепилдик) менен камсыздалган болсо.

17. Байкоого алынган активдер катары депозиттерди тартпаган микрофинасылык уюмдардын жана кредиттик союздардын төмөнкүдөй мүнөздүү белгилерге ээ активдери саналат:

− активдин негизги суммасы жана/же пайыздар боюнча төлөмдөр 31 күндөн 60 күндү кошо алгандагы мөөнөткө кечиктирилсе;

− кардардын төлөө жөндөмдүүлүгүнүн жана материалдык абалынын кыйла начарлоо тенденциясы орун алган, бул негизги сумма жана/же пайыздар боюнча карыздын ордун жабуу милдеттенмесин өз убагында аткаруу жөндөмдүүлүгүнө таасир этиши мүмкүн;

− негизги сумма жана пайыздар боюнча карызды кайтаруу милдеттенмелеринин аткарылышы камсыздоо катары толугу менен күрөө же гарантия (кепилдик) менен камсыздалган эмес;

− күрөө ликвиддүүлүгүнүн күтүлүп жаткан төмөндөө тенденциясы (бaанын төмөндөшү/нарксыздайт, товардык түрүн жоготот ж.б.);

− карыз алуучунун-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердин Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген кредиттерин эске албаганда, башка финансы-кредит уюмдарында кайсы болбосун

башка кредит боюнча 30 күнгө чейинки мөөнөтүндө төлөнбөгөн карызы болсо;

− Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген кредиттерди (активдерди) эске албаганда, карыз алуучунун-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердин, анын жубайынын, ата-энесинин жана балдарынын ошол банк эмес финансы-кредит уюму алдындагы негизги сумма жана/же пайыздар/үстөк баа боюнча төлөнбөгөн 60 (алтымыш) күнгө чейин кечиктирилген карызынын болушу, карыз алуучунун ушул банк эмес финансы-кредит уюму алдындагы кредитинин жана жогоруда көрсөтүлгөн жактардын кредиттеринин бир гана төлөө булагы болгон шартта. Ошол эле учурда, кредиттин ордун жабуунун бир эле булагы дегенден улам, ишкердик ишинен алынган кирешени кошо алганда, жогоруда аталган адамдардын кредит берүү жөнүндө чечим кабыл алууда финансы-кредит уюму тарабынан эске алынган жыйынды кирешесин түшүнүүгө болот.

Эскертүү: ушул пункттун алтынчы жана жетинчи абзацтарында көрсөтүлгөн белгилер эмгек акы долбоорлорунун алкагындагы овердрафттарга таркатылбайт.

18. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын байкоо алдындагы активдерине жобонун 17-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− активдин негизги суммасы жана/же үстөк баа/киреше боюнча төлөмдөрдүн мөөнөтү 31 күндөн 60 күндү кошо алгандагы мөөнөткө кечиктирилсе;

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 31 күндөн 60 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− келишимге ылайык, товарларды сунуштоо мөөнөттөрү 31 күндөн 60 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 31 күндөн 60 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− үчүнчү тараптар тарабынан келишимдерди аткаруу мөөнөттөрү 31 күндөн 60 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса.

2-глава. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын классификацияланган активдери

19. Активдерди бирдиктүү классификациялоо жана депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын РППУсун түзүү үчүн классификацияланган активдердин төмөнкү категориялары белгиленет:

− субстандарттык активдер;

− шектүү активдер;

− жоготуулар катары классификацияланган активдер.

20. Актив боюнча карыздын ордун толук жаба албай калуу тобокелдигин көрсөткөн белгилер пайда болгон депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын активдери субстандарттык активдер катары саналат, атап айтканда:

− активдин негизги суммасы жана/же пайыздар боюнча төлөмдөр 61 күндөн 90 күндү кошо алгандагы мөөнөткө кечиктирилсе;

− кардардын төлөмдөрү негизги сумма жана/же пайыздар боюнча пландаштырылган төлөмдөрдүн бир бөлүгүнүн гана ордун жабат;

− кардардын төлөө жөндөмдүүлүгү жана материалдык абалы начарласа, бул анын карыздын ордун жабуу боюнча милдеттенмелерин өз убагында аткаруу мүмкүнчүлүгүнө таасир эткен;

− күрөө наркынын төмөндөшү, анын сапатынын начарлашы күрөөнү сатууну татаалдатат;

− кардардын финансылык абалы жөнүндө ишенимдүү терс маалымат болсо;

− карыз алуучу-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердин Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген кредиттерин эске албаганда, ушул банк эмес финансы-кредит уюмдарында жана/же башка финансы-кредит уюмдарында кайсы болбосун башка кредит (каржылоо) боюнча негизги сумма жана/же пайыздар/үстөк баа боюнча 30 (отуз) күндөн ашык мөөнөтү өткөн карыздын болушу;

− Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген кредиттерди эске албаганда, карыз алуучу-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке

ишкердин, анын жубайынын, ата-энесинин жана балдарынын ошол банк эмес финансы-кредит уюму жана/же башка финансы-кредит уюмдары алдында негизги сумма жана/же пайыздар/үстөк баа боюнча 60 күндөн ашык мөөнөтүндө төлөнбөгөн карызынын болушу, бардык жогоруда көрсөтүлгөн кредиттердин бир гана төлөө булагы болгон шартта. Ошол эле учурда, кредиттин ордун жабуунун бир эле булагы дегенден улам, ишкердик ишинен алынган кирешени кошо алганда, жогоруда аталган адамдардын кредит берүү жөнүндө чечим кабыл алууда финансы-кредит уюму тарабынан эске алынган жыйынды кирешесин түшүнүүгө болот.

Эскертүү: ушул пункттун жетинчи жана сегизинчи абзацтарында көрсөтүлгөн белгилер эмгек акы долбоорлорунун алкагындагы овердрафттарга таркатылбайт.

21. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган кредиттик союздардын жана депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын субстандарттык активдерине жобонун 20-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− активдин негизги суммасы жана/же үстөк баа/киреше боюнча төлөмдөр 61 күндөн 90 күнгө чейинки мөөнөткө кечиктирилсе;

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 61 күндөн 90 күндү кошо алгандагы мөөнөткө бузулса;

− келишимге ылайык товарларды сунуштоо мөөнөттөрү 61 күндөн 90 күндү кошо алгандагы мөөнөткө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 61 күндөн 90 күндү кошо алгандагы мөөнөткө бузулса;

− үчүнчү жактар тарабынан 61 күндөн 90 күндү кошо алгандагы мөөнөткө келишимди аткаруу шарттары бузулса.

22. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын шектүү активдерине кардар тарабынан келишимде каралган милдеттенмелердин аткарылбай калышы тобокелдигин камтыган белгилүү бир кемчиликтер же алгылыксыз жактар мүнөздүү, ага байланыштуу карыздын ордун жабуу мүмкүнчүлүгү шектүү жана аз мүмкүнчүлүктүү болуп калат. Айрыкча, шектүү активдердин белгилеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

− активдин негизги суммасы жана/же пайыздар/үстөк баа/киреше боюнча төлөмдөрдүн 91 күндөн 180 күндү кошо алгандагы мөөнөткө кечиктирилиши;

− күрөөлүк жана/же гарантиялык камсыздоонун олуттуу начарлоосу (иш жүзүндө колдо болбошу) жана кардардын кошумча күрөөлүк же гарантиялык камсыздоону сунуштабашы же сунуштоо мүмкүн эместиги;

− кардардын төлөө жөндөмдүүлүгүнүн жана материалдык абалынын олуттуу начарлоосу, мында, ал активдерди кайтарып берүү боюнча милдеттенмени аткара албастыгы.

23. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган кредиттик союздардын жана микрофинансылык уюмдардын шектүү активдерине жобонун 22-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 91 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− келишимге ылайык, товарларды сунуштоо мөөнөттөрү 91 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 91 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− үчүнчү тараптар тарабынан келишимдердин аткаруу мөөнөттөрү 91 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− банк эмес финансы-кредит уюму менен кардар ортосунда келишимде көрсөтүлгөн сунуштоо мөөнөттөрүнө ылайык долбоордун жүзөгө ашырылышы жана бизнес-пландын аткарылышы жөнүндө маалыматтын жоктугу.

24. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар төмөнкү белгилердин бири орун алган шартта активди жоготуулар катары классификациялоого тийиш:

− активдин негизги суммасы жана/же пайыздар/үстөк баа/ киреше боюнча төлөмдөрдүн 180 күндөн ашык мөөнөткө кечиктирилиши;

− кардар карыздын ордун жабуудан баш тартса же кардар менен байланыш үзүлсө;

− кардар банкроттук алдында турса же банкрот деп жарыяланса;

− күрөөлүк камсыздоонун жоктугу же сатып өткөрүү рыногунун жоктугунан улам күрөөнү сатуу мүмкүн эмес болсо.

25. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар үчүн жоготуулар катары классификацияланган активдерге жобонун 24-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 180 күндөн жана андан ашык күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− келишимге ылайык, товарларды сунуштоо мөөнөттөрү 180 күндөн жана андан ашык күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 180 күндөн жана андан ашык күнгө бузулса;

− үчүнчү тараптар тарабынан контрактылардын аткаруу мөөнөттөрү 180 күндөн жана андан ашык күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− Банк эмес финансы-кредит уюму катышкан долбоор келишимге ылайык ишке ашырылган эмес.

26. «Жоготуулар» катары классификацияланган активдерди кайтаруунун бардык юридикалык мүмкүнчүлүктөрү бүткөндөн кийин карыздын орду жабылып кала турган болсо, алар системадан тышкары кеминде (5) беш жыл эсепке алынууга тийиш.

3-глава. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан РППУну түзүү

27. Улуттук банк, депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын активдери боюнча РППУга чегерүүлөрдүн төмөнкү өлчөмдөрүн белгилейт:

1) жалпы РППУ:

− стандарттык – 0–2% чейин;

− байкоого алынган активдер – 5%;

2) атайын РППУ:

− субстандарттык – 25%;

- шектүү – 50%;
- жоготуулар – 100%.

28. Пайыздык кирешелерди чегербөө статусу ыйгарылган кредиттердин чегерилген пайыздык төлөмдөрү боюнча РППУ түзүү Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү «Пайыздык кирешелерди чегербөө статусун ыйгаруу тартибинин» талаптарына ылайык ишке ашырылат.

IV бөлүк. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компаниялардын жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын активдерин классификациялоо

1-глава. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компаниялардын жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын классификацияланбаган активдери

29. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компаниялардын жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын активдерин бирдиктүү классификациялоо жана РППУ түзүү үчүн классификацияланбаган активдердин төмөнкү категориялары белгиленет:

- нормалдуу активдер;
- канааттандыраарлык активдер;
- байкоого алынган активдер.

30. Активдин суммасынан күрөө менен (заклад түрүндө) эң аз дегенде 120% камсыз кылынган, төмөндөгүлөрдөн турган депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компаниялардын жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын активдери нормалдуу активдер деп аталат:

- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары жана Улуттук банктын ноталары (эгерде мамлекеттик баалуу кагаздардын ордун жабуу мөөнөтү активдин ордун жабуу мөөнөтүнө чейин келип жетсе, банк эмес финансы-кредит уюмдары мамлекеттик баалуу кагаздардын ордун жабуусунан алынган акча каражаттарды

күрөөлүк камсыздоо, же болбосо кошумча ушул сыяктуу мамлекеттик баалуу кагаздарды камсыздоо катары кабыл алууга тийиш);

− ушул банк эмес финансы-кредит уюмдарынын өзүнчө депозиттик эсебинде турган каражаттар. Мында, өзүнчө депозиттик эсеп дегенден улам жеке адамдын же юридикалык жактын өзгөчөлөнгөн депозиттик эсебин түшүнүүгө болот;

− акча каражаттарды сактоо максатында ушул банк эмес финансы-кредит уюмунда ачылган өзүнчө эсепте жеке адам же юридикалык жак тарабынан жайгаштырылган каражаттар (депозиттерди тартуу менен иш алып барган жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниялар жана адистештирилген финансы-кредит уюму үчүн);

− Кыргыз Республикасынын фондулук биржаларында Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, ушул Жобого карата тиркемеде белгиленген минималдуу талаптар сакталган шартта эң жогорку жана андан кийинки категориядагы листингге кирген башка баалуу кагаздар (мындан ары – башка баалуу кагаздар);

− Кыргыз Республикасынын фондулук биржаларында Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, ушул Жобого карата тиркемеде белгиленген минималдуу талаптар сакталган шартта эң жогорку жана андан кийинки категориядагы листингге кирген ислам баалуу кагаздары (мындан ары – ислам баалуу кагаздары).

Эгерде ушул пунктта көрсөтүлгөн күрөөнүн түрлөрү бар болсо, анда төмөнкү шарттар аткарылууга тийиш:

1) активди берүү келишиминде жана күрөө жөнүндө келишимде, өзүнчө депозиттик эсепте акча каражаттар, мамлекеттик баалуу кагаздар жана башка баалуу кагаздар банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан берилген каражаттарды камсыз кылуучу катары көрсөтүлүшү зарыл жана банк эмес финансы-кредит уюмдары кардар милдеттенмелерин аткарбаган учурда акцептсиз тартипте алардын эсебинен өндүрүүгө укуктуу;

2) депозиттик сертификат же депозиттик китепче банк эмес финансы-кредит уюмдарында сакталууга тийиш;

3) күрөө жөнүндө келишимде өзүнчө депозиттик эсептеги акча каражаттарды, мамлекеттик баалуу кагаздарды жана башка баалуу кагаздарды кайрадан күрөөгө коюуга жол бербөө зарыл;

4) кандай болбосун учурда банк эмес финансы-кредит уюмдарында тиешелүү жол-жоболор иштелип чыгууга жана күрөөнү тариздөөгө байланыштуу бардык жол-жоболорду камсыз кылган келишимде каралган мөөнөт аяктаганга чейин акча каражаттарын, мамлекеттик баалуу кагаздарды жана башка баалуу кагаздарын сактап турууну камсыз кылган ички контролдук жүзөгө ашырылууга тийиш;

5) активдерди камсыз кылган депозиттеги каражаттар Кыргыз Республикасынын улуттук валютасында же жалпы жол берилген жана алгылыктуу валюта котировкаларынын негизинде, кыргыз сомуна жеңил конвертирленүүчү валютада болууга тийиш. Мында, эгерде депозит кредит берилген валютада болсо, анда ал кредиттин суммасын кеминде 100%, ал эми депозит кредит берилген валютадан айырмаланып турса сом түрүндөгү эквивалентте 120% жабууга тийиш;

6) эгерде активди камсыздоо катары активдин валютасынан айырмаланган валютадагы акча каражаттары сунушталса, депозитти жума сайын милдеттүү түрдө кайрадан баалоо зарыл;

7) эгерде кайрадан баалоонун натыйжасында күрөөнүн наркы азайса, анда банк эмес финансы-кредит уюмдары ушул Жобонун талаптарына ылайык дароо анын наркынын жогорулатылышын талап кылууга жана ал талаптын 10 (он) жумуш күнү ичинде аткарылышын камсыз кылууга милдеттүү;

8) күрөө жөнүндө келишимде күрөө коюучу банк эмес финансы-кредит уюму алдында карызынын орду толук жабылганга чейин күрөөнү ээликтен ажырата албай тургандыгы көрсөтүлүшү зарыл;

9) эгерде 1–8-пунктчаларда көрсөтүлгөн талаптар аткарылбаса, анда мындай актив толук камсыз кылынбаган катары таанылат жана ал классификациянын башка категориясына өткөрүлүүгө тийиш.

Эгерде алар ушул жобонун 32-пунктунда көрсөтүлгөн талаптарга жооп берсе, банк эмес финансы-кредит уюмдары киреше түзүмүнө карабастан 0%-2% чейинки өлчөмдө потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү менен АКШ долларында жаңыдан берилген кредиттерди

банктын ички саясатына ылайык «нормалдуу активдер» катары классификациялашы мүмкүн. Мында бул талаптар, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн, Россия-Кыргыз Өнүктүрүү фондунун (мындан ары – Өнүктүрүү фондусу) кызматташуусунун алкагында берилген жеңилдетилген кредиттерге, анын ичинде Өнүктүрүү фондусу тарабынан башка чет өлкө финансылык институттарынан тартылган жана гарантияланган каражаттардын эсебинен берилген кредиттерге, ошондой эле алардын ордун жабуу Өнүктүрүү фондусунун каражаттарынан каржылоонун эсебинен ишке ашырылган, кредиттик келишимдин баштапкы шарттарынын өзгөртүлүшү каралган кредиттерге да таркатылат. Өнүктүрүү фондусунун каражаттарынын эсебинен банк эмес финансы-кредит уюмдарынын кредиттерин реструктуризациялоого, ошондой эле «классификацияланган» активдер категориясына кирген, мурда берилген кредиттерди каржылоого жол берилбейт.

31. Эгерде микрофинансылык компанияда/турак жай-сактык кредиттик компанияда гарантиялык фонддун депозити жайгаштырылган болсо, микрофинансылык компания/турак жай-сактык кредиттик компания гарантиялык фонддун гарантиясы менен камсыздалган активдин бөлүгүн «нормалдуу» актив катары классификациялашы мүмкүн.

Мында, гарантиялык фонд менен микрофинансылык компания/турак жай-сактык кредиттик компания ортосунда түзүлгөн депозиттик жана гарантиялык келишимдерде кеминде төмөнкү шарттар камтылууга тийиш:

− гарантиялык фонддун гарантиясы менен камсыздалган активдер көлөмү депозиттин суммасынан эки эсе ашпоого тийиш;

− гарантиялык фонд тарабынан камсыздалган активдердин орду толук жабылганга чейин аталган фонддун депозитинин болушу жана кайтарылып алынгыстыгы шарты.

32. Эгерде, мүнөздүү белгилеринен болуп төмөнкүлөр саналса, актив нормалдуу болуп эсептелинет:

− карызды тейлөө үчүн акча каражаттарынын жетиштүү агымын топтоо;

− кардардын финансылык абалы канааттандыраарлык;

− кардардын ишканасы туруктуу, жакшы капиталдаштырылган болсо;

− карыздын ордун жабуу өз учурунда жүргүзүлсө;

− банк эмес финансы-кредит уюмдары менен түзүлгөн келишимдин шарттары өз убагында аткарылат;

− «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун 30-пунктунун талаптарына ылайык келген, андан өндүрүп алууга боло турган мүлктүк камсыздоо жана/же анын эсебинен карыздын ордун жабууга боло турган гарантия/кепилдик болсо;

− кардардын олуттуу жана алгылыктуу кредиттик таржымалы болсо (төлөмдөрдү кечиктирбесе, өзүнүн бардык милдеттенмелерин белгиленген мөөнөттөрдө аткарган болсо ж.б.).

33. Канааттандыраарлык активдер – бул кардар тарабынан өз милдеттенмелеринин аткарылышын камсыз кылуу үчүн жетиштүү акча каражаттарынын зарыл агымы топтоло турган активдер. Канааттандыраарлык активдер ушул жобонун 32-пунктунда көрсөтүлгөн нормалдуу активдер сыяктуу эле мүнөздүү белгилерге ээ.

34. Банк эмес финансы-кредит уюму, эгерде кредит алган карыз алуучунун жыйынды кирешесинин жалпы көлөмүндө чет өлкө валютасындагы кирешесинин үлүшү (ЕАЭБге мүчө өлкөлөрдүн валютасынан тышкары) 75 пайыздан көбүрөөктү түзсө, чет өлкө валютасындагы кредитти/каржылоону (ЕАЭБге мүчө өлкөлөрдүн валютасынан тышкары) эң аз дегенде «канааттандыраарлык» актив катары классификациялоого тийиш.

35. Эгерде кредит берүү учурунда эффективдүү пайыздык чен Улуттук банк тарабынан жарыяланган, чет өлкө валютасында берилген кредиттер боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык ченден 2 пайыздык пунктка төмөн болсо, банк эмес финансы-кредит уюму карыз алуучунун кирешесинин түзүмүнө карабастан, чет өлкө валютасында берилген кредит/каржылоо боюнча (Өнүктүрүү фондусунун каражаттарынын эсебинен берилген кредиттерди эске

албаганда) 1% өлчөмүндө потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камды түзүшү мүмкүн.

36. Белгилүү бир терс тенденциялар байкалып жаткан активдер, байкоого алынган активдер деп аталат.

37. Төмөнкү мүнөздөгү активдерди байкоого алынган активдер деп эсептөөгө болот:

− активдин толук камсыздалбашы, калган учурда канааттандыраарлык активдерге таандык бардык мүнөздөмөлөргө ээ болгон;

− контракттык каржылоонун (мисалы, каржыланган контракт боюнча талап кылуу укугу, дебитордук карыздар ж.б.) жана кампа күбөлүктөрүн күрөөгө кабыл алуу менен каржылоонун алкагында камсыздоого ээ болгон активдер;

− пландык төлөмдөрдүн графиги 30 күндөн ашпаган мөөнөткө бузулса;

− кардардын финансылык абалынын начарлоо тенденциясы орун алса;

− активди кайтарууга таасир этиши мүмкүн болгон рыноктук шарттардын өзгөрүшү;

− активди реструктуризациялоо;

− эгерде кредит буга чейин «классификацияланган кредиттер» категориясында камтылбаса, ошол эле учурда, бул өзгөртүү кардардын финансылык абалынын начарлашына байланыштуу болбосо, чет өлкө валютасындагы ошол кредит валютасын улуттук валютага которуу аркылуу кредит боюнча келишим шарттарын кайталап өзгөртүү;

− реструктуризациялоо күнүнө карата классификацияланган активдер белгисине ээ болбогон реструктуризацияланган актив;

− актив боюнча 50% күрөөлүк камсыздоо Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан.

38. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниянын жана адистештирилген финансы-кредит уюмунун байкоого алынган активдери үчүн Жобонун 37-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары, төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 30 күнгө чейинки мөөнөткө бузууга жол берилсе;

− пландык төлөмдөрдүн графиги 30 күнгө чейинки мөөнөткө бузууга жол берилсе;

− келишимге ылайык товарларды сунуштоо 30 күнгө чейинки мөөнөткө бузууга жол берилсе;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдар графигинин 30 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− үчүнчү жактар тарабынан келишимдерди аткаруу 30 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса.

39. Банк эмес финансы-кредит уюму, эгерде кредит алган карыз алуучунун жыйынды кирешесинин жалпы көлөмүндө чет өлкө валютасындагы кирешесинин үлүшү (ЕАЭБге мүчө өлкөлөрдүн валютасынан тышкары) 50 пайыздан азды түзсө, чет өлкө валютасындагы кредитти (каржылоону) (ЕАЭБге мүчө өлкөлөрдүн валютасынан тышкары) эң аз дегенде «байкоого алынган актив» катары классификациялоого тийиш.

40. Эгерде өздөштүрүлүп жаткан кредитти (каржылоону) төлөө графигинде кредиттин негизги суммасын ай сайын төлөп туруу каралбаса, ал эми кредитти төлөө мөөнөтү эки жылдан көп убакытты түзсө жана мында негизги сумманын 80% көбүрөөгүн мөөнөт акырында төлөө каралган болсо:

− кредиттин (активдин) жалпы мөөнөтүнүн 3/4, мында кредиттик мезгилдин/каржылоо мезгилинин жалпы мөөнөтү 3 жылдан азды түзсө;

− кредиттин (активдин) жалпы мөөнөтүнүн 1/2, мында кредиттик мезгилдин/каржылоо мезгилинин жалпы мөөнөтү 3 жылдан ашса;

анда мындай кредиттерди, активдердин сапатынын начарлоосу байкалбаса, төмөнкү кредиттерди эске албаганда, 15% өлчөмүндө РППУ түзүү менен «байкоого алынган актив катары» классификациялоо зарыл:

− Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн кредитти жеңилдетилген шарттарда төлөө каралган максаттуу мамлекеттик программасы боюнча берилген кредиттерди;

− «классификацияланган» активдер категориясына киргендер;

− бир карыз алуучуга (адистештирилген финансы-кредит уюму үчүн) берилген чогуу алгандагы кредиттердин суммасы таза суммардык капиталдын 1% жетпеген суммадагы кредиттерди;

− бир карыз алуучуга (депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялар үчүн) берилген чогуу алгандагы кредиттердин суммасы өздүк капиталдын 1% жетпеген суммадагы кредиттерди;

− өздүк капиталдын 5% төмөн суммага (турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн);

− бир карыз алуучуга мудараба, шарика жана истиснаа келишимдери боюнча берилген чогуу алгандагы активдердин өздүк капиталынын 10% төмөн суммасында (депозиттерди тартуу менен иш алып барган жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниялар үчүн);

− Өнүктүрүү фондусу менен кызматташуунун алкагында берилген жеңилдетилген кредиттер, ошондой эле аталган фонддун гарантиясы алдында берилген кредиттер.

2-глава. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компанияларынын жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын классификацияланган активдери

41. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компаниялардын, адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын активдерин бирдиктүү классификациялоо жана РППУ түзүү үчүн классификацияланган активдердин төмөнкү категориялары белгиленет:

− субстандарттык активдер;

− шектүү активдер;

− жоготуулар катары классификацияланган активдер.

42. Субстандарттык активдер кардардын төлөө жөндөмдүүлүгү жана/же күрөөлүк камсыздоо (болгон болсо) менен жетиштүү деңгээлде корголгон эмес жана өзүндө активди толук көлөмдө төлөбөй коюу тобокелдигин камтыган белгилүү бир кемчиликтерге

(кемчилик) же алгылыксыз жактарга ээ. Эгерде кемчиликтер жоюлбаса, анда банк эмес финансы-кредит уюму айрым бир жоготууларга дуушарланат.

43. Төмөнкүдөй мүнөздүү белгилер байкалса актив субстандарттык болуп эсептелинет:

− пландык төлөмдөр боюнча 30 күндөн 90 күнгө чейин кечиктирилген карыз;

− карызды төлөө үчүн жетишсиз акча агымдары;

− карыз алуучу-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердин ушул банк эмес финансы-кредит уюмунда жана/же башка финансы-кредит уюмунда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген кредиттерди эске албаганда, кайсы болбосун башка кредит (каржылоо) боюнча негизги сумма жана/же пайыздар боюнча 30 күндөн ашуун мөөнөтүндө төлөнбөгөн карызы болсо;

− Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген кредиттерди эске албаганда, карыз алуучунун-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердин, анын жубайынын, ата-энесинин жана балдарынын ошол банк эмес финансы-кредит уюму жана/же башка финансы-кредит уюмдары алдындагы кредит (каржылоо) боюнча негизги сумма жана/же пайыздар боюнча 60 күндөн ашуун мөөнөтүндө төлөнбөгөн карызы болсо, мында, жогоруда көрсөтүлгөн кредиттердин бир гана төлөө булагы болгон шартта. Мында, кредиттин ордун жабуунун ошол эле бир булагы дегенден улам ишкердик ишинен алынган кирешени кошо алганда, жогоруда аталган адамдардын кредит берүү жөнүндө чечим кабыл алууда финансы-кредит уюму тарабынан эске алынган жыйынды кирешесин түшүнүүгө болот.

Эскертүү: ушул пункттун төртүнчү жана бешинчи абзацтарында көрсөтүлгөн белгилер эмгек акы долбоорлорунун алкагындагы овердрафттарга таркатылбайт;

− күрөөнүн наркынын төмөндөшү, анын сапатынын начарлашы күрөөнү сатууну татаалдатат.

44. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниянын жана

адистештирилген финансы-кредит уюмунун субстандарттык активдерине жобонун 43-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 30 күндөн 90 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− пландык төлөмдөрдүн графиги 30 күндөн 90 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− келишимге ылайык товарларды сунуштоо 30 күндөн 90 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 30 күндөн 90 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− үчүнчү тараптар келишимди аткарууну 30 күндөн 90 күнгө чейинки мөөнөткө бузса.

45. Эгерде кайрадан берилген кредитти төлөө графигинде кредиттин негизги суммасын ай сайын төлөп туруу каралбаса жана негизги сумманын 80% көбүрөөгүн төмөнкү мөөнөттөрдүн акырында төлөө каралган болсо:

− кредиттин жалпы мөөнөтүнүн 3/4, мында кредиттик мезгилдин жалпы мөөнөтү 3 жылдан азды түзсө;

− кредиттин жалпы мөөнөтүнүн 1/2, мында кредиттик мезгилдин жалпы мөөнөтү 3 жылдан ашса;

анда мындай кредиттерди, төмөнкү кредиттерди эске албаганда, 25% өлчөмүндө РППУ түзүү менен «субстандарттык» катары классификациялоо зарыл:

− Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн кредитти жеңилдетилген шарттарда төлөө каралган максаттуу мамлекеттик программасы боюнча берилген кредиттерди;

− чогуу алганда бир карыз алуучуга берилген таза суммардык капиталдын 1% жетпеген суммадагы кредиттерди;

− Өнүктүрүү фондусу менен кызматташуунун алкагында берилген жеңилдетилген кредиттер.

46. «Байкоого алынган актив» катары классификацияланган реструктуризацияланган актив боюнча төлөмдөр 30 күндөн ашык мөөнөткө кечиктирилип төлөнсө же кайрадан реструктуризацияланса, анда ал «субстандарттык» катары классификациялануга тийиш.

47. Шектүү активдер субстандарттык активдер сыяктуу эле кемчиликтерге ээ, бирок мындан тышкары алар башка кемчиликтер менен бирге белгилүү болгон фактылардын жана шарттардын негизинде карызды төлөөнү шектүү жана ишеними аз болгон кошумча проблемаларга да ээ.

48. Мындай мүнөздүү белгилер байкалган учурда алар шектүү актив болуп эсептелинет:

− пландык төлөмдөрдүн графиги 90 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− кардардын финансылык абалы кыйла начарласа (же болбосо кардар банкроттук алдында турса);

− күрөөнүн абалы начар болсо же андан ажыраган болсо;

− кепилдик берүүчүнүн/гаранттын финансылык абалынын начарлашы;

− карызды төлөө негизинен күрөөнү сатуудан көз каранды.

Мында, күрөө карыздын негизги суммасын, келишимге ылайык бардык пайыздарды жана күрөөлүк укуктарды сатып өткөрүүгө байланыштуу келип чыгышы мүмкүн болгон бардык чыгымдардын ордун жабуу үчүн жетиштүү өлчөмдө кыймылдуу жана кыймылсыз мүлк формасында сатып өткөрүлүүгө тийиш. Күрөөнү төмөнкү мөөнөттөрдө сатып өткөрүү болжолдонууда:

а) кыймылсыз мүлк – 365 күндөн кечиктирбестен;

б) кыймылдуу мүлк – 120 күндөн кечиктирбестен.

49. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниянын жана адистештирилген финансы-кредит уюмунун шектүү активдерине карата жобонун 48-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 90 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− пландык төлөмдөрдүн графиги 90 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− келишимге ылайык, товарларды сунуштоо мөөнөттөрү 90 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 90 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса;

− үчүнчү тараптар келишимдерди аткаруу мөөнөттөрүн 90 күндөн 180 күнгө чейинки мөөнөткө бузулса.

50. Жоготуулар катары классификацияланган, аларды өндүрүү татаал болгон жана кыйла төмөн наркка ээ болгондуктан алар банк эмес финансы-кредит уюмунун балансында нөлдүк нарк боюнча эске алынган активдер. Мындай активдерди кайтаруунун бардык юридикалык мүмкүнчүлүктөрү бүткөндөн кийин карыздын орду жабуу мүмкүнчүлүгүн түзүү үчүн кеминде беш жыл системадан тышкаркы эсепке алынат.

51. Активдерди жоготууларга чегерүүгө алып келген белгилер болуп:

− 180 күн жана андан ашуун мөөнөт төлөнбөгөн карыз;

− банк эмес финансы-кредит уюму катышкан, келишимге ылайык ишке ашырылбаган долбоор;

− күрөөнүн жоктугу же рынок жок болгондуктан аны сатып өткөрүү мүмкүн эместиги;

− кардардын карызды төлөөгө жөндөмсүздүгү, андан баш тартышы же айкын төлөөнү ишке ашырбастан төлөө ниетин билдириши жана активдин ордун жабуу үчүн экинчи булактын жоктугу, кепилдик берүүчүнүн/гаранттын жана/же контракттык каржылоонун алкагында кредит алган кардардын контрагентинин өз милдеттенмелерин аткарууга жөндөмсүздүгү/андан баш тартышы;

− кардардын банк эмес финансы-кредит уюму менен кызматташуу ниетинин же кардардын жоктугу;

− кардардын бизнес ишинин токтошу же аны банкрот деп жарыялоо.

52. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниянын жана адистештирилген финансы-кредит уюмунун жоготуулар катары классификацияланган активдери үчүн жобонун 51-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары төмөнкү кошумча мүнөздүү белгилер белгиленген:

− кардар тарабынан келишим шарттарын аткаруу графиги 180 жана андан жогору күнгө бузулса;

− пландык төлөмдөрдүн графиги 180 жана андан жогору күнгө бузулса;

− келишимге ылайык, товарларды сунуштоо мөөнөттөрү 180 жана андан жогору күнгө бузулса;

− долбоорду жүзөгө ашыруу, финансылык агымдардын келип түшүү графиги 180 жана андан жогору күнгө бузулса;

− үчүнчү тараптар контрактыларды аткаруу мөөнөттөрүн 180 жана андан жогору күнгө бузса;

− банк эмес финансы-кредит уюму катышкан, келишимге ылайык ишке ашырылбаган долбоор.

53. Төмөнкү шарттар аткарылган учурда гана классификацияланган активдерди классификацияланбаган активдер категориясына которууга жол берилет:

− мөөнөтүндө төлөнбөгөн сумма жок болсо;

− кардардын финансылык абалы жакшырса;

− акыркы үч төлөм графикке ылайык өз убагында толук төлөнсө.

Мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыздын орду жабылган учурда «шектүү» же «жоготуулар» катары классификацияланган активдер «субстандарттык» категорияга которулат.

3-глава. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялар, турак жай-сактык кредиттик компаниялар жана адистештирилген финансы-кредит уюмдары тарабынан РППУну түзүү

54. Улуттук банк микрофинансылык компаниялардын, турак жай-сактык кредиттик компаниялардын жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарынын активдери боюнча РППУга чегерүүлөрдүн төмөнкүдөй өлчөмдөрүн белгилейт:

Жалпы камдар,%		Атайын камдар,%	
Нормалдуу	0%	Субстандарттык	25%
Канааттандыраарлык	1/2%	Шектүү	50%
Байкоого алынган активдер	5/10/15%	Жоготуулар	100%

Банк эмес финансы-кредит уюму, жобонун 35-пунктунда көрсөтүлгөн, алар боюнча РППУ өлчөмү 1% түзүүгө тийиш болгон активдерди эске албаганда, «канааттандыраарлык» активдер боюнча 2% өлчөмдө РППУ түзүүгө тийиш.

Банк эмес финансы-кредит уюму, ушул жобонун 39-пунктунда көрсөтүлгөн, алар боюнча РППУ өлчөмү 10%, ошондой эле ушул жобонун 40-пунктунда көрсөтүлгөн, алар боюнча РППУ өлчөмү 15% түзүүгө тийиш болгон активдерди эске албаганда, «байкоого алынган активдер» боюнча 5% өлчөмүндө РППУ түзүүгө тийиш.

55. Пайыздык кирешелерди чегербөө статусу берилген кредиттердин чегерилген пайыздык төлөмдөрү боюнча РППУну чегерүү Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилүүчү Пайыздык кирешелерди чегербөө статусун берүү тартибинин талаптарына ылайык ишке ашырылат.

V бөлүк. Реструктуризацияланган кредиттерди классификациялоо

56. Реструктуризацияланган кредиттер – бул банк эмес финансы-кредит уюму кадимки тажрыйбадан айырмаланган, банк эмес финансы-кредит уюму жана кардар ортосунда келишим шарттарын өзгөртүү (милдеттүү түрдө жаңы келишим түзүү же келишимге карата кошумча келишим түзүү) аркылуу кардарга өз алдынча тартипте преференция (жеңилдик) берүү менен сунушталган кредиттер. Мында, келишимдин баштапкы шарттарынын өзгөрүшү келечекте күтүлүп жаткан акча агымдарынын өзгөрүшүнө алып келет.

Реструктуризация дегенден улам, төмөнкүлөрдү түшүнүү зарыл:

− кардардын финансылык абалы начарлагандыгына байланыштуу, кардарга банк эмес финансы-кредит уюмунун тажрыйбасынан айырмаланган башка кыйла алгылыктуу шарттарда активдин ордун жабууну сунуштоо аркылуу колдонуудагы келишимдин шарттарын өзгөртүү;

− активди толугу менен же анын бөлүгүн кайра каржылоо, мында кардар финансылык кыйынчылыктарга дуушар болсо башка активдин ордун жабуу үчүн банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан сунушталган активди колдонот;

− активдин негизги суммасын жана/же чегерилген пайыздарды, үстөк бааларды, айыптык төлөмдөрдү (туумдарды) жарым-жартылай алып салуу жолу менен келишимдин шарттарын өзгөртүү.

Актив боюнча келишимдин баштапкы шарттарын өзгөртүү жана кардардын финансылык абалынын начарлашына байланыштуу болбогон башка учурларда аны кайра каржылоо кредитти реструктуризациялоо болуп саналбайт (мисалы, кредит валютасын чет өлкө валютасынан улуттук жана башка валютага которуу).

57. Кардар финансылык кыйынчылыкка дуушарлангандыгы көрсөткүчүнөн болуп төмөнкү жагдайлар саналат:

− акыркы 3 айдын ичинде жок дегенде 1 жолу 30 күндөн ашык мөөнөтүндө төлөнбөгөн төлөмдөрдүн болушу;

− башка финансы-кредит уюмдарында кардардын катар кредиттери (активдери) боюнча акыркы 3 ай ичинде жок дегенде 1 жолу 30 күндөн ашык мөөнөтүндө төлөнбөгөн төлөмдөрдүн болушу жөнүндө такталган маалыматтын болушу.

58. Реструктуризациялоо, биринчи кезекте, ага карата талаптарды жеңилдетүү аркылуу кардардын карызынын ордун жабуу боюнча шарттарды түзүүгө багытталууга тийиш, мында реструктуризациялоо ордун жабуу мөөнөттөрүнүн көбөйүшүнөн улам мезгилдүү төлөм көлөмүнүн кыскарышынын туруктуу тажрыйбасын колдонууга жол бербөөгө тийиш.

59. Реструктуризациялоо классификацияланган сыяктуу эле, классификацияланбаган активдерге да колдонулат.

60. Карыз алуучу финансылык кыйынчылыктарга дуушар болгон учурда, ушул актив боюнча күрөөлүк мүлктү сатып өткөрүүнүн эсебинен карыздын бир бөлүгүнүн ордун жабуу аркылуу келишимге өзгөртүүлөрдүн киргизилиши кредитти реструктуризациялоо катары каралууга тийиш.

61. Реструктуризацияланган активдер банк эмес финансы-кредит уюму тарабынан кеминде «байкоого алынган активдер» катары классификацияланат. Ар бир кийинки реструктуризациялоодон кийин активди классификациялоо категориясы кеминде бир категорияга начарлатууга тийиш.

62. Реструктуризацияланган актив боюнча 60 күндөн ашык мөөнөтүндө төлөнбөгөн төлөмдөр келип чыкса же аталган актив

кайрадан реструктуризацияланса, анда ал «субстандарттык» актив катары классификацияланууга тийиш.

63. Кайрадан реструктуризацияланган актив боюнча төлөмдөр 60 күндөн ашык кечигип калса «шектүү» катары классификацияланууга тийиш.

64. Бардык мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыздын орду жабылган учурда, «шектүү» же «жоготуулар» катары классификацияланган активдер «субстандарттык» категориясына которулат.

VI бөлүк. Активдин ордун жабууга кабыл алынган банк эмес финансы-кредит уюмунун башка менчигин классификациялоо

65. Баланста алгачкы таануудан кийин, активдин ордун жабууга кабыл алынган банк эмес финансы-кредит уюмунун башка менчиги дароо эле «субстандарттык актив» катары классификацияланат.

66. Активдин ордун жабууга кабыл алынган банк эмес финансы-кредит уюмунун башка менчиги төмөнкү мезгилдер аягына чыкканча сатылып өткөрүлбөсө жоготуулар катары классификацияланат:

а) бир жыл – кыймылдуу мүлк үчүн;

б) менчик укугу келип чыккан учурдан тартып үч жыл – айыл чарба багытындагы жерлерди эске албаганда, кыймылсыз мүлк үчүн, алар боюнча мөөнөттөр Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленет.

VII бөлүк. Баалуу кагаздарга жана/же компаниянын капиталына инвестицияларды классификациялоо

67. Банк эмес финансы-кредит уюму өз инвестицияларынын сапатына жана алардын классификациясына баа берүү ишин төмөнкү факторлорду эске алуу менен жүргүзөт, атап айтканда:

− рыноктогу абал жана банк эмес финансы-кредит уюмунун каражаттары инвестицияланган уюмдун финансылык абалы;

− инвестициялоо мөөнөттөрү жана көлөмдөрү;

− инвестицияланган каражаттарды кайтаруу мүмкүнчүлүгү;

− инвестициялар боюнча кирешелүүлүк;

− банк эмес финансы-кредит уюмунун каражаттары инвестицияланган уюм банк эмес финансы-кредит уюму алдында

кандай болбосун башка активдер боюнча милдеттенмелерине ээ болсо жана алар классификациялоонун кайсы категориясына киргизилген болсо.

68. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Улуттук банктын баалуу кагаздарына инвестициялар классификацияланбайт жана алар боюнча РППУ түзүлбөйт.

69. Баалуу кагаздарга жана/же компаниянын капиталына инвестициялар боюнча РППУ дисконтту жана нарктын төмөндөө өлчөмүн минуска чыгаруу менен негизги карыздын суммасына түзүлөт.

VIII бөлүк. Баланстан тышкаркы милдеттенмелерди классификациялоо

70. Баланстан тышкаркы милдеттенмелерди классификациялоо банк эмес финансы-кредит уюмунун активдерин классификациялоо сыяктуу эле ушул жобонун талаптарына ылайык өткөрүлөт.

71. Баланстан тышкаркы милдеттенмелер төмөндөгүлөргө жараша классификацияланат:

− банк эмес финансы-кредит уюмунун ушул баланстан тышкаркы милдеттенмелери боюнча өз милдеттенмесин аткаруу ыктымалдуулугу;

− кардар ушул милдеттенмелерден пайдаланышы мүмкүндүгү ыктымалдыгы;

− күрөөнүн болушу;

− башка факторлор.

72. Баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча кам банк эмес финансы-кредит уюмунун милдеттенмеси болуп саналат.

IX бөлүк. Потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам

73. Банк эмес финансы-кредит уюму РППУнун шайкештигине баа берүүнү ай сайын активдердин сапатына ар айлык баа берүүнүн жыйынтыгы боюнча жүргүзөт.

74. Банк эмес финансы-кредит уюму РППУну киреше өлчөмүнөн көз карандысыз чыгашалардын эсебинен түзөт, мында ал чегерүүлөрдү

«Потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камды түзүү боюнча чыгашалар» деген активдүү балансcтык эсеп аркылуу активдердин сапатына күндөлүк баа берүүгө дал келген кам деңгээлин колдоо үчүн жетиштүү суммада жүргүзөт.

75. Банк эмес финансы-кредит уюму кредиттик тобокелдикке дуушарланган бардык активдер боюнча РППУ түзөт.

76. РППУ банк эмес финансы-кредит уюмунун тиешелүү активдерине чыгашаларды эске алуу менен контр-активдүү балансcтык эсептеринде эсепке алынат.

77. РППУ жалпы жана атайын камдар болуп эки бөлүккө бөлүнөт. Жалпы камдар классификацияланбаган активдер боюнча түзүлөт, атайын камдар – банк эмес финансы-кредит уюмунун классификацияланган активдери боюнча түзүлөт.

78. Банк эмес финансы-кредит уюмунун активдеринин сапатына ар айлык баа берүүнүн жана классификациялоонун жыйынтыктарынын негизинде ар бир актив боюнча РППУга чегерүүлөрдүн өлчөмүн эсептейт. Андан кийин РППУ эсептелинген чегерүүлөр камдын түрлөрү боюнча жыйынтыкталат. РППУнун шайкештигин аныктоо үчүн РППУнун түрлөрү боюнча камдын эсептелинген өлчөмдөрү мурдагы классификациялоодо аныкталган камдын өлчөмдөрүнө салыштырылат. Банк эмес финансы-кредит уюму активдердин сапатына ар айлык баа берүүнүн жана классификациялоонун жыйынтыктарына ылайык эсептелинген РППУнун өлчөмдөрүнө караганда баланс боюнча РППУнун өлчөмдөрү аз болгон учурда камды учурдагы мезгил үчүн эсептелген өлчөмгө ылайык келтирүү үчүн РППУга кошумча чегерүүлөрдү жүргүзүү зарыл.

79. Банк эмес финансы-кредит уюму РППУнун шайкештигин үзгүлтүксүз (ай сайын) текшерип турууга милдеттүү. Таламдардын каршы келип калышына жол бербөө максатында РППУнун шайкештигине баа берүү кредиттерди берүүгө байланыштуу болбогон адам (бөлүм, комитет) тарабынан жүзөгө ашырылууга тийиш.

X бөлүк. Классификациялоонун айрым учурлары

80. Айрым учурларда активдер классификациялоонун эки категориясы боюнча классификацияланышы мүмкүн, б.а. классификациялоону бөлүштүрүү ыкмасы колдонулушу ыктымал.

Мисалы, активди камсыздоо катары ошол эле банк эмес финансы-кредит уюмундагы депозит колдонулат, ал активдин бир бөлүгүн гана жабат, активдин ордун жабуунун башка булактары жок. Бул учурда депозит менен камсыздалган кредиттин бир бөлүгү «нормалдуу кредит» катары, камсыздалбаган кредиттин бир бөлүгү «жоготуулар» катары классификацияланат.

«Банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү жөнүндө» жобого карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын фондулук биржаларынын листингине анын эң жогорку жана андан кийинки листингдин эң жогорку категорияларына кирген баалуу кагаздарга карата МИНИМАЛДУУ ТАЛАПТАР

1. Баалуу кагаздар эмитентинин/оригинаторунун Standard & Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган «BBB» же «Baa2» деңгээлинен төмөн болбогон шартта болушу.

2. Бул баалуу кагаздар менен келишилген бүтүмдөр эпизоддук мүнөзгө ээ эмес, б.а. биржанын тоорук системасында 30 календардык күн аралыгында мына ушул баалуу кагаздар менен кеминде бир бүтүмгө келишилет.

3. Эмитент/оригинатор тарабынан мурда чыгарылган баалуу кагаздар боюнча милдеттенмелердин ордун жабуу мөөнөттөрүнө ретроспективдүү иликтөө натыйжасы, ал чыгарган баалуу кагаздар боюнча милдеттенмелерди аткарууга тиешелүү эмитенттин/оригинатордун карызы жок деп болжолдоого негиз берет.

4. Баалуу кагаздар эмитентинин/оригинаторунун акыркы 3 (үч) жыл ичиндеги чыгымсыз иши.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 28-декабрындагы
№ 2020-П-33/75–5-(НФКУ)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (тиркелет):

− 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө»;

− 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

− 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55–2-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө».

2. Юридика башкармалыгы:

− токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

− расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик

реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан тартып он беш күндөн кийин күчүнө кирет.

4. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын микрофинансылык уюмдарын жана кредиттик союздарын, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, турак жай-сактык кредиттик компанияларды, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага **Т. Абдыгулов**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 28-декабрындагы № 2020-П-33/75–5-(НФКУ) токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

− 1.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.1. Бул жободо активдерди жана баланстан тышкаркы милдеттенмелерди (мындан ары – активдер) классификациялоо, ошондой эле жөнгө салуу жана көзөмөлдөө максатында потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга тиешелүү кам (мындан ары – РППУ) түзүү боюнча талаптар белгиленген жана ал бардык коммерциялык банктарга, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкына жана кепилдик фонддорго (мындан ары – банктар) таркатылат.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

− 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Жобонун талаптары «ислам терезесине» ээ банктарды кошо алганда, өз ишин ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган банктарга (мындан ары – банк) таркатылат.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55–2-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 34-пункту күчүн жоготту деп таанылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 9 декабря 2020 года
№ 2020-П-09/71–1-(НПА)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном банковском отчете», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− в пункте 4.3. цифры «,23, 25» исключить.

− в Приложении 1 пункты 27 и 29 признать утратившими силу.

− в Приложении 2 разделы 23 и 25 признать утратившими силу.

2. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление денежно-кредитных операций.

Председатель **Т. Абдыгулов**

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 16 декабря 2020 года
№ 2020-П-07/72–4-(ДКП)

О графике обязательного резервирования на 2021 год

В соответствии со статьей 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» и Положением «Об обязательных резервах», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 13 марта 2019 года № 2019-П-07/10–1-(ДКП), Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить график обязательного резервирования на 2021 год (прилагается).

2. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 4 января 2021 года.

4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Экономическое управление.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 16 декабря 2020 года
№ 2020-П-07/72–4-(ДКП)

ГРАФИК
обязательного резервирования на 2021 год

	Расчетный период		Базовый период		Длительность периода
	начало	конец	начало	конец	
1	07.12.2020	03.01.2021	04.01.2021	31.01.2021	28 дней
2	04.01.2021	31.01.2021	01.02.2021	28.02.2021	28 дней
3	01.02.2021	28.02.2021	01.03.2021	28.03.2021	28 дней
4	01.03.2021	28.03.2021	29.03.2021	25.04.2021	28 дней
5	29.03.2021	25.04.2021	26.04.2021	23.05.2021	28 дней
6	26.04.2021	23.05.2021	24.05.2021	20.06.2021	28 дней
7	24.05.2021	20.06.2021	21.06.2021	18.07.2021	28 дней
8	21.06.2021	18.07.2021	19.07.2021	15.08.2021	28 дней
9	19.07.2021	15.08.2021	16.08.2021	12.09.2021	28 дней
10	16.08.2021	12.09.2021	13.09.2021	10.10.2021	28 дней
11	13.09.2021	10.10.2021	11.10.2021	07.11.2021	28 дней
12	11.10.2021	07.11.2021	08.11.2021	05.12.2021	28 дней
13	08.11.2021	05.12.2021	06.12.2021	02.01.2022	28 дней

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-12/73-10-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

− «Об утверждении Положения об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/1;

− «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/2»;

− «Об утверждении Инструкции «Об ограничениях кредитования» от 15 сентября 2004 года № 24/4;

− «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5;

− «Об утверждении Положения «О критериях системности коммерческих банков и небанковских финансово-кредитных организаций» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-9-(НПА);

− «Об утверждении Положения «О консолидированном надзоре» и Положения «О периодической регулятивной консолидированной отчетности» от 28 июня 2019 года № 2019-П-12/34-4-(НПА).

2. Настоящее постановление вступает в силу с 01 июля 2021 года.

3. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОАО «Гарантийный фонд», соответствующих структурных подразделений, областных управлений, представительства Национального банка в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-12/73-10-(НПА)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/1 следующие изменения:

в Положении «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− подпункт 2 пункта 4.2 изложить в следующей редакции:

− «2) ОБ – обязательства банка, к которым для расчета норматива (показатель) ликвидности относятся:

− депозиты до востребования юридических и физических лиц в национальной и иностранной валюте, за исключением неснижаемого остатка, установленного договором (которым нельзя распоряжаться до расторжения договора), а также денежные средства в расчетах;

− сумма срочного вклада (депозита), если условиями договора предусмотрена возможность частичного пополнения и частичного изъятия клиентом денежных средств до истечения срока или до наступления иных обязательств, без необходимости расторжения договора и оплаты штрафной процентной ставки, за исключением неснижаемого остатка, установленного договором;

− любые другие обязательства, включая векселя и другие ценные бумаги, выпущенные банком, обязательства по ценным бумагам, проданным по обратному репо-соглашению, расчеты по которым наступают в течение 30 дней после отчетной даты, а также забалансовые обязательства, срок исполнения которых по договору наступает в течение 30 дней после отчетной даты.

Забалансовые обязательства (банковские гарантии, аккредитивы, кредитные линии с безусловным обязательством исполнения) с неопределенным сроком исполнения обязательства при расчете коэффициента ликвидности включаются в расчет в размере 10% от общей суммы таких забалансовых обязательств.

Примечание: забалансовые обязательства по кредитным линиям, каждый транш по которым рассматривается как отдельный кредит, не включаются в расчет норматива (показателя) ликвидности.

При этом обязательства банка по сделкам СВОП и форвард учитываются на основе чистой стоимости обязательств за минусом требований Банка к контрагенту;

− обязательства банка по металлическим счетам до востребования или со сроком исполнения в ближайшие 30 дней.»;

− подпункт 2 пункта 4.9 изложить в следующей редакции:

«2) КОБ – краткосрочные обязательства банка:

а) депозиты до востребования юридических и физических лиц в национальной и иностранной валюте, за исключением неснижаемого остатка, установленного договором (которыми нельзя распоряжаться до расторжения договора), а также денежные средства в расчетах;

б) сумма срочного вклада (депозита), если условиями договора предусмотрена возможность частичного пополнения и частичного изъятия клиентом денежных средств до истечения срока или до наступления иных обязательств, без необходимости расторжения договора и оплаты штрафной процентной ставки, за исключением неснижаемого остатка, установленного договором;

в) другие обязательства, расчеты по которым наступают в течение 7 дней, а также забалансовые обязательства, срок исполнения которых по договору наступает в течение 7 дней после отчетной даты. При этом обязательства банка по сделкам СВОП и форвард учитываются на основе чистой стоимости обязательств за минусом требований Банка к контрагенту.

Забалансовые обязательства (банковские гарантии, аккредитивы, кредитные линии с безусловным обязательством исполнения) с неопределенным сроком обязательства исполнения при расчете коэффициента ликвидности включаются в расчет в размере 10% от общей суммы таких забалансовых обязательств.

Примечание: забалансовые обязательства по кредитным линиям, каждый транш по которым рассматривается как отдельный кредит, не включаются в расчет норматива (показателя) краткосрочной ликвидности;

г) 50% от общей суммы обязательств перед Социальным фондом Кыргызской Республики, не вошедших в абзацы «а» – «в» настоящего подпункта;

д) обязательства по обезличенным металлическим счетам физических и юридических лиц до востребования и со сроком исполнения в ближайшие 7 дней.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/2 следующие изменения:

в Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- пункт 3.8 изложить в следующей редакции:

«3.8. В структуру Дополнительного капитала Первого уровня входят следующие элементы:

1) «дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами» – средства, вносимые физическими и юридическими лицами сверх оплаченного уставного капитала. Необходимость внесения данных средств возникает в случае невыполнения банком требований Национального банка по минимальному размеру собственного (регулятивного) капитала (капитала Первого уровня) и/или экономических нормативов, и/или при наличии риска их неисполнения, в том числе по требованию Национального банка, и/или необходимости увеличения уставного капитала к сроку, определенному Национальным банком. Данные средства зачисляются только при наличии у банка договора с физическими и юридическими лицами о внесении средств в счет приобретения ими акций банка с условием безотзывности (ни при каких обстоятельствах), бессрочности вносимых средств, а также с условием, что в случае банкротства банка требования по данным

средствам будут удовлетворяться в той же очереди, что и требования акционеров банка. Размер дополнительного капитала должен быть достаточным для того, чтобы банк выполнял минимальные значения по данным требованиям и нормативам. В последующем дополнительно внесенные физическими и юридическими лицами средства должны быть преобразованы в простые и/или привилегированные акции, а сами эти лица должны быть наделены бесспорным правом на приобретение выпускаемых акций на сумму этих предоставленных средств;

2) «привилегированные акции, которые соответствуют критериям Дополнительного капитала Первого уровня, но не приемлемые для Базового капитала Первого уровня». Привилегированные акции в данной статье указываются с учетом суммы, внесенной выше их номинальной стоимости;

3) «другие инструменты капитала» – инструменты, обладающие признаками как капитала, так и долгового обязательства, к которому относится бессрочный субординированный долг.

Под субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов и требования по которому в случае ликвидации банка погашаются в последнюю очередь после удовлетворения всех требований со стороны кредиторов и вкладчиков, но до расчетов с акционерами банка.

Инструменты Дополнительного капитала Первого уровня, эмитированные банком, должны соответствовать установленным для них критериям.»;

в Приложении к Инструкции:

− раздел «Забалансовые обязательства» изложить в следующей редакции:

«Забалансовые обязательства

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Фактор кредитной конверсии, %	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
510	Обязательства на выдачу кредитов	0			0
510.1			100%	0%	
510.2			100%	10%	0
510.3			100%	20%	0
510.4			100%	50%	0
510.5			100%	100%	0
520	Общие гарантии по кредитам и ценным бумагам, резервные аккредитивы и гарантии	0			0
520.1			100%	0%	
520.2			100%	10%	0
520.3			100%	20%	0
520.4			100%	50%	0
520.5			100%	100%	0
530	Обязательства, связанные с конкретными сделками	0			0
530.1			50%	0%	
530.2			50%	10%	0
530.3			50%	20%	0
530.4			50%	50%	0
530.5			50%	100%	0
540	Обязательства, связанные с торговыми сделками	0			0
540.1			50%	0%	
540.2			50%	10%	0
540.3			50%	20%	0
540.4			50%	50%	0
540.5			50%	100%	0

550	Соглашения о продаже с последующим выкупом	0			0
550.1			100%	0%	
550.2			100%	10%	0
550.3			100%	20%	0
550.4			100%	50%	0
550.5			100%	100%	0
560	Обязательства по покупке активов	0			0
560.1			100%	0%	
560.2			100%	10%	0
560.3			100%	20%	0
560.4			100%	50%	0
560.5			100%	100%	0
570	Валютные операции	0			0
570.1	менее 1 года	0			0
			2%	20%	0
			2%	100%	0
570.2	от 1 года до 2 лет	0			0
			5%	20%	0
			5%	100%	0
570.3	на каждый следующий год	0			0
				20%	0
				100%	0
580	Операции с процентной ставкой	0			0
580.1	менее 1 года	0			0
			0,5%	20%	0
			0,5%	100%	0
580.2	от 1 года до 2 лет	0			0
			1%	20%	0
			1%	100%	0
580.3	на каждый следующий год	0			0
				20%	0
				100%	0

590	Другие забалансовые обязательства	0			0
590.1			100%		0
590.2			100%		0
590.3			100%		0
600	Всего забалансовых обязательств (сумма ст. 510-590)	0			0
610	Всего специальных резервов на покрытие потенциальных и лизинговых потерь и убытков (далее – специальный резерв на покрытие убытков)	0			
610.1	Специальный резерв на покрытие убытков по балансовым активам	0			
610.2	Специальный резерв на покрытие убытков по забалансовым обязательствам	0			
620	Всего балансовых активов и забалансовых обязательств, взвешенных по степени риска, за минусом специальных резервов на покрытие убытков (ст. 440 плюс ст. 600 минус 610)				0

»;

− раздел «Капитал и коэффициенты достаточности (адекватности) капитала» изложить в следующей редакции:

«Капитал и коэффициенты достаточности (адекватности) капитала

(тыс.сом)

№	Статьи	Сумма
	Капитал Первого уровня (Собственный капитал)	
	Базовый капитал Первого уровня	
710	Простые акции	
720	Привилегированные некумулятивные акции (приемлемые для включения в Базовый капитал Первого уровня)	
730	Капитал, внесенный сверх номинала	
740	Резервы для будущих потребностей банка	0
750	Нераспределенная прибыль (убытки) прошлых лет	0
760	(-) Убытки текущего года	0
770	(-) Нематериальные активы (ст. 430.1)	0
780	(-) Инвестиции (в виде акций или долевого участия в капитале) в другие неконсолидированные банки и финансово-кредитные организации, а также нефинансовые организации (ст. 200.1-230.1, ст. 390, ст. 400)	0
790	(-) Отсроченные налоговые активы	0
800	(-) Прямые или косвенные инвестиции в собственные акции банка	0
810	**Всего Базовый капитал Первого уровня** (сумма ст. 710-800)	0
	Дополнительный капитал Первого уровня	
820	Дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами	0
830	Привилегированные акции, которые соответствуют критериям Дополнительного капитала Первого уровня, но неприемлемые для Базового капитала Первого уровня	0
840	Другие инструменты капитала: бессрочный субординированный долг (ст.630)	0
850	(-) Прямые или косвенные инвестиции в свой собственный Дополнительный капитал Первого уровня	0
860	(-) Инвестиции в Дополнительный капитал Первого уровня неконсолидированных банков и капитал финансово-кредитных организаций и нефинансовых организаций (если применимо)	0
870	**Всего Дополнительный капитал Первого уровня** (сумма ст. 820-860)	0
880	**Всего капитал Первого уровня** (сумма ст. 810 и ст. 870)	0
	Капитал Второго уровня	
890	Прибыль текущего года	0

900	Общие резервы (приемлемые для включения): а) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков; б) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков от других активов, кроме кредитов.	0
910	Резервы по переоценке ценных бумаг	0
920	Резервы по пересчету иностранной валюты при консолидации	
920.1	Резерв на выравнивание прибыли	0
920.2	Резерв на покрытие рисков по инвестициям	0
930	Часть капитала и долговых инструментов, одобренная Национальным банком для включения в Капитал Второго уровня	0
940	Разница между ценой продажи акций, включенных в Капитал Второго уровня (не включенных в Капитал Первого уровня) и их номинальной стоимостью по результатам эмиссии	0
950	(-) Прямые или косвенные инвестиции в свой собственный Капитал Второго уровня	0
960	(-) Инвестиции в Капитал Второго уровня неконсолидированных банков и капитал финансово-кредитных организаций и нефинансовых организаций (если применимо)	0
970	**Всего Капитал Второго уровня** (сумма ст. 890-960)	0
980	**Всего чистый суммарный капитал** (сумма ст. 880 и ст. 970)	0
990	Коэффициент достаточности (адекватности) суммарного капитала (ст. 980/ст. 620)	
1000	Коэффициент достаточности (адекватности) капитала Первого уровня (ст. 880/ст. 620)	
1010	Коэффициент достаточности (адекватности) капитала Базового капитала Первого уровня (ст. 810/ст. 620)	

».

3. Внести в постановление Правления Национального банка «Об утверждении Инструкции «Об ограничениях кредитования» от 15 сентября 2004 года № 24/4 следующее изменение:

в Инструкции «Об ограничениях кредитования», утвержденной вышеуказанным постановлением:

− пункт 3.1.2 изложить в следующей редакции:

«3.1.2. Средства, размещенные в коммерческих банках, чей долгосрочный кредитный рейтинг не ниже «BBB» или «Baa2», присвоенный одним из рейтинговых агентств Standard and Poor’s, Fitch Ratings Moody’s Investors Service, Japan Credit Rating Agency (JCR), Dominion Bond Rating Service (DBRS), а также кредиты, гарантированные такими банками. Для того, чтобы подпадать под это

исключение, банк должен иметь соответствующую документацию, подтверждающую присвоенный рейтинг, в частности: название рейтингового агентства, даты первоначального присвоения рейтинга и последнего подтверждения присвоенного рейтинга, приемлемый источник информации о рейтинге, а также последний годовой отчет банка-корреспондента.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном банковском отчете», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 4.7 изложить в следующей редакции:

«4.7. Филиалы коммерческих банков, находящиеся в областях, после представления консолидированного ПРБО головным банком представляют соответствующему областному (региональному) управлению Национального банка ежеквартально в срок до 15 числа месяца, следующего за отчетным кварталом, следующие разделы ПРБО (в электронной и бумажной версии):

Раздел 1. Балансовый отчет

А. Активы

Б. Обязательства

Раздел 2. Отчет о прибылях и убытках

А. Процентные доходы

Б. Процентные расходы

В. Непроцентные доходы

Г. Непроцентные расходы

Д. Другие операционные и административные расходы

2.А. Отчет о прибыли и убытках по операциям, проводимым банком в рамках «исламского окна».

Раздел 29. Отчет о депозитах, кредитах и применяемых процентных ставках

А. «Задолженность по кредитам»

Б. «Кредиты, выданные за период»

В. «Объем депозитов»

Г. «Депозиты, принятые за период»

Дополнительно филиалы коммерческих банков должны направлять в электронной версии следующие отчеты:

- Раздел 33. Отчет о кассовых оборотах за месяц
- Раздел 34. Отчет о кассовых оборотах за неделю.»;
- пункт 4.8 изложить в следующей редакции:

«4.8. ПРБО по состоянию за 31 декабря является годовым и предоставляется в Национальный банк в срок, указанный в соответствии с Приложением 1 настоящего Положения.»;

- пункт 4.9 изложить в следующей редакции:

«4.9. По итогам внешного аудита, при наличии корректировок в годовом ПРБО, предоставляются те формы отчетности, в которые внесены изменения, с пояснением, в какой части были внесены изменения. Откорректированные отчеты предоставляются в Национальный банк в течение 15 рабочих дней после получения заключение независимой аудиторской компании.»;

в таблице «Состав периодического регулятивного банковского отчета» Приложения 1:

- в пункте 5 в графе «Название» слова «Г.Забалансовые обязательства» заменить словами «Г.Забалансовые счета»;
- в пункте 16 в графе «Название» наименование раздела 12 «Анализ чувствительности активов и обязательств банка к изменению процентных ставок и сроки погашения активов/обязательств» изложить в следующей редакции:

«Определение степени подверженности экономической стоимости банковского портфеля риску процентной ставки и сроки погашения активов/обязательств»;

- в графе «Название» наименование раздела 12.А «Анализ чувствительности активов и обязательств к изменению процентных ставок» изложить в следующей редакции:

«А. Определение степени подверженности экономической стоимости банковского портфеля риску процентной ставки»;

− в графе «Название» наименование раздела 18.И «Информация о риск - событиях банка» изложить в следующей редакции:

«И. Информация о риск - событиях банка»;

− в пункте 33 в графе «Название» наименование раздела 29.А. «Задолженность по кредитам и приравненным к ним активам и забалансовым обязательствам» изложить в следующей редакции:

«А. Задолженность по кредитам»;

− дополнить Приложение 1 пунктом 41 в следующей редакции:

«

41	Раздел 37	Информация о задолженности по кредитам А. Информация о задолженности по кредитам физических лиц Б.1.Информация о задолженности по кредитам юридических лиц Б.2. Информация об учредителях/акционерах заемщика-юридического лица	Ежемесячно	В течение 15 рабочих дней после окончания отчетного периода	

»;

− в Приложении 2:

− раздел 1.Г «Забалансовые обязательства» изложить в следующей редакции:

«

Г. Забалансовые обязательства		
35. Обязательства на выдачу кредита 36. Общие гарантии и подобные обязательства 37. Аккредитивы, в том числе: а) стендбай б) документарные в) прочие 38. Валютные операции: а) своп-операции: − покупка; − продажа; б) форвардные операции: − покупка; − продажа. 39. Обязательства по покупке активов 40. Прочие забалансовые обязательства **41. Всего**		

»;

− раздел 12.А изложить в следующей редакции:

«РАЗДЕЛ 12 А. Определение степени подверженности экономической стоимости банковского портфеля риску процентной ставки

Все валюты, выраженные в сомовом эквиваленте

(тыс.сом)

Статья	Временные диапазоны														Всего
	следующий день или ранее	от 2 до 7 дней	от 8 дней до одного месяца	от 1 до 3 месяцев	от 3 до 6 месяцев	от 6 до 9 месяцев	от 9 до 12 месяцев	от 1 до 2 лет	от 2 лет до 3 лет	от 3 до 4 лет	от 4 до 5 лет	от 5 до 7 лет	от 7 до 10 лет	свыше 10 лет	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АКТИВЫ															
1. Корреспондентский счет и депозиты в НБКР															
2. Корреспондентские счета в других банках															
3. Депозиты в других банках															
4. Ценные бумаги банка															
5. Краткосрочные размещения в банках и других финансово-кредитных организациях															
6. Ценные бумаги, купленные по РЕПО-соглашениям															
7. Кредиты и финансовая аренда финансово-кредитным организациям															
8. Кредиты и финансовая аренда другим клиентам															
9. Другие активы, чувствительные к изменениям процентных ставок															
10.Всего активов															

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА															
11. Депозиты до востребования юридических лиц															
12. Депозиты физических лиц															
13. Срочные депозиты юридических лиц															
14. Корреспондентские счета															
15. Депозиты банков															
16. Краткосрочные размещения, полученные от банков и финансово-кредитных учреждений															
17. Ценные бумаги, проданные по РЕПО-соглашениям															
18. Кредиты полученные:															
а) от банков;															
б) от других финансово-кредитных учреждений, включая международные															
19. Субординированный долг															
20. Другие обязательства, чувствительные к изменениям процентных ставок															
21. Всего обязательств															
22. Чистая балансовая позиция															
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
ЗАБАЛАНСОВЫЕ СЧЕТА															
23. Обязательства на выдачу кредитов															
24. Общие гарантии и подобные обязательства															
25. Аккредитивы-стендбай															
26. Аккредитивы документарные															
27. Аккредитивы прочие															
28. Валютные операции: спот-операции – покупка															

29. Валютные операции: спот-операции – продажа															
30. Валютные операции: форвардные операции – покупка															
31. Валютные операции: форвардные операции – продажа															
32. Обязательства в пользу банка															
33. Прочие забалансовые обязательства															
34. Чистая забалансовая позиция															
35. Чистая позиция															

Валюта:_____

(тыс. сом)

Статья	Временные диапазоны														Всего
	следующий день или ранее	от 2 до 7 дней	от 8 дней до одного месяца	от 1 до 3 месяцев	от 3 до 6 месяцев	от 6 до 9 месяцев	от 9 до 12 месяцев	от 1 до 2 лет	от 2 лет до 3 лет	от 3 до 4 лет	от 4 до 5 лет	от 5 до 7 лет	от 7 до 10 лет	свыше 10 лет	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АКТИВЫ															
1. Корреспондентский счет и депозиты в НБКР															
2. Корреспондентские счета в других банках															
3. Депозиты в других банках															
4. Ценные бумаги банка															

5. Краткосрочные размещения в банках и других финансово-кредитных организациях															
6. Ценные бумаги, купленные по РЕПО-соглашениям															
7. Кредиты и финансовая аренда финансово-кредитным организациям															
8. Кредиты и финансовая аренда другим клиентам															
9. Другие активы, чувствительные к изменениям процентных ставок															
10.Всего активов															
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА															
11. Депозиты до востребования юридических лиц															
12. Депозиты физических лиц															
13. Срочные депозиты юридических лиц															
14. Корреспондентские счета															
15. Депозиты банков															
16. Краткосрочные размещенияя, полученные от банков и финансово-кредитных учреждений															
17. Ценные бумаги, проданные по РЕПО-соглашениям															
18. Кредиты, полученные:															
а) от банков;															
б) от других финансово-кредитных учреждений, включая международные															

19. Субординированный долг															
20. Другие обязательства, чувствительные к изменениям процентных ставок															
21. Всего обязательств															
22. Чистая балансовая позиция															
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
ЗАБАЛАНСОВЫЕ СЧЕТА															
23. Обязательства на выдачу кредитов															
24. Общие гарантии и подобные обязательства															
25. Аккредитивы-стендбай															
26. Аккредитивы документарные															
27. Аккредитивы прочие															
28. Валютные операции: своп-операции – покупка															
29. Валютные операции: своп-операции – продажа															
30. Валютные операции: форвардные операции − покупка															
31. Валютные операции: форвардные операции – продажа															
32. Обязательства в пользу банка															
33. Прочие забалансовые обязательства															
34. Чистая забалансовая позиция															
35. Чистая позиция															

(тыс. сом)

По всем валютам	Временные диапазоны														
	следующий день или ранее	**от 2 до 7 дней**	**от 8 дней до одного месяца**	**от 1 до 3 месяцев**	**от 3 до 6 месяцев**	**от 6 до 9 месяцев**	**от 9 до 12 месяцев**	**от 1 до 2 лет**	**от 2 лет до 3 лет**	**от 3 до 4 лет**	**от 4 до 5 лет**	**от 5 до 7 лет**	**от 7 до 10 лет**	**свыше 10 лет**	**Всего**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
1. Чистая позиция															
в том числе: *в сомах*															
в долларах															
в рублях															
в евро															
в других валютах															
2. Весовой коэффициент	0,0056%	0,025%	0,1056%	0,3334%	0,75%	1,25%	1,75%	2,77%	4,5%	6,14%	7,71%	10,15%	13,26%	17,84%	-
3. Взвешенная позиция															
в том числе: *в сомах*															
в долларах															
в рублях															
в евро															
в других валютах															
4. Взвешенная позиция по приведенной стоимости															

в том числе*: в сомах*															
в долларах															
в рублях															
в евро															
в других валютах															
5. Капитал 1 уровня															
6. Коэффициент подверженности экономической стоимости банковского портфеля изменениям процентной ставки															
7. Среднее значение временного диапазона	1	4,5	19	2	4,5	7,5	10,5	21	2,5	3,5	4,5	6	8,5	12,5	
8. Дата, на которую взяты %% ставки															
9. Тип ценной бумаги															
10. %% ставки (сом)															
11. %% ставки (доллар)															
12. %% ставки (рубль)															
13. %% ставки (евро)															

»;

− раздел 14.В «Отчет о выполнении требований Национального банка» изложить в следующей редакции:

«Раздел 14.В. Отчет о выполнении требований НБКР

Обозначение	Фактическое значение (%)	Установленное значение	Фактическое значение (в тыс.сомов)
Максимальный размер риска по бланковым кредитам		не более 50% ЧСК	
Максимальный размер риска по операциям с аффилированными и связанными с банком лицами		не более 60% ЧСК	
Максимальный размер любых инвестиций в каждую небанковскую организацию		Не более 60% собственного (регулятивного) капитала (капитала Первого уровня)	
Максимальный размер инвестиций в банковские помещения (основные средства)		не более 100% размера оплаченного уставного капитала	
Максимальный размер инвестиций в ценные бумаги правительств и центральных банков других государств		не более 100% размера ЧСК	
Максимальный размер инвестиций банка в негосударственные долговые ценные бумаги		не более 50% размера ЧСК	

	1 неделя	2 неделя	3 неделя	4 неделя	5 неделя	6 неделя	Средние значения за отчетный период
ЛА – ликвидные активы							
ОБ – обязательства банка							
Норматив К3 = (ЛА/ОБ)*100%							

»;

− раздел 14.Е изложить в следующей редакции:

«14.Е. Информация об объеме выданных кредитов членам ГСО

Обозначение	Доля от общей суммы выданных кредитов (в %)	Фактическое значение (в тыс. сомов)
Объем кредитов, выданных членам группы солидарной ответственности		

»;

– раздел 15.5 «Забалансовые обязательства» изложить в следующей редакции:

«**15.5 Забалансовые обязательства**

№	Статьи	По балансу	Фактор кредитной конверсии, %	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
510	Обязательства на выдачу кредитов	0			0
510.1			100%	0%	
510.2			100%	10%	0
510.3			100%	20%	0
510.4			100%	50%	0
510.5			100%	100%	0
520	Общие гарантии по кредитам и ценным бумагам	0			0
520.1			100%	0%	
520.2			100%	10%	0
520.3			100%	20%	0
520.4			100%	50%	0
520.5			100%	100%	0
530	Обязательства, связанные с конкретными сделками	0			0
530.1			50%	0%	
530.2			50%	10%	0
530.3			50%	20%	0
530.4			50%	50%	0

530.5			50%	100%	0
540	Обязательства, связанные с торговыми сделками	0			0
540.1			50%	0%	
540.2			50%	10%	0
540.3			50%	20%	0
540.4			50%	50%	0
540.5			50%	100%	0
550	Соглашения о продаже с последующим выкупом	0			0
550.1			100%	0%	
550.2			100%	10%	0
550.3			100%	20%	0
550.4			100%	50%	0
550.5			100%	100%	0
560	Обязательства по покупке активов	0			0
560.1			100%	0%	
560.2			100%	10%	0
560.3			100%	20%	0
560.4			100%	50%	0
560.5			100%	100%	0
570	Валютные операции	0			0
570.1	Менее 1 года	0			0
			2%	20%	0
			2%	100%	0
570.2	от 1 года до 2 лет	0			0
			5%	20%	0
			5%	100%	0
570.3	на каждый следующий год	0			0
				20%	0
				100%	0
580	Операции с процентной ставкой	0			0
580.1	менее 1 года	0			0
			0,5%	20%	0
			0,5%	100%	0

580.2	от 1 года до 2 лет	0			0
			1%	20%	0
			1%	100%	0
580.3	на каждый следующий год	0			0
				20%	0
				100%	0
590	Другие забалансовые обязательства	0			0
590.1			100%		0
590.2			100%		0
590.3			100%		0
600	ВСЕГО забалансовых обязательств (сумма ст. 510-590)	0			0
610	Всего специальных резервов на покрытые потенциальных и лизинговых потерь и убытков (далее – специальный резерв на покрытие убытков)	0			
610.1	Специальный резерв на покрытие убытков по балансовым активам	0			
610.2	Специальный резерв на покрытие убытков по забалансовым обязательствам	0			
620	Всего балансовых активов и забалансовых обязательств, взвешенных по степени риска, за минусом специальных резервов на покрытие убытков (ст. 440 плюс ст. 600 минус 610)				0

»;

− раздел 15.7 «Капитал и коэффициенты достаточности (адекватности) капитала» изложить в следующей редакции:

«15.7 Капитал и коэффициенты достаточности (адекватности) капитала

№	Статьи	Сумма
	Капитал Первого уровня (Собственный капитал)	
	Базовый капитал Первого уровня	
710	Простые акции	
720	Привилегированные некумулятивные акции (приемлемые для включения в Базовый капитал Первого уровня)	
730	Капитал, внесенный сверх номинала	
740	Резервы для будущих потребностей банка	0
750	Нераспределенная прибыль (убытки) прошлых лет	0
760	(-) Убытки текущего года	0
770	(-) Нематериальные активы (ст. 430.1)	0
780	**(-)** Инвестиции (в виде акций или долевого участия в капитале) в другие неконсолидированные банки и финансово-кредитные организации, а также нефинансовые организации (ст. 200.1-230.1, ст. 390, ст. 400)	0
790	(-) Отсроченные налоговые активы	0
800	(-) Прямые или косвенные инвестиции в собственные акции банка	0
810	**Всего Базовый капитал Первого уровня** (сумма ст. 710-800)	0
	Дополнительный капитал Первого уровня	
820	Дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами	0
830	Привилегированные акции, которые соответствуют критериям Дополнительного капитала Первого уровня, но не приемлемые для Базового капитала Первого уровня	0
840	Другие инструменты капитала: бессрочный субординированный долг (ст. 630)	0
850	(-) Прямые или косвенные инвестиции в свой собственный Дополнительный капитал Первого уровня	0
860	(-) Инвестиции в Дополнительный капитал Первого уровня неконсолидированных банков и капитал финансово-кредитных организаций и нефинансовых организаций (если применимо)	0
870	**Всего Дополнительный капитал Первого уровня** (сумма ст. 820-860)	0
880	**Всего капитал Первого уровня** (сумма ст. 810 и ст. 870)	0
	Капитал Второго уровня	
890	Прибыль текущего года	0

900	Общие резервы (приемлемые для включения): а) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков; б) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков от других активов, кроме кредитов	0
910	Резервы по переоценке ценных бумаг	0
920	Резервы по пересчету иностранной валюты при консолидации	
920.1	Резерв на выравнивание прибыли	0
920.2	Резерв на покрытие рисков по инвестициям	0
930	Часть капитала и долговых инструментов, одобренная Национальным банком для включения в Капитал Второго уровня	0
940	Разница между ценой продажи акций, включенных в Капитал Второго уровня (не включенных в Капитал Первого уровня) и их номинальной стоимостью по результатам эмиссии	0
950	(-) Прямые или косвенные инвестиции в свой собственный Капитал Второго уровня	0
960	(-) Инвестиции в Капитал Второго уровня неконсолидированных банков и капитал финансово-кредитных организаций и нефинансовых организаций (если применимо)	0
970	**Всего Капитал Второго уровня** (сумма ст. 890-960)	0
980	**Всего чистый суммарный капитал** (сумма ст. 880 и ст. 970)	0
990	Коэффициент достаточности (адекватности) суммарного капитала (ст. 980/ст. 620)	0
1000	Коэффициент достаточности (адекватности) капитала Первого уровня (ст. 880/ст. 620)	
1010	Коэффициент достаточности (адекватности) капитала Базового капитала Первого уровня (ст.810/ст.620)	

».

5. Внести в постановление Правления Национального банка «Об утверждении Положения «О критериях системности коммерческих банков и небанковских финансово- кредитных организаций»» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-9-(НПА) следующее изменение:

в Положении «О критериях системности коммерческих банков и небанковских финансово-кредитных организаций», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 9 дополнить абзацем следующего содержания:

«При этом Национальный банк индивидуально информирует каждый системно значимый банк/НФКО, определяемый по

количественным показателям в соответствии с настоящим Положением».

6. Внести в постановление Правления Национального банка «Об утверждении Положения «О консолидированном надзоре» и Положения «О периодической регулятивной консолидированной отчетности» от 28 июня 2019 года № 2019-П-12/34-4-(НПА) следующее изменение:

в Положении «О консолидировам надзоре», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункте 2 абзац шестой изложить в следующей редакции:

«**Банковская холдинговая компания** – материнская компания, дочерней компанией или одной из дочерних и/или зависимых компаний которой является банк, а равно компания, которая создана основной материнской компанией исключительно с целью управления дочерними и/или зависимыми компаниями (участниками), входящими в банковскую группу (управляющая компания). Банковские холдинговые компании, созданные в Кыргызской Республике и входящие в банковскую группу, должны быть в форме акционерного общества.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-12/73-11-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

− Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3;

− «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Государственного банка развития Кыргызской Республики, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», микрофинансовых компаний, привлекающих срочные депозиты, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОАО «Гарантийный фонд», соответствующих структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-12/73-11-(НПА)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3» следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 3.6-1 изложить в следующей редакции:

«3.6-1. При проведении классификации активов, предоставленных банком одному и тому же заемщику или группе связанных заемщиков необходимо учитывать классификацию, проведенную по каждому кредиту заемщика или группы связанных заемщиков, и классифицировать данные активы по категории классификации, присвоенной активу с наибольшей задолженностью, если эта классификация является наихудшей.

Аналогичный подход к классификации должен применяться банками, являющимися участниками банковской группы, то есть активы заемщика или группы связанных заемщиков, являющихся резидентами Кыргызской Республики, должны классифицироваться по категории классификации, присвоенной активу с наибольшей задолженностью, если эта классификация является наихудшей».

− пункт 4.3.2 изложить в следующей редакции:

«4.3.2. Характерными признаками, при проявлении которых актив можно считать активом под наблюдением, являются:

− неполное обеспечение актива, в остальном имеющего все характеристики, присущие удовлетворительным активам, либо

обеспечение в рамках контрактного финансирования (например, право требования по финансируемому контракту, дебиторская задолженность и т.д.);

− просроченность возврата по основной сумме и/или процентам, на срок не более 30 (тридцати) дней;

− невозможность для банка проводить мониторинг залога из-за недостаточной документации, либо из-за отсутствия экспертов по его оценке;

− намечающееся уменьшение ликвидности залога (снижение цен, падение курса валюты) либо появление тенденции ухудшения финансового состояния гаранта/поручителя (если актив обеспечен гарантией/поручительством);

− появление тенденций к ухудшению финансового состояния клиента;

− изменение рыночных условий, которые могут повлиять на возврат актива;

− повторное изменение условий договора по кредиту путем перевода валюты данного кредита из иностранной валюты в национальную в случае, если этот кредит ранее не входил в категорию «классифицированных кредитов» и при этом, если данное изменение не связано с ухудшением финансового состояния клиента.

При первоначальной реструктуризации актив, который обладал признаками неклассифицированных активов, классифицируется банком как «актив под наблюдением.»;

− абзац одиннадцатый пункта 5.1.2 изложить в следующей редакции:

«- снижение стоимости залога, ухудшение его качества, залог становится труднореализуемым либо появление тенденции ухудшения финансового состояния гаранта/поручителя (если актив обеспечен гарантией/поручительством).»;

− пункт 5.1.5 изложить в следующей редакции:

«5.1.5 Если по реструктуризированному активу, который был классифицирован как «актив под наблюдением» возникли просроченные платежи более чем на 30 дней и/или актив

реструктуризирован второй раз в течение 1 (одного) года, то такой актив должен классифицироваться как «субстандартный».

При этом, если данный «субстандартный» актив обеспечен залогом в виде недвижимости как минимум на 120% от суммы актива, то банк может формировать РППУ в размере 15%.

В случае если по данному активу состояние залога в виде недвижимости ухудшилось и/или его стоимость снизилась до уровня ниже 120% от суммы актива или по активу возникла просроченная задолженность по основной сумме и/или процентам более 90 дней, то банк, как минимум, должен увеличить размер РППУ до 25% с момента выявления вышеуказанных фактов.»;

− абзац седьмой пункта 5.2.2 изложить в следующей редакции:

«- зависимость выплаты задолженности, в основном, от реализации залога.»;

− абзац восьмой пункта 5.3.2 изложить в следующей редакции:

«- предоставление активов субъектам оффшорных зон.»;

− абзац десятый признать утратившим силу;

− главу 5 дополнить пунктом 5.3.4 следующего содержания:

«5.3.4. Активы, к которым применимы имущественные права (право владения, и/или пользования, и/или распоряжения), должны классифицироваться как «потери», если вероятность дальнейшего сохранения банком имущественного права на них очень низкая.»;

− пункт 6.1 изложить в следующей редакции:

«6.1. В некоторых случаях один актив может быть классифицирован по двум категориям классификации, т.е. может использоваться разделение классификации.»;

− пункт 6.2 признать утратившим силу;

− пункт 7.1 дополнить абзацем следующего содержания:

«В случае если изменение первоначальных условий договора по кредиту и/или полное либо частичное рефинансирование кредита не связано с ухудшением финансового состояния заемщика, банк должен указать в решении Кредитного комитета/ уполномоченного органа причину изменений условий договора и/

или рефинансирования кредита с приложением подтверждающих документов и аналитических данных банка.»;

− пункт 7.3 дополнить абзацами следующего содержания:

«При каждой повторной реструктуризации актива банк должен ухудшить его классификацию на одну категорию. При этом банк при повторной реструктуризации может сохранить категорию классифицированного актива на прежнем уровне в случае выполнения следующих требований:

− банком проведен тщательный анализ финансового состояния заемщика (с соответствующими расчетами, финансовыми показателями), с документальным подтверждением приведенных расчетов;

− банк может продемонстрировать (на основе разумных, документально подтвержденных финансовых данных) возможность для заемщика осуществлять платежи по предлагаемому плану реструктуризации;

− льготный период по погашению основной суммы не превышает 6 месяцев (9 месяцев – для кредитов, выданных на развитие сельского хозяйства);

− клиенту ранее не предоставлялась реструктуризация или последняя реструктуризация была более 1 (года) года назад.»;

− пункт 7.4 изложить в следующей редакции:

«7.4 При выполнении условий пункта 7.6 Положения банк может улучшить классификацию реструктуризированного актива на одну категорию только в последовательном порядке.

Например, актив, классифицированный в категории «потери» после реструктуризации может быть переведен только в категорию «сомнительные».»;

− пункт 7.6 изложить в следующей редакции:

«7.6. Банк может перевести реструктуризированный актив на одну категорию классификации в сторону улучшения, когда будут выполнены все следующие условия:

− отсутствие просроченных сумм;

− своевременная оплата основной суммы и начисленных процентов по графику в течение 3 последних месяцев – в случае

осуществления ежемесячных аннуитетных платежей; в течение 6 последних месяцев – в случае осуществления ежеквартальных равномерных платежей по основной сумме;

− в случае, если по графику срок между платежами превышает 3 месяца – своевременная оплата не менее трех последних платежей, включающих равномерное погашение основной суммы и начисленных процентов;

− своевременная оплата основной суммы и начисленных процентов по графику в течение последних 12 месяцев с даты проведения реструктуризации (выполнение данного условия обязательно для перевода активов в категорию «нормальные» или «удовлетворительные»);

− заемщиком после реструктуризации погашено не менее 10% остатка основной суммы кредита на момент принятия решения о реструктуризации (выполнение данного условия обязательно для перевода активов в категорию «субстандартные» и «сомнительные»);

− заемщик не имеет обстоятельств, которые могут привести к невыполнению обязательств по погашению активов.»;

− главу 12 дополнить пунктом 12.3 следующего содержания:

«12.3. К «потерям» относятся забалансовые и условные обязательства, которые могут привести к выполнению обязательств банком перед клиентами или третьими лицами в будущем, т.е. к оттоку денежных средств, вследствие следующих событий:

− внутреннее мошенничество;

− внешнее мошенничество;

− причинение ущерба материальным активам банка (например, вследствие пожара, стихийных бедствий, актов терроризма, вандализма и т.д.).

По мере восстановления банку ущерба, причиненного в результате указанных событий, банк снижает размер забалансового обязательства и РППУ по нему на сумму возмещения без изменения категории классификации.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах

Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в пункте 14:

− в первом предложении заменить слова «риск кредитной потери» на слова «кредитный риск»;

− пятое предложение изложить в следующей редакции:

«Кредитный комитет выносит на рассмотрение Совета директоров предложения по продаже и списанию кредитов, несущих крупный риск (2), а также вопросы повторной реструктуризации и предоставления отсрочки платежа на период более 12 месяцев при реструктуризации кредитов, несущих крупный риск.»;

− первое предложение абзаца семь пункта 75 изложить в следующей редакции:

«При реструктуризации кредита, банку необходимо провести качественный анализ текущего финансового состояния, деятельности заемщика и степень доверия банка к заемщику, а также оценку обеспечения в целях подтверждения либо пересмотра стоимости обеспечения.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/73-12-(НФКУ)

Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики» (прилагается).

2. Признать утратившим силу:

1) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам»» от 23 марта 2006 года № 7/5;

2) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 марта 2006 года № 7/5 «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам»» от 31 января 2007 года № 5/2»;

3) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые

нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 28 октября 2009 года № 43/5:

− пункт 2 Приложения;

4) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 25 апреля 2012 года № 18/9:

− пункт 18 Приложения;

5) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 12 декабря 2012 года № 48/10:

− пункт 6 Приложения;

6) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 25 сентября 2013 года № 35/16:

− пункт 6 Приложения;

7) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 27 ноября 2014 года № 53/8;

8) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 5 февраля 2016 года № 5/1:

− абзац десятый пункта 1 постановления;

− пункт 9 Приложения;

9) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 10 февраля 2016 года № 7/2:

− абзац восемнадцатый пункта 1 постановления;

− пункт 17 Приложения;

10) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 31 мая 2017 года № 21/8:

- абзац четвертый пункта 1 постановления;
- пункт 3 Приложения;

11) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 15 августа 2018 года № 2018-П-33/33-8-(НФКУ):

- абзац четвертый пункта 1 постановления;
- пункт 3 Приложения;

12) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 21 августа 2019 года № 2019-П-33/43-8-(НФКУ):

- абзац третий пункта 1 постановления;
- пункт 2 Приложения;

13) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям» от 31 мая 2017 года № 21/7;

14) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 21 августа 2019 года № 2019-П-33/43-8-(НФКУ):

- абзац одиннадцатый пункта 1 постановления;
- пункт 10 Приложения;

15) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-3-(НФКУ):

- абзац седьмой пункта 1 постановления;
- пункт 6 Приложения.

3. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

5. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых организаций, кредитных союзов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», гарантийных фондов, кредитных бюро, жилищно-сберегательных кредитных компаний, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов Кыргызской Республики».

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/73-12-(НФКУ)

ПОЛОЖЕНИЕ
«О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики»

Раздел I. Общие положения

1. Настоящее Положение устанавливает порядок применения Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) мер воздействия к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку (далее – НФКО), в том числе осуществляющим операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования и/или имеющим «исламское окно».

2. Нормы настоящего Положения распространяются на микрофинансовые организации, кредитные союзы, гарантийные фонды, кредитные бюро, жилищно-сберегательные кредитные компании (далее – ЖСКК), специализированные финансовые учреждения (далее – СФУ) и специализированные финансово-кредитные организации (далее – СФКО).

3. Целью применения Национальным банком мер воздействия в отношении НФКО является оперативное раннее реагирование, корректировка и устранение проблем для поддержания стабильности и устойчивости НФКО и банковской системы, противодействие финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, пресечение монополистической деятельности на рынке банковских услуг, защита интересов вкладчиков, прав потребителей услуг НФКО и других кредиторов.

4. Меры воздействия применяются Национальным банком самостоятельно на основаниях и в порядке, предусмотренных законами Кыргызской Республики, нормативными правовыми актами Национального банка и настоящим Положением. Меры воздействия Национальным банком могут применяться как в последовательном порядке, так и выборочно, в зависимости от характера, вида допущенного нарушения и финансового состояния НФКО. Национальный банк самостоятельно определяет целесообразность, вид и порядок применения мер воздействия к НФКО.

5. Нарушениями деятельности НФКО и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку, считаются действия (бездействие) НФКО, их собственников и должностных лиц, противоречащие законам Кыргызской Республики и нормативным правовым актам Национального банка.

Раздел II. Виды мер воздействия

6. К мерам воздействия относятся:

1) предписание;

2) штраф;

3) требование;

4) повышение экономических нормативов и требований;

5) ограничения или запреты;

6) отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления;

7) введение специального режима;

8) приостановление действия лицензии/свидетельства об учетной регистрации;

9) отзыв лицензии/ свидетельства об учетной регистрации.

7. Решение о применении к НФКО той или иной меры воздействия принимается с учетом:

− характера нарушения и его влияния на деятельность НФКО и системы НФКО;

− частоты и продолжительности нарушения;

− угроз финансовому состоянию НФКО и системы НФКО;

− размеров убытков НФКО в результате допущенных нарушений и принятых решений;

− осведомленности должностных лиц НФКО о допущенном нарушении;

− способности должностных лиц НФКО разрешать возникающие проблемы;

− факта преднамеренности совершенного нарушения, а также отсутствия/присутствия личной заинтересованности (моральной, материальной) аффилированных и других связанных с НФКО лиц в допущенном нарушении;

− соблюдения внутренних процедур и политик, утвержденных уполномоченным органом НФКО;

− случаев применения к НФКО за допущенное нарушение какой-либо меры воздействия ранее;

− признания должностными лицами НФКО наличия и значительности возникших проблем;

− выполнения должностными лицами или акционерами (участниками) НФКО рекомендаций и/или требований Национального банка;

− характера, частоты и/или объема операции(й), подпадающей(их) под нарушение законодательства Кыргызской Республики о противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.

8. Мера воздействия может быть применена Национальным банком не позднее 12 (двенадцати) месяцев со дня обнаружения нарушения. В случаях применения мер воздействия к НФКО по итогам проведенных Национальным банком проверок днем обнаружения нарушения является день регистрации отчета о проверке в Национальном банке.

9. Меры воздействия Национального банка могут оформляться постановлениями Правления Национального банка или Комитета по надзору Национального банка, предписаниями заместителя председателя/члена Правления Национального банка, курирующего надзорный блок или начальников структурных подразделений Национального банка.

10. Национальный банк вправе предусмотреть возможность принятия НФКО добровольных обязательств по устранению допущенных недостатков в своей деятельности.

11. Национальный банк вправе направить в НФКО письменное предупреждение. Письменное предупреждение не является мерой воздействия Национального банка и направляется в случае необходимости информирования НФКО о том, что имеются значительные риски и/или угроза нарушения определенных норм и правил, а также положений законодательства Кыргызской Республики и/или нормативных правовых актов, в том числе по противодействию финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, или НФКО занимается деятельностью, угрожающей ее стабильности и надежности и в целях предупреждения, что в дальнейшем к ней могут быть применены соответствующие меры воздействия.

Письменное предупреждение направляется за подписью начальника структурного подразделения или заместителя председателя/члена Правления Национального банка, курирующего надзорный блок.

Раздел III. Признание деятельности, действий (бездействия) НФКО, относящихся к нездоровой и небезопасной банковской практике НФКО

12. Деятельность НФКО, действия (бездействия) его должностных лиц/акционеров/участников, создающие реальную угрозу и/или высокую вероятность потерь или убытков для вкладчиков НФКО, других его кредиторов, акционеров/участников или банковской системы, считаются нездоровой и небезопасной банковской практикой.

13. Национальный банк определяет нездоровую и небезопасную банковскую практику в каждом отдельном случае, основываясь на оценке:

− факторов и обстоятельств, сопутствующих ей, в том числе с учетом форс-мажорных обстоятельств;

− потенциальной угрозы для средств вкладчиков, кредиторов, стабильности НФКО и/или банковской системы в целом.

14. Признаки деятельности, действий (бездействий) НФКО, которые могут относиться к нездоровой и небезопасной банковской практике, приведены в приложении 1 к настоящему Положению.

15. НФКО не должна вовлекаться в нездоровую и небезопасную банковскую практику.

16. Национальный банк может применить в отношении любой НФКО, деятельность которой признана нездоровой и небезопасной банковской практикой, меры воздействия, вплоть до отзыва лицензии/свидетельства об учетной регистрации в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

17. Деятельность НФКО, действия/бездействия должностных лиц/акционеров/участников НФКО признаются как нездоровая и небезопасная банковская практика Комитетом по надзору Национального банка на основании информации, предоставленной структурными подразделениями Национального банка.

18. Комитет по надзору Национального банка/Правление Национального банка в рамках компетенции принимает решение о применении соответствующей меры воздействия в отношении НФКО, его должностных лиц/акционеров/участников, действия (бездействие) которых причастны к нездоровой и небезопасной банковской практике.

Раздел IV. Добровольные обязательства

19. Отличительной чертой добровольных обязательств является демонстрация руководством НФКО готовности к сотрудничеству с Национальным банком в целях обеспечения эффективности устранения выявленных недостатков, а также выявленных рисков нарушения определенных норм и правил, а также положений законодательства и/или нормативных правовых актов, в том числе по противодействию финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, и/или угрожающих его стабильности и надежности.

20. В отношении НФКО может быть использовано добровольное обязательство в виде письма-обязательства.

21. Письмо-обязательство готовится и предоставляется НФКО, в деятельности которой имеют место недостатки и угрозы/предпосылки нарушения нормативных правовых актов, не вызывающие значительную обеспокоенность надзорного органа. Письмо-обязательство должно содержать конкретные меры по устранению недостатков, которые будут предприняты органом управления НФКО, с установлением сроков и целевых показателей. Письмо-обязательство утверждается наблюдательным органом управления НФКО и подлежит согласованию с Национальным банком. В случае отсутствия в НФКО наблюдательного органа письмо обязательство утверждается исполнительным органом управления НФКО и подлежит согласованию с Национальным банком.

Раздел V. Меры воздействия, применяемые Национальным банком

Глава 1. Предписание

22. Предписание применяется уполномоченными начальниками структурных подразделений Национального банка, заместителем председателя/членом Правления Национального банка, курирующим надзорный блок, Комитетом по надзору Национального банка.

В предписании указываются ссылки на конкретные нормы и требования нормативных правовых актов Кыргызской Республики, в том числе Национального банка, которые были нарушены НФКО, ее акционерами /участниками и должностными лицами, а также срок для их устранения.

В зависимости от выявленного нарушения, а также выявленных рисков, угрожающих стабильности и надежности деятельности НФКО, предписание может содержать, но не ограничиваться следующими требованиями:

− об устранении нарушения (о приведении к установленному уровню значений обязательных экономических нормативов и требований, лимитов открытой валютной позиции, выполнении обязательств перед кредиторами и вкладчиками и другое);

− о приведении деятельности НФКО в соответствие с требованиями нормативных правовых актов;

− о выполнении определенных действий, в том числе снижающих/оптимизирующих уровень принимаемого НФКО риска в своей деятельности при проведении отдельных операций/сделок;

− о внесении изменений и дополнений во внутренние нормативные документы НФКО.

23. Предписание должно содержать следующее:

− дату и место вынесения предписания;

− регистрационный номер;

− полное наименование органа/ФИО лица, издавшего предписание;

− фамилию, имя, отчество должностного лица НФКО, которому адресовано предписание/полное наименование НФКО;

− срок вступления в силу;

− срок действия предписания, если оно принимается на определенное время;

− срок обжалования и орган, где может быть обжаловано это предписание.

Предписание также содержит описание вопроса, то есть указание на факт нарушения, а также всех обстоятельств, с которыми связано нарушение, и с изложением соответствующих ссылок, положений законодательства Кыргызской Республики, в том числе нормативных правовых актов Национального банка, которые были нарушены НФКО/акционером(ами) (участником(ами)/должностными лицами НФКО в обоснование направления предписания. При необходимости в предписании могут указываться фамилия, имя, отчество ответственного (-ых) за допущение нарушения лица (лиц) и/или орган управления, которые определяются согласно требованиям Национального банка, внутренним документам НФКО, а также практике и процедурам организации деятельности НФКО.

При вынесении предписания указываются законы и иные нормативные правовые акты, которыми руководствовался Национальный банк при вынесении предписания, изложение принятого решения, соответствующие меры, которые должны

быть предприняты НФКО/акционером(ами) (участником(ами)/ должностными лицами НФКО и устанавливаются сроки их исполнения.

Предписание скрепляется печатью Национального банка согласно установленному внутреннему порядку.

24. После направления предписания, ответственное структурное подразделение Национального банка, инициировавшее данное предписание, обеспечивает контроль по исполнению НФКО предписания в установленные сроки и предпринимает незамедлительные последующие меры в случае его невыполнения.

25. За неисполнение/ненадлежащее исполнение предписания Национальный банк вправе применить к НФКО другие виды мер воздействия в соответствии с требованиями настоящего Положения.

Глава 2. Штраф

26. В случае нарушения НФКО норм, требований и ограничений, установленных законами Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», «О противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов», «О защите банковских вкладов (депозитов)», иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики, нормативными правовыми актами Национального банка, Комитет по надзору Национального банка вправе наложить штраф:

1) в размере не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов – в отношении НФКО;

2) в размере не более среднего годового вознаграждения, включая все виды выплат (должностной оклад, премии, бонусы и др.) – в отношении должностного лица НФКО.

27. Штраф должен быть уплачен НФКО/его должностным лицом в срок, не позднее 3 (трех) месяцев со дня получения ими постановления о наложении штрафа.

28. Если штраф не уплачен НФКО/его должностным лицом в установленный срок, то штраф взыскивается в принудительном порядке в рамках исполнительного производства.

29. За нарушение лимитов валютной позиции штраф налагается в соответствии с инструкциями «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции микрофинансовыми компаниями» и «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции кредитными союзами», утверждаемыми постановлениями Правления Национального банка.

30. За несоблюдение НФКО обязательных резервных требований с нее взыскивается штраф в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка.

31. Процедура производства по делам о нарушениях, предусмотренных в соответствующих статьях Кодекса Кыргызской Республики о нарушениях, относящихся к компетенции Национального банка, регламентируется Инструкцией по рассмотрению дел о нарушениях в Национальном банке, утверждаемой постановлением Правления Национального банка.

32. Наложение штрафа на НФКО и ее должностных лиц не является основанием для неустранения допущенного нарушения.

Глава 3. Требование

33. Национальный банк вправе предъявить к НФКО следующие требования:

− о проведении мероприятий по финансовому оздоровлению НФКО;

− о проведении повторного/специального внешнего аудита НФКО;

− о сокращении административных расходов НФКО;

− об изменении организационной структуры НФКО;

− об изменении политик, положений, процедур и других внутренних нормативных документов НФКО.

34. Решение о применении меры воздействия в отношении НФКО в виде требования принимается Комитетом по надзору Национального банка.

§ 1. Требование о проведении мероприятий по финансовому оздоровлению

35. Национальный банк вправе предъявить требование о проведении мероприятий по финансовому оздоровлению к системно-значимым НФКО, МФК, привлекающим депозиты, СФКО, кредитным союзам, имеющим лицензию на привлечение депозитов от участников и/или имеющим задолженность перед третьими лицами.

План финансового оздоровления составляется согласно требованиям, содержащимся в Приложении 2 к настоящему Положению. План финансового оздоровления должен предусматривать адекватные меры, сроки, способы и ресурсы по оздоровлению деятельности НФКО.

НФКО обязана проводить оценку адекватности плана финансового оздоровления.

36. Национальный банк в любое время может потребовать от НФКО, указанных в пункте 35 Положения, реализации мер, предусмотренных планом финансового оздоровления, а также любых иных мер, согласно банковскому законодательству Кыргызской Республики.

В случае выставления требования к НФКО о проведении мер по финансовому оздоровлению план финансового оздоровления НФКО, включая обновленный план (в случае внесения изменений и дополнений в план финансового оздоровления по требованию Национального банка), а также мероприятия НФКО по его реализации подлежат согласованию с Комитетом по надзору Национального банка.

37. Со дня выставления требования Национального банка НФКО не вправе принимать решения о распределении прибыли, выплате дивидендов (в том числе по ранее вынесенным решениям), выполнении любых финансовых обязательств и платежей перед акционерами (участниками), а также о выплате любых вознаграждений должностным лицам и работникам НФКО, за исключением заработной платы.

38. В период проведения мер по финансовому оздоровлению НФКО Национальный банк вправе ввести запрет или наложить ограничение на удовлетворение требований кредиторов по

денежному обязательству НФКО, на ограничение операций с аффилированными и связанными с НФКО лицами, если это приведет к ухудшению его финансового состояния или банкротству.

39. Уполномоченный орган НФКО обязан утвердить план финансового оздоровления.

§ 2. Требование о проведении повторного/ специального внешнего аудита НФКО

40. В случае выявления нарушений в деятельности НФКО и/или при выявлении несоответствий с данными внешнего аудита Комитет по надзору Национального банка уполномочен потребовать провести повторный/специальный внешний аудит деятельности НФКО.

41. Комитет по надзору Национального банка предъявляет НФКО требование о проведении повторного/специального внешнего аудита путем издания постановления, которое может также содержать дополнительные требования, установленные данным Положением.

Требование также может включать ограничения на определенный вид деятельности НФКО на срок проведения внешнего аудита.

42. Все расходы, связанные с проведением повторного/ специального внешнего аудита, оплачиваются за счет средств НФКО.

§ 3. Требование о сокращении административных расходов

43. Национальный банк вправе предъявить требование о сокращении административных расходов к системно значимым НФКО, а также МФК, привлекающим депозиты, СФКО, кредитным союзам, имеющим лицензию на привлечение депозитов от участников.

Требование о сокращении административных расходов принимается Комитетом по надзору Национального банка в случаях, когда, по его мнению, НФКО действует рискованно и/или существующие административные расходы являются высокими, и/или необоснованными, а также во избежание существенных финансовых потерь в будущем.

44. Основаниями для предъявления требования о сокращении административных расходов могут быть:

1) наличие финансовых проблем в НФКО (убыточная деятельность, превышение расходов над доходами);

2) выявление фактов нарушения требований законодательства и нормативных правовых актов Национального банка;

3) наличие неадекватной системы управления рисками в НФКО;

4) неисполнение НФКО требований по капиталу;

5) другие обстоятельства, свидетельствующие о том, что существующие административные расходы являются высокими и/или необоснованными и/или существует потенциал для их уменьшения.

45. Национальный банк вправе установить конкретные статьи административных расходов, которые подлежат сокращению либо исключению на определенный срок.

§ 4. Требование об изменении организационной структуры НФКО

46. Комитет по надзору Национального банка вправе потребовать изменить организационную структуру НФКО в случаях, когда организационная структура НФКО не определяет и/или недостаточно четко определяет компетенцию, разделение полномочий и ответственность органов управления, структурных подразделений и должностных лиц НФКО, не позволяет исключить конфликты интересов.

47. Комитет по надзору Национального банка вправе требовать исключить из организационной структуры НФКО неэффективные структурные/обособленные подразделения, которые создают сложную и громоздкую структуру НФКО, которая не отвечает адекватно осуществляемой деятельности НФКО.

§ 5. Требование об изменении политик, положений, процедур и других внутренних нормативных документов НФКО

48. В случаях, когда содержание политик, положений, процедур и других внутренних нормативных документов в НФКО не отвечает требованиям законодательства Кыргызской Республики и нормативных правовых актов Национального банка, Национальный банк выставляет требование об их изменении и/или дополнении.

49. Комитет по надзору Национального банка/заместитель председателя/член Правления Национального банка/ начальники структурных подразделений, по информации структурных подразделений, выявивших несоответствие внутренних документов НФКО требованиям законодательства Кыргызской Республики, а также в целях снижения рисков и усиления контроля, вправе предъявлять требование о внесении изменений во внутренние нормативные документы НФКО.

Глава 4. Повышение экономических нормативов и требований

50. Национальный банк за нарушения экономических нормативов и требований, установленных нормативными правовыми актами Национального банка, а также в случаях, когда в деятельности НФКО наметилась тенденция к ухудшению финансового состояния, при этом НФКО могут соблюдаться минимальные экономические нормативы и требования Национального банка, может установить для НФКО новые и/или более жесткие экономические нормативы.

51. Комитет по надзору Национального банка вправе:

1) повысить размер нормативов (стандартов, коэффициентов) адекватности (достаточности) капитала;

2) снизить максимальный размер риска на одного заемщика (участника);

3) повысить норматив (показатели) ликвидности;

4) усилить требования к порядку формирования резервов, в том числе путем повышения норм обязательных резервов;

5) уменьшить размер лимита открытой валютной позиции, когда необходимо снижение существующих рисков в проведении операций с иностранной валютой;

6) изменить другие экономические нормативы, требования и ограничения, устанавливаемые Национальным банком.

52. Повышение нормы обязательных резервов и повышение минимального размера собственного (регулятивного) капитала принимается Правлением Национального банка по представлению Комитета по надзору Национального банка.

Глава 5. Ограничения или запреты

53. В случаях когда НФКО нарушает требования законодательства Кыргызской Республики и нормативных правовых актов Национального банка и в деятельности НФКО имеются риски, Комитет по надзору Национального банка вправе ввести ограничения и запреты.

54. Комитет по надзору Национального банка вправе ввести ограничения или запреты на выплату дивидендов/распоряжение имуществом и/или денежными средствами НФКО и/или выплату премиальных вознаграждений в случаях:

1) если это приведет к нарушению НФКО экономических нормативов;

2) если значение нормативов (стандартов, коэффициентов) адекватности (достаточности) капитала НФКО ниже минимального предела, установленного Национальным банком;

3) если не созданы или созданы в недостаточном размере резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

4) если НФКО имеет непокрытые убытки за предыдущие годы и/или за отчетный год;

5) если финансовое состояние НФКО ухудшится;

6) в других случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

55. В случаях когда НФКО нарушает требования по ограничениям инвестиций, в том числе требования и ограничения по совершению сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок, которые оказывают влияние на соблюдение НФКО экономических нормативов, в том числе по адекватности капитала, Комитет по надзору Национального банка вправе ввести ограничения и запреты на осуществление инвестиций и сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок.

56. Комитет по надзору Национального банка вправе ввести ограничения или приостановить отдельные виды операций в случае обнаружения в деятельности НФКО нарушений, связанных с:

1) вовлечением НФКО в нездоровую и/или небезопасную банковскую практику;

2) нарушением банковского законодательства Кыргызской Республики, в том числе законодательства и/или нормативных правовых актов по защите банковских вкладов (депозитов), по противодействию финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, по антимонопольному регулированию, развитию конкуренции и защите прав потребителей банковских услуг, включая несоблюдение экономических нормативов, нормативных актов Национального банка или его предписаний;

3) ликвидацией/прекращением деятельности НФКО.

57. В случаях нарушения требований банковского законодательства Кыргызской Республики, в том числе требований и ограничений по операциям и сделкам, совершаемым между НФКО и со связанными с НФКО лицами, Комитет по надзору Национального банка вправе ввести ограничения и запреты на их совершение.

НФКО обязана предоставлять Национальному банку информацию обо всех сделках НФКО, заключенных со связанными с НФКО лицами, в порядке, установленном Национальным банком.

Глава 6. Отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления

58. Решение об отстранении или освобождении должностных лиц, смене органов управления НФКО принимается Комитетом по надзору Национального банка при установлении фактов:

1) сокрытия конфликта интересов и/или заинтересованности при заключении сделок НФКО;

2) сокрытия информации, которая свидетельствует о его несоответствии квалификационным требованиям, требованиям по независимости и безупречной деловой репутации, сокрытие информации, которая могла быть основанием для отказа в согласовании должностного лица;

3) действия или бездействия члена органов управления НФКО, повлекшее угрозу финансовой стабильности НФКО, по оценке Национального банка;

4) нарушения банковского законодательства Кыргызской Республики и/или нормативных правовых актов Национального банка, повлекшие существенные финансовые потери и/или репутационные риски;

5) участия в деятельности (действие/бездействие), которое характеризуется как нездоровая и небезопасная банковская практика;

6) осуществления или вовлечения в деятельность, нарушающую нормативные правовые акты Кыргызской Республики по вопросам противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов;

7) злоупотребления своим положением.

59. Комитет по надзору Национального банка рассматривает и принимает решение об:

− отстранении должностного лица от занимаемой должности в НФКО в случае привлечения должностного лица в качестве подозреваемого/обвиняемого в уголовном деле;

− освобождении отдельного должностного лица от занимаемой должности;

− о смене органов управления НФКО, что означает смену всех или некоторых должностных лиц и запрещении дальнейшего их участия в деятельности любого НФКО;

− признание деятельности НФКО, действия/бездействия должностных лиц НФКО нездоровой и небезопасной банковской практикой на основании информации, предоставленной структурными подразделениями Национального банка, а также применение в рамках компетенции Комитета по надзору соответствующей меры воздействия в отношении НФКО, его акционеров/участников, должностных лиц НФКО, действия (бездействие) которых причастны к нездоровой и небезопасной банковской практике.

60. При решении Комитетом по надзору Национального банка об отстранении или освобождении должностных лиц, смены органов управления НФКО учитывается фактор своевременного информирования Национального банка о ставшем известном нарушении норм законодательства Кыргызской Республики (предъявленных обвинениях или принятых решениях),

а также принятия всех возможных, достаточных и разумных мер для предотвращения или устранения такого нарушения.

61. Решение Комитета по надзору Национального банка об отстранении или освобождении должностных лиц, смене органов управления вступает в силу со дня принятия такого решения.

62. Должностные лица НФКО, утратившие безупречную деловую репутацию в связи с отстратнением или освобождением от должности/смены органов управления НФКО в порядке применения к ним мер воздействия, не могут повторно претендовать на должности, подлежащие обязательному согласованию с Национальным банком, в течение срока ограничения, установленного нормативными правовыми актами Национального банка, с момента вступления их в законную силу.

Глава 7. Введение специального режима

63. Национальный банк вправе ввести в НФКО специальные режимы:

- прямой банковский надзор;
- временная администрация.

64. Решение о введении режима прямого банковского надзора, а также осуществление самого режима проводится в соответствии с требованиями Положения «О прямом банковском надзоре», утверждаемого постановлением Правления Национального банка.

65. Решение о введении режима временной администрации, а также осуществление самого режима проводится в соответствии с требованиями Положения «О временной администрации», утверждаемого постановлением Правления Национального банка.

Глава 8. Отзыв/приостановление действия лицензии/свидетельства об учетной регистрации

§ 1. Отзыв/приостановление действия лицензии у МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ

66. Отзыв лицензии МФК осуществляется по основаниям, изложенным в Законе Кыргызской Республики «О микрофинансовых

организациях в Кыргызской Республике». Решение об отзыве лицензии МФК принимается Правлением Национального банка.

67. Отзыв лицензии ЖСКК осуществляется по основаниям, изложенным в законодательстве Кыргызской Республики в сфере регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний. Решение об отзыве лицензии ЖСКК принимается Правлением Национального банка.

68. Решение об отзыве лицензии СФКО принимается Правлением Национального банка по основаниям по основаниям, изложенным в Законе Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности».

69. Решение об отзыве лицензии СФУ принимается Комитетом по надзору Национального банка Кыргызской Республики.

70. Лицензия СФУ может быть отозвана в следующих случаях:

− систематического (два и более раза в течение одного календарного года) нарушения законодательства Кыргызской Республики, включая нормативные правовые акты Национального банка;

− систематического (два и более раза) несоблюдения СФУ предписаний и/или иных требований Национального банка;

− систематического (два и более раза) непредставления информации (в том числе по запросам сотрудников Национального банка) и\или представления недостоверной или неполной информации;

− при неосуществлении деятельности по основным видам деятельности более одного года.

71. Решение Национального банка об отзыве лицензии МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ может быть принято, минуя другие меры воздействия.

72. Национальный банк письменно уведомляет МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ об отзыве лицензии в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

73. Отзыв лицензии МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ влечет ликвидацию, осуществляемую в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

74. В случае отзыва лицензии МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ в течение 3 (трех) дней после получения решения Национального банка об отзыве лицензии должны сдать оригинал лицензии Национальному банку, а в течение 1 (одного) месяца – начать процедуру ликвидации во внесудебном порядке.

75. В зависимости от ситуации, характера нарушения и возможных последствий Комитет по надзору Национального банка вправе приостановить действие лицензии МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ по основаниям, аналогичным для отзыва лицензии. Национальный банк письменно уведомляет МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ о приостановлении действия лицензии в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения

76. МФК/ЖСКК/СФКО/СФУ не вправе осуществлять операции, указанные в лицензии, со дня получения уведомления относительно приостановления действия лицензии до получения уведомления от Национального банка относительно возобновления действия лицензии.

§ 2. Отзыв/приостановление действия лицензии кредитного союза

77. Комитет по надзору Национального банка может отозвать лицензию кредитного союза. Отзыв лицензии у кредитного союза может производиться в любом из следующих случаев:

− систематическое (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) нарушение кредитным союзом законодательства Кыргызской Республики и/или требований нормативных правовых актов Национального банка;

− систематического (2 и более раза в течение 12 последовательных каландарных месяцев) несоблюдения предписаний и/или требований Национального банка;

− неустранение в установленные сроки нарушений, в связи с которыми Национальный банк приостановил действие лицензии;

− систематическое (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) непредставление информации (в том числе по запросам сотрудников Национального банка)и\или предоставление недостоверной информации;

− предоставление недостоверных сведений, на основании которых была выдана лицензия;

− участие в операциях, запрещенных законодательством Кыргызской Республики;

− занятие кредитным союзом деятельностью, не предусмотренной лицензией;

− если кредитный союз не осуществляет деятельность по выдаче кредитов более 1 (одного) года после его регистрации и получения лицензии и/или в течение периода деятельности;

− при неосуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования более одного года после его регистрации и получения лицензии (для кредитных союзов, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования);

− в случае вовлечения в деятельность, характеризующуюся как «нездоровая банковская практика» (Приложение 1);

− количество физических лиц - участников кредитного союза, имеющих право голоса, стало меньше десяти;

− кредитный союз не выполняет условия по соблюдению минимального размера общей суммы сберегательных паев в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

− кредитный союз систематически (т.е. два и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) нарушает положения законодательства, нормативных правовых актов, предписаний Национального банка и/или устава кредитного союза, в результате чего деятельность кредитного союза стала или может стать небезопасной или финансово ненадежной;

− кредитный союз признан неплатежеспособным в соответствии с законодательством;

− в иных случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

78. Решение об отзыве лицензии кредитного союза может быть принято минуя другие меры воздействия.

79. Кредитный союз должен сдать лицензию (включая дополнительную лицензию) в Национальный банк в течение 3 (трех)

рабочих дней с даты получения решения Национального банка об отзыве лицензии и в течение 30 (тридцати) календарных дней начать процедуру ликвидации во внесудебном порядке (в случае если активы кредитного союза покрывают его обязательства в полном объеме).

80. Национальный банк письменно уведомляет кредитный союз об отзыве лицензии в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

81. В зависимости от ситуации, характера нарушения и возможных последствий для кредитного союза Комитет по надзору вправе приостановить действие лицензии кредитного союза по основаниям, аналогичным для отзыва лицензии.

82. Национальный банк письменно уведомляет кредитный союз о приостановлении действия лицензии в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

83. Кредитный союз не вправе осуществлять операции, указанные в лицензии, со дня получения уведомления относительно приостановления действия лицензии до получения уведомления от Национального банка относительно возобновления действия лицензии.

§ 3. Отзыв/приостановление действия свидетельства об учетной регистрации микрокредитной компании/микрокредитного агентства

84. Комитет по надзору Национального банка может отозвать свидетельство об учетной регистрации микрокредитной компании (далее – МКК)/микрокредитного агентства (далее – МКА) в следующих случаях:

− при систематическом (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) нарушении законодательства Кыргызской Республики и требований нормативных правовых актов Национального банка;

− при систематическом (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) несоблюдении МКК/МКА, предписаний и/или иных требований Национального банка;

− когда имеет место систематическое (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) непредставление

информации (в том числе по запросам сотрудников Национального банка) или представление недостоверной, неполной информации;

− при неосуществлении деятельности по выдаче микрокредитов более 1 (одного) года;

− при неосуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования более одного года (для МКК/МКА, осуществляющих деятельность в соответствии с исламскими принципами финансирования);

− при нарушении целей деятельности микрофинансовых организаций, определенных Законом Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике»;

− при нарушении требований антимонопольного законодательства;

− при нарушении прав потребителей, установленных Законом «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике»;

− в случае вовлечения в деятельность, характеризующуюся как «нездоровая банковская практика» (Приложение 1);

− в иных случаях, установленных законодательством Кыргызской Республики.

85. Решение об отзыве свидетельства об учетной регистрации МКК/МКА может быть принято, минуя другие меры воздействия.

86. Национальный банк письменно уведомляет МКК/МКА об отзыве свидетельства об учетной регистрации в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

87. МКК/МКА должно прекратить свою деятельность со дня получения уведомления от Национального банка относительно отзыва свидетельства об учетной регистрации.

88. Отзыв свидетельства об учетной регистрации МКК/МКА влечет их ликвидацию в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

89. Комитет по надзору Национального банка может временно приостановить действие свидетельства об учетной регистрации МКК/МКА по основаниям, аналогичным для отзыва свидетельства об учетной регистрации.

90. Национальный банк письменно уведомляет МКК/МКА о приостановлении действия свидетельства об учетной регистрации в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

91. МКК/МКА не вправе осуществлять деятельность со дня получения уведомления относительно приостановления действия свидетельства об учетной регистрации до получения уведомления от Национального банка относительно возобновления действия свидетельства об учетной регистрации.

§ 4. Отзыв лицензии МКК на право осуществления отдельных банковских операций

92. Отзыв лицензии МКК на право осуществления отдельных банковских операций может быть осуществлен в следующих случаях:

− когда имеют место нарушения нормативных правовых актов Национального банка и законодательства Кыргызской Республики при проведении данных операций;

− при несоблюдении рекомендаций, предписаний и/или иных требований Национального банка, данных в целях исправления нарушений, связанных с проведением вышеуказанных операций;

− при непредставлении информации (в том числе по запросам сотрудников Национального банка) или предоставлении недостоверной, неполной информации.

93. Решение об отзыве лицензии может быть принято, минуя другие меры воздействия.

94. Национальный банк письменно уведомляет МКК об отзыве лицензии в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

§ 5. Отзыв /приостановление действия свидетельства об учетной регистрации гарантийного фонда

95. Комитет по надзору Национального банка может отозвать свидетельство об учетной регистрации гарантийного фонда в следующих случаях:

− при систематическом (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) нарушении гарантийным фондом законодательства Кыргызской Республики и требований нормативных правовых актов Национального банка;

– при систематическом (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) несоблюдении гарантийным фондом предписаний и/или иных требований Национального банка;

− объявления гарантийного фонда неплатежеспособным в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;

− в случае вовлечения в деятельность, характеризующуюся как «нездоровая банковская практика» (Приложение 1).

96. Национальный банк письменно уведомляет гарантийный фонд об отзыве свидетельства об учетной регистрации в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

97. В течение 1 (одного) месяца со дня получения решения Национального банка об отзыве свидетельства уполномоченный орган гарантийного фонда должен принять решение о ликвидации.

98. Со дня принятия уполномоченным органом решения о ликвидации или получения уведомления Национального банка об отзыве свидетельства гарантийного фонда гарантийный фонд должен прекратить выдачу гарантий, предусмотренных свидетельством. В противном случае гарантийный фонд и его должностные лица несут ответственность, предусмотренную законодательством.

99. В случае непринятия уполномоченным органом гарантийного фонда решения о добровольной ликвидации по истечению 1 (одного) месяца со дня получения решения Национального банка об отзыве свидетельства Национальный банк вправе обратиться в суд с заявлением о принудительной ликвидации гарантийного фонда.

100. Комитет по надзору Национального банка вправе временно приостановить действие свидетельства об учетной регистрации гарантийного фонда по основаниям, аналогичным для отзыва свидетельства об учетной регистрации.

101. Национальный банк письменно уведомляет гарантийный фонд о приостановлении действия свидетельства об учетной

регистрации в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

102. Гарантийный фонд не вправе осуществлять деятельность со дня получения уведомления относительно приостановления действия об учетной регистрации до получения уведомления Национального банка относительно возобновления действия свидетельства об учетной регистрации.

§ 6 Отзыв/приостановление действия лицензии кредитного бюро

103. Комитет по надзору Национального банка вправе отозвать лицензию на осуществление деятельности кредитного бюро в следующих случаях:

− объявления кредитного бюро неплатежеспособным в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;

− начала принудительной ликвидации кредитного бюро в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;

− грубого и систематического (более двух раз в течение 12 последовательных календарных месяцев) нарушения требований законодательства Кыргызской Республики, в том числе нормативных правовых актов Национального банка;

− осуществления деятельности, запрещенной законодательством Кыргызской Республики.

104. Решение об отзыве лицензии кредитного бюро принимается Комитетом по надзору Национального банка и доводится до сведения кредитного бюро в письменной форме в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия такого решения.

105. Кредитное бюро должно прекратить свою деятельность со дня получения уведомления от Национального банка относительно отзыва лицензии.

106. Комитет по надзору Национального банка может временно приостановить действие лицензии в любом из случаев, определенных

Положением «О лицензировании деятельности кредитных бюро», утверждаемым постановлением Правления Национального банка.

107. Решение об отзыве лицензии кредитного бюро принимается Комитетом по надзору Национального банка и доводится до сведения кредитного бюро в письменной форме в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия такого решения.

108. Национальный банк письменно уведомляет кредитное бюро о приостановлении действия лицензии в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

109. Кредитное бюро не вправе осуществлять операции, указанные в лицензии, со дня получения уведомления относительно приостановления действия лицензии до получения уведомления от Национального банка относительно возобновления действия лицензии.

Раздел VI. Порядок обжалования мер воздействия

110. Досудебное обжалование решений Национального банка является обязательным. Досудебному обжалованию подлежат любые решения Национального банка, за исключением решений Правления Национального банка, которые обжалуются в суде.

111. Досудебное обжалование не приостанавливает действие решений Национального банка. Досудебное обжалование решений Национального банка осуществляется в срок не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня получения соответствующего решения Национального банка.

112. Национальный банк рассматривает жалобу по существу в срок не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня поступления жалобы. Национальный банк вправе продлить срок рассмотрения жалобы однократно на 30 (тридцать) календарных дней.

113. Мера воздействия, примененная к НФКО, может быть отменена по решению Национального банка.

114. Порядок досудебного обжалования решений Национального банка устанавливается нормативными правовыми актами Национального банка.

Приложение 1
к Положению «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики»

ПРИЗНАКИ

деятельности НФКО, действий (бездействия) ее акционеров/учредителей, должностных лиц, которые могут относиться к нездоровой и небезопасной банковской практике

1. Неспособность органов управления и должностных лиц обеспечить адекватный контроль и руководство НФКО в целях предотвращения нездоровой и небезопасной банковской практики и нарушения законодательства Кыргызской Республики.

2. Действия (бездействие) должностных лиц, которые привели к нарушению законодательства Кыргызской Республики и нормативных правовых актов Национального банка и/или к значительному ухудшению финансового состояния НФКО.

3. Отсутствие соответствующих действий или бездействий со стороны акционера(ов)/учредителя(ей) и/или Совета директоров и/или Правления НФКО по смене, отстранению, временному отстранению и прекращению полномочий должностных лиц НФКО, в отношении которых Национальным банком было принято решение об отстранении или освобождении должностных лиц, смене органов управления.

4. Создание неадекватного резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков по активам и забалансовым обязательствам.

5. Отсутствие надлежащего в соответствии с МСФО и нормативными правовыми актами Национального банка бухгалтерского учета операций/сделок.

6. Несоблюдение норм законодательства Кыргызской Республики, в результате которых возникли риски (в том числе риск потери репутации), повлиявшие или которые могут повлиять на стабильную деятельность НФКО.

7. Невыполнение требований законодательства Кыргызской Республики в части выявления подозрительных операций и/или не имеющих явного/очевидного законного экономического смысла и/или нарушение требований законодательства Кыргызской Республики о противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.

8. Проведение НФКО операций с аффилированными и иными, связанными с НФКО лицами, или принятие решения уполномоченными органами/лицами НФКО по проведению данных операций с нарушением требований нормативных правовых актов Национального банка, в том числе принципа беспристрастности.

9. Осуществление деятельности, для выполнения которой в НФКО отсутствуют квалифицированные и опытные сотрудники.

10. Осуществление деятельности при отсутствии соответствующих политик и процедур и/или их несоответствие требованиям Национального банка или, когда деятельность НФКО не соответствует политикам и процедурам, и/или в случаях, когда политики и процедуры не соответствуют масштабам деятельности и уровню рисков НФКО.

11. Несоответствие проводимых НФКО операций стандартам Шариата (для НФКО, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами финансирования).

12. Предоставление кредитов клиентам с нарушением требований законодательства Кыргызской Республики, нормативных правовых актов Национального банка, а также внутренних политик/процедур НФКО.

13. Значительное ухудшение качества активов в связи с увеличением объема просроченных кредитов и/или их доли в общем объеме кредитного портфеля.

14. Практика кредитного администрирования, включая процедуры предоставления кредитов и процедуры мониторинга, имеет серьезные и значительные недостатки и/или нарушения.

15. Допущение систематических (два и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) нарушений банковского законодательства Кыргызской Республики.

16. Невыполнение в установленные Национальным банком сроки предписаний и других мер воздействия, примененных со стороны Национального банка.

17. НФКО не соблюдаются экономические нормативы по достаточности (адекватности) капитала и не предпринимаются достаточные меры по приведению в соответствие экономических нормативов по адекватности капитала с требованиями Национального банка.

18. Капитал НФКО недостаточен для покрытия потерь, связанных с присущими НФКО рисками. Участники/акционер(ы), несмотря на предварительное предупреждение Национального банка, не пополняют капитал и/или не предпринимают достаточные/исчерпывающие меры по его пополнению в течение срока, определенного Национальным банком.

19. Невыполнение минимальных требований по капиталу, установленных Национальным банком.

20. Выплата дивидендов в нарушение законодательства Кыргызской Республики и/или несмотря на ограничение или запрет на распределение прибыли.

21. НФКО имеет недостаточный уровень ликвидности для своевременного выполнения обязательств (имеется нарушение требований по ликвидности обязательных для выполнения).

22. Непредставление, а также несвоевременное, неполное или недостоверное представление в Национальный банк отчетов, а также других официально запрашиваемых документов и сведений.

23. Проведение НФКО операций, запрещенных законодательством Кыргызской Республики либо не предусмотренных лицензией/свидетельством об учетной регистрации, но подлежащих лицензированию и/или согласованию с Национальным банком.

24. Функционирование НФКО при объеме прибыли, недостаточном для финансовой стабильности, обеспечения выплаты дивидендов и пополнения капитала.

Приложение 2
к Положению «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики»

ТРЕБОВАНИЯ
к плану финансового оздоровления НФКО

Минимальные требования к плану по финансовому оздоровлению НФКО

Часть I. Оценка ситуации в НФКО

1. Общие сведения;

2. Оценка и развернутая информация о финансовом состоянии НФКО;

3. Система кризисного управления в НФКО. Задействованные ответственные структурные подразделения.

4. Аналитические и практические подходы по определению, измерению, контролю и мониторингу рисков присущих в деятельности НФКО.

5. Инструменты используемые для предупреждения увеличения рисков.

Часть II. Минимальные требования к содержанию плана мероприятий и порядок его предоставления

1. Общий срок реализации плана мероприятий, определенный НФКО, должен быть обоснован с учетом конкретной ситуации в НФКО и характера предлагаемых мер.

2. План мероприятий должен содержать сведения о предполагаемом результате его выполнения на дату завершения процедуры финансового оздоровления, включая:

− значения обязательных экономических нормативов и требований Национального банка с разбивкой по отчетным датам за весь период осуществления мер по финансовому оздоровлению;

− динамику изменения величины собственных средств (капитала) с разбивкой по отчетным датам за весь период осуществления мероприятий по финансовому оздоровлению;

− сроки восстановления уровня достаточности собственных средств (капитала) и текущей ликвидности;

− сроки по улучшению качества кредитного портфеля с определением конкретных показателей качества кредитного портфеля (уровень классифицированных кредитов, РППУ) и др.

3. НФКО вправе предусмотреть поэтапную реализацию каждого пункта плана мероприятий с указанием календарных сроков выполнения каждого этапа.

4. Предполагаемый результат от реализации всех (или большей части) мер по финансовому оздоровлению является показателем, характеризующим перспективы стабильной деятельности НФКО после даты их завершения.

Представляемый НФКО план мероприятий по финансовому оздоровлению должен содержать в обязательном порядке: детальные мероприятия и сроки их выполнения, ответственных исполнителей на каждом этапе реализации, указание индикаторов выполнения, а также меры, предпринимаемые НФКО по осуществлению контроля исполнения плана мероприятий. План мероприятий НФКО должен предусматривать при необходимости способы и условия участия акционеров (участников) и третьих лиц в финансовом оздоровлении НФКО и мероприятия по сокращению расходов.

5. План мероприятий должен быть подписан руководителем и главным бухгалтером НФКО, а также утвержден наблюдательным органом НФКО (при наличии такого органа).

6. Все листы плана мероприятий, включая приложения, должны быть пронумерованы, прошнурованы и скреплены печатью НФКО.

7. Для разработки плана мероприятий НФКО вправе привлекать аудиторскую организацию (индивидуального аудитора).

В случае если аудиторская организация (индивидуальный аудитор) была привлечена НФКО к разработке плана мероприятий, в состав документов, представляемых в Национальный банк, необходимо включить аудиторское заключение по внутригодовой аудиторской проверке, в итоговой части которого отражается

степень участия аудиторской организации (индивидуального аудитора) в проведении оценки финансового состояния и (или) разработке мер по финансовому оздоровлению, а также мнение аудиторской организации (индивидуального аудитора) о перспективах деятельности НФКО с учетом разработанных мер по финансовому оздоровлению.

8. В случае выявления недостатков и направления требования о доработке плана мероприятий НФКО должна представить в Национальный банк доработанный план мероприятий в срок не позднее 14 календарных дней со дня получения указанного требования.

9. В случае необходимости Национальный банк вправе запросить у НФКО дополнительную информацию, необходимую для признания плана мероприятий реальным, установив срок ее представления.

10. НФКО обязана обеспечить выполнение плана мероприятий в полном объеме и в установленные сроки.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/73-13-(НФКУ)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам применения мер воздействия к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

− «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2;

− «Об утверждении Положения «О прямом банковском надзоре» от 28 мая 2008 года № 22/4;

− «Об утверждении Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года № 24/8;

− «Об утверждении Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций кредитными союзами» от 30 мая 2014 года № 24/9;

− «Об утверждении Правил регулирования деятельности специализированных финансовых учреждений» от 16 марта 2016 года № 12/4;

− «Об утверждении Правил регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики» от 28 сентября 2016 года № 40/5;

− «О утверждении Положения «О временной администрации» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-8-(НПА);

− «О Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам и некоторым другим финансово-кредитным организациям, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-4-(НПА);

− «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-3-(НФКУ);

− «Об утверждении Правил регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-2-(НФКУ).

2. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых организаций, кредитных союзов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», гарантийных фондов, кредитных бюро, жилищно-сберегательных кредитных компаний.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики,

курирующего Управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/73-13-(НФКУ)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банк Кыргызской Республики по вопросам применения мер воздействия к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2 следующие изменения:

в Положении «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− абзац первый пункта 1.1 изложить в следующей редакции:

«Комитет по надзору Национального банка Кыргызской Республики (далее – Комитет) создается решением Правления Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк). Комитет является постоянно действующим коллегиальным органом, который уполномочен Правлением Национального банка принимать решения по вопросам своей компетенции в сфере регулирования и надзора за деятельностью коммерческих банков, Государственного банка развития Кыргызской Республики (далее – банки), небанковских финансово-кредитных организаций: микрофинансовых организаций, кредитных союзов, жилищно-сберегательных кредитных компаний, гарантийных фондов, кредитных бюро, специализированных финансово-кредитных организаций (далее – НФКО), согласно п. 2.1., 2.1-1. и 2.2. настоящего Положения.»;

− в подпункте «г» пункта 2.1 аббревиатуру «МФК» заменить аббревиатурой «НФКО»;

− подпункт «в» пункта 2.2 изложить в следующей редакции:

«в) признание деятельности банка/НФКО, действия/бездействия должностных лиц банка/НФКО как нездоровой и небезопасной банковской практикой на основании информации, предоставленной структурными подразделениями Национального банка, а также применение в рамках компетенции Комитета соответствующей меры воздействия в отношении банка/НФКО, его акционеров (участников), должностных лиц банка/НФКО, действия (бездействие) которых причастны к нездоровой и небезопасной банковской практике;».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О прямом банковском надзоре» от 28 мая 2008 года № 22/4» следующее изменение:

в Положении «О прямом банковском надзоре», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 1.2 после слов «ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» (далее –ФККС)» дополнить словами «, кредитные бюро, гарантийные фонды, микрофинансовые компании, имеющие право привлечения срочных вкладов от физических и юридических лиц,».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года № 24/8 следующее изменение:

в Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями», утвержденной вышеуказанным постановлением:

− абзац первый пункта 18 изложить в следующей редакции:

« При нарушении МФК установленных лимитов открытых валютных позиций Национальный банк применяет меры воздействия в виде взыскания денежного штрафа с МФК в размере 5 (пяти) процентов от суммы превышения лимита открытой валютной позиции, но не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов МФК в соответствии с Положением «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку

Кыргызской Республики», утверждаемым постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций кредитными союзами» от 30 мая 2014 года № 24/9 следующее изменение:

в Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций кредитными союзами», утвержденной вышеуказанным постановлением:

− пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17. При нарушении КС установленных лимитов открытых валютных позиций Национальный банк применяет меры воздействия в виде взыскания денежного штрафа с КС в размере 5 (пяти) процентов от суммы превышения лимита открытой валютной позиции, но не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов КС в соответствии с Положением «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики», утверждаемым постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности специализированных финансовых учреждений» от 16 марта 2016 года № 12/4 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности специализированных финансовых учреждений, утвержденных вышеуказанным постановлением:

− пункты 30-38 признать утратившими силу.

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики» от 28 сентября 2016 года № 40/5 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

− пункты 71-78 признать утратившими силу.

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О временной администрации» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-8-(НПА) следующее изменение:

в Положении «О временной администрации», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− абзац первый пункта 1 после слов «жилищно-сберегательных кредитных компаний,» дополнить словами «кредитных бюро».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам и некоторым другим финансово-кредитным организациям, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-4-(НПА) следующие изменения:

− в наименовании постановления слова «и некоторым другим финансово-кредитным организациям» исключить;

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам и некоторым другим финансово-кредитным организациям, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− в наименовании Положения слова «и некоторым другим финансово-кредитным организациям» исключить;

− в абзаце первом главы 1 слова «, специализированным финансово-кредитным организациям/учреждениям, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», гарантийным фондам» исключить.

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-3-(НФКУ) следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности гарантийных фондов, утвержденных вышеуказанным постановлением:

− абзац первый пункта 64 изложить в следующей редакции:

«64. Основания, случаи и порядок применения Национальным банком мер воздействия к гарантийным фондам, а также порядок установления признаков нездоровой и небезопасной практики гарантийных фондов и определения причастности к ней гарантийного фонда и его должностных лиц осуществляется в соответствии с Положением «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики», утверждаемым постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики.».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-2-(НФКУ) следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- абзац второй пункта 101 изложить в следующей редакции:

«Основания, случаи и порядок применения Национальным банком мер воздействия к ЖСКК, а также порядок установления признаков нездоровой и небезопасной практики ЖСКК и определения причастности к ней ЖСКК и ее должностных лиц установлены Положением «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики», утверждаемым постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-14/73-17-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 следующие изменения (прилагается).

2. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Управлению платежных систем Национального банка направить настоящее постановление в Национальный статистический комитет Кыргызской Республики для последующей государственной регистрации в установленном порядке.

4. Настоящее постановление вступает в силу с 1 января 2021 года.

5. Управлению бухгалтерского учета и отчетности и Управлению банковских расчетов внести необходимые изменения в справочники кодов платежей в Главной книге Национального банка Кыргызской Республики, Системе пакетного клиринга и Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени.

6. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения Министерства финансов Кыргызской Республики и коммерческих банков Кыргызской Республики.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление платежных систем.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 декабря 2020 года
№ 2020-П-14/73-17-(ПС)

Изменения
в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 следующие изменения:

в Государственном классификаторе платежного оборота, утвержденном вышеуказанным постановлением:

− в таблице раздел «Платежи по доходам в государственный бюджет»

подгруппу 11120000 «Налоги по специальным режимам» изложить в следующей редакции:

«

11120000	**Налоги по специальным режимам**
11121000	**Поступления по единому налогу**
11121100	**Единый налог для субъектов малого предпринимательства**
11122000	**Налог на основе патента**
11122100	**Налог на основе обязательного патента**
11122200	**Налог на основе добровольного патента**
11123000	**Налог по упрощенной системе налогообложения**
11123100	**Налог по упрощенной системе налогообложения на основе налога с розничных продаж**
11124000	**Налог на майнинг**
11124100	**Налог на майнинг**

»;

подгруппу 11420000 «Акцизный налог» изложить в следующей редакции:

«

11420000	**Акцизный налог**
11421000	Акцизный налог на товары, производимые или реализуемые на территории КР
11421100	Алкогольная продукция
11421110	Спирт этиловый
11421120	Водка и ликероводочные изделия, слабоалкогольные напитки
11421130	Крепленые напитки, крепленые соки и бальзамы
11421140	Вина
11421150	Коньяки
11421160	Вино игристое, включая шампанское
11421170	Пиво расфасованное
11421180	Пиво нефасованное
11421190	Виноматериалы
11421200	Табачные изделия
11421210	Табачные изделия с фильтром
11421220	Табачные изделия без фильтра
11421230	Сигары и сигариллы
11421240	Табак трубочный, курительный, жевательный, сосательный, нюхательный, кальянный (за исключением табака, используемого в качестве сырья для производства табачной продукции)
11421250	Изделия с нагреваемым табаком (нагреваемая табачная палочка, нагреваемая капсула с табаком и прочее)
11421260	Никотиносодержащая жидкость в картриджах, резервуарах и других контейнерах для использования в электронных сигаретах
11421290	Прочие изделия
11421300	Нефтепродукты
11421310	Бензин, легкие и средние дистилляты и прочие бензины
11421320	Топливо реактивное
11421330	Дизельное топливо, газойли, тяжелые дистилляты
11421340	Мазут
11421350	Масла, масла смазочные, прочие масла и газоконденсат
11421360	Нефть сырая и нефтепродукты сырые, полученные из битуминозных материалов
11421370	Прочие антидетонаторы на основе соединений свинца, используемые в тех же целях, что и нефтепродукты
11421380	Присадки к смазочным маслам, содержащие нефть или нефтепродукты, полученные из битуминозных пород
11421390	Прочие нефтепродукты (биотопливо, топливо экологическое, смесь легких дистиллятов)

11421400	Прочие подакцизные товары
11421410	Ювелирные изделия из золота, платины или серебра
11421490	Прочие подакцизные товары
11423000	Акцизный налог на товары, ввозимые на территорию Кыргызской Республики от государств-членов ЕАЭС
11423100	Алкогольная продукция
11423110	Спирт этиловый
11423120	Водка и ликероводочные изделия, слабоалкогольные напитки
11423130	Крепленые напитки, крепленые соки и бальзамы
11423140	Вина
11423150	Коньяки
11423160	Вино игристое, включая шампанское
11423170	Пиво расфасованное
11423180	Пиво нефасованное
11423190	Виноматериалы
11423200	Табачные изделия
11423210	Табачные изделия с фильтром
11423220	Табачные изделия без фильтра
11423230	Сигары и сигариллы
11423240	Табак трубочный, курительный, жевательный, сосательный, нюхательный, кальянный (за исключением табака, используемого в качестве сырья для производства табачной продукции)
11423250	Изделия с нагреваемым табаком (нагреваемая табачная палочка, нагреваемая капсула с табаком и прочее)
11423260	Никотиносодержащая жидкость в картриджах, резервуарах и других контейнерах для использования в электронных сигаретах
11423290	Прочие изделия
11423300	Нефтепродукты
11423310	Бензин, легкие и средние дистилляты и прочие бензины
11423320	Топливо реактивное
11423330	Дизельное топливо, газойли, тяжелые дистилляты
11423340	Мазут
11423350	Масла, масла смазочные, прочие масла и газоконденсат
11423360	Нефть сырая и нефтепродукты сырые, полученные из битуминозных материалов
11423370	Прочие антидетонаторы на основе соединений свинца, используемые в тех же целях, что и нефтепродукты
11423380	Присадки к смазочным маслам, содержащие нефть или нефтепродукты, полученные из битуминозных пород

11423390	Прочие нефтепродукты (биотопливо, топливо экологическое, смесь легких дистиллятов)
11423400	Прочие подакцизные товары
11423410	Ювелирные изделия из золота, платины или серебра
11423490	Прочие подакцизные товары
11424000	Акцизный налог на товары, ввозимые на территорию Кыргызской Республики из третьих стран
11424100	Алкогольная продукция
11424110	Спирт этиловый
11424120	Водка и ликероводочные изделия, слабоалкогольные напитки
11424130	Крепленые напитки, крепленые соки и бальзамы
11424140	Вина и виноматериалы
11424150	Коньяки
11424160	Вино игристое, включая шампанское
11424170	Пиво расфасованное
11424180	Пиво нефасованное
11424190	Ликероводочные изделия
11424200	Табачные изделия
11424210	Табачные изделия с фильтром
11424220	Табачные изделия без фильтра
11424230	Сигары и сигариллы
11424240	Табак трубочный, курительный, жевательный, сосательный, нюхательный, кальянный (за исключением табака, используемого в качестве сырья для производства табачной продукции)
11424250	Изделия с нагреваемым табаком (нагреваемая табачная палочка, нагреваемая капсула с табаком и прочее)
11424260	Никотиносодержащая жидкость в картриджах, резервуарах и других контейнерах для использования в электронных сигаретах
11424290	Прочие изделия
11424300	Нефтепродукты
11424310	Бензин, легкие и средние дистилляты и прочие бензины
11424320	Топливо реактивное
11424330	Дизельное топливо, газойли, тяжелые дистилляты
11424340	Мазут
11424350	Масла, масла смазочные, прочие масла и газоконденсат
11424360	Нефть сырая и нефтепродукты сырые, полученные из битуминозных материалов
11424370	Прочие антидетонаторы на основе соединений свинца, используемые в тех же целях, что и нефтепродукты

11424380	Присадки к смазочным маслам, содержащие нефть или нефтепродукты, полученные из битуминозных пород
11424390	Прочие нефтепродукты (биотопливо, топливо экологическое, смесь легких дистиллятов)
11424400	Прочие подакцизные товары
11424410	Прочие подакцизные товары

»;

подгруппу 12110000 «Страховые взносы в Социальный фонд» изложить в следующей редакции:

«

12110000	**Страховые взносы в Социальный фонд**
12111000	Страховые взносы в Социальный фонд
12111110	Страховые взносы в пенсионный фонд, Фонд обязательного медицинского страхования, Фонд оздоровления трудящихся
12111120	Страховые взносы по полисам (кроме Государственного накопительного пенсионного фонда)
12111130	Страховые взносы крестьянских (фермерских) хозяйств без образования юридического лица
12111140	Страховые взносы, поступившие от предоставления отсрочек/рассрочек по уплате страховых взносов субъектам малого и среднего предпринимательства
12111210	Страховые взносы в Государственный накопительный пенсионный фонд
12111220	Страховые взносы по полисам по Государственному накопительному пенсионному фонду
12111230	Страховые взносы, поступившие от предоставления отсрочек/рассрочек по уплате страховых взносов субъектам малого и среднего предпринимательства по Государственному накопительному пенсионному фонду

»;

подгруппу 13330000 «Средства, полученные из республиканского бюджета другими единицами сектора государственного управления» изложить в следующей редакции:

«

13330000	**Средства, полученные из республиканского бюджета другими единицами сектора государственного управления**
13331000	Средства, полученные из республиканского бюджета Социальным фондом

13331100	Базовая часть пенсии по государственному пенсионному социальному страхованию
13331210	Льготные пенсии за работу в условиях высокогорья
13331220	Льготные пенсии за работу в отдаленных и труднодоступных районах
13331230	Льготные пенсии многодетным матерям и матерям инвалидов с детства
13331300	Пенсии отдельным категориям населения
13331400	Пенсии военнослужащим
13331500	Государственное обязательное страхование военнослужащих при гибели, получении инвалидности
13331610	Компенсационные выплаты к пенсиям за электроэнергию
13331620	Компенсационные выплаты участникам ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, по трудовым увечьям
13331700	Компенсация дополнительных расходов или потерь доходов бюджета Социального фонда, образовавшихся в результате принятия нормативных правовых актов Кыргызской Республики
13331800	Надбавки к пенсиям
13332000	Средства, полученные из республиканского бюджета Фондом обязательного медицинского страхования
13332100	Средства, полученные из республиканского бюджета на базовое государственное медицинское страхование
13332210	Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование детей до 16 лет
13332220	Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование пенсионеров
13332230	Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование инвалидов с детства и лиц, получающих социальные пособия
13332240	Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование учащихся начальных профессиональных учебных заведений, студентов средних и высших профессиональных учебных заведений до достижения ими возраста 21 года
13332250	Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование безработных граждан, официально зарегистрированных в государственной службе занятости населения
13332260	Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование военнослужащих срочной службы, офицеров, прапорщиков, военнослужащих сверхсрочной службы

13332300	Средства, полученные из республиканского бюджета для выплаты компенсаций по исполнению решений суда
13332900	Прочие средства, полученные из республиканского бюджета

»;

подгруппу 13340000 «Страховые взносы в ФОМС» изложить в следующей редакции:

«

13340000	**Страховые взносы в ФОМС**
13341000	Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые плательщиками взносов в соответствии с законодательством Кыргызской Республики
13341100	Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые работодателями
13341200	Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые индивидуальными предпринимателями
13341300	Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые крестьянскими (фермерскими хозяйствами) без образования юридического лица
13341400	Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые сельскохозяйственными кооперативами
13341900	Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, не отнесенные к основным категориям

»;

подгруппу 14510000 «Прочие неналоговые доходы» изложить в следующей редакции:

«

14510000	**Прочие неналоговые доходы**
14511000	Прочие неналоговые доходы
14511110	Доходы, обращенные в пользу государства
14511120	Доходы, обращенные в пользу государства по экономической амнистии
14511200	Курсовая прибыль/убыток
14511400	Отчисления на развитие и содержание инфраструктуры местного значения
14511900	Прочие неналоговые доходы
14512000	Поступление средств пенсионных накоплений
14512100	Поступление средств пенсионных накоплений в ГНПФ от управляющих компаний

»;

− в таблице раздел «Платежи по расходам из государственного бюджета»

подгруппу 26310000 «Текущие гранты другим единицам сектора государственного управления» изложить в следующей редакции:

«

26310000	**Текущие гранты другим единицам сектора государственного управления**
26311000	Трансферты местным бюджетам
26311100	Выравнивающие трансферты
26311200	Целевые трансферты
26311300	Целевые трансферты между уровнями местного бюджета
26313000	Ассигнования Социальному фонду
26313100	Базовая часть пенсии по государственному пенсионному социальному страхованию
26313210	Льготные пенсии за работу в условиях высокогорья
26313220	Льготные пенсии за работу в отдаленных и труднодоступных районах
26313230	Льготные пенсии многодетным матерям и матерям инвалидов с детства
26313300	Пенсии отдельным категориям населения
26313400	Пенсии военнослужащим
26313500	Государственное обязательное страхование военнослужащих при гибели, получении инвалидности
26313610	Компенсационные выплаты к пенсиям за электроэнергию
26313620	Компенсационные выплаты участникам ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, по трудовым увечьям
26313700	Компенсация дополнительных расходов или потерь доходов бюджета Социального фонда, образовавшихся в результате принятия нормативных правовых актов Кыргызской Республики
26313800	Надбавки к пенсиям
26314000	Ассигнования Фонду обязательного медицинского страхования
26314100	Ассигнования Фонду обязательного медицинского страхования
26315000	Средства, передаваемые из бюджета Социального фонда
26315100	Средства, передаваемые из бюджета Социального фонда Фонду обязательного медицинского страхования
26315200	Средства, передаваемые уполномоченному органу по распределению средств фонда оздоровления трудящихся
26315300	Средства, передаваемые Государственному накопительному пенсионному фонду
26316000	Средства, передаваемые из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования

26316100	Средства, передаваемые из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования

»;

подгруппу 27210000 «Пособия по социальной помощи населению» изложить в следующей редакции:

«

27210000	**Пособия по социальной помощи населению**
27211000	Пособия по социальной помощи населению
27211100	Пособия малообеспеченным семьям
27211200	Единовременное пособие при рождении ребенка
27211300	Пособия матерям до достижения ребенком 3 лет
27211400	Пособия по безработице
27211500	Социальные выплаты населению
27211600	Компенсационные выплаты в связи с потерей кормильца
27211700	Единовременные выплаты и компенсации семьям медицинских и иных работников организаций здравоохранения, погибших вследствие инфицирования при исполнении ими трудовых обязанностей во время оказания медицинской помощи или проведении научных исследований в условиях режима чрезвычайной ситуации и чрезвычайного положения
27212000	Прочие социальные пособия и выплаты
27212100	Пособия по временной нетрудоспособности
27212200	Пособия по беременности и родам
27212300	Выплата ритуальных пособий (на погребение)
27212400	Компенсационные выплаты военнослужащим за поднаем (наем) временного жилого помещения
27213000	Компенсации взамен льгот и льготы населению
27213100	Компенсации взамен льгот и льготы населению
27214000	Прочие расходы по содействию занятости населения
27214100	Расходы на профессиональное обучение
27214200	Расходы на организацию общественных работ
27214300	Расходы на микрокредитование
27214400	Чек на рабочее место
27215000	Расходы на оздоровительные мероприятия
27215100	Расходы на оздоровительные мероприятия работников и членов их семей
27215200	Расходы на персонального ассистента ребенка с ограниченными возможностями здоровья, нуждающегося в постоянном уходе и надзоре
27216000	Безвозмездная помощь населению, пострадавшему от стихийных бедствий

27216100	Безвозмездная помощь населению, пострадавшему от стихийных бедствий

»;

− в таблице раздел «Активы и обязательства»

после строки «31211120 Продажа зерновых культур» дополнить строкой следующего содержания:

«

31211130	Продажа лекарственных средств

»;

после строки «31211220_______ Приобретение запасов зерновых культур» дополнить строкой следующего содержания:

«

31211230	Приобретение запасов лекарственных средств

»;

− в Приложении Б (справочное):

раздел II «Классификация доходов» Указаний о порядке применения Классификации доходов, Экономической классификации расходов и Классификации операций с активами и обязательствами изложить в следующей редакции:

«

Раздел II. Классификация доходов

Классификация доходов бюджетов Кыргызской Республики является группировкой доходных источников всех уровней бюджетов бюджетной системы Кыргызской Республики и основывается на законодательных и иных актах Кыргызской Республики, определяющих источники формирования доходов всех уровней бюджетов бюджетной системы.

Классификация доходов бюджета Кыргызской Республики включает в себя коды категорий, групп, подгрупп, статей, подстатей и элементов доходов.

Структура восьмизначного кода классификации доходов бюджета Кыргызской Республики представлена в следующем виде:

Классификация доходов

Категория	Группа	Подгруппа	Статья	Подстатья	Элемент
хх	ххх	хххх	ххххх	хххххх	хххххххх
2	3	4	5	6	8

В раздел «Доходы» включаются следующие категории доходов:

11 – налоговые доходы;

12 – взносы/отчисления на социальные нужды;

13 – полученные официальные трансферты;

14 – неналоговые доходы.

Каждая категория доходов состоит из групп доходов. Дальнейшая детализация подгрупп кода доходов осуществляется в разрезе соответствующих статей и подстатей.

Код элемента состоит из двух знаков и представляет кодировку групп подакцизных товаров, добытых полезных ископаемых и товарной продукции, получаемой из полезных ископаемых, отбираемых (извлекаемых) из недр подземных вод, а также арендной платы за использование природных ресурсов.

Коды элементов по группам подакцизных товаров применяются при учете поступлений акцизного налога (1142) с товаров, производимых на территории Кыргызской Республики и ввозимых на территорию Кыргызской Республики.

Коды элементов по группам добытых полезных ископаемых и товарной продукции, получаемой из полезных ископаемых, отбираемых (извлекаемых) из недр подземных вод применяются при учете поступления налогов за пользования недрами (1146).

Коды элементов по группам предоставленной в аренду земли в населенных пунктах, а также пастбищ, присельных пастбищ, пастбищ зоны интенсивного использования и отгонных пастбищ применяются при учете поступления арендой платы за использование природных ресурсов (14152).

Категория «Налоговые доходы» (11)

Схема классификации налогов определяется объектом налогообложения. Данная категория классификации предусматривает поступление следующих групп доходов:

111 – налоги на доходы и прибыль;

113 – налоги на собственность;

114 – налоги на товары и услуги;

115 – налоги на международную торговлю и внешние операции;

116 – прочие налоги и сборы.

Штрафы, пени и санкции, наложенные за нарушение действующих норм налогового и таможенного законодательства и связанные с конкретным налогом, отражаются в учете вместе с этим налогом.

Штрафы, наложенные в соответствии с Кодексом Кыргызской Республики о нарушениях, учитываются в категории 14 «Неналоговые доходы» по элементу «Штрафы» (14311110)

Группа «Налоги на доходы и прибыль» (111) включает в себя две подгруппы:

1111 Налоги на доходы и прибыль;

1112 Налоги по специальным режимам.

В подгруппе 1111 Налоги на доходы и прибыль по статье 11111 Подоходный налог с физических лиц-резидентов Кыргызской Республики учитываются следующие поступления:

− подоходный налог, перечисляемый работодателем (организацией, предприятием, учреждением) с доходов нанятого работника; работодатели в данном случае выступают как налоговые агенты – удерживают и перечисляют налог в бюджет (11111100);

− подоходный налог по единой налоговой декларации (11111200), уплаченный по итогам календарного года при декларировании доходов и имущества налогоплательщиков -физических лиц.

11112 Налог на доходы лиц-нерезидентов Кыргызской Республики – учитываются поступления налога с доходов физических и юридических лиц-нерезидентов Кыргызской Республики, полученных в виде дивидендов и процентов, страховых платежей, авторских гонораров, по выполненным работам и предоставленным услугам и прочих доходов лиц-нерезидентов, полученных из источника в Кыргызской Республике.

11113 Налог на прибыль – учитываются поступления налога на прибыль (11113100) в соответствии с общими условиями налогообложения прибыли юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, а также налога на проценты (11113200).

Для отражения в учете налогов, взимаемых по специальным налоговым режимам, применяются коды подгруппы 1112 «Налоги по специальным режимам». В данной подгруппе используются следующие статьи: поступления по единому налогу (11121), налог на основе патента (11122), налог по упрощенной системе налогообложения (11123), налог на майнинг (11124).

11121 Поступления по единому налогу

11121100 Единый налог для субъектов малого предпринимательства

11122 Налог на основе патента состоит из элементов 11122100 Налог на основе обязательного патента и 11122200 Налог на основе добровольного патента. Налог на основе патента состоит из обязательных и добровольных патентов

11122100 Налог на основе обязательного патента

11122200 Налог на основе добровольного патента

11123 Налог по упрощенной системе налогообложения

11123100 Налог по упрощенной системе налогообложения на основе налога с розничных продаж

11124 Налог на майнинг

11124100 Налог на майнинг

1113 Налоги, не распределяемые по категориям, – включает в себя статью 11131 «Налоги на Валовый доход от Кумтор», элемент 11131100 «Налог на Валовый доход от Кумтор», где ведется учет налогов, поступивших от ЗАО «Кумтор ГОЛД Компании».

Группа «Налоги на собственность» (113) включает в себя две подгруппы:

1131 Налог на имущество;

1132 Земельный налог.

Подгруппа 1131 «Налог на имущество» подразделяется на статьи Налоги на недвижимое имущество (11311) и Налоги на движимое имущество (11312).

Статья «Налоги на недвижимое имущество» (11311) состоит из следующих элементов: Налог на недвижимое имущество, не используемое для осуществления предпринимательской

деятельности (11311100) и Налог на недвижимое имущество, используемое для осуществления предпринимательской деятельности 2 и 3 группы (11311200, 11311300).

Статья «Налоги на движимое имущество» (11312) состоит из следующих элементов: Налог на транспортные средства юридических лиц (11312100) и Налог на транспортные средства физических лиц (11312200).

Статья 1132 «Земельный налог» подразделяется на следующие элементы: земельный налог за пользование приусадебными и садово-огородными земельными участками (11321100), земельный налог за пользование сельскохозяйственными угодьями (11321200) и земельный налог за пользование земель населенных пунктов и земель несельскохозяйственного назначения (11321300).

Группа «Налоги на товары и услуги» (114) включает в себя три подгруппы:

1141 Общие налоги на товары и услуги;

1142 Акцизный налог;

1146 Налоги за пользование недрами.

В подгруппе 1141 «Общие налоги на товары и услуги» выделяются следующие статьи:

11411 Налог на добавленную стоимость – учитываются поступления от Налога на добавленную стоимость на товары и услуги, производимые на территории Кыргызской Республики (11411100), Налога на добавленную стоимость на товары, ввозимые на территорию Кыргызской Республики из государств-членов Евразийского экономического союза (11411300) и Налога на добавленную стоимость на товары, ввозимые на территорию Кыргызской Республики из третьих стран (11411400).

11412 Налог с продаж – учитывается налог, который уплачивается юридическими лицами и индивидуальными предпринимателями при реализации товаров, выполнении работ и оказании услуг. Для учета используется элемент 11412100.

В подгруппе 1142 «Акцизный налог» осуществляется учет поступлений по подакцизным товарам, производимым на территории Кыргызской Республики (11421), акцизный налог на товары,

ввозимые на территорию Кыргызской Республики от государств-членов Евразийского экономического союза (11423) и акцизный налог на товары, ввозимые на территорию Кыргызской Республики из третьих стран (11424). Элементы 11421490 и 11423490 «Прочие подакцизные товары» предусматриваются для учета поступлений задолженности по акцизному налогу по подакцизным товарам, которые были исключены, согласно новому Налоговому кодексу Кыргызской Республики, если такие будут иметь место. В статье 11423 ведется учет и отражение по элементам акцизов, ввозимых на территорию Кыргызской Республики от государств-членов Евразийского экономического союза. В статье 11424 ведется учет и отражение по элементам акцизов, ввозимых на территорию Кыргызской Республики из третьих стран.

В подгруппе 1146 «Налоги за пользование недрами» учитываются поступления бонусов (11461) и роялти (11462). Данная подгруппа включает налоги на добычу полезных ископаемых, ископаемого топлива и других невозобновляемых ресурсов из месторождений, находящихся в частной собственности другого органа государственного управления.

Группа «Налоги на международную торговлю и внешние операции» (115). Данная категория включает в себя таможенные платежи, кроме налога на добавленную стоимость и акцизного налога, взимаемых при ввозе товаров на таможенную территорию Таможенного союза.

1151 Таможенные платежи.

11511 Таможенные платежи с ввозимой продукции.

11511200 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, уплаченные и зачисленные в соответствии с Договором о присоединении к ЕАЭС - это виды пошлин, взимаемые таможенными органами, устанавливаемые в соответствии с международными договорами государств-членов ЕАЭС и законодательством Кыргызской Республики в сфере таможенного дела.

11511400 Ввозные таможенные пошлины, уплаченные по ставкам ЕТТ и зачисленные в соответствии с Договором о присоединении к ЕАЭС. На данном элементе производится учет денежных средств,

поступающих от ввозных таможенных пошлин после присоединения к ЕАЭС.

11511500 Таможенный платеж по единым ставкам таможенных пошлин, налогов.

11511600 Таможенный платеж по единым ставкам таможенных пошлин, налогов.

К вышеуказанным кодам относятся таможенные платежи, уплаченные физическими лицами в отношении товаров и транспортных средств, перемещаемых через таможенную границу для личного пользования.

11512 Таможенные платежи с вывозимой продукции.

11512100 Экспортная таможенная пошлина (вывозная таможенная пошлина) – таможенная пошлина, взимаемая государством при экспорте товаров.

11512200 Экспортная сезонная таможенная пошлина – здесь учитывается вывозная таможенная пошлина, которая установлена для оперативного регулирования вывоза товаров на определенный период времени.

11513 Таможенные сборы – денежные платежи, взимаемые таможенными органами с юридических и физических лиц за выполнение различных действий по оказанию таможенных услуг.

11513100 Сборы с иностранных автоперевозчиков, где учитываются поступления сборов за перевозку грузов без специальных разрешений иностранными автоперевозчиками с территории Кыргызской Республики на территорию третьего государства или с территории третьего государства на территорию Кыргызской Республики.

11513200 Сборы за таможенное оформление – учитываются поступления сборов, взимаемых таможенными органами за таможенное оформление при декларировании товаров и транспортных средств.

11514 Другие таможенные сборы и платежи.

11514100 Другие таможенные сборы и платежи.

11515 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте других

государств-членов ЕАЭС приостановлено – ведется учет денежных средств, поступивших на счет казначейства и распределенных государствам-членам ЕАЭС, но перечисление которых на счета государств-членов ЕАЭС приостановлено.

11515100 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Республики Казахстан приостановлено.

11515200 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Республики Беларусь приостановлено.

11515300 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Российской Федерации приостановлено.

11515400 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Республики Армения приостановлено.

11516 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисленные на счета в иностранной валюте других государств-членов ЕАЭС:

11516100 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Республики Казахстан;

11516200 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Республики Беларусь;

11516300 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Российской Федерации;

11516400 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Республики Армения;

11516500 Распределенные ввозные таможенные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Кыргызской Республики.

11517 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисленные на счета в иностранной валюте в соответствии с Протоколом о применении специальных защитных, антидемпинговых и компенсационных мер по отношению к третьим странам:

11517100 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Республики Казахстан;

11517200 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Республики Беларусь;

11517300 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Российской Федерации;

11517400 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисленные на счет в иностранной валюте Республики Армения;

11517500 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисленные на счет Кыргызской Республики.

На уровне 11516 и 11517 ведется учет денежных средств, перечисленных государствам-членам ЕАЭС после распределения таможенных пошлин, поступивших на счет казначейства Кыргызской Республики.

11518 Невыясненные суммы, поступившие на счет казначейства:

11518100 Невыясненные суммы, поступившие на счет казначейства.

1152 Ввозные таможенные пошлины – учитываются денежные средства по таможенным пошлинам, распределенным и перечисленным Кыргызской Республике государствами-членами ЕАЭС.

11521 Ввозные таможенные пошлины, поступающие от государств-членов в соответствии с Договором о присоединении к ЕАЭС:

11521100 Ввозные таможенные пошлины, поступающие от Республики Казахстан;

11521200 Ввозные таможенные пошлины, поступающие от Республики Беларусь;

11521300 Ввозные таможенные пошлины, поступающие от Российской Федерации;

11521400 Ввозные таможенные пошлины, поступающие от Республики Армения.

11522 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств государств-членов по перечислению сумм от распределения ввозных таможенных пошлин:

11522100 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Республикой Казахстан по перечислению сумм от распределения ввозных таможенных пошлин;

11522200 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Республикой Беларусь по перечислению сумм от распределения ввозных таможенных пошлин;

11522300 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Российской Федерации по перечислению сумм от распределения ввозных таможенных пошлин;

11522400 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Республикой Армения по перечислению сумм от распределения ввозных таможенных пошлин.

11523 Денежные средства, взысканные за счет обеспечения уплаты таможенных пошлин, налогов, предоставленные таможенным органам, при перевозке товаров в соответствии с таможенной процедурой таможенного транзита по таможенной территории ЕАЭС:

11523100 Денежные средства, взысканные за счет обеспечения уплаты таможенных пошлин и налогов, поступившие от Республики Казахстан;

11523200 Денежные средства, взысканные за счет обеспечения уплаты таможенных пошлин и налогов, поступившие от Республики Беларусь;

11523300 Денежные средства, взысканные за счет обеспечения уплаты таможенных пошлин и налогов, поступившие от Российской Федерации;

11523400 Денежные средства, взысканные за счет обеспечения уплаты таможенных пошлин и налогов, поступившие от Республики Армения.

11524 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, уплаченные в соответствии с соглашениями о применении специальных защитных, антидемпинговых и компенсационных мер по отношению к третьим странам:

11524100 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, поступившие от Республики Казахстан;

11524200 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, поступившие от Республики Беларусь;

11524300 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, поступившие от Российской Федерации;

11524400 Специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, поступившие от Республики Армения.

11525 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств государств-членов по перечислению сумм от распределения специальных, антидемпинговых и компенсационных пошлин:

11525100 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Республикой Казахстан по перечислению сумм от распределения специальных, антидемпинговых и компенсационных пошлин;

11525200 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Республикой Беларусь по перечислению сумм от распределения специальных, антидемпинговых и компенсационных пошлин;

11525300 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Российской Федерации по перечислению сумм от распределения специальных, антидемпинговых и компенсационных пошлин;

11525400 Проценты, поступившие за несвоевременное исполнение обязательств Республикой Армения по перечислению сумм от распределения специальных, антидемпинговых и компенсационных пошлин.

11526 Распределенные специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте приостановлено:

11526100 Распределенные специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Республики Казахстан приостановлено;

11526200 Распределенные специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Республики Беларусь приостановлено;

11526300 Распределенные специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Российской Федерации приостановлено;

11526400 Распределенные специальные, антидемпинговые и компенсационные пошлины, перечисление которых на счета в иностранной валюте Республики Армения приостановлено.

В группе 116 «Прочие налоги и сборы» производится учет поступления отмененных республиканских и местных налогов в соответствии с изменениями и дополнениями в Налоговый кодекс Кыргызской Республики:

− по элементу (11611100) учитываются налоги на специальные средства бюджетных организаций, финансируемых из республиканского бюджета, и другие отмененные налоги, относящиеся к республиканскому бюджету;

− по элементу (11611200) учитываются налог за оказание платных услуг и с розничных продаж, курортный налог, гостиничный налог, налог на рекламу, налог на специальные средства бюджетных организаций, финансируемых из местного бюджета, если такие будут иметь место.

Категория «Взносы/отчисления на социальное обеспечение и социальные нужды» (12)

Категория «Взносы/отчисления на социальные нужды» состоит из следующих групп:

121 Взносы/отчисления на обязательное государственное социальное страхование

В группе 121 «Взносы/отчисления на обязательное государственное социальное страхование» производится учет поступлений страховых взносов по обязательному государственному социальному страхованию.

12111110 «Страховые взносы в Пенсионный фонд, Фонд обязательного медицинского страхования, Фонд оздоровления трудящихся»;

12111120 «Страховые взносы по полисам (кроме Государственного накопительного пенсионного фонда)»;

12111130 «Страховые взносы крестьянских (фермерских) хозяйств без образования юридического лица»;

12111140 «Страховые взносы, поступившие от предоставления отсрочек/рассрочек по уплате страховых взносов субъектам малого и среднего предпринимательства»;

12111210 «Страховые взносы в Государственный накопительный пенсионный фонд»;

12111220 «Страховые взносы по полисам по Государственному накопительному пенсионному фонду»;

12111230 «Страховые взносы, поступившие от предоставления отсрочек/рассрочек по уплате страховых взносов субъектам малого и среднего предпринимательства по Государственному накопительному пенсионному фонду».

122 Прочие доходы Социального фонда

В группе 122 «Прочие доходы» учитываются:

12211100 Капитализируемые суммы для выплаты пенсий – учитываются поступления капитализируемых средств в случае ликвидации (банкротства) работодателя, предназначенных для назначения и выплаты пенсий, пособий и компенсаций.

12211200 Средства, взыскиваемые с работодателей и граждан в результате предъявления регрессных требований – учитываются поступления денежных средств по предъявленным Социальным фондом регрессным искам по взысканию средств, выплаченных Социальным фондом и подлежащих возврату.

12211300 Проценты за предоставление отсрочки по уплате страховых взносов – учитываются поступления процентов, начисленных за предоставление отсрочек (рассрочек) погашения задолженности по страховым взносам, пени и штрафам страхователям, имеющим просроченную задолженность по страховым взносам и не имеющим возможность погасить ее в связи с тяжелым финансовым состоянием.

12211400 Пени и штрафы, начисленные за несвоевременное и неполное перечисление страховых взносов – учитываются

поступления начисленных пени и штрафы страхователям и застрахованным лицам, самостоятельно уплачивающим страховые взносы (индивидуальные предприниматели и физические лица) за несвоевременную или неполную уплату страховых взносов по обязательному государственному социальному страхованию, за непредоставление (или задержку) к установленному сроку расчетных ведомостей.

12211900 Прочие доходы Социального фонда, не отнесенные к основным категориям, а также поступления за ведение, обработку баз данных по застрахованным лицам и поддержании её в актуальном состоянии.

1222 Проценты по доходам Социального фонда.

12221 Проценты по доходам Социального фонда.

12221100 Проценты по доходам Социального фонда.

1223 Прочие доходы Государственного накопительного пенсионного фонда.

12231 Прочие доходы Государственного накопительного пенсионного фонда.

12231100 Прочие доходы Государственного накопительного пенсионного фонда.

123 Прочие доходы ФОМС

1231 Прочие доходы ФОМС.

12311 Прочие доходы ФОМС.

12311200 Поступления от выдачи полиса ОМС.

12311300 Средства, взыскиваемые в судебном и во внесудебном порядке с организаций здравоохранения за ненадлежащее исполнение договорных обязательств.

12311400 Средства, получаемые в результате применения мер материальной, административной и уголовной ответственности, включая суммы возмещения ущерба по решениям суда.

12311500 Средства, взыскиваемые в результате незаконного или нецелевого использования средств бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

12311700 Средства, поступающие от благотворительных фондов, международных организаций и иностранных граждан.

12311900 Другие доходы, не противоречащие законодательству Кыргызской Республики.

Данная категория бюджета должна использоваться исключительно Социальным фондом и ФОМС и учитывает все взносы из всех источников в Социальный фонд и ФОМС. Она также включает учет поступлений от работников, вносимые суммы работодателями от их имени, и лиц, занятых индивидуальной трудовой деятельностью.

Категория «Полученные официальные трансферты» (13)

Гранты являются (необязательными) трансфертами или безвозмездной передачей средств, полученных государственными учреждениями обычно от других единиц сектора государственного управления или международных организаций, правительств других государств.

Данная категория также включает трансферты, выдаваемые органам местного самоуправления, включая выравнивающие и целевые трансферты.

Трансферты от правительств иностранных государств, а также международных организаций могут быть классифицированы как капитальные или текущие.

Категория «Полученные официальные трансферты» состоит из следующих групп:

131 – трансферты из-за границы;

133 – трансферты сектора государственного управления.

131 Трансферты из-за границы:

1311 Трансферты от правительств иностранных государств;

13111 Трансферты от правительств иностранных государств

13111100 Учитываются трансферты, предоставленные правительствами иностранных государств, для осуществления текущих расходов Правительством Кыргызской Республики;

13111200 Учитываются трансферты, предоставленные правительствами иностранных государств, для осуществления капитальных расходов Правительством Кыргызской Республики.

1312 Трансферты от международных организаций:

13121 Трансферты от международных организаций

13121100 Учитываются трансферты (гранты, спонсорская помощь), полученные от международных организаций, предназначенные для осуществления текущих расходов Правительством Кыргызской Республики;

13121200 Учитываются трансферты (гранты, спонсорская помощь), полученные от международных организаций, предназначенные для осуществления капитальных расходов Правительством Кыргызской Республики.

133 Трансферты сектора государственного управления:

1332 Трансферты местным бюджетам;

13321 Трансферты местным бюджетам;

Трансферты местным бюджетам предоставляются из республиканского бюджета в местные бюджеты в случаях принятия Жогорку Кенешем Кыргызской Республики или Правительством Кыргызской Республики после утверждения бюджетов нормативных актов, в соответствии с которыми увеличиваются расходы или уменьшаются доходы местных бюджетов, соответствующие суммы компенсируются из республиканского бюджета.

13321100 Выравнивающие трансферты

Выравнивающие трансферты – это средства, предоставляемые из республиканского бюджета для покрытия финансового разрыва между уровнем доходов и потребностями местных бюджетов.

13321200 Целевые трансферты

Целевые трансферты - это средства, предоставляемые из одного уровня бюджета в другой бюджет на определенные цели.

13321300 Целевые трансферты между уровнями местного бюджета.

1333 Средства, полученные из республиканского бюджета другими единицами сектора государственного управления.

13331 Средства, полученные из республиканского бюджета Социальным фондом. Данная статья открыта Социальному фонду

для формирования поступлений ассигнований из республиканского бюджета в доходной части бюджета Социального фонда.

13331100 Базовая часть пенсии по Государственному пенсионному социальному страхованию.

13331210 Льготные пенсии за работу в условиях высокогорья.

13331220 Льготные пенсии за работу в отдаленных и труднодоступных районах.

13331230 Льготные пенсии многодетным матерям и матерям инвалидов с детства.

13331300 Пенсии отдельным категориям населения.

13331400 Пенсии военнослужащим.

13331500 Государственное обязательное страхование военнослужащих при гибели, получении инвалидности.

133316100 Компенсационные выплаты к пенсиям за электроэнергию.

13331620 Компенсационные выплаты участникам ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, по трудовым увечьям.

13331700 Компенсация дополнительных расходов или потерь доходов бюджета Социального фонда, образовавшихся в результате принятия нормативных правовых актов Кыргызской Республики. Компенсационные выплаты участникам ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, по трудовым увечьям.

13331800 Надбавки к пенсиям.

13332 Средства, полученные из республиканского бюджета Фондом обязательного медицинского страхования.

13332100 Средства, полученные из республиканского бюджета на базовое государственное медицинское страхование.

13332210 Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование детей до 16 лет.

13332220 Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование пенсионеров.

13332230 Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование инвалидов с детства и лиц, получающих социальные пособия.

13332240 Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование учащихся начальных профессиональных учебных заведений, студентов средних и высших профессиональных учебных заведений, студентов средних и высших профессиональных учебных заведений до достижения ими возраста 21 года.

13332250 Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование безработных граждан, официально зарегистрированных в государственной службе занятости населения.

13332260 Средства, полученные из республиканского бюджета в качестве компенсации страховых взносов на обязательное медицинское страхование военнослужащих срочной службы, офицеров, прапорщиков, военнослужащих сверхсрочной службы.

13332300 Средства, полученные из республиканского бюджета для выплаты компенсаций по исполнению решений суда.

13332900 Прочие средства, полученные из республиканского бюджета.

1334 Страховые взносы в ФОМС.

13341 Страховые взносы, уплачиваемые плательщиками взносов в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

13341100 Страховые взносы на обязательное медицинское страхование работников, уплачиваемые работодателями.

13341200 Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые индивидуальными предпринимателями.

13341300 Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые крестьянскими (фермерскими хозяйствами) без образования юридического лица.

13341400 Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, уплачиваемые сельскохозяйственными кооперативами.

13341900 Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, не отнесенные к основным категориям.

1335 Средства, полученные из бюджета Социального фонда.

13351 Средства, полученные из бюджета Социального фонда.

13351100 Средства, полученные из бюджета Социального фонда на обязательное медицинское страхование.

1336 Средства, полученные из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

13361 Средства, полученные из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

13361100 Учитываются средства, полученные из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

Категория «Неналоговые доходы» (14)

Категория «Неналоговые доходы» состоит из следующих групп:

141 – доходы от собственности и проценты;

142 – доходы от продажи товаров и оказания услуг;

143 – штрафы, санкции, конфискации;

144 – добровольные трансферты, кроме грантов;

145 – прочие неналоговые доходы.

141 Доходы от собственности и проценты

1411 Проценты.

14111 Проценты по депозитам.

14111100 На данном уровне учитываются проценты, начисляемые на остатки средств, которые находятся на счетах Правительства Кыргызской Республики, размещенных в Национальном банке Кыргызской Республики.

14111200 Проценты по депозитам Правительства Кыргызской Республики, размещенным в коммерческих банках Кыргызской Республики.

14111300 На данном уровне учитываются поступления процентов по размещенным временно свободным денежным средствам Социального фонда на краткосрочных депозитах в коммерческих банках, ГЦБ, нотах Национального банка.

14111400 На данном уровне учитываются поступления процентов, начисленных на ежедневные остатки денежных средств на счетах Социального фонда и Государственного накопительного пенсионного фонда на счетах в коммерческих банках.

14111500 Данный элемент используется только для учета средств Государственного накопительного пенсионного фонда. Учитываются проценты от размещения средств пенсионных накоплений в депозиты, государственные ценные бумаги, облигации кыргызских эмитентов, в ипотечные ценные бумаги.

14111600 Учитываются проценты по депозитам Правительства Кыргызской Республики, размещенным загранучреждениями Кыргызской Республики в коммерческих банках государства пребывания.

14111700 Проценты за предоставление отсрочки по уплате страховых взносов Социальному фонду.

14112 Проценты по выданным бюджетным ссудам и кредитам.

14112100 Учитываются проценты по выданным бюджетным ссудам и кредитам, а также проценты по выданным кредитам из местного бюджета.

14112200 Отражаются проценты по выданным бюджетным ссудам и кредитам от других единиц сектора государственного управления.

1412 Дивиденды и прибыль.

14121 Дивиденды.

14121100 Учитываются доходы, полученные в виде дивидендов, начисленные на государственный, муниципальный пакет акций.

14121200 На данный уровень зачисляются доходы, полученные в виде дивидендов по акциям предприятий, принадлежащих Социальному фонду.

14122 Прибыль.

14122100 Включает отчисления от прибыли, полученной Национальным банком Кыргызской Республики в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

14122200 Учитывается прибыль государственных и муниципальных предприятий.

1415 Арендная плата и сборы за разработки и использование ресурсов.

14151 Учитываются сборы за право поиска, разведки, разработки и пользования месторождениями полезных ископаемых и ископаемого топлива, а также денежные средства за право пользования недрами, в их числе разведка, разработка месторождений полезных ископаемых или ископаемого топлива, сборы за совокупность исследований и работ, осуществляемых с целью определения промышленного значения месторождений полезных ископаемых, получивших положительную оценку в результате поисково-оценочных работ.

14151100 Учитываются сборы за право на разработку месторождений полезных ископаемых или ископаемого топлива, в том числе от аукционных и конкурсных объектов недропользования, а также сборы, подлежащие уплате участниками (плательщиками) за участие в конкурсе и/или аукционе на право пользования недрами.

14151200 Учитываются сборы за удержание лицензий на право пользования недрами с целью поиска и/или разведки, и/или разработки месторождений полезных ископаемых в Кыргызской Республике.

14152 Учитываются сборы и платежи за пользование природными ресурсами, включая доходы от пользования земельными, лесными и водными фондами.

14152100 Учитываются платежи за аренду земли в населенных пунктах.

14152200 Учитываются сборы за пользование пастбищными угодьями от выпаса скота.

14152300 Учитывается плата в республиканский бюджет от возмещения потерь и убытков сельскохозяйственного и лесохозяйственного производства.

Плата в республиканский бюджет от возмещения потерь сельскохозяйственного производства. Согласно статье 4 Закона Кыргызской Республики «О переводе (трансформации) земельных участков», при переводе (трансформации) сельскохозяйственных угодий из категорий земель сельскохозяйственного назначения, лесного, водного фонда и запаса в другие категории земель или виды угодий, не связанных с сельскохозяйственным и лесохозяйственным производством, выплачиваются суммы стоимости возмещения потерь и упущенной выгоды. Средства от возмещения сельскохозяйственных и лесохозяйственных потерь поступают в республиканский бюджет, средства от возмещения упущенной выгоды - в местный бюджет.

14152400 Учитывается плата в местный бюджет от возмещения упущенной выгоды.

14152600 Учитывается арендная плата за пользование землями Государственного фонда сельскохозяйственных угодий.

14152700 Учитываются сборы за пользование природными объектами растительного, животного мира, грибами и Государственным лесным фондом.

14152800 Учитывается плата за пользование водными ресурсами и водными объектами.

14152900 Относятся прочие платежи за использование природных активов, не предусмотренные вышеприведенными элементами классификации.

14153 Сбор за загрязнение окружающей среды.

14153100 Учитываются сборы за загрязнение окружающей среды.

14153200 Учитываются поступления от производителей, импортеров ртутьсодержащих изделий, подлежащих переработке после утраты ими потребительских свойств.

142 Доходы от продажи товаров и оказания услуг

1421 Учитывается плата за аренду.

14211 Учитывается плата за аренду имущества.

Плата за аренду имущества подразделяется на поступления от сдачи в аренду помещений, зданий и сооружений, являющихся государственной собственностью (14211100) и муниципальной собственностью (14211200), а также от сдачи в аренду прочего

имущества (14211900). Арендная плата вносится арендаторами за пользование этим имуществом в порядке и на условиях, предусмотренных договором, заключенным в соответствии с требованиями законодательства об аренде. Оплата коммунальных услуг, предусмотренных договором об аренде, перечисляется на счета арендодателей. К поступлениям от арендной платы прочего имущества, например, относятся арендная плата за оборудование или инвентаря, транспортных средств и др.

14211100 Учитывается плата за аренду помещений, зданий и сооружений, находящихся в государственной собственности.

14211200 Учитывается плата за аренду помещений, зданий, сооружений, оборудования, техники и т.д., находящихся в муниципальной собственности.

14211900 Учитывается плата за аренду прочего имущества.

14212 Учитывается плата за аренду нематериальных активов.

14212100 Учитываются поступления от проведения конкурса на право пользования полос радиочастотного спектра.

1422 Сборы и платежи.

14221 Платежи.

14221300 Учитываются поступления от проведения государственных лотерей.

14221400 Плата от реализации ушных бирок.

14221500 Учитываются сборы за прохождение видов служб и сборов, предоставляемых взамен срочной военной службы.

14221600 Учитываются отчисления на развитие отрасли связи.

14221700 Учитываются сборы за использование радиочастотного спектра, за выделенный ресурс нумерации по результатам торгов (аукцион, конкурс) на получение лицензии на использование радиочастотного спектра.

14221800 Учитываются сборы за опробование, анализ и клеймение ювелирных и других бытовых изделий из драгоценных металлов.

14221900 Ведется учет денежных средств, не предусмотренных вышеприведенными элементами бюджетной классификации.

14222 Пошлины

Пошлина – это денежный сбор, взимаемый соответствующими государственными органами: судом, нотариатом и иными специально уполномоченными органами – при выполнении ими определенных действий и выдаче документов, имеющих юридическое значение. Плательщиками пошлины являются физические и юридические лица.

14222100 На данном уровне учитывается государственная пошлина за выдачу паспорта гражданину Кыргызской Республики и общегражданского паспорта гражданину Кыргызской Республики.

14222200 На данном уровне учитывается государственная пошлина, взимаемая органами юстиции, в т.ч.:

1) за совершение нотариальных действий нотариальными конторами и уполномоченными на то государственными органами, а также за выдачу копий (дубликатов) нотариально удостоверенных документов;

2) за выдачу гражданам повторных свидетельств о регистрации актов гражданского состояния и свидетельств в связи с изменением, дополнением, исправлением и восстановлением записи актов гражданского состояния.

14222300 На данном уровне учитывается государственная пошлина, взимаемая судебными органами с исковых и иных заявлений и жалоб, подаваемых в суд, кроме жалоб о пересмотре вступивших в законную силу судебных актов, а также за выдачу судом копий документов.

14222400 Учитываются поступления патентных и иных пошлин, сборов за предоставление исключительного права на объекты интеллектуальной собственности, традиционные знания, аттестацию и регистрацию патентных поверенных.

Ведется учет денежных средств, поступающих за патентование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов, селекционных достижений, регистрацию товарных знаков, знаков обслуживания, наименований мест происхождения товаров, предоставление права пользования наименованиями мест происхождения товаров.

14222500 Государственная пошлина, взимаемая за совершение нотариальных действий при декларировании.

14222600 Учитывается государственная пошлина за разрешения на работу иностранному специалисту в пределах установленного лимита для иностранных работников в одном хозяйствующем субъекте и свыше установленного лимита, а также на работу высококвалифицированным иностранным специалистам, на работу иностранным индивидуальным предпринимателям и за право деятельности, связанной с трудоустройством граждан Кыргызской Республики за ее пределами.

14222700 Учитываются государственные пошлины за выдачу лицензии, вносимые всеми хозяйствующими субъектами независимо от форм собственности и гражданами, желающими заниматься предпринимательской деятельностью, подлежащей лицензированию.

14222800 Учитываются государственные пошлины, поступающие от выдачи различных государственных разрешений, сертификатов, справок, документов о соответствии предпринимательской деятельности и ее результатов обязательным государственным требованиям, обязательного согласования инвестиционной иной документации.

14222900 Учитывается прочая государственная пошлина.

14223 Единовременный декларационный платеж.

14223100 Единовременный декларационный платеж.

14224 Сборы.

Учитываются обязательные денежные взносы за оказываемые государственными органами услуги, установленные государством и носящие разовый характер. Размер сбора соотносится со стоимостью предоставляемой услуги.

14224100 Учитываются сборы за государственную регистрацию, в том числе учитываются сборы за регистрацию автомототранспортных средств и специальной продукции, за государственную (налоговую, учетную) регистрацию юридических лиц, филиалов и представительств, а также их перерегистрацию, за государственную регистрацию прекращения деятельности, за учетную регистрацию, снятие с учетной регистрации, за государственную регистрацию индивидуальных предпринимателей, за государственную регистрацию прав на недвижимое имущество, за государственную регистрацию залога движимого имущества,

за государственную регистрацию транспортных средств, а также их перерегистрацию. Также учитывается сбор за государственную регистрацию выпуска ценных бумаг.

14224200 Учитываются сборы за вывоз мусора/отходов населенных пунктов, установленные органами местного самоуправления.

14224300 Учитываются сборы за парковку и стоянку автотранспортных средств, установленные органами местного самоуправления в специально оборудованных или отведенных местах.

14224410 Учитываются сборы за осуществление деятельности по производству и обороту этилового спирта и алкогольной продукции от субъектов, получивших лицензию на осуществление оптовой и розничной реализации алкогольной продукции.

14224420 Учитывается сборы за осуществление деятельности по производству и обороту этилового спирта и алкогольной продукции от субъектов, получивших лицензию на производство и оборот.

14224500 Учитываются сборы за взвешивание и измерение максимальных размеров и других линейных параметров транспортных средств и сбор за пропуск транспортных средств со специальным и неделимым грузом по автомобильным дорогам общего пользования; сборы за проезд по автомобильным дорогам общего пользования, сборы за проезд по искусственным сооружениям на автомобильных дорогах общего пользования.

14224600 Учитываются сборы за проставление апостиля.

14224700 Учитываются сборы за получение квалификационного свидетельства профессионального участника рынка ценных бумаг в соответствии с законодательством о рынке ценных бумаг.

14224800 Учитывается сбор за выдачу свидетельства о регистрации в едином государственном реестре товарных складов в соответствии с законодательством в сфере регулирования товарных складов и складских свидетельств.

14224900 Учитываются сборы, непредусмотренные по вышеизложенным элементам.

1423 Поступления от оказания платных услуг.

Отражаются доходы государственных органов и учреждений, полученные в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О государственных и муниципальных услугах» и с Реестрами государственных и муниципальных услуг.

14231 Медицинские услуги.

14231100 Учитываются платежи за консультативно-диагностическую помощь на амбулаторном уровне (фельдшерско-акушерские пункты, группы семейных врачей, центры семейной медицины, центры общеврачебной практики, национальные, областные и республиканские центры) в объеме, представленном в Программе государственных гарантий.

14231200 Учитываются поступления за проведение лечебных мероприятий на амбулаторном уровне (назначение лечебных процедур, выписка рецептов, предоставление пациентам медицинской документации и рекомендаций) сверх объема, представленного в Программе государственных гарантий.

14231300 Учитываются поступления за оказание медицинской помощи в стационарозамещающих отделениях, не представленной в Программе государственных гарантий по обеспечению граждан медико-санитарной помощью.

14231400 Учитываются платежи за оказание медицинской помощи в специализированных стационарах (терапевтического, педиатрического, хирургического, акушерско-гинекологического профиля и др.) сверх объема, представленного в Программе государственных гарантий.

14231500 Учитываются средства, поступающие в качестве участия граждан в оплате стоимости получаемых ими услуг, оказываемых сверх объема финансирования Программы государственных гарантий.

14231600 Учитываются платежи за оказание стоматологической помощи сверх объема, представленного в Программе государственных гарантий.

14231700 Отражаются поступления за проведение дезинсекционных, дезинфекционных и дератизационных мероприятий по заявкам и договорам.

14231800 Учитываются платежи за оказание высокотехнологичных видов медицинской помощи (сверх установленной квоты).

14231900 Учитываются прочие платежи за медицинские услуги, не предусмотренные вышеприведенными элементами бюджетной классификации.

14232 Образовательные и культурные услуги.

14232100 Учитываются платежи за контрактное обучение в государственных учебных заведениях (высших, средне-специальных и профессионально-технических).

14232200 Учитываются платежи за проведение тестирования выпускников общеобразовательных школ - претендентов на получение документов особого образца.

14232300 Отражаются поступления от реализованной продукции, изготовленной учащимися профессионально-технических заведений, а также платежи за проживание в общежитиях, гостиницах.

14232400 Учитываются платежи за оказание дополнительных услуг дошкольными и школьными учреждениями в виде дополнительных занятий, кружков для углубленного изучения учебных программ.

14232500 Учитываются платежи за организацию и проведение обучающих программ, семинаров, конференций.

14232600 Учитываются поступления за предоставление довузовского, послевузовского и дополнительного образования.

14232700 Учитываются платежи за оказание показов театральных постановок, таких как спектакль, балет, опера, цирковая программа, концертная программа и др.

14232800 Учитываются платежи за предоставление залов и помещений, а также оборудования, инвентаря учреждений культуры, искусства и образования в сфере культуры.

14232900 Учитываются прочие платежи за образовательные и культурные услуги, непредусмотренные вышеприведенными элементами бюджетной классификации.

14233 Социальные услуги.

14233100 Учитываются поступления за содействие в трудоустройстве за рубежом гражданам Кыргызской

Республики, ищущим работу в рамках государственных программ, межправительственных и других официальных соглашений.

14233200 Учитываются платежи за выдачу разрешения на привлечение иностранной рабочей силы и разрешения на работу.

14233300 Отражаются поступления за публикацию научных статей в интернет-журнале Высшей аттестационной комиссии при Правительстве Кыргызской Республики.

14233400 Учитываются платежи за предоставление комнат для свиданий повышенной комфортности.

14233500 Учитываются услуги по предоставлению санаторно-курортных путевок на оздоровление лиц с ограниченными возможностями здоровья в соответствии с реестрами государственных и муниципальных услуг: лицу, сопровождающему лиц с ограниченными возможностями здоровья с инвалидностью I группы, согласно медицинским показаниям – скидка 50%; лицу, сопровождающему лиц с ограниченными возможностями здоровья с инвалидностью II группы – скидка 50%; лицу, сопровождающему лиц с ограниченными возможностями здоровья с инвалидностью III группы – скидка 30%.

14233600 Учитываются услуги по изготовлению и предоставлению протезно-ортопедических изделий сверх установленного перечня нуждающимся гражданам, не имеющим группу инвалидности, по направлению врача, в соответствии с реестрами государственных и муниципальных услуг.

14233900 Учитываются прочие платежи за социальные услуги, не предусмотренные вышеприведенными элементами бюджетной классификации.

14234 Услуги регистрации, выдачи справок, удостоверений и других документов, а также их копии и дубликатов.

14234100 Отражаются поступления за выдачу сертификата соответствия на оборудование и услуги связи, а также на другие технические средства, дающие радиочастотное излучение или являющиеся источником высокочастотных электромагнитных волн.

14234200 Учитываются платежи за выдачу дубликатов военно-учетных документов военнообязанным, военнослужащим срочной и контрактной служб, прапорщикам и офицерам.

14234300 Отражаются поступления за выдачу диплома о присуждении ученой степени и аттестата о присвоении ученого звания, нострификацию документов о присуждении ученых степеней и присвоении ученых званий, выданных иностранными государствами, и переаттестацию научных и научно-педагогических кадров.

14234400 Отражаются поступления за выдачу справок, удостоверений, дубликатов, доверенности и полиса.

14234500 Учитываются платежи за подтверждение компетентности лабораторий, органов по сертификации продукции, персонала и так далее в соответствии с требованиями международного стандарта.

14234600 Учитываются платежи за предоставление сертификатов.

14234700 Учитывается плата за оказание услуги по проставлению апостиля.

14234900 Учитываются прочие платежи за неклассифицированные услуги по регистрации, выдаче справок, удостоверений и других документов.

14235 Услуги по исследованию, анализу, оценке и экспертизе.

14235100 Учитывается плата за определение активности дезинфекционных средств по заявкам и договорам.

14235200 Отражаются поступления за проведение внеплановых лабораторных исследований промышленных выбросов, сточных вод и загрязнений земельных ресурсов и выполнение внеплановых лесоохотоустроительных и научно-исследовательских работ в особо охраняемых природных территориях, охотничьих угодьях и вне земель Государственного лесного фонда и др.

14235300 Учитываются платежи за проведение экспертизы проектов национальных стандартов Кыргызской Республики, правил стандартизации и рекомендаций в области стандартизации, стандартов организаций, а также экспертизы рукописей учебников, учебно-методических пособий и дидактических материалов вне Тематического плана, утвержденного Министерством образования и науки Кыргызской Республики и другие экспертизы. Также исследования воздуха рабочей зоны (санитарно-химические исследования) по заявкам и договорам, информации по запросам социально-правового характера физических и юридических лиц

и другие исследования. Проведение криминалистических, инженерно-технических, экономических исследований по заявлениям физических и юридических лиц и др.

14235400 Учитываются платежи за проведение тестирования уровня знаний начального общего, основного общего, среднего (полного) общего образования учащихся общеобразовательных организаций, проведение оценки уровня знаний кыргызского языка для физических лиц.

14235500 Учитываются платежи за проведение химического анализа растений, почв, оросительных вод на содержание остаточных количеств пестицидов и агрохимикатов, а также на соответствие их стандартам и техническим условиям и мониторинг почвы на содержание питательных веществ и гумуса по заявкам ссельскохозяйственных товаропроизводителей, обследование сельскохозяйственных угодий, насаждений, предприятий и прилегающих территорий, деятельность которых связана с продукцией растительного происхождения, на выявление карантинных объектов, с отбором образцов и проведением лабораторных экспертиз по заявкам физических и юридических лиц (энтомологическая экспертиза, гербологическая экспертиза, фитопатологическая экспертиза) и др.

14235600 Учитываются платежи за клинический осмотр и термометрию с выдачей ветеринарных сопроводительных документов при экспорте, ветеринарный осмотр продуктов и сырья животного происхождения, кормов, кормовых добавок, ветеринарных лекарственных средств и препаратов при экспорте.

14235700 Учитываются денежные средства, поступающие от исследований санитарно-химических, токсикологических, микробиологических, радиометрических экспертиз для выявления генетически модифицированных источников пищевой продукции по заявкам и договорам.

14235800 Учитываются денежные средства, поступающие за проведение экспертизы эффективности и безопасности ветеринарных лекарственных средств по заявкам физических и юридических лиц, и денежные средства, поступающие от ветеринарной экспертизы лекарственных средств, производимых в Кыргызской Республике и ввозимых на территорию республики.

14235900 В данную категорию включаются платежи за неклассифицированные услуги по исследованию, анализу, оценке и экспертизе.

14236 Предоставление информации и услуги печати.

14236100 Учитываются платежи за предоставление информации по авторефератам диссертаций и диссертациям.

14236200 Учитываются платежи за проведение статистических наблюдений, предоставление статистической информации.

14236300 Учитываются платежи за проведение поиска, подбора и предоставление информации.

14236400 Учитываются платежи за организацию выездных выставок научно-технической литературы, показ музейных коллекций, экскурсий по экспозициям и выставкам с экскурсоводом и др.

14236500 Учитываются платежи за выдачу документов во временное пользование.

14236600 Учитываются платежи за оформление документов и документирование граждан.

14236700 Учитываются поступления денежных средств от платы за документы, содержащие геологическую и иную информацию о недрах, а также созданные с их использованием информационные продукты.

14236800 Учитываются платежи за сканирование и копирование научно-технической литературы и документации от государственных патентно-технических библиотек.

14236900 Учитываются прочие платежи за неклассифицированные услуги по предоставлению информации и печати.

14237 Обеспечение безопасности и хранения.

14237100 Учитываются платежи за химическую и биологическую обработку против вредителей.

14237200 Учитываются платежи за обеззараживание подкарантинных продуктов, средств и помещений.

14237300 Учитываются платежи за содержание животных в карантинном изоляторе.

14237400 Учитываются платежи за таможенное сопровождение товаров и транспортных средств.

14237500 Учитываются платежи за подготовку, прием и хранение документов.

14237600 Учитываются платежи за охрану и обеспечение безопасности объектов по договорам.

14237700 Учитываются платежи за сопровождение легковоспламеняющихся, сильно действующих, ядовитых веществ.

14237800 Учитываются платежи за подготовку документов к сдаче на государственное хранение и по инициативе заявителя, также отраслевых и индивидуальных номенклатур дел для учреждений.

14237900 Учитываются прочие платежи за неклассифицированные услуги по обеспечению безопасности и хранения.

14238 Другие виды услуг.

14238100 Учитываются платежи за поставку воды водопользователям.

14238200 Учитываются платежи за посещение объектов особо охраняемых природных территорий.

14238300 Учитываются платежи за реализацию древесины и посадочного материала.

14238400 Учитываются платежи за классификацию темы по международной патентной классификации.

14238500 Учитываются платежи за классификацию темы по международной патентной классификации, универсальной десятичной классификации, индексирование авторефератов диссертаций (статей) по УДК.

14238600 Учитываются платежи за разработку карты схемы для установки и эксплуатации садковых сооружений.

14238700 Учитываются платежи за организацию и проведение подводно-технических, водолазных работ и дайвинга.

14238800 Учитывается плата за организацию и проведение мероприятий сверх формата.

14238900 Учитываются прочие платежи за неклассифицированные услуги по другим видам услуг, согласно с реестрами государственных и муниципальных услуг.

14239 Прочие поступления.

14239100 Учитываются денежные средства от добровольных взносов юридических и физических лиц.

14239200 Учитываются отчисления от международных институтов для проведения совместной научно-исследовательской работы (спонсорская помощь от международных институтов).

14239300 Учитываются средства от реализации товаров собственного производства.

14239400 Учитывается плата за оказание межведомственных услуг, предоставляемых на договорной основе государственными и муниципальными учреждениями.

14239500 Учитываются отчисления выше/нижестоящих учреждений, установленных в соответствии с нормативно-правовыми актами.

14239700 Учитываются поступления за предоставленные медицинские и иные услуги в системе Единого плательщика.

14239900 Учитываются прочие поступления, отнесенные к категории государственных и муниципальных услуг, непредусмотренные вышеприведенными элементами бюджетной классификации.

143 Штрафы, пени, санкции, конфискации.

1431 Штрафы, пени, санкции, конфискации.

14311 Штрафы, пени, санкции, конфискации.

14311110 Учитываются штрафы, уплачиваемые юридическими и физическими лицами за допущенные ими правонарушения.

14311120 Пени, финансовые санкции по штрафам – учитываются денежные средства за несвоевременную оплату штрафов.

14311300 Учитываются поступления денежных средств от реализации конфискованного, бесхозяйного и выморочного имущества, согласно оперативным мероприятиям, проводимым фискальными и правоохранительными органами, а также

в соответствии с судебными решениями о конфискации имущества в пользу государства.

14311400 К поступлениям от проведенных контрольно-надзорных мероприятий относятся средства, взыскиваемые органами государственной власти и местного самоуправления при нарушении физическими и юридическими лицами установленных законодательством финансовых процедур, невыполнении подписанных соглашений, договоров и государственных обязательств. Например: согласно предписаниям Счетной палаты Кыргызской Республики по фактам нецелевого использования и расходования бюджетных средств, минуя систему казначейства, штрафные санкции, взыскиваемые уполномоченными органами Кыргызской Республики при нарушении соглашений, договоров или других государственных обязательств, а также при отклонении от регулятивных требований, установленных антимонопольным законодательством и при финансовых нарушениях, установленных фискальными и правоохранительными органами в ходе документальной проверки.

14311500 На данном уровне учитываются возмещения причиненного ущерба по экономическим преступлениям, установленные Уголовным кодексом Кыргызской Республики, в особо крупных размерах.

К экономическим преступлениям относится совокупность противоправных, корыстных, причиняющих материальный ущерб государству, предпринимательству, гражданам уголовно-наказуемых преступных деяний, которые совершаются в рамках и под прикрытием легальной экономической деятельности.

14311600 Учитывается плата по возмещению ущерба, нанесенного объектам животного, растительного мира, грибам и государственному лесному фонду, а также за действия, повлекшие загрязнение среды, истощение природных и водных ресурсов, повреждение, разрушение экологических систем природы, создающие реальную угрозу здоровью и жизни человека, растительному и животному миру.

14311700 Штрафы за порчу земель – учитываются поступления по возмещению потерь сельскохозяйственного производства, возникающие в результате порчи земель.

14311800 Возмещение вреда и ущерба, причиненного автомобильным дорогам общего пользования.

14311900 Возмещение ущерба по уголовным делам коррупционного характера – учитываются средства, поступающие от возмещения ущерба по уголовным делам, связанным с коррупционными преступлениями.

Коррупционным преступлениям характерны следующие признаки:

− наличие надлежащего субъекта уголовно наказуемого деяния, к которым относятся должностные лица, чьи функции прописаны в уголовном законодательстве Кыргызской Республики и судебной практике нормативного характера;

− связь общественно опасного деяния со служебным положением субъекта, отступление от его прямых обязанностей вопреки интересам службы или занимаемой должности;

− обязательное наличие у субъекта корыстного мотива;

− совершение преступления только с прямым умыслом.

1432 Штрафы и пени по страховым взносам.

14321 Штрафы и пени по страховым взносам.

14321100 Пени и штрафы, начисленные за несвоевременное и неполное перечисление страховых взносов Социальному фонду.

14321200 Пени и штрафы, начисленные за несвоевременное и неполное перечисление страховых взносов на обязательное медицинское страхование.

144 Добровольные трансферты и гранты единицам государственного сектора – данная категория включает прочие формы безвозмездной передачи средств государству, бюджетным учреждениям от физических или юридических лиц в соответствии с законодательством Кыргызской Республики. Также учитываются средства, поступающие в виде спонсорской помощи и грантов инвесторов отдельным единицам государственного сектора, в том числе гранты, полученные от международных организаций в бюджет ФОМС.

1441 Добровольные трансферты и гранты единицам государственного сектора.

14411 Текущие.

14411100 Текущие добровольные трансферты и гранты единицам государственного сектора – это спонсорская помощь, поступающая от физических и юридических лиц для финансирования текущих расходов (предусмотренных в классификации расходов бюджета КР), а также грантовая помощь единицам государственного сектора, в том числе гранты, полученные от международных организаций в бюджет ФОМС.

14412 Капитальные.

14412100 Капитальные добровольные трансферты и гранты единицам государственного сектора – это спонсорская помощь, поступающая от физических и юридических лиц для финансирования капитальных расходов (предусмотренных в классификации по операциям с активами и обязательствами).

145 Прочие неналоговые доходы – данная категория включает все прочие неналоговые доходы, нераспределенные по категориям от 141 до 144.

1451 Прочие неналоговые доходы.

14511 Прочие неналоговые доходы.

14511110 К доходам, обращенным в пользу государства, относятся средства, поступившие в бюджет и которые не могут быть учтены в составе какой-либо другой категории, при этом имеют характер поступления не на регулярной основе или в виде разового платежа. К таким платежам и поступлениям относятся: средства прошлых лет, возвращенные по той или иной причине, остатки неиспользованных денежных средств при закрытии международных проектов либо при ликвидации других учреждений, средства от сдачи металлолома и макулатуры, поступления от реализации основных фондов, которые не относятся и не учитываются по уровням «продажи от нефинансовых и финансовых активов», а также средства, неклассифицированные как доходы государственного бюджета и невостребованные по истечении 2 месяцев со дня их поступления.

14511120 К доходам, обращенным в пользу государства по экономической амнистии относятся средства, поступившие в бюджет как источник дополнительных денежных поступлений в бюджет, – от возмещения ущерба от экономических преступлений, от поступлений по ранее скрываемым доходам после их легализации, которые не

могут быть учтены в составе какой-либо другой категории, при этом имеют характер поступления не на регулярной основе.

14511200 На данном уровне учитывается прибыль, возникшая при конвертации иностранной валюты в национальную, т.е. курсовая разница, возникающая при проведении операций по валютным счетам казначейства и их последующем учете, а также при проведении загранучреждениями Кыргызской Республики операций по конвертации иностранных валют. В случаях убытка сумма платежа учитывается со знаком «минус».

14511400 Учитываются поступления денежных средств от отчисления на развитие и содержание инфраструктуры местного значения. Плательщиком является физическое или юридическое лицо, осуществляющее разработку (добычу) месторождений полезных ископаемых (за исключением угля, ртути, минеральных и термальных вод и полезных ископаемых, применяемых в качестве строительных материалов, в том числе как сырье при производстве строительных материалов) независимо от места регистрации, производящее отчисления в фонды развития областей, районов и соответствующие местные бюджеты по месту нахождения месторождения полезных ископаемых.

14511900 Прочие неналоговые доходы включают в себя доходы, по которым отсутствует достаточная информация для их классификации в составе других категорий, также к данному уровню могут быть отнесены поступления, требующие уточнения и выяснения получателем в течение 2 месяцев (невыясненные поступления). После определения принадлежности платежа средства отражаются на соответствующем уровне.

14512 Поступление средств пенсионных накоплений.

14512100 Поступление средств пенсионных накоплений в ГНПФ от управляющих компаний. Учитываются средства пенсионных накоплений, поступившие в Государственный накопительный пенсионный фонд от управляющих компаний для выплаты средств пенсионных накоплений застрахованным лицам.»;

− раздел III «Классификация расходов» Указаний о порядке применения Классификации доходов, Экономической классификации

расходов и Классификации операций с активами и обязательствами изложить в следующей редакции:

«

Раздел III. Экономическая классификация расходов

Экономическая классификация расходов является группировкой расходов бюджетов в зависимости от экономического содержания операций, осуществляемых в секторе государственного управления.

Экономическая классификация расходов включает в себя коды раздела, категорий, групп, статей, подстатей и элементов расходов, которые состоят из 8 знаков:

Экономическая классификация расходов

Раздел	Категория	Группа	Статья	Подстатья	Элемент
х	хх	ххх	хххх	ххххх	ххххххх
1	2	3	4	5	8

раздел – 1 знак;

- категория – 2 знака;
- группа – 3 знака;
- статья – 4 знака;
- подстатья – 5 знаков;
- элемент – 8 знаков.

Исполнение бюджета министерствами и ведомствами ведется на уровне 8 знаков.

В раздел 2 «Расходы» включаются следующие категории расходов:

21 Оплата труда работников;

22 Приобретение и использование товаров и услуг;

24 Проценты;

25 Субсидии;

26 Гранты и взносы;

27 Социальные пособия и выплаты;

28 Другие расходы.

Каждая категория расходов состоит из групп расходов с последующей детализацией кодов в разрезе соответствующих статей, подстатей и элементов расходов.

21 Оплата труда работников

К категории 21 Оплата труда работников относятся расходы по выплате заработной платы служащим в соответствии с трудовым законодательством Кыргызской Республики. Оплата труда работников представляет собой полное вознаграждение в денежной форме, подлежащее выплате служащему за работу, выполненную в течение отчетного периода, за исключением работы, связанной с накоплением капитала за счет собственных средств. (То же исключение действует и в отношении всех подкатегорий оплаты труда работников.) В данную категорию входят заработная плата (211) и взносы/отчисления на социальные нужды (212), производимые работодателями от имени работников в программы социального страхования.

Оплата труда работников измеряется величиной вознаграждения в денежной или натуральной форме, которое работник имеет право получить от работодателя за работу, выполненную в течение соответствующего периода, и выплачиваемое авансом по мере выполнения работы или же после ее завершения.

Группа 211 Заработная плата включает все выплаты, производимые работодателями государственным служащим, кроме взносов/отчислений на социальные нужды (212). Она включает платежи в денежной форме. В данную категорию включаются также взносы/отчисления на социальные нужды, уплачиваемые путем вычета из заработной платы работников.

Заработная плата не включает возмещение расходов, понесенных работниками в процессе получения работы или выполнения своих функций. Например, возмещение транспортных расходов, стоимости переезда или иных связанных с ним расходов, понесенных работниками при приеме на новую работу, классифицируется как использование товаров и услуг (22), а не как заработная плата. В данную категорию также не включаются возмещения расходов работников на инструменты, оборудование, спецодежду или другие предметы, необходимые исключительно или главным образом для

выполнения ими своей работы. Возмещаемые суммы считаются использованием товаров и услуг (22).

Заработная плата также не включает социальные пособия, выплачиваемые работодателями в форме пособий на детей, супруга, семьям с детьми, на образование или другие пособия на иждивенцев; выплаты по полной или неполной ставке заработной платы работникам, отсутствующим на работе по причине болезни, несчастного случая или находящимся в отпуске по беременности и родам.

2111 Заработная плата – данная категория состоит из выплат работникам в денежной форме за оказанные ими услуги до вычетов и удержаний налогов и взносов работников в программы социального страхования. В данную категорию включается базовая заработная плата; дополнительная плата за сверхурочную и ночную работу, а также за работу в выходные дни; надбавки в связи с изменением стоимости жизни, местные надбавки и пособия в связи с экспатриацией; премии; ежегодные дополнительные выплаты, такие как «тринадцатая зарплата»; средства, выделяемые на проезд к месту работы и обратно; оплата официальных праздничных дней или ежегодных отпусков; пособия на жилье. Включает следующие подстатьи:

21111 Заработная плата постоянных работников;

21112 Заработная плата временных работников.

21111 Заработная плата постоянных работников, включает следующие элементы:

21111100 Основная заработная плата – относятся расходы по выплате основной заработной платы работникам бюджетных учреждений.

21111200 Надбавки – относятся расходы по оплате за квалификационный разряд (воинские звания, классные чины, специальные классные чины, специальные звания, дипломатические ранги); особые условия государственной и иной службы (вредные и опасные условия труда; тяжелые неблагоприятные климатические условия, перечень которых определяется Правительством Кыргызской Республики; выслугу лет; ученые степени; ученое звание;

знание иностранных языков; классность водителей; персональные надбавки, которые обеспечивают стимулирование работы.

21111300 Дополнительные выплаты и компенсации – относятся расходы по выплате премий; материальной помощи; вознаграждений по итогам работы за год; авторских исполнительских и постановочных вознаграждений и выплат поощрительного характера; выплаты пособия за первые два дня временной нетрудоспособности за счет средств работодателя, только в случае заболевания или полученной травмы (за исключением несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний) самого работника; оплата ежегодных отпусков, учебных отпусков, компенсация за неиспользованный отпуск; оплата за период обучения работников, направленных на профессиональную подготовку; повышение квалификации или обучение другим профессиям; за работу в ночное время; праздничные и выходные дни, льготное пенсионное обеспечение (досрочная пенсия), назначаемое согласно постановлению Правительства Кыргызской Республики; средства, выделяемые на проезд к месту работы и обратно; единовременное пособие за выслугу лет военнослужащим и сотрудникам правоохранительных органов, выходные пособия увольняемым со службы; расходы по обустройству на новом месте жительства.

21112 Заработная плата временных работников включает следующие элементы:

21112100 Работники, нанятые по контракту и на временной основе, – относятся расходы по оплате работающим по контракту (исключаются расходы на 22151200 Услуги консультантов) и работающим на временной краткосрочной основе.

Выплаты в Социальный фонд являются частью общей суммы заработной платы работников и представляют вычеты, осуществляемые от имени работника в Социальный фонд работодателем. Расчеты по выплатам в Социальный фонд производятся по каждому элементу статьи 2111 Заработная плата в размере 8%.

Расчеты по подоходному налогу производятся в размере, установленном Налоговым кодексом Кыргызской Республики. Удержание подоходного налога осуществляется из расчета от общей суммы заработной платы, и учитывается пропорционально

по элементам статьи 2111 Заработная плата в зависимости от вида полученного работниками дохода (основной заработной платы, материальной помощи, выходного пособия к трудовому отпуску и т.д.).

Группа 212 Взносы/отчисления на социальные нужды представляют собой реально произведенные или условно рассчитанные платежи, производимые единицами сектора государственного управления. К ним относятся взносы/отчисления на социальные нужды, которые представляют собой реально произведенные или условно рассчитанные платежи, производимые единицами сектора государственного управления в программы социального страхования с целью обеспечить своим работникам право на получение социальных пособий, включая пенсии и другие пенсионные пособия.

2121 Взносы в Социальный фонд, в программы социального страхования с целью обеспечения в последующем работникам права на получение социальных пособий, включая пенсии и другие пенсионные пособия. Состоит из взносов/отчислений, подлежащих уплате страховым компаниям, фондам социального обеспечения или другим институциональным единицам, отвечающим за организацию и управление программами социального страхования, включая единицы сектора государственного управления, обслуживающие неавтономные пенсионные фонды. Включает следующие элементы:

21211100 Страховые взносы в пенсионный фонд, Фонд обязательного медицинского страхования, Фонд оздоровления трудящихся.

22 Приобретение и использование товаров и услуг

Категория 22 Приобретение и использование товаров и услуг – данная категория состоит из товаров и услуг, используемых для производства рыночных и нерыночных товаров и услуг, кроме накопления капитала за счет собственных средств, а также товаров, приобретенных для перепродажи, за вычетом чистого изменения запасов незавершенного производства, готовой продукции и товаров, хранимых для перепродажи.

Товары и услуги, израсходованные на техническое обслуживание и текущий ремонт основных фондов, представляют собой использование товаров и услуг. Товары и услуги, используемые для научных исследований и опытно-конструкторских разработок, обучения персонала, исследований рынка и иной подобной деятельности, отражаются как использование товаров и услуг, а не как приобретение нематериальных основных фондов, несмотря на то, что некоторые из них могут приносить выгоды в течение срока, превышающего один год. Материалы, используемые для изготовления банкнот и монет национальной валюты, или суммы, подлежащие уплате подрядчикам за их изготовление, отражаются в учете как использование товаров и услуг. Выпуск банкнот или монет представляет собой финансовую операцию, которая не связана ни с доходами, ни с расходами. Использование товаров и услуг включает закупки вооружения (например, ракет, снарядов и боеголовок к ним) и военной техники для запуска этого вооружения (например, пусковых ракетных установок, военных кораблей, подводных лодок и танков). Приобретение объектов, которые могут использоваться как для военных, так и для гражданских целей, например, военных аэродромов, доков, колледжей, больниц и офисного оборудования, отражается как приобретение основных фондов. Однако вооружение или вооруженные транспортные средства, приобретаемые полицией и службами внутренней безопасности, отражаются как приобретение основных фондов, хотя расходы военных ведомств на аналогичное оборудование будут считаться приобретением и использованием товаров и услуг. В зависимости от цели использования товары и услуги, приобретаемые государственными единицами и потребляемые их работниками, могут классифицироваться как приобретение и использование товаров и услуг. В общем случае, когда использование товаров или услуг работниками необходимо для выполнения ими своей работы, это является приобретением и использованием товаров и услуг.

К приобретению и использованию товаров и услуг относятся следующие виды товаров и услуг, предоставляемых работникам – расходы на приобретение недорогих товаров, инструментов или оборудования, используемых в работе: а) инструмент или оборудование, применяемое исключительно или главным образом на

работе; b) одежда или обувь, носимые исключительно или главным образом на работе, например защитная одежда, комбинезоны или форменная одежда; c) жилищные услуги на рабочем месте, которыми не могут пользоваться члены семей работников, например казармы, бытовки, общежития и бараки; d) специальная еда и напитки, необходимость потребления которых вызвана особыми условиями труда, а также еда и напитки, предоставляемые военнослужащим и другим работникам, находящимся при исполнении обязанностей; e) транспортные и гостиничные услуги, предоставляемые во время служебных командировок; f) раздевалки, туалетные, душевые и ванные комнаты, необходимые в силу характера работы, а также g) средства оказания первой помощи, медицинские осмотры или другие проверки состояния здоровья, обусловленные характером работы; товары и услуги, приобретенные и использованные на техническое обслуживание или текущий ремонт основных фондов, обучение персонала и другие.

Включает статьи:

2211 Расходы на служебные поездки;

2212 Услуги связи;

2213 Арендная плата;

2214 Транспортные услуги;

2215 Приобретение прочих товаров и услуг;

2216 Расходы, представленные единой статьей в системе здравоохранения;

2217 Приобретение медицинских товаров и услуг;

2218 Приобретение продуктов питания;

2219 Расходы, представленные единой статьей в системе высшего профессионального образования;

2221 Расходы на текущий ремонт имущества;

2222 Приобретение предметов и материалов для текущих хозяйственных целей;

2223 Приобретение, пошив и ремонт предметов вещевого имущества и другого форменного и специального обмундирования;

2224 Приобретение угля и других видов топлива;

2225 Приобретение услуг охраны;

2226 Расходы на оплату услуг банков и услуг по выпуску, размещению и погашению государственных ценных бумаг;

2227 Расходы по оплате услуг по выплате пенсий и пособий;

2231 Коммунальные услуги;

2235 Плата за прочие коммунальные услуги.

2211 Расходы на служебные поездки – относятся расходы на покрытие сопутствующих расходов в течение поездок по делам государственной службы. Включает следующие подстатьи:

22111 Командировочные расходы внутри страны;

22112 Командировочные расходы за границу, включают следующие элементы:

22111100; 22112100 Транспортные расходы;

22111200; 22112200 Гостиничные расходы;

22111300; 22112300 Суточные расходы.

2212 Услуги связи – относятся расходы на оплату услуг связи: телефонной, факсимильной, сотовой, фельдъегерской, почтовой, трансляционной и прочей. Включает подстатьи:

22122 Услуги связи

22122 Услуги связи - относятся расходы на оказание услуг связи в целях обеспечения телефонных (сотовой, пейджинговой, подключение и использование интернет-сети), телеграфных каналов связи. Пересылка почтовых отправлений (в том числе оплата услуг фельдъегерской связи, почтовые переводы денежных средств и др.). Включает следующие элементы:

22122100 Услуги телефонной и факсимильной связи;

22122200 Услуги сотовой связи;

22122300 Услуги фельдъегерской связи;

22122400 Услуги почтовой связи – относятся расходы на оказание услуг почтовой связи (пересылка почтовых отправлений, почтовые переводы денежных средств и др.);

22122500 Плата за услуги по трансляции телерадиопрограмм;

22122900 Прочие услуги связи – относятся услуги связи, не отнесенные к вышеперечисленным элементам, в т.ч. подключение и использование интернет-связи.

2213 Арендная плата – относятся расходы по оплате за аренду произведенных активов: зданий, помещений, транспортных средств (в соответствии с заключенными договорами аренды (субаренды) имущества в целях обеспечения собственных нужд).

Включает элементы:

22131100 Аренда зданий и помещений;

22131200 Аренда оборудования и инвентаря;

22131300 Аренда транспортных средств;

22131900 Аренда прочего имущества.

2214 Транспортные услуги – относятся расходы учреждения на оказание транспортных услуг в целях обеспечения собственных нужд, в том числе расходы по найму транспортных средств: услуги по пассажирским и грузовым перевозкам, обеспечение должностных лиц проездными документами в служебных целях на все виды общественного транспорта и др. расходы, связанные с перемещением работников в служебных целях (исключаются командировочные поездки 22111100, 22112100, фельдъегерские услуги 22122300).

Включает элементы:

22141100 Бензин, дизель и прочее топливо;

22141200 Приобретение запасных частей;

22141300 Обслуживание транспортных средств;

22141900 Прочие транспортные услуги.

2215 Приобретение прочих товаров и услуг включает следующие подстатьи:

22151 Приобретение прочих услуг;

22152 Приобретение услуг по содержанию состояния имущества;

22153 Расходы на обучение государственных служащих, специалистов и населения;

22154 Расходы, связанные с оплатой прочих услуг.

22151 Приобретение прочих услуг – относятся расходы учреждения за оказанные юридические услуги и услуги консультантов. Включает следующие элементы:

22151100 Юридические услуги;

22151200 Услуги консультантов.

22151400 Услуги в области информационных технологий – учитываются услуги, относящиеся к информационным технологиям, например, услуги по ремонту компьютерной техники, установка компьютерного оборудования, заправка и замена картриджей и т.д.

22152 Приобретение услуг по содержанию состояния имущества - относятся расходы учреждения на оказание услуг, связанных с содержанием нефинансовых активов, находящихся в оперативном управлении или в аренде в целях обеспечения собственных нужд, как содержание в чистоте помещений, зданий, дворов или иного имущества.

Включает следующие элементы:

22152100 Приобретение санитарных услуг в содержании зданий и помещений – учитываются услуги по уборке и вывозу снега, мусора, дезинфекции, дератизации, санитарно-гигиенического обслуживания, очистка и вывоз выгребных ям и неканализированных туалетов и др.

22152200 Приобретение услуг по реставрации памятников истории и культуры.

22152900 Приобретение прочих услуг по содержанию зданий, помещений и иного имущества.

22153 Расходы на обучение государственных служащих, специалистов и населения, обучение персонала – отражаются как использование товаров и услуг, а не как приобретение нематериальных основных фондов, несмотря на то, что обучение может принести выгоду в течение срока, превышающего более одного года. Включает элемент:

22153100 Расходы на обучение государственных служащих;

22153200 Расходы на обучение и переобучение взрослого населения в учебных заведениях профессионально-технического образования на краткосрочной основе.

22153300 Расходы на обучение и переобучение специалистов – учитываются платежи за обучение специалистов негосударственных служащих (сотрудники Социального фонда не относятся к госслужащим).

22153400 Расходы, связанные с развитием избирательной системы, в том числе внедрением новых избирательных технологий, средств, с правовым обучением участников выборов и референдумов, сотрудников аппарата и членов избирательных комиссий.

22154 Расходы, связанные с оплатой прочих услуг, – относятся расходы учреждения, связанные с представительскими расходами (прием и обслуживание делегаций), оплатой услуг по изготовлению бланков (государственных сертификатов, отчетности и др.), оплатой информационно-коммуникационных услуг и прочих услуг, не отнесенных к другим статьям в целях обеспечения собственных нужд. Включает следующие элементы:

22154100 Представительские расходы, расходы на организацию встреч, в т.ч. расходы на оплату услуг по организации презентаций, встреч делегаций, праздничных или поздравительных встреч для сотрудников и ветеранов, по проведению загранучреждениями представительских мероприятий.

22154200 Расходы на изготовление бланков, медалей, значков – относится оплата услуг по изготовлению бланочной продукции, медалей, дипломов, почетных грамот, грамот, кубков, значков, полисов ОМС, талонов на сооплату, пломб для ГСМ, пломб для ККМ, витой проволоки.

22154300 Оплата за оказание информационно-коммуникационных услуг по ведению, обработке баз данных по застрахованным лицам и поддержании её в актуальном состоянии учитывается приобретение услуг по обеспечению надежности информационных потоков, по сопровождению работоспособности коммуникационных сетей и программного обеспечения, предоставлению доступа к использованию программ и т.п.

22154900 Прочие расходы, связанные с оплатой прочих услуг, в т.ч. относятся:

- расходы на услуги по организации социальных мероприятий по молодежной политике;

− расходы на копирование и распечатку документов;

− расходы по выплате льготной части стоимости путевок сотрудников органов внутренних дел, военнослужащих Вооруженных сил и других воинских формирований Кыргызской Республики и членов их семей;

− приобретение патронов, корма для служебных собак, сена лошадям, ветеринарных средств и препаратов для противоэпизоотических мероприятий, а также приобретение корма для подопытных животных, предназначенных для ветеринарного исследования и т.д. (кроме задействованных в оборонных и правоохранительных органах);

− расходы по переезду работника и членов его семьи, и расходы по провозу имущества;

− расходы на оплату прочих услуг, оказанных по контракту;

− расходы на оплату налога на имущество;

− расходы на оплату услуг по организации кинопроизводства;

− расходы по оплате государственной пошлины при подаче исковых заявлений в судебные органы;

− расходы по оплате медицинского страхования для сотрудников загранучреждений и по оказанию медицинской помощи сотрудникам загранучреждений;

− и другие прочие неклассифицированные услуги.

2216 Расходы, представленные единой статьей в системе здравоохранения, – учитываются средства программы по государственному базовому и обязательному медицинскому страхованию граждан в системе Единого плательщика, включает подстатью:

22161 Расходы, представленные единой статьей в системе здравоохранения, включает элемент:

22161100 Расходы, представленные единой статьей в системе здравоохранения.

2217 Приобретение медицинских товаров и услуг – относятся расходы на приобретение медикаментов, перевязочных средств, бактерийных препаратов, сывороток, вакцин, крови, инсулиновых

препаратов и других изделий медицинского назначения, включает подстатью:

22171 Приобретение медикаментов и изделий медицинского назначения – включает следующие элементы:

22171100 Приобретение медикаментов и изделий медицинского назначения;

22171200 Приобретение инсулина и инсулиносодержащих препаратов;

22171300 Приобретение ветеринарных средств и препаратов для служебных животных, задействованных в оборонных и правоохранительных органах.

22172 Расходы, связанные с приобретением медицинских услуг, включает элемент:

22172100 Расходы на приобретение лабораторных и диагностических исследований.

2218 Приобретение продуктов питания, включает подстатью:

22181 Приобретение продуктов питания, включает следующие элементы:

22181100 Приобретение продуктов питания;

22181200 Компенсационные выплаты на продукты питания;

22181300 Приобретение корма для служебных животных, задействованных в оборонных и правоохранительных органах;

22181400 Расходы на оплату котлового довольствия – относятся расходы на оплату за питание привлекаемого личного состава Вооруженных сил, за участие в мероприятиях на территориях стран-союзников в рамках международных соглашений.

2219 Расходы, представленные единой статьей в системе высшего профессионального образования, включают подстатью:

22191 Расходы, представленные единой статьей в системе высшего профессионального образования, включают следующий элемент:

22191100 Расходы, представленные единой статьей в системе высшего профессионального образования, – учитываются расходы

средств республиканского бюджета на основе размеров государственного образовательного гранта.

Статья 2221 Расходы на текущий ремонт имущества, включает подстатью:

Подстатья 22211 Текущий ремонт имущества – относятся расходы на техническое обслуживание и ремонт основных фондов. Техническое обслуживание и текущий ремонт зданий, помещений, сооружений (в том числе сети автомобильных дорог общего пользования), оборудования и инвентаря, которые не приводят к изменениям стоимости основных фондов или их рабочих характеристик, а просто поддерживают их в надлежащем рабочем состоянии или возвращают в рабочее состояние в случае их поломки. Включает следующие элементы:

22211100 Текущий ремонт зданий и помещений;

22211200 Текущий ремонт сооружений;

22211300 Текущий ремонт оборудования и инвентаря.

Статья 2222 Приобретение предметов и материалов для текущих хозяйственных целей, включает подстатью:

Подстатья 22221 Приобретение предметов и материалов для текущих хозяйственных целей – относятся расходы учреждения на приобретение товаров (недорогих), предназначенных для текущих нужд и регулярного использования, стоимость которых незначительна по сравнению с расходами, затрачиваемыми на приобретение машин и оборудования (т.е. малоценные или быстроизнашивающиеся товары и предметы, срок службы которых составляет менее одного года). Включает следующие элементы:

22221100 Приобретение оборудования и материалов – учитываются расходы на приобретение малоценных или быстроизнашивающихся товаров и предметов, срок службы которых составляет менее одного года. Например: приобретение аппаратов телефонов, IP-телефонов, факсов, рабочего инвентаря и слесарных инструментов.

22221200 Прочие приобретения предметов и материалов для текущих хозяйственных целей – учитываются расходы на приобретение сопутствующих предметов и материалов, в т.ч. относятся расходы на приобретение канцелярских товаров

и принадлежностей, бутилированной питьевой воды, ящиков, упакованных материалов, черенков для лопат и т.д.

2223 Приобретение, пошив и ремонт предметов вещевого имущества и другого форменного и специального обмундирования, включает подстатью:

Подстатья 22231 Приобретение, пошив и ремонт предметов вещевого имущества и другого форменного и специального обмундирования – относятся расходы по приобретению, пошиву и ремонту форменной одежды и обуви со всеми ее принадлежностями, а также специальных приборов и специального снаряжения, и экипировки. Включает элемент:

22231100 Приобретение, пошив и ремонт предметов вещевого имущества и другого форменного и специального обмундирования.

22231200 Денежная компенсация взамен положенных по нормам снабжения предметов вещевого имущества.

2224 Приобретение угля и других видов топлива, включает подстатью:

Подстатья 22241 Приобретение угля и других видов топлива – относятся расходы на приобретение топлива в виде угля, дров, торфа и т.д. Включает следующие элементы:

22241100 Приобретение каменного угля;

22241200 Приобретение других видов топлива, в т.ч. относятся расходы на приобретение дров, торфа, любых видов жидкого топлива, бурого угля, выработку тепловой энергии собственными котельными и генераторами и т.д.

2225 Приобретение услуг охраны, включает подстатью:

Подстатья 22251 Приобретение услуг охраны – относится приобретение услуг вневедомственной охраны имущества юридических и физических лиц, услуг по информационным технологиям и др. в целях обеспечения собственных нужд и др. Включает следующие элементы:

22251100 Приобретение услуг вневедомственной охраны;

22251900 Приобретение прочих охранных услуг.

2226 Расходы на оплату услуг банков и услуг по выпуску, размещению и погашению государственных ценных бумаг, включает подстатью:

Подстатья 22261 Расходы на оплату услуг банков и услуг по выпуску, размещению и погашению государственных ценных бумаг включает следующие элементы:

22261100 Финансовые услуги по выпуску, размещению и погашению государственных ценных бумаг;

22261200 Прочие услуги по выпуску, размещению и погашению государственных ценных бумаг.

22261300 Оплата услуг Национального банка, коммерческих банков, финансово-кредитных учреждений по обслуживанию бюджетов бюджетной системы Кыргызской Республики – относится оплата за услуги, предоставленные по проведению банковских операций по безналичным (наличным) платежам, осуществляемым из бюджетов бюджетной системы Кыргызской Республики в национальной и иностранной валюте. В том числе относятся расходы на оплату услуг банков по обслуживанию счетов Социального фонда и Государственного накопительного пенсионного фонда.

2227 Расходы по оплате услуг по выплате пенсий и пособий.

22271 Расходы по оплате услуг коммерческих банков по выплате пенсий и пособий – относятся расходы на оплату услуг коммерческих банков по выплате пенсий и пособий, накопительной части пенсии;

22271100 Расходы по оплате услуг коммерческими банками по выплате пенсий и пособий;

22271200 Расходы по оплате услуг коммерческими банками по выплате накопительной части пенсии;

22272 Расходы по оплате почтовых услуг по выплате пенсий и пособий – относятся расходы на оплату услуг почтовой связи, в частности ГП «Кыргызпочтасы», по выплате пенсий и пособий, накопительной части пенсии (почтовые переводы денежных средств);

22272100 Расходы по оплате услуг ГП «Кыргызпочтасы» по выплате пенсий и пособий;

22272200 Расходы по оплате услуг ГП «Кыргызпочтасы» по выплате накопительной части пенсии.

2231 Коммунальные услуги, включает:

22311100 Плата за воду;

22311200 Плата за электроэнергию;

22311300 Плата за теплоэнергию – не относятся расходы на выработку тепловой энергии собственными котельными и генераторами бюджетных организаций;

22311400 Плата за газ.

2235 Плата за прочие коммунальные услуги, включает подстатью:

Подстатья 22351 Плата за прочие коммунальные услуги – относится:

22351100 Плата за пользование лифтом;

22351200 Плата за аренду автостоянок и гаражей и т.д. Не относится плата за вывоз мусора и очистку выгребных ям (22152100);

22351900 Плата за прочие коммунальные услуги – относятся расходы по оплате коммунальных услуг, не классифицированные в статьях 2231, 2235, в том числе эксплуатационные расходы по содержанию зданий и сооружений.

24 Проценты

Категория 24 Проценты – относится выплата процентов по кредитам и займам, полученным от внешних и внутренних источников.

Проценты подлежат уплате институциональными единицами, которые принимают на себя определенные виды обязательств, а именно: обязательства по депозитам, ценным бумагам, кроме акций, кредитам и займам, а также кредиторскую задолженность. Эти обязательства возникают, когда единица сектора государственного управления получает средства взаймы у другой институциональной единицы. Проценты являются расходами, которые несет единица сектора государственного управления за использование непогашенной суммы основного долга, то есть экономической стоимости, предоставленной кредитором.

Расходы на уплату процентов начисляются непрерывно в течение всего периода существования обязательства. Ставка,

по которой начисляются проценты, может устанавливаться в виде определенной доли непогашенной основной суммы долга за каждый период времени, в виде заранее оговоренной суммы денежных средств, в виде переменной суммы денежных средств, которая определяется по установленному индикатору, либо с использованием некоторого сочетания перечисленных методов. Проценты обычно не выплачиваются ранее, чем происходит начисление расходов по ним. Другими словами, если проценты по кредиту или займу выплачиваются ежемесячно, уплаченная сумма обычно является расходами, начисленными за предыдущий месяц. До момента осуществления платежа общее обязательство дебитора перед кредитором увеличивается на сумму начисленных, но еще не произведенных расходов на уплату процентов. Таким образом, под процентными платежами обычно понимается уменьшение существующего обязательства дебитора, часть которого возникла вследствие уже начисленных расходов на уплату процентов. За исключением ценных бумаг, привязанных к индексам, включая среднесрочные облигации с плавающей ставкой – ставка, по которой начисляются подлежащие уплате проценты, определяется при заключении контракта и получении заемных средств. В простейшем случае взаймы берется определенная сумма денег, осуществляются периодические платежи, равные сумме подлежащих уплате процентов, начисленных за предыдущий период, а по истечении срока контракта производится заключительная выплата процентов вместе с первоначальной суммой займа. Величина подлежащих уплате процентов за каждый период равна процентной ставке, установленной в контракте, умноженной на размер займа. С каждым прошедшим периодом непогашенная основная сумма долга возрастает в результате начисления подлежащих уплате процентов. В конце каждого периода платеж уменьшает сумму долга до первоначальной величины займа. Если конец отчетного периода не совпадает с моментом периодического платежа, общая сумма обязательства на конец периода будет включать определенную сумму начисленных, но еще не выплаченных процентов.

Особенностью некоторых финансовых инструментов, таких как векселя и облигации с нулевым купоном, является отсутствие у дебитора обязанности осуществлять какие бы то ни было платежи

кредитору до наступления срока погашения такого обязательства. В результате никакие процентные платежи не подлежат выплате до наступления срока погашения обязательства, когда дебитор выполняет свое обязательство путем единого платежа, который покрывает как первоначальную сумму займа, так и проценты, начисленные и накопленные за весь период существования данного обязательства. Инструменты такого типа называются инструментами с дисконтом, поскольку первоначальная сумма, полученная в заем, меньше суммы, выплачиваемой при погашении.

Разность между суммой, уплачиваемой по истечении срока контракта, и исходно полученной в долг суммой представляет собой проценты, которые должны быть распределены по отчетным периодам, приходящимся на время действия контракта. Проценты, начисляемые за каждый период, отражаются так, как если бы они были выплачены дебитором, а затем взяты в долг в качестве дополнительной суммы того же обязательства.

Таким образом, в каждом периоде в учете отражаются расходы на уплату процентов и увеличение обязательства. Когда такой инструмент существует в течение более одного отчетного периода, существует несколько способов распределения общей суммы процентов по отдельным периодам. Один из простейших и наиболее распространенных подходов заключается в том, чтобы на протяжении всего срока контракта считать процентную ставку постоянной.

Кредиты и займы часто структурируются таким образом, что периодические платежи включают как выплату процентов, так и погашение части основной суммы долга. Сумма, на которую периодический платеж превышает величину начисленных процентов, уменьшает размер первоначальной основной суммы долга. С течением времени доля начисленных процентов в платежах становится все меньше, а доля средств, направляемых на погашение первоначальной основной суммы долга, возрастает.

Ценные бумаги, привязанные к индексам, – это финансовые инструменты, для которых величина периодических платежей и/или непогашенной основной суммы долга привязана к индексу цен или индексу валютного курса. Если к индексу привязаны периодические платежи, как в случае среднесрочных облигаций с плавающей ставкой, все суммы таких платежей считаются процентами. Если

к индексу привязана основная сумма долга, разность между окончательной ценой погашения и ценой размещения отражается как проценты, начисляемые в течение всего срока существования актива, так же, как и в случае ценных бумаг с дисконтом, цена погашения которых устанавливается заранее. На практике изменение величины непогашенной основной суммы долга в течение конкретного отчетного периода, обусловленное динамикой соответствующего индекса, может рассматриваться как проценты, начисляемые в данном периоде в дополнение к любым процентам, подлежащим уплате в этом периоде. Так же, как и в случае инструментов с дисконтом, проценты, начисляемые в результате индексации, отражаются так, как если бы эти проценты были выплачены дебитором, а затем взяты в долг как дополнительная сумма того же обязательства.

Общая сумма процентов к уплате подразделяется на проценты, уплачиваемые нерезидентам (241), проценты, уплачиваемые резидентам, кроме сектора государственного управления (242), и проценты, уплачиваемые другим единицам сектора государственного управления (243).

2411 Выплата процентов по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций, включает подстатью:

24111 Выплата процентов по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций, включает:

24111100 Выплата процентов по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций.

2421 Выплата процентов по государственным ценным бумагам, включает подстатью:

24211 Выплата процентов по государственным ценным бумагам, кроме сектора государственного управления, включает:

24211100 Выплата процентов по государственным краткосрочным ценным бумагам;

24211200 Выплата процентов по государственным долгосрочным ценным бумагам, за исключением выплат процентов по ценным бумагам Социального фонда, Фонда обязательного медицинского страхования и местного бюджета.

2422 Погашение задолженности населению по индексированным суммам, включает:

24221 Погашение задолженности населению по индексированным суммам, включает:

24221100 Погашение задолженности населению по индексированным суммам.

2431 Выплата процентов другим единицам сектора государственного управления, включает подстатью:

24311 Выплата процентов другим единицам сектора государственного управления, включает элемент:

24311100 Выплата процентов другим единицам сектора государственного управления, в том числе выплата процентов по ценным бумагам Социальному фонду, Фонду обязательного медицинского страхования и местного бюджета.

25 Субсидии

Категория 25 Субсидии – относятся средства, выделенные государственным единицам, предприятиям и организациям (жилищно-коммунальным хозяйствам, транспортным организациям и др.), исходя из уровня их производственной деятельности.

Субсидии представляют собой текущие безвозмездные платежи предприятиям, осуществляемые государственными единицами, исходя из уровня производственной деятельности этих предприятий либо количества или стоимости товаров или услуг, которые они производят, продают, экспортируют или импортируют. Целью субсидий может быть воздействие на уровень производства, отпускные цены или получаемое предприятиями вознаграждение.

Субсидии являются текущими трансфертами. Субсидии могут выплачиваться на конкретные виды продукции или на производство в целом. Субсидия на некоторый вид продукции — это субсидия, выплачиваемая в расчете на единицу товара или услуги. Такая субсидия может представлять собой определенную денежную сумму в расчете на единицу товара или услуги либо может исчисляться в соответствии со стоимостью продукции как определенный процент от цены за единицу товара или услуги. Кроме того, субсидия может исчисляться как разность между установленной плановой ценой и рыночной ценой, фактически уплачиваемой покупателем.

Субсидии предоставляются юридическим лицам-производителям товаров, работ, услуг на безвозмездной и безвозвратной основе для компенсации убытков, понесенных ими при осуществлении своей производственной деятельности, по причине установления цен ниже уровня средних издержек производства в результате целенаправленной государственной экономической и социальной политики.

Субсидии выплачиваются только производителям, а не конечным потребителям и являются только текущими, а не капитальными трансфертами. Трансферты, осуществляемые государственными единицами непосредственно домашним хозяйствам как потребителям, и большая часть трансфертов некоммерческим организациям, обслуживающим домашние хозяйства, отражаются либо как социальные пособия (27), либо как различные прочие расходы (282) в зависимости от основания для производства платежа. Большинство трансфертов единицам сектора государственного управления относится к грантам (26). Платежи предприятиям в целях финансирования накопления их капитала, в качестве компенсации им за ущерб, причиненный нефинансовым активам, или для покрытия крупного операционного дефицита, накопленного за два или более года, относятся к различным прочим капитальным расходам (2822).

Классифицируются сначала в зависимости от того, является ли получатель государственным или частным производителем, а затем в зависимости от того, является ли получатель нефинансовым или финансовым предприятием. Существуют две группы получателей: субсидии государственным предприятиям (251), субсидии частным предприятиям (252).

2511 Субсидии нефинансовым государственным предприятиям, включает:

25111 Субсидии нефинансовым государственным предприятиям, включает:

25111100 Субсидии нефинансовым государственным предприятиям.

2512 Субсидии финансовым государственным предприятиям, включает:

25121 Субсидии финансовым государственным предприятиям, включает:

25121100 Субсидии финансовым государственным предприятиям.

2521 Субсидии нефинансовым частным предприятиям и предпринимателям, включает:

25211 Субсидии нефинансовым частным предприятиям, предпринимателям, включает:

25211100 Субсидии нефинансовым частным предприятиям и предпринимателям.

2522 Субсидии финансовым частным предприятиям, включает:

25221 Субсидии финансовым частным предприятиям, включает:

25221100 Субсидии финансовым частным предприятиям.

26 Гранты и взносы

Категория Гранты и взносы 26 – относятся безвозмездные и безвозвратные перечисления. Представляют собой необязательные текущие или капитальные трансферты от одной государственной единицы к другой государственной единице или правительствам иностранных государств и взносы международным организациям. Гранты классифицируются по типу институциональной единицы, получающей гранты, а также в зависимости от того, являются ли эти гранты текущими или капитальными.

Существуют три группы получателей: гранты правительствам иностранных государств (261), взносы международным организациям (262) и гранты другим единицам сектора государственного управления (263).

Текущими являются те гранты, которые предоставляются на цели осуществления текущих расходов и не связаны с приобретением какого-либо актива. Капитальные гранты предусматривают приобретение получателем гранта активов, либо в переводе денежных средств, которые получатель должен использовать для приобретения какого-либо актива или активов (кроме запасов материальных оборотных средств), либо в передаче актива (кроме запасов материальных оборотных средств и денежных средств), либо в аннулировании обязательства по взаимному соглашению между кредитором и дебитором, или принятии на себя долга другой

институциональной единицы (поскольку бюджетная классификация используется для целей учета денежных потоков – любые капитальные гранты, которые не имеют форму денежных потоков, будут учитываться в плане счетов).

2611 Текущие гранты правительствам иностранных государств, включает:

26111 Текущие гранты правительствам иностранных государств, включает:

26111100 Текущие гранты правительствам иностранных государств.

2612 Капитальные гранты правительствам иностранных государств, включает:

26121 Капитальные гранты правительствам иностранных государств, включает:

26121100 Капитальные гранты правительствам иностранных государств.

2621 Текущие взносы международным организациям, включает:

26211 Взносы в международные организации и объединения в рамках СНГ (текущие гранты), включает:

26211100 Взносы в международные организации;

26211200 Взносы в интеграционные объединения в рамках СНГ;

26211300 Взносы в ассоциации, союзы органов МСУ КР;

26211900 Прочие безвозмездные перечисления.

2622 Капитальные гранты международным организациям, включает:

26221 Капитальные гранты международным организациям, включает:

26221100 Капитальные гранты международным организациям.

2631 Текущие гранты другим единицам сектора государственного управления, включает:

26311 Трансферты местным бюджетам;

26313 Ассигнования Социальному фонду;

26314 Ассигнования Фонду обязательного медицинского страхования;

26315 Средства, передаваемые из бюджета Социального фонда;

26316 Средства, передаваемые из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

26311 Трансферты местным бюджетам, включает:

26311100 Выравнивающие гранты;

26311200 Целевые трансферты;

26311300 Целевые трансферты между уровнями местного бюджета.

26313 Ассигнования Социальному фонду – учитываются денежные средства, передаваемые из республиканского бюджета в бюджет Социального фонда на выплату льготных пенсий, базовой части пенсии, надбавок к пенсиям, компенсаций и др., источником выплаты которых, согласно законодательству, установлен республиканский бюджет.

26313100 Базовая часть пенсии по государственному пенсионному социальному страхованию.

26313210 Льготные пенсии за работу в условиях высокогорья.

26313220 Льготные пенсии за работу в отдаленных и труднодоступных районах.

26313230 Льготные пенсии многодетным матерям и матерям инвалидов с детства.

26313300 Пенсии отдельным категориям населения.

26313400 Пенсии военнослужащим.

26313500 Государственное обязательное страхование военнослужащих при гибели, получении инвалидности.

26313610 Компенсационные выплаты к пенсиям за электроэнергию.

26313620 Компенсационные выплаты участникам ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, по трудовым увечьям.

26313700 Компенсация дополнительных расходов или потерь доходов бюджета Социального фонда, образовавшихся в результате принятия нормативных правовых актов Кыргызской Республики

26313800 Надбавки к пенсиям.

26314 Ассигнования Фонду обязательного медицинского страхования – учитываются денежные средства, передаваемые из республиканского бюджета в бюджет ФОМС, источником выплаты которых, согласно законодательству, установлен республиканский бюджет.

26314100 Ассигнования Фонду обязательного медицинского страхования.

26315 Средства, передаваемые из бюджета Социального фонда - учитывается передача страховых взносов, собранных Фонду ОМС, Фонду оздоровления трудящихся, ГНПФ (текущие поступления и погашение задолженности за прошлые годы).

26315100 Средства, передаваемые из бюджета Социального фонда Фонду обязательного медицинского страхования.

26315200 Средства, передаваемые уполномоченному органу по распределению средств Фонда оздоровления трудящихся.

26315300 Средства, передаваемые Государственному накопительному пенсионному фонду.

26316 Средства, передаваемые из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

26316100 Средства, передаваемые из бюджета Фонда обязательного медицинского страхования.

2632 Капитальные гранты другим единицам сектора государственного управления, включает элемент:

26321100 Капитальные гранты другим единицам сектора государственного управления.

27 Социальные пособия и выплаты

Категория 27 Социальные пособия и выплаты – относятся расходы за счет средств бюджетов на выплаты пособий в рамках социального, пенсионного и медицинского страхования, в том числе пенсий по государственному пенсионному обеспечению. Социальные пособия классифицируются в зависимости от вида программы, в рамках которой осуществляются платежи, среди которых выделяются программы социального обеспечения, социальной помощи, программы социального страхования и др. Социальные

пособия определяются как трансферты в денежной или натуральной форме с целью защиты населения в целом или отдельных категорий граждан от определенных социальных рисков. Социальный риск - событие или обстоятельство, которое может оказать негативное воздействие на имущественное положение определенных лиц, либо в связи с возникновением дополнительных потребностей в расходовании средств, либо в результате сокращения их доходов. Например, оказание медицинских услуг, предоставление пособий по безработице и пенсий по социальному обеспечению. Все социальные пособия являются текущими, а не капитальными трансфертами.

2711 Пособия по социальному обеспечению, включает следующие подстатьи и элементы:

27111 Пособия по социальному обеспечению, включает элементы:

27111100 Выплаты по социальному страхованию населения – учитываются все выплаты пенсий по инвалидности, по случаю потери кормильца, возрасту, в том числе пенсии на льготных условиях (многодетные матери, по высокогорью, отдаленные труднодоступные районы, по спискам № 1, № 2, суммы возмещения вреда по трудовому увечью, за особые условия труда и т.д.), надбавок к пенсиям, компенсаций и т.д.

27111200 Пособие на погребение пенсионера – учитываются выплаты пособий на погребение пенсионеров, получавших пенсии по Закону Кыргызской Республики «О государственном пенсионном социальном страховании».

27111300 Пенсии военнослужащим – учитываются выплата пенсий, надбавок и компенсаций к пенсиям, назначенных по Закону Кыргызской Республики «О пенсионном обеспечении военнослужащих».

27111400 Выплаты по государственному обязательному страхованию военнослужащих при гибели, получении инвалидности.

27111500 Выплата накопительной части пенсии – относятся расходы по финансированию выплаты накопительной части пенсии застрахованным лицам при выходе на пенсию, выезде на постоянное место жительства за пределы республики, наследникам после смерти застрахованного лица.

27115 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию населения.

27115100 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию детей до 16 лет.

27115200 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию пенсионеров.

27115300 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию лиц, получающих социальные пособия, в том числе инвалидов с детства.

27115400 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию студентов до 21 года.

27115500 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию безработных.

27115600 Компенсационные выплаты по медицинскому страхованию военнослужащих.

272 Пособия по социальной помощи населению могут выплачиваться в тех случаях, когда нет программы социального страхования, под действие которой подпадали бы рассматриваемые обстоятельства, когда определенные домашние хозяйства не принимают участия в существующих программах социального страхования или когда пособия по социальному страхованию считаются недостаточными для покрытия конкретных нужд. Пособия по социальной помощи не включают трансферты в связи с событиями или обстоятельствами, которые обычно не покрываются программами социального страхования, например, в связи со стихийными бедствиями (пособия по социальной помощи в натуральном выражении состоят из трансфертов населению, которые по своему характеру аналогичны пособиям по социальному обеспечению в натуральном выражении и предоставляются при тех же обстоятельствах, что и пособия по социальной помощи).

2721 Пособия по социальной помощи населению, включают следующие подстатьи и элементы:

27211 Пособия по социальной помощи населению, включает элементы:

27211100 Пособия малообеспеченным семьям;

27211200 Единовременное пособие при рождении ребенка;

27211300 Пособия матерям до достижения ребенком 3 лет;

27211400 Пособия по безработице;

27211500 Социальные выплаты населению – учитываются социальные пособия матерям-героиням, инвалидам с детства, инвалидам и престарелым, не имеющим пенсионное обеспечение;

27211600 Компенсационные выплаты в связи с потерей кормильца.

27211700 Единовременные выплаты и компенсации семьям медицинских и иных работников организаций здравоохранения, погибших вследствие инфицирования при исполнении ими трудовых обязанностей во время оказания медицинской помощи или проведении научных исследований в условиях режима чрезвычайной ситуации и чрезвычайного положения.

27212 Прочие социальные пособия и выплаты, включает элементы:

27212100 Пособия по временной нетрудоспособности;

27212200 Пособия по беременности и родам;

27212300 Выплата ритуальных пособий (на погребение);

27212400 Компенсационные выплаты военнослужащим за поднаем (наем) временного жилого помещения.

27213 Компенсации взамен льгот и льготы населению, включает элемент:

27213100 Компенсации взамен льгот и льготы населению.

27214 Прочие расходы по содействию занятости населения, включает элементы:

27214100 Расходы на профессиональное обучение;

27214200 Расходы на организацию общественных работ;

27214300 Расходы на микрокредитование;

27214400 Чек на рабочее место.

27215 Расходы на оздоровительные мероприятия, включает элементы:

27215100 Расходы на оздоровительные мероприятия работников и членов их семей;

27215200 Расходы на персонального ассистента ребенка с ограниченными возможностями здоровья, нуждающегося в постоянном уходе и надзоре.

27216 Безвозмездная помощь населению, пострадавшему от стихийных бедствий, включает элемент:

27216100 Безвозмездная помощь населению, пострадавшему от стихийных бедствий – учитываются выплаты населению, пострадавшему от природных стихийных бедствий и бедствий демографического характера.

28 Другие расходы

Категория 28 Другие расходы – относятся расходы на возмещение вреда, причиненного незаконными действиями (бездействием) органов государственной власти или их должностными лицами, возмещение морального вреда по решению судебных органов, выплату денежных компенсаций истцам по соответствующим решениям судов. Также учитываются ассигнования на образование резервных фондов Президента Кыргызской Республики и Правительства Кыргызской Республики и других органов исполнительной власти. В случае принятия в установленном порядке решения об использовании средств указанных резервных фондов расходы отражаются по соответствующим разделам функциональной классификации, исходя из отраслевой и ведомственной принадлежности.

Также к данной категории расходов относятся прочие платежи, такие как комиссионные платежи, платежи за обслуживание, платежи за администрирование, разовые сборы и т.д. по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций.

Вышеупомянутые платежи подлежат уплате институциональными единицами, которые принимают на себя определенные виды обязательств, а именно: обязательства по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций. Эти обязательства возникают, когда единица сектора государственного управления получает средства взаймы у другой

институциональной единицы. Данные платежи, за исключением разовых сборов, являются расходами, которые несет единица сектора государственного управления за неиспользование неосвоенной суммы займа, предоставленной кредитором.

Разовые сборы представляют собой разовые и единовременные платежи, подлежащие уплате институциональными единицами, которые принимают на себя определенные виды обязательств, а именно: обязательства по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций.

Не относятся расходы, связанные с оплатой труда, приобретением услуг учреждениями для собственных нужд, обслуживанием государственных долговых обязательств, предоставлением за счет средств бюджетов безвозмездных и безвозвратных трансфертов организациям, бюджетам, осуществлением социального обеспечения.

2821 Другие неклассифицированные расходы, включает следующие подстатьи и элементы:

28211 Стипендии, включает элемент:

28211100 Стипендии - учитываются стипендии и прочие пособия на образование.

28212 Перечисление ошибочно зачисленных денежных средств.

28212100 Перечисление ошибочно зачисленных денежных средств из ГНПФ.

28212200 Перечисление ошибочно зачисленных денежных средств из пенсионного фонда.

28213 Выплата прочих платежей по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций.

28213100 Выплата прочих платежей по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций - учитывается выплата прочих платежей (комиссионные платежи, платежи за обслуживание, платежи за администрирование, разовые сборы и т.д.) по кредитам и займам, полученным от иностранных государств и международных организаций.

28217 Прочие расходы по выполнению обязательств, ориентированных на результат.

28217100 Прочие расходы по выполнению обязательств, ориентированных на результат.

28219 Другие неклассифицированные расходы.

28219100 Другие неклассифицированные расходы - учитываются прочие расходы, не включенные в иные категории, в том числе трансферты благотворительным организациям в натуральной форме: продукты питания, одежда, одеяла, и медикаменты – для последующего предоставления получателям; платежи в качестве компенсаций за травмы или ущерб, причиненный стихийными бедствиями; платежи в порядке компенсации за травмы физическим лицам или за ущерб собственности, причиненные единицами сектора государственного управления, за исключением платежей по требованиям о страховом возмещении, не относящемся к страхованию жизни; страховые премии, кроме премий по страхованию жизни, выплачиваемые страховым компаниям для обеспечения покрытия в случае разнообразных неблагоприятных событий или несчастных случаев.

2822 Капитальные различные прочие расходы, включает элемент:

28221100 Капитальные различные прочие расходы – относятся капитальные трансферты в денежной или натуральной форме рыночным предприятиям и некоммерческим организациям, обслуживающим домашние хозяйства, на полное или частичное покрытие издержек по приобретению нефинансовых активов, на покрытие крупного операционного дефицита, накопленного за два или более года, на аннулирование долга по взаимному соглашению с должником или принятие долга.

2823 Исполнение решений суда включает подстатью и элементы:

28231 Исполнение решений суда.

28231100 Исполнение решений суда – относятся расходы на возмещение вреда, причиненного незаконными действиями (бездействием) органов государственной власти или их должностными лицами, возмещение морального вреда по решению судебных органов, выплату денежных компенсаций истцам по соответствующим решениям судов, штрафы и пени, налагаемые по

решению судов, действующих по нормам статутного и общего права, или квазисудебных органов.

28231200 Компенсации должностным лицам, незаконно освобожденным от занимаемой должности – учитываются выплаты компенсаций должностным лицам, незаконно освобожденным от занимаемой должности в соответствии со статьей 41 Закона Кыргызской Республики «О государственной службе».

2824 Резервные фонды, включает подстатью и элементы:

28241 Резервные фонды.

28241100 Резервные фонды – относятся средства для покрытия непредвиденных расходов по экономическим, социально культурным и другим государственным мероприятиям, проводимым в республике, которые не были учтены при формировании и утверждении бюджетов бюджетной системы Кыргызской Республики на соответствующий год, в том числе на следующие цели:

− оперативное решение вопросов по предотвращению и ликвидации последствий стихийных бедствий и чрезвычайных ситуаций;

− оказание частичной финансовой поддержки на ремонт и улучшение материальной технической базы социально-культурных объектов и инфраструктуры, находящихся в государственной и муниципальной собственности;

− проведение в масштабе республики мероприятий, посвященных официальным датам;

− оказание финансовой поддержки при проведении спортивных состязаний и культурно-массовых мероприятий;

− оказание единовременной материальной помощи ветеранам и участникам Великой Отечественной войны, ветеранам труда, выдающимся личностям Кыргызской Республики, внесшим вклад в развитие и процветание Кыргызской Республики, уязвимым слоям населения, оказавшимся в трудной жизненной ситуации, малообеспеченным семьям при рождении троих и более детей одновременно, а также пенсионерам, проработавшим в Аппаратах Жогорку Кенеша, президента и Правительства 10 и более лет;

− материально-техническое обеспечение и оказание материальной помощи сотрудникам Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, Аппарата Президента и Аппарата Правительства Кыргызской Республики;

− оказание дополнительной финансовой помощи при подготовке и проведении республиканских социальных, культурно-массовых и иных мероприятий;

− на цели, имеющие важное социально-культурное значение и требующие неотложного финансирования в соответствии с решениями торага Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, президента Кыргызской Республики и премьер-министра Кыргызской Республики;

− на другие цели, согласно решениям торага Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, президента Кыргызской Республики и премьер-министра Кыргызской Республики.

28241200 Резервный фонд Социального фонда – учитываются расходы резервного фонда Социального фонда на цели и мероприятия, направленные на обеспечение финансовой устойчивости, на улучшение деятельности Социального фонда и региональных органов по выполнению возложенных на них задач и функций. Кроме этого, производятся расходы по выплате пенсий, выплате ритуальных пособий, финансирование благотворительных мероприятий, мероприятий, проводимых в рамках государственных программ, финансирование расходов по публикации в СМИ информации консультационных и рекламных материалов, приобретение литературы по пенсионной политике.

2825 Передача средств пенсионных накоплений.

28251 Передача средств пенсионных накоплений Государственным накопительным пенсионным фондом, включает следующие элементы:

28251100 Передача средств пенсионных накоплений управляющим компаниям в доверительное управление – учитываются средства пенсионных накоплений застрахованных лиц, переданные в управляющие компании в доверительное управление в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

28251200 Передача средств пенсионных накоплений накопительным пенсионным фондам - учитываются средства

пенсионных накоплений застрахованных лиц, переданные в накопительный пенсионный фонд в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

2826 Расходы по инвестированию средств пенсионных накоплений.

28261 Расходы по инвестированию средств пенсионных накоплений Государственного накопительного пенсионного фонда, включает элементы:

28261100 Услуги управляющих компаний - учитываются расходы на возмещение необходимых расходов, произведенных управляющими компаниями при доверительном управлении средствами пенсионных накоплений.

28261200 Услуги депозитария – относятся расходы по оплате услуг депозитария.

28261300 Услуги аудиторов – относятся расходы по оплате услуг аудиторов, назначенные в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

28261400 Услуги страховщиков по договорам обязательного страхования ответственности – относятся расходы по оплате услуг страховщиков по договорам обязательного страхования ответственности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

28261500 Услуги других участников отношений по формированию и инвестированию средств пенсионных накоплений – относятся расходы по оплате услуг участников отношений по формированию и инвестированию средств пенсионных накоплений в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

2828 Фонд развития Социального фонда.

28281 Фонд развития Социального фонда.

28281100 Фонд развития Социального фонда – учитываются расходы фонда развития Социального фонда на укрепление материально-технической базы Социального фонда, материальное поощрение и социальную защиту сотрудников, оказание материальной помощи остро нуждающимся пенсионерам, проведение социально-культурных мероприятий.»;

− в разделе IV «Классификация операций с активами и обязательствами» Указаний о порядке применения Классификации доходов, Экономической классификации расходов и Классификации операций с активами и обязательствами в группе «312 Запасы» внести следующие изменения:

после абзаца «31211120 Продажа зерновых культур» дополнить абзацем следующего содержания:

«31211130 Продажа лекарственных средств»;

после абзаца «31211220 Приобретение запасов зерновых культур» дополнить абзацем следующего содержания:

«31211230 Приобретение запасов лекарственных средств».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-14/75-1-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных правилах регулирования деятельности финансово-кредитных организаций в связи с пандемией COVID-19» от 18 марта 2020 года № 2020-П-12/13-1-(БС)

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных правилах регулирования деятельности финансово-кредитных организаций в связи с пандемией COVID-19» от 18 марта 2020 года № 2020-П-12/13-1-(БС) следующее изменение:

пункты 8-1 и 8-2 признать утратившими силу.

2. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 1 февраля 2021 года.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ЗАО «Межбанковский процессинговый центр», ГП «Кыргыз почтасы», Социального фонда Кыргызской Республики, Министерства труда и социальной защиты Кыргызской Республики, структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление платежных систем.

Председатель **Т. Абдыгулов**

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-14/75-2-(ПС)

О признании утратившим силу постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных мерах по приостановлению инспекторских и предварительных проверок платежных организаций/операторов платежных систем/заявителей в связи с распространением коронавирусной инфекции COVID-19» от 29 июня 2020 года № 2020-П-14/38-6-(ПС)

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Признать утратившим силу постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных мерах по приостановлению инспекторских и предварительных проверок платежных организаций/операторов платежных систем/заявителей в связи с распространением коронавирусной инфекции COVID-19» от 29 июня 2020 года № 2020-П-14/38-6-(ПС).

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения платежных организаций, операторов платежных систем Кыргызской Республики и ОЮЛ «Ассоциация операторов платежных систем KG (КЕЙ ДЖИ)».

5. Отделу развития государственного языка и документооборота довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений, представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление платежных систем.

Председатель **Т. Абдыгулов**

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-12/75-3-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

− Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3;

− «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4;

− Об утверждении Порядка работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики с залоговым имуществом» от 4 июля 2012 года № 28/7;

− Об утверждении Положения «Об отдельных сделках/операциях коммерческих банков и микрофинансовых компаний Кыргызской Республики с недвижимым имуществом» от 29 августа 2012 года № 36/2;

− Об утверждении Инструкции «О требованиях к операциям банка с аффилированными и связанными с банком лицами» от 31 мая 2017 года № 21/5.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Государственного банка развития Кыргызской Республики, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», микрофинансовых компаний, имеющих право на привлечение депозитов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОАО «Гарантийный фонд», жилищно-сберегательных кредитных компаний, структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-12/75-3-(НПА)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− главу 1 дополнить пунктом 1.9 следующего содержания:

«1.9. Во внутренних документах банка по каждому виду актива, подлежащего классификации, должны быть определены ответственные лица/органы/структурные подразделения и порядок принятия ими решений по размеру соответствующих резервов на покрытие потенциальных убытков.»;

− пункт 9.1 изложить в следующей редакции:

«9.1. После первоначального признания в балансе, прочая собственность банка, принятая в погашение актива, классифицируется как «субстандартный» актив, за исключением случаев, когда банком на баланс принимается нежилое имущество, которое являлось обеспечением по классифицированному кредиту. Такому объекту прочей собственности должна быть присвоена категория классификации кредита, по которому нежилое имущество являлось обеспечением на момент принятия банком залогового имущества на баланс.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− в подпункте 8.1:

абзац восемнадцатый изложить в следующей редакции:

«- запрет на добавление начисленных процентов к основной сумме долга по кредиту в одном и том же банке для последующего начисления процентов на общую сумму основного долга и добавленных начисленных процентов (капитализация процентов);»;

дополнить девятнадцатым абзацем следующего содержания:

«- и другие.»;

− абзац второй пункта 55 изложить в следующей редакции:

«- предмет залога и его залоговая стоимость (с учетом залогового коэффициента);»;

− в Приложении 1 к Положению «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики»:

абзац второй пункта 22 изложить в следующей редакции:

«- рыночная (справедливая) стоимость залога;».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Порядка работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом» от 4 июля 2012 года № 28/7 следующие изменения:

в «Порядке работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 4 дополнить абзацами следующего содержания:

«Коэффициент покрытия залогом – отношение залоговой стоимости имущества (с учетом залогового коэффициента) к сумме кредита.

Залоговый коэффициент – коэффициент понижения рыночной стоимости принимаемого в обеспечение кредита предмета залога, учитывающий возможные затраты банка на обращение взыскания и реализацию имущества, а также его прогнозную стоимость.»;

− в пункте 11 в абзаце первом слово «управления» заменить на слово «подразделения»;

− пункт 12 дополнить вторым предложением следующего содержания:

«Сумма выдаваемого кредита должна определяться с учетом размера коэффициента покрытия залогом и залогового коэффициента, регламентированных во внутренних документах банка.»;

− пункт 16 дополнить абзацами семь и восемь следующего содержания:

«- значение коэффициента покрытия залогом;

− критерии применения залогового коэффициента в зависимости от вида залога, его ликвидности и других характеристик залога;»;

− главу 3 дополнить пунктом 21-1 следующего содержания:

«21-1. Внутренние документы банка должны содержать положения, обеспечивающие то, что банк не допустит действий, которые ставят под угрозу независимость функции оценки имущества при принятии его в залог как сотрудником банка, осуществляющим оценку (внутренняя оценка), так и при привлечении независимого оценщика, включая следующее:

− информирование оценщика (внутреннего либо привлеченного) об ожидаемой или установленной предварительной рыночной стоимости имущества, или сумме кредита, или о целевом коэффициенте покрытия залогом;

− указание требования минимальной рыночной стоимости собственности для утверждения кредита или проведения оценки;

− отказ от выплаты независимому (привлеченному) оценщику вознаграждения из-за того, что собственность не была оценена в определенную сумму;

− допущение, что текущее или будущее использование услуг оценщика зависит от суммы, в которую оценщик (внутренний или привлеченный) оценивает имущество;

− применение дисциплинарных взысканий к сотруднику, осуществляющему оценку имущества, вплоть до расторжения трудового договора с ним, или исключение независимого (привлеченного) оценщика из будущего сотрудничества из-за того, что определенная им рыночная стоимость имущества не отвечает установленному пороговому значению, необходимому для принятия банком имущества в залог в соответствии с внутренними документами банка.

В случаях если определенная уполномоченным сотрудником банка/независимым оценщиком рыночная стоимость имущества для принятия в залог была направлена на повторную оценку на рассмотрении Кредитным комитетом или любым другим уполномоченным органом, у банка должны быть письменные исчерпывающие пояснения о необходимости повторной оценки с четким указанием лица/лиц, принявших такое решение, с последующим ознакомлением вышестоящего органа управления.

Любые исключения из правил и процедур, определяющих порядок оценки залогового имущества и определения его рыночной и залоговой стоимости, должны быть надлежащим образом задокументированы и представлены руководителям подразделений банка, ответственных за проведение оценки залогового имущества.»;

− пункт 22 изложить в следующей редакции:

«22. При принятии решения о выдаче кредита необходимо учесть то, что стоимость залога должна покрывать обязательства заемщика перед банком/ФКО.

Учитывая, что рынок недвижимости подвержен различным колебаниям, которые могут негативно отразиться на возможности банка/ФКО реализовать залог, важно, помимо справедливой стоимости, учитывать и ликвидационную стоимость залога.

В этой связи залоговый коэффициент должен быть оценен и установлен банком с учетом возможного обесценения залога в будущем. Залоговый коэффициент и коэффициент покрытия залогом также должны быть установлены в размере, сопоставимом

скорости реализации залога. Так, скорость реализации нежилых объектов недвижимости специфического назначения (заводы, цеха, имущественные комплексы, сооружения производственного или сельскохозяйственного назначения и другие объекты) ниже чем, к примеру, нежилых помещений офисного назначения или жилого имущества.»;

− пункт 27 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«В случае обнаружения банком обстоятельств снижения текущей стоимости залогового имущества банку необходимо отразить данный факт в акте обследования залога.»;

− пункт 28 изложить в следующей редакции:

«28. В случае изменения конъюнктуры рынка или не соответствия условий хранения залога, которые могут обусловить существенное снижение стоимости и ухудшение состояния предметов залога, или есть угроза их утраты, банк/ФКО должен потребовать у заемщика принять меры к приведению в соответствие условий хранения либо замены залога на более ликвидный или предоставления дополнительного обеспечения.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об отдельных сделках/операциях коммерческих банков и микрофинансовых компаний Кыргызской Республики с недвижимым имуществом» от 29 августа 2012 года № 36/2 следующие изменения:

в Положении «Об отдельных сделках/операциях коммерческих банков и микрофинансовых компаний Кыргызской Республики с недвижимым имуществом», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Совет директоров банка на ежеквартальной основе должен ознакомляться с результатами рассмотрения Правлением банка вопросов о продаже прочего недвижимого имущества и письменными отчетами банка.

В случае если банком прочее недвижимое имущество не было продано в установленный пунктом 5 данного Положения срок, вопрос о причинах невозможности реализации должен быть рассмотрен Советом директоров.

Совет директоров на основании ежеквартальных отчетов Правления о состоянии прочего недвижимого имущества банка должен рассматривать и оценивать эффективность работы Правления банка по работе с прочим недвижимым имуществом с определением последующих мер по реализации прочего недвижимого имущества, находящегося в собственности банка более срока, установленного пунктом 5 данного Положения.»;

− пункт 24 изложить в следующей редакции:

«24. При любом последующем уменьшении стоимости прочего недвижимого имущества банк должен признать убыток от обесценения до справедливой стоимости за вычетом расходов на содержание или продажу. Если после обесценения недвижимого имущества его справедливая стоимость за вычетом затрат на содержание или продажу увеличится, то банк должен признать это увеличение, но только в сумме, не превышающий ранее накопленный убыток от обесценения.»;

− пункт 28 дополнить абзацами следующего содержания:

«Стоимость нежилых объектов прочего недвижимого имущества специфического назначения, удерживаемых банком сроком более трех лет, должна подтверждаться независимым (привлеченным) оценщиком каждые два года.

Исключением из данного требования являются следующие объекты недвижимого имущества:

− объекты, которые не могут быть реализованы ввиду ограничений, установленных судом;

− объекты, стоимость реализации которых определена решением суда;

− объекты, по которым банком заключены договора финансовой аренды/договора продажи недвижимого имущества в рассрочку или другого подобного договора.

Первичная переоценка имущества должна быть проведена в течение 6 (шести) месяцев с даты истечения срока, указанного в пункте 5 данного Положения.

Независимый (привлеченный) оценщик (в том числе оценочная компания) может производить оценку одного и того же прочего недвижимого имущества банка не более двух раз подряд.»;

− абзац второй пункта 31 изложить с следующей редакции:

«а) получение от покупателя суммы денежных средств, составляющей не менее 15% от общей продажной цены в случае продажи имущества лицу, не связанному с банком и не менее 40% - в случае продажи имущества лицу, подпадающему под определение связанного с банком лица или аффилированного лица банка, если банк финансирует оставшуюся часть посредством предоставления кредита. При этом участие банка должно быть ограничено только его ролью как кредитора, то есть условия (процентные ставки, срок погашения, амортизация и т.д.) должны соответствовать условиям кредитных продуктов, предоставляемых банком на аналогичные цели. Если продажа имущества финансируется за счет кредита по ставке, ниже, чем текущая рыночная процентная ставка, банк должен дисконтировать кредит и привести доходность по кредиту к рыночной ставке в соответствии с МСФО;».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О требованиях к операциям банка с аффилированными и связанными с банком лицами» от 31 мая 2017 года № 21/5 следующие изменения:

в Инструкции «О требованиях к операциям банка с аффилированными и связанными с банком лицами», утвержденной вышеуказанным постановлением:

− пункт 9 изложить в следующей редакции:

«9. Решение по кредитам и активам, несущим в себе кредитный риск, а также операциям с прочей собственностью, недвижимым/движимым имуществом банка с аффилироваными и связанными лицами, размер которых составляет от одного расчетного показателя до 14% от ЧСК, принимается только незаинтересованными членами Совета директоров банка. При этом в протоколе решения Совета директоров должна быть указана заинтересованность либо незаинтересованность членов Совета директоров, а также оговорены условия по проводимой операции.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/75-4-(НФКУ)

Об утверждении Положения «О классификации активов и формирования резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков небанковскими финансово-кредитными организациями»

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О классификации активов и формирования резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков небанковскими финансово-кредитными организациями» (прилагается).

2. Признать утратившим силу:

1) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «Об общих принципах классификации активов и формировании резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков микрофинансовыми организациями в Кыргызской Республике, не имеющими права на осуществление приема вкладов от физических и юридических лиц»» от 22 октября 2003 года № 31/3;

2) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации кредитов в кредитных союзах и жилищно-сберегательных кредитных компаниях»» от 12 апреля 2006 года № 10/6;

3) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»» от 23 апреля 2014 года № 16/3;

4) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков микрофинансовыми организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»» от 24 сентября 2014 года № 42/8;

5) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 18 мая 2012 года № 19/7:

- абзацы третий и пятый пункта 1 постановления;
- пункты 2 и 3 приложения;

6) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 31 октября 2012 года № 41/10:

- абзацы третий и пятый пункта 1 постановления;
- пункты 2 и 3 приложения;

7) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 27 ноября 2013 года № 45/16:

- абзац пятый пункта 1 постановления;
- пункт 4 приложения;

8) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 15 апреля 2015 года № 22/7:

− абзацы второй, пятый и восьмой пункта 1 постановления;

− пункты 1, 4 и 7 приложения;

9) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 2 ноября 2015 года № 65/1:

− абзацы третий, четвертый, пятый и шестой пункта 1 постановления;

− пункты 2, 3, 4 и 5 приложения;

10) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 31 мая 2017 года № 21/10:

− абзацы девятый и десятый пункта 1 постановления;

− пункты 8 и 9 приложения;

11) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики и признании утратившими силу некоторых нормативных правовых актов Национального банка Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-12-(НПА):

− подпункты восемнадцатый и тридцать первый пункта 1 постановления;

− пункты 18 и 31 приложения;

12) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 30 мая 2018 года № 2018-П-12/20-2-(НФКУ):

− абзацы второй, третий, четвертый и пятый пункта 1 постановления;

− пункты 1, 2, 3 и 4 приложения;

13) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные

правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-3-(НФКУ):

− абзац четвертый пункта 1 постановления;

− пункт 3 приложения;

14) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 17 июня 2020 года № 2020-П-33/35-1-(НФКУ):

− абзацы второй, четвертый, пятый и шестой пункта 1 постановления;

− пункты 1, 3, 4 и 5 приложения.

3. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

5. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых организаций, кредитных союзов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», жилищно-сберегательных кредитных компаний, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов Кыргызской Республики».

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/75-4-(НФКУ)

ПОЛОЖЕНИЕ
«О классификации активов и формирования резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков небанковскими финансово-кредитными организациями»

Раздел I. Общие положения

1. Настоящее Положение устанавливает требования по классификации активов и забалансовых обязательств (далее – активы), а также по созданию соответствующих резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков (далее – РППУ) микрофинансовых организаций, кредитных союзов, специализированных финансово-кредитных организации и жилищно-сберегательных кредитных компаний.

Настоящее Положение также распространяется на микрофинансовые организации, кредитные союзы и специализированные финансово-кредитные организации, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.

2. В целях настоящего Положения небанковская финансово-кредитная организация (далее – НФКО) – микрофинансовая организация, кредитный союз, жилищно-сберегательная кредитная компания (далее – ЖСКК), специализированная финансово-кредитная организация (далее – СФКО).

3. Кредитный риск – это риск потерь в результате снижения стоимости актива НФКО вследствие неисполнения клиентами своих обязательств в соответствии со сроками и условиями договора. Кредитный риск может быть связан с финансовым состоянием клиента НФКО (далее – клиента), качеством залога, типом клиента по форме собственности, отраслевой принадлежностью, наличием и видами гарантий по активам и надежностью самих гарантов, оценкой выполнения ранее данных обязательств по активам НФКО,

перспектив дальнейшего развития бизнеса клиента и другими потенциальными факторами.

Примечание: в целях настоящего Положения под «клиентом» НФКО понимают юридическое или физическое лицо, принимающее обязательства по возврату активов НФКО, перечисленных в пункте 8 настоящего Положения.

4. Инвестиции в ценные бумаги и/или в капитал – вложения НФКО в долговые ценные бумаги, а также приобретение акций или финансовое вложение в капитал с целью получения выгоды в форме распределения результатов деятельности инвестируемой компании.

Для НФКО, осуществляющей деятельность в соответствии с исламскими приципами финансирования (далее – ИПФ), инвестиции, указанные в настоящем пункте Положения, должны соответствовать ИПФ.

Вложения средств НФКО в оборотные средства других компаний и участие в совместных проектах считаются активами, несущими в себе кредитный риск.

5. В целях настоящего Положения под факторингом понимается финансирование под уступку денежного требования, когда одна сторона (финансовый агент) передает или обязуется передать другой стороне (клиенту) денежные средства в счет денежного требования клиента (кредитора) к третьему лицу (должнику), вытекающего из предоставления клиентом товаров, выполнения им работ или оказания услуг третьему лицу, а клиент уступает или обязуется уступить финансовому агенту это денежное требование.

Раздел II. Общие указания по классификации активов НФКО

6. Для своевременного покрытия потенциальных потерь и убытков, а также в целях определения реального финансового состояния и эффективности работы НФКО обязана постоянно проводить оценку качества своих активов и создавать РППУ.

7. НФКО должна поддерживать РППУ на уровне, достаточном для покрытия возможных потерь активов. Основой для правильной оценки размера резерва является система классификации активов, которая должна быть разработана НФКО в соответствии с настоящим Положением.

Деятельность НФКО, при которой не обеспечивается адекватный уровень РППУ, Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) будет рассматриваться как нездоровая и небезопасная банковская практика.

8. НФКО обязана на ежемесячной основе проводить классификацию активов, подверженных кредитному риску. К таким активам относятся:

− кредиты;

− активы, несущие риск потерь в результате неисполнения или ненадлежащего исполнения клиентом условий договора, заключенному в соответствии с ИПФ;

− активы, полученные в результате лизинга;

− долговые обязательства, приобретенные посредством факторинга;

− инвестиции в ценные бумаги и/или в капитал компании (в форме акций, финансового участия в капитале инвестируемой компании);

− забалансовые обязательства (аккредитивы, гарантии, любое узаконенное обязательство по выдаче кредита, и другие);

− прочая собственность, принятая в погашение актива;

− любые другие активы, не перечисленные выше, которые несут в себе риск невозврата.

Принимая во внимание специфику некоторых видов активов для реструктуризированных кредитов, инвестиций в ценные бумаги и/или капитал, забалансовых обязательств и прочей собственности НФКО, принятой в погашение актива, настоящее Положение определяет специальные требования для их классификации.

9. При проведении классификации активов необходимо руководствоваться определениями и признаками категорий классификации, установленными настоящим Положением, но не ограничиваться ими. Совокупность двух и более признаков определяет категорию классификации, если иное не установлено данным Положением.

При осуществлении классификации активов необходимо проводить анализ как состояния правоспособности и финансовой

возможности клиента вернуть актив, так и изменения финансового состояния клиентов, их гарантов, а также анализировать качество залога и другие факторы.

При проведении классификации активов признаки по залоговому обеспечению или гарантиям (поручительству), определенные настоящим Положением, должны относиться только к активам, по которым, согласно внутренней политике НФКО, требуется наличие залогового обеспечения или гарантии (поручительства) в качестве обеспечения.

10. При проведении классификации нескольких активов, предоставленных одному и тому же клиенту, классификация по его активу с наибольшей задолженностью применяется ко всем его активам или иным обязательствам перед НФКО, в случае если классификация данного актива является наихудшей.

В случае наличия у клиента нескольких активов или иных обязательств в одном НФКО, НФКО вправе не применять наихудшую категорию классификации для всех активов или иных обязательств, если наихудшая категория присвоена активу или иному обязательству клиента, финансовое состояние которого ухудшилось или ухудшается ввиду введенных чрезвычайных положений и/или чрезвычайных ситуаций, в том числе вследствие эпидемий/пандемий, и других форс-мажорных обстоятельств (обстоятельств непреодолимой силы) и связанных с ними ограничений. В данном случае НФКО может применять категорию классификации для каждого актива в отдельности в соответствии с характерными признаками категории.

11. Если классифицируемый актив занимает промежуточное положение между двумя категориями классификации активов, то такой актив следует относить к наихудшей из категорий классификации.

12. При наличии разногласий в вопросе отнесения актива к той или иной категории классификации между НФКО и Национальным банком в обязанность НФКО входит представление соответствующего анализа и доказательства правильности своей классификации.

13. НФКО может разработать собственную (внутреннюю) систему классификации активов, не нарушая при этом требования настоящего положения.

14. Перевод классифицированных активов в категорию неклассифицированных осуществляется только при выполнении следующих условий:

− отсутствия просроченных сумм;

− улучшения финансового состояния заемщика;

− своевременной полной оплаты последних трех взносов, согласно графику погашения.

При погашении всей просроченной задолженности активы, классифицированные как «сомнительные» или «потери», переводятся в категорию «субстандартные».

Раздел III. Классификация активов микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов

Глава 1. Неклассифицированные активы микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов

15. Для унифицированной классификации активов и создания РППУ микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов устанавливаются следующие категории неклассифицированных активов:

− стандартные активы;

− активы под наблюдением;

16. Активы микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов считаются стандартными, если существует наличие следующих признаков:

− погашение задолженности происходит в соответствии с графиком погашения либо допущена просрочка плановых платежей по основной сумме актива и/или по процентам / наценке / доходу на срок не более 30 дней включительно;

− удовлетворительное финансовое состояние клиента, стабильные источники дохода;

− положительная кредитная история клиента;

− бизнес клиента является стабильным, хорошо капитализированным;

− исполнение обязательств по возврату задолженности полностью обеспечено залогом или гарантией (поручительством) в качестве обеспечения.

17. Активами под наблюдением называются активы микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов, характерными признаками которых является следующее:

− платежи по основной сумме актива и/или по процентам просрочены на срок от 31 до 60 дней включительно;

− появились тенденции ухудшения платежеспособности и материального положения клиента, и это может повлиять на его способность своевременно выполнять обязательства по погашению задолженности по основной сумме и/или по процентам;

− исполнение обязательств по возврату задолженности по основной сумме и процентам не полностью обеспечено залогом или гарантией (поручительством) в качестве обеспечения;

− намечающаяся тенденция уменьшения ликвидности залога (снижение цен/обесценивается, теряет товарный вид и т.д.);

− наличие у заемщика-физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица непогашенной просроченной задолженности до 30 дней включительно в других финансово-кредитных организациях по любому другому кредиту, за исключением кредитов, выданных по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики;

− наличие непогашенной просроченной задолженности по основной сумме и/или процентам/наценке/доходу до 60 дней включительно по кредиту супруга(и), родителей и детей заемщика-физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица перед данной НФКО, за исключением кредитов (активов), выданных им по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, при условии, что источник погашения кредита заемщика перед данной НФКО и кредитов вышеуказанных лиц один и тот же. При этом под одним и тем же источником погашения кредитов понимается совокупный доход вышеуказанных лиц, учтенный финансово-кредитной

организацией при принятии решения о выдаче кредита, включая доход от предпринимательской деятельности.

Примечание: Признаки, указанные в шестом и седьмом абзацах настоящего пункта, не распространяются на овердрафты в рамках зарплатных проектов.

18. Для активов под наблюдением микрофинансовых организаций и кредитных союзов, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки активов под наблюдением, кроме указанных в пункте 17 Положения:

− платежи по основной сумме актива и/или наценке/доходу просрочены на срок от 31 до 60 дней включительно;

− нарушение клиентом графика выполнения условий договора на срок от 31 до 60 дней;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок от 31 до 60 дней;

− нарушение графика реализации проекта, поступления финансовых потоков на срок от 31 до 60 дней;

− нарушение сроков исполнения договоров третьими сторонами на срок до от 31 до 60 дней;

Глава 2. Классифицированные активы микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты и кредитных союзов

19. Для унифицированной классификации активов и создания РППУ микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов устанавливаются следующие категории классифицированных активов:

− субстандартные активы;

− сомнительные активы;

− активы, классифицируемые как потери.

20. Субстандартными могут считаться активы микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов, по которым появились признаки, указывающие на риск неполного погашения задолженности по активу, в частности:

− платежи по основной сумме актива и/или по процентам просрочены на срок от 61 до 90 дней включительно;

− платежи клиента покрывают только часть плановых платежей по основной сумме и/или по процентам;

− ухудшилась платежеспособность и материальное положение клиента, что отразилось на его способности своевременно выполнять обязательства по погашению задолженности.

− снижение стоимости залога, ухудшение его качества, залог становится труднореализуемым;

− наличие достоверной негативной информации о финансовом состоянии клиента;

− наличие у заемщика-физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица, просроченной задолженности более 30 дней по основной сумме и/или процентам/наценке/доходу по любому другому кредиту (финансированию), за исключением кредитов, выданных по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, в данной НФКО и/или других финансово-кредитных организациях;

− наличие просроченной задолженности по основной сумме и/или процентам/наценке/доходу более 60 дней по кредиту (финансированию) супруга(и), родителей и детей заемщика-физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица, перед данной НФКО и/или другими финансово-кредитными организациями, за исключением кредитов, выданных им по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, при условии, что источник погашения всех вышеуказанных кредитов один и тот же. При этом под одним и тем же источником погашения кредитов понимается совокупный доход вышеуказанных лиц, учтенный финансово-кредитной организацией при принятии решения о выдаче кредита, включая доход от предпринимательской деятельности.

Примечание: Признаки, указанные в абзацах седьмом и восьмом настоящего пункта, не распространяются на овердрафты в рамках зарплатных проектов.

21. Для субстандартных активов микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 20 Положения:

− платежи по основной сумме актива и/или наценке/доходу просрочены на срок от 61 до 90 дней;

− нарушение графика выполнения условий договора клиентом на срок от 61 до 90 дней включительно;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору, на срок от 61 до 90 дней включительно;

− нарушение графика реализации проекта, поступления финансовых потоков на срок от 61 до 90 дней включительно;

− нарушение сроков исполнения договоров третьими сторонами на срок от 61 до 90 дней включительно.

22. Сомнительным активам микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов характерны четко определенные недостатки или слабые стороны, которые несут в себе риск неисполнения клиентом обязательств, предусмотренных договором, в связи с чем возможность погашения задолженности становится сомнительной и маловероятной. Признаками сомнительных активов, в частности являются:

− просрочка платежей по основной сумме актива и/или процентам/наценке/доходу на срок от 91 до 180 дней включительно;

− значительное ухудшение (вплоть до фактического отсутствия) залогового и/или гарантийного обеспечения, и непредоставление клиентом или невозможность предоставления дополнительного залогового или гарантийного обеспечения;

− значительное ухудшение платежеспособности и материального положения клиента, при котором он не в состоянии выполнять обязательства по возврату актива.

23. Для сомнительных активов микрофинансовых организаций и кредитных союзов, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 22 Положения:

− нарушение графика выполнения условий договора клиентом на срок от 91 до 180 дней;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок от 91 до 180 дней;

− нарушение графика реализации проекта, поступления финансовых потоков на срок от 91 до 180 дней;

− нарушение сроков исполнения договоров третьими сторонами на срок от 91 до 180 дней;

− отсутствие информации о ходе реализации проекта и исполнении бизнес-плана в соответствии со сроками представления, оговоренными в договоре между НФКО и клиентом.

24. Микрофинансовые организации, не привлекающие депозиты, и кредитные союзы должны классифицировать актив в качестве потери при наличии следующих признаков:

− платежи по основной сумме актива и/или по процентам/наценке/доходу просрочены на срок более 180 дней;

− клиент отказывается погасить задолженность либо потеряна связь с клиентом;

− клиент находится на грани банкротства или объявлен банкротом;

− потеря залогового обеспечения или невозможность реализации залога из-за отсутствия рынка сбыта.

25. Для активов, классифицируемых как потери микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 24 Положения:

− нарушение графика выполнения условий договора клиентом на срок 180 дней и более;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок 180 дней и более;

− нарушение графика реализации проекта, финансовых потоков на срок 180 дней и более;

− нарушение сроков исполнения контрактов третьими сторонами на срок 180 дней и более;

− проект, в котором участвует НФКО, не реализован в соответствии с договором.

26. После исчерпания всех юридических возможностей возврата активов, классифицированных как потери, они должны учитываться внесистемно не менее 5 (пяти) лет на случай возможного погашения задолженности.

Глава 3. Формирование РППУ микрофинансовыми организациями, не привлекающими депозиты, и кредитными союзами

27. Национальный банк устанавливает следующие размеры отчислений в РППУ по активам микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и кредитных союзов:

1) общие РППУ:

− стандартные – от 0% до 2%;

− активы под наблюдением – 5%;

2) специальные РППУ:

− субстандартные – 25%;

− сомнительные – 50%;

− потери – 100%.

28. Формирование РППУ по начисленным процентным платежам по кредитам, которым придан статус неначисления процентного дохода производится согласно требованиям Порядка придания статуса неначисления процентного дохода, утверждаемого постановлением Правления Национального банка.

Раздел IV. Классификация активов микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, ЖСКК и СФКО

Глава 1. Неклассифицированные активы микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, ЖСКК и СФКО

29. Для унифицированной классификации активов и создания РППУ микрофинансовых компаний (далее –МФК), привлекающих

депозиты, ЖСКК и СФКО устанавливаются следующие категории неклассифицированных активов:

− нормальные активы;

− удовлетворительные активы;

− активы под наблюдением.

30. Нормальными называются те активы микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, ЖСКК и СФКО, которые обеспечены как минимум на 120% от суммы актива залогом (в виде заклада), состоящим из:

− государственных ценных бумаг Кыргызской Республики и нот Национального банка (далее – ГЦБ) (если срок погашения ГЦБ наступает до срока погашения актива, то НФКО должна в качестве залогового обеспечения принять денежные средства, полученные от погашения ГЦБ либо принять в качестве обеспечения дополнительно аналогичный (аналогичные) ГЦБ;

− средств, находящихся на отдельном депозитном счете в этом НФКО. Под отдельным депозитным счетом понимают обособленный депозитный счет физического или юридического лица;

− средств, размещенных физическим или юридическим лицом на отдельном счете, открытом в данном НФКО в целях хранения денежных средств (для МФК и СФКО, привлекающих депозиты и осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ);

− других ценных бумаг, включенных в листинги фондовых бирж Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категорией листинга в соответствии с законодательством Кыргызской Республики (далее – другие ценные бумаги) при условии соблюдения минимальных требований, установленных Приложением к настоящему Положению;

− исламских ценных бумаг, включенных в листинги фондовых бирж Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категорией листинга в соответствии с законодательством Кыргызской Республики (далее – исламские ценные бумаги), при условии соблюдения минимальных требований, установленных Приложением к настоящему Положению.

При наличии видов обеспечения, указанных в настоящем пункте должны выполняться следующие условия:

1) в договоре о предоставлении актива и договоре о залоге должно быть указано, что денежные средства на отдельном депозитном счете, ГЦБ и другие ценные бумаги являются обеспечением выданных НФКО средств, и НФКО вправе в безакцептном порядке обратить на них взыскание в случае неисполнения клиентом своих обязательств;

2) депозитный сертификат или депозитная книжка должны находиться на хранении в НФКО;

3) в договоре о залоге должно быть предусмотрено недопущение дальнейшего перезалога денежных средств на отдельном депозитном счете, ГЦБ и других ценных бумаг;

4) в любом случае в НФКО должны быть разработаны соответствующие процедуры и осуществляться внутренний контроль, обеспечивающие все процедуры, связанные с оформлением залога, и сохранность денежных средств, ГЦБ и других ценных бумаг до окончания срока, предусмотренного договором;

5) средства на депозите, обеспечивающие активы, должны быть в национальной валюте Кыргызской Республики либо в валюте, свободно конвертируемой в кыргызские сомы, на основании общедоступных и достоверных котировок валют. При этом если депозит в той же валюте, что и кредит, то он должен покрывать сумму кредита не менее чем на 100%, а депозит в валюте, отличной от валюты кредита, – не менее, чем на 120% в сомовом эквиваленте;

6) обязательное проведение еженедельной переоценки депозита, в случае если в качестве обеспечения актива предоставлены денежные средства в валюте, отличной от валюты актива;

7) если по результатам переоценки стоимость залога уменьшилась, то НФКО обязана немедленно потребовать увеличения его стоимости в соответствии с требованиями настоящего Положения и обеспечить исполнение этого требования в течение 10 (десяти) рабочих дней;

8) в договоре о залоге должно быть указано, что залогодатель не может отчуждать залог до полного погашения задолженности перед НФКО;

9) в случае если требования, указанные в подпунктах 1-8, не выполнены, то такой актив будет считаться не полностью

обеспеченным и он должен быть переведен в другую категорию классификации.

НФКО могут классифицировать вновь выданные кредиты в долларах США как «нормальные активы» в случае, если они соответствуют требованиям, указанным в пункте 32 настоящего Положения, с формированием РППУ в размере от 0 до 2% вне зависимости от структуры доходов, в соответствии с внутренней политикой НФКО. При этом данные требования распространяются на льготные кредиты, выданные в рамках сотрудничества Правительства Кыргызской Республики с Правительством Российской Федерации, Российско-Кыргызским Фондом развития (далее - Фонд развития), в том числе по кредитам за счет средств, привлеченных и гарантированных Фондом развития от иных зарубежных финансовых институтов, включая ранее выданные кредиты, погашение которых будет осуществляться за счет финансирования из средств Фонда развития и предусматривает изменение первоначальных условий кредитного договора. За счет средств Фонда развития не могут быть реструктуризированы кредиты НФКО, а также профинансированы ранее выданные кредиты, которые входят в категорию «классифицированных» активов.

31. МФК/ЖСКК может классифицировать часть актива, обеспеченную гарантией гарантийного фонда как «нормальный» актив, в случае если в данной МФК/ЖСКК размещен депозит гарантийного фонда.

При этом депозитный и гарантийный договоры, заключаемые между гарантийным фондом и МФК/ЖСКК, должны предусматривать как минимум следующие условия:

− объем обеспеченных гарантией гарантийного фонда активов не должен превышать суммы депозита более чем в два раза;

− условие безотзывности и наличия депозита гарантийного фонда до полного погашения активов, которые обеспечены гарантийным фондом.

32. Характерными признаками, при проявлении которых актив считается нормальным, являются:

− генерирование достаточного потока денежных средств для обслуживания долга;

− финансовое состояние клиента удовлетворительное;

− предприятие клиента является стабильным, хорошо капитализированным;

− погашение задолженности производится своевременно;

− выполнение условий договора с НФКО осуществляется своевременно;

− имеется имущественное обеспечение, на которое может быть обращено взыскание и/или гарантия/поручительство, соответствующее требованиям пункта 30 Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», за счет которого может быть погашена задолженность;

− клиент имеет значительную и хорошую кредитную историю (не допускал задержек в платежах, выполнял все свои обязательства в установленные сроки и др.).

33. Удовлетворительные активы – это такие активы, по которым генерируется необходимый поток денежных средств, достаточный для обеспечения выполнения клиентом своих обязательств. Удовлетворительные активы имеют такие же характерные признаки, как и нормальные активы, указанные в пункте 32 настоящего Положения.

34. НФКО должна классифицировать кредит/финансирование в иностранной валюте (кроме валют стран-членов ЕАЭС) как минимум как «удовлетворительный» актив в случае, если у заемщика, получившего данный кредит, доля доходов в иностранной валюте (кроме валют стран-членов ЕАЭС) в общем объеме его совокупных доходов составляет более 75 процентов.

35. НФКО может создать РППУ в размере 1% по кредиту/финансированию в иностранной валюте (за исключением кредитов, выдаваемых за счет средств Фонда развития) вне зависимости от структуры дохода заемщика, в случае если эффективная процентная ставка на момент выдачи кредита ниже на 2 процентных пункта от средневзвешенной процентной ставки по выданным кредитам в иностранной валюте, публикуемой Национальным банком.

36. Активами под наблюдением называются активы, по которым замечаются определенные негативные тенденции.

37. Характерными признаками, при проявлении которых актив можно считать активом под наблюдением, являются:

− неполное обеспечение актива, в остальном имеющего все характеристики, присущие удовлетворительным активам;

− активы, имеющие обеспечение в рамках контрактного финансирования (например, право требования по финансируемому контракту, дебиторская задолженность и т.д.) и финансирования под залог складских свидетельств;

− нарушение графика плановых платежей на срок не более 30 дней;

− появление тенденций к ухудшению финансового состояния клиента;

− изменение рыночных условий, которые могут повлиять на возврат актива;

− реструктуризация актива;

− повторное изменение условий договора по кредиту путем перевода валюты данного кредита из иностранной валюты в национальную в случае, если этот кредит ранее не входил в категорию «классифицированных кредитов» и при этом, если данное изменение не связано с ухудшением финансового состояния клиента;

− реструктуризированный актив, который не имел признаков классифицированных активов на дату реструктуризации;

− 50% залогового обеспечения по активу находится за пределами Кыргызской Республики.

38. Для активов под наблюдением МФК и СФКО, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 37 Положения:

− нарушение клиентом графика выполнения условий договора на срок до 30 дней;

− нарушение графика плановых платежей на срок до 30 дней;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок до 30 дней;

− нарушение графика реализации проекта, финансовых потоков на срок до 30 дней;

− нарушение сроков исполнения договоров третьими сторонами на срок до 30 дней.

39. НФКО должна классифицировать кредит (финансирование) в иностранной валюте (кроме валют стран-членов ЕАЭС) как минимум как «актив под наблюдением» в случае, если у заемщика, получившего данный кредит/финансирование, доля доходов в иностранной валюте (кроме валют стран-членов ЕАЭС) в общем объеме его совокупных доходов составляет менее 50 процентов.

40. В случае если график погашения действующего кредита (финансирования) предусматривает погашение основной суммы не на ежемесячной основе, а срок погашения кредита составляет более двух лет и при этом погашение более 80% основной суммы предусмотрено по истечению:

− 3/4 от общего срока кредита (актива), при этом общий срок кредитного периода/периода финансирования менее 3 (трех) лет;

− 1/2 от общего срока кредита (актива), при этом общий срок кредитного периода/периода финансирования более 3 (трех) лет;

то такие кредиты, при условии, что не наблюдается ухудшения качества актива, необходимо классифицировать как «актив под наблюдением» с формированием РППУ в размере 15%, за исключением кредитов:

− выданных по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, предусматривающим предоставление льготного периода погашения кредита;

− относящихся к категории «классифицированных» активов;

− на сумму менее 1% от чистого суммарного капитала в совокупности выданных одному заемщику (для СФКО);

− на сумму менее 1% от собственного капитала в совокупности выданных одному заемщику (для МФК, привлекающих депозиты);

− на сумму менее 5% от собственного капитала (для ЖСКК);

− на сумму менее 10% от собственного капитала по договорам мудараба, шарика и истиснаа в совокупности выданных одному клиенту (для МФК, привлекающих депозиты и осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ);

− льготные кредиты, выданные в рамках сотрудничества с Фондом развития, а также кредиты, выданные под гарантию Фонда развития.

Глава 2. Классифицированные активы микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, ЖСКК и СФКО

41. Для унифицированной классификации активов и создания РППУ микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, ЖСКК и СФКО устанавливаются следующие категории классифицированных активов:

− субстандартные активы;

− сомнительные активы;

− активы, классифицируемые как потери.

42. Субстандартные активы недостаточно защищены платежеспособностью клиента и/или залоговым обеспечением, если таковое существует, и имеют четко определенные недостатки (недостаток) или слабые стороны, которые несут в себе риск неполного погашения актива. В том случае если недостатки не будут исправлены, то существует вероятность, что НФКО понесет некоторые потери.

43. Характерными признаками, при проявлении которых актив можно считать субстандартным, являются:

− просроченная задолженность по плановым платежам от 30 до 90 дней;

− недостаточные денежные потоки для оплаты задолженности;

− наличие у заемщика - физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица, просроченной задолженности более 30 дней по основной сумме и/или процентам по любому другому кредиту (финансированию), за исключением кредитов, выданных по целевым государственным

программам Правительства Кыргызской Республики, в данном НФКО и/или другой финансово-кредитной организации;

− наличие просроченной задолженности по основной сумме и/или процентам более 60 дней по кредиту (финансированию) супруга(и), родителей и детей заемщика - физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица, перед данным НФКО и/или другими финансово-кредитными организациями, за исключением кредитов, выданных им по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, при условии, что источник погашения всех вышеуказанных кредитов один и тот же. При этом под одним и тем же источником погашения кредитов понимается совокупный доход вышеуказанных лиц, учтенный финансово-кредитной организацией при принятии решения о выдаче кредита, включая доход от предпринимательской деятельности.

Примечание: Признаки, указанные в абзацах четвертом и пятом настоящего пункта, не распространяются на овердрафты в рамках зарплатных проектов;

− снижение стоимости залога, ухудшение его качества, залог становится труднореализуемым.

44. Для субстандартных активов МФК и СФКО, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 43 Положения:

− нарушение графика выполнения условий договора клиентом на срок от 30 до 90 дней;

− нарушение графика плановых платежей на срок от 30 до 90 дней;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок от 30 до 90 дней;

− нарушение графика реализации проекта, финансовых потоков на срок от 30 до 90 дней;

− нарушение сроков исполнения договоров третьими сторонами на срок от 30 до 90 дней.

45. В случае если график погашения вновь выданного кредита предусматривает погашение основной суммы не на ежемесячной основе и при этом погашение более 80% основной суммы предусмотрено по истечению:

− 3/4 от общего срока кредита, при этом общий срок кредитного периода менее 3 лет;

− 1/2 от общего срока кредита, при этом общий срок кредитного периода более 3 лет;

то такие кредиты необходимо классифицировать как «субстандартный», с формированием РППУ в размере 25%, за исключением кредитов:

− выданных по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, предусматривающим предоставление льготного периода погашения кредита;

− на сумму менее 1% от ЧСК в совокупности выданных одному заемщику;

− льготные кредиты выданные в рамках сотрудничества с фондом развития.

46. Если по реструктуризированному активу, который был классифицирован как «актив под наблюдением» возникли просроченные платежи более чем на 30 (тридцать) дней или данный актив был реструктуризирован повторно, то такой актив должен классифицироваться как «субстандартный».

47. Сомнительные активы категории имеют такие же недостатки, как и субстандартные, но, кроме того, они имеют дополнительные проблемы, которые в совокупности с другими недостатками делают возможность погашения задолженности, на основе известных фактов и условий, довольно сомнительной и маловероятной.

48. Характерными признаками, при проявлении которых актив можно считать сомнительным, являются:

− нарушение графика плановых платежей на срок от 90 до 180 дней;

− финансовое состояние клиента серьезно ухудшилось (либо клиент находится на грани банкротства);

− состояние залога плохое или его потеря;

− ухудшение финансового состояния поручителя/гаранта;

− зависимость выплаты задолженности зависит в основном от реализации залога. При этом залог должен быть реализуемым, в форме движимого и недвижимого имущества, в размере, достаточном для выплаты НФКО основной суммы долга, всех процентов в соответствии с договором и возможных издержек, связанных с реализацией залоговых прав. Предполагается, что залог может быть реализован в следующие сроки:

а) недвижимое имущество – не позднее 365 дней;

б) движимое имущество – не позднее 120 дней.

49. Для сомнительных активов МФК и СФКО, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 48 Положения:

− нарушение графика выполнения условий договора клиентом на срок от 90 до 180 дней;

− нарушение графика плановых платежей на срок от 90 до 180 дней;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок от 90 до 180 дней;

− нарушение графика реализации проекта, финансовых потоков на срок от 90 до 180 дней;

− нарушение сроков исполнения договоров третьими сторонами на срок от 90 до 180 дней.

50. Активы, классифицированные как «потери», считаются трудно взимаемыми и имеют такую маленькую реальную стоимость, что на балансе НФКО они учитываются по нулевой стоимости. После исчерпания всех юридических возможностей возврата таких активов они учитываются внесистемно не менее 5 (пяти) лет на случай возможного погашения задолженности.

51. Признаками, по которым актив относится к потерям, могут быть:

− просроченная задолженность на 180 и более дней;

− проект, в котором участвует НФКО, не реализован в соответствии с договором;

− отсутствие залога или невозможность его продажи из-за отсутствия рынка;

− неспособность, отказ клиента погасить задолженность либо высказывание намерения оплаты, но без осуществления реального погашения, и отсутствие вторичного источника для погашения актива, неспособность/отказ поручителя/гаранта и/или контрагента клиента, получившего кредит в рамках контрактного финансирования, от исполнения своих обязательств;

− нежелание клиента сотрудничать с НФКО либо отсутствие клиента;

− прекращение работы бизнеса клиента либо объявление его банкротом.

52. Для активов, классифицируемых как потери МФК и СФКО, осуществляющих деятельность в соответствии с ИПФ, установлены следующие дополнительные характерные признаки, кроме указанных в пункте 51 Положения:

− нарушение графика выполнения условий договора клиентом на срок 180 дней и более;

− нарушение графика плановых платежей на срок 180 дней и более;

− нарушение сроков поставки товаров, согласно договору на срок 180 дней и более;

− нарушение графика реализации проекта, финансовых потоков на срок 180 дней и более;

− нарушение сроков исполнения контрактов третьими сторонами на срок 180 дней и более;

− проект, в котором участвует НФКО, не реализован в соответствии с договором.

53. Перевод классифицированных активов в категорию неклассифицированных осуществляется только при выполнении следующих условий:

− отсутствие просроченных сумм;

− улучшение финансового состояния клиента;

− своевременная полная оплата последних трех взносов согласно графику.

При погашении всей просроченной задолженности активы, классифицированные как «сомнительные» или «потери», переводятся в категорию «субстандартные».

Глава 3. Формирование РППУ микрофинансовыми компаниями привлекающими депозиты, ЖСКК и СФКО

54. Национальный банк устанавливает следующие размеры отчислений в РППУ по активам микрофинансовых компаний привлекающих депозиты, ЖСКК и СФКО:

Общие резервы, %		**Специальные резервы, %**	
Нормальные	0%	Субстандартные	25%
Удовлетворительные	1/2%	Сомнительные	50%
Активы под наблюдением	5/10/15%	Потери	100%

По «удовлетворительным» активам НФКО должна формировать РППУ в размере 2%, за исключением активов, указанных в пункте 35, по которым размер РППУ должен составлять 1%.

По «активам под наблюдением» НФКО должна формировать РППУ в размере 5%, за исключением активов, указанных в пункте 39 настоящего Положения, по которым размер РППУ должен составлять 10%, а также активов, указанных в пункте 40 настоящего Положения, по которым размер РППУ должен составлять 15%.

55. Формирование РППУ по начисленным процентным платежам по кредитам, которым придан статус неначисления процентного дохода производится согласно требованиям Порядка придания статуса неначисления процентного дохода, утверждаемого постановлением Правления Национального банка.

Раздел V. Классификация реструктуризированных кредитов

56. Реструктуризированные кредиты – это кредиты, по которым НФКО предоставляет клиенту преференции (послабления) в индивидуальном порядке, путем изменения условий договора между НФКО и клиентом (с обязательным заключением нового договора или

дополнительного соглашения к договору), отличающихся от обычной практики НФКО. При этом изменение первоначальных условий договора приводят к изменению ожидаемых будущих денежных потоков.

Реструктуризация представляет собой:

− изменение условий действующего договора в связи с ухудшением финансового состояния клиента путем предоставления более благоприятных условий клиенту по погашению актива, отличающихся от практики НФКО;

− полное или частичное рефинансирование актива, когда клиент использует предоставленный НФКО актив для погашения другого актива, при условии, что клиент испытывает финансовые трудности;

− изменение условий договора путем частичного списания основной суммы актива и/или начисленных процентов, наценки, штрафов (пени).

Изменение первоначальных условий договора по активу и его рефинансирование, не связанные с ухудшением финансового состояния клиента, не являются реструктуризацией кредита (например, перевод валюты кредита из иностранной в национальную и другие).

57. Показателем возникновения финансовых затруднений у клиента могут являться:

− наличие просроченных платежей более чем на 30 (тридцать) дней, по меньшей мере 1 раз в течение последних 3 (трех) месяцев;

− наличие достоверной информации о наличии просроченных платежей более чем на 30 (тридцать) дней, по меньшей мере 1 раз в течение последних 3 (трех) месяцев по параллельным кредитам (активам) клиента в других финансово-кредитных организациях.

58. Реструктуризация должна быть прежде всего направлена на создание условий по погашению задолженности клиента путем облегчения требований к нему, при этом реструктуризация не должна допускать применение постоянной практики сокращения объемов периодических платежей за счет увеличения сроков погашения.

59. Реструктуризация может применяться в отношении как классифицированных, так и неклассифицированных активов.

60. Внесение изменений в договор, когда заемщик испытывает финансовые трудности, путем частичного погашения задолженности за счет реализации заложенного имущества по данному активу, должно рассматриваться в качестве реструктуризации кредита.

61. Активы, которые были реструктуризированы, классифицируются НФКО как минимум как «актив под наблюдением». При каждой последующей реструктуризации категория классификации актива должна быть ухудшена как минимум на одну категорию.

62. Реструктуризированный актив должен классифицироваться как «субстандартный», если по нему возникли просроченные платежи более чем на 60 (шестьдесят) дней или данный актив был реструктуризирован повторно.

63. Повторно реструктуризированный актив должен классифицироваться как «сомнительный», в случае возникновения просрочек более чем на 60 (шестьдесят) дней.

64. В случае погашения всей просроченной задолженности активы, классифицированные как «сомнительные» или «потери», переводятся в категорию «субстандартные».

Раздел VI. Классификация прочей собственности НФКО, принятой в погашение актива

65. После первоначального признания в балансе прочая собственность НФКО, принятая в погашение актива, сразу классифицируется как «субстандартный актив».

66. Прочая собственность НФКО, принятая в погашение актива, классифицируется как «потери», если она не продана по истечении следующих сроков:

а) одного года – для движимого имущества;

б) трех лет с момента возникновения права собственности – для недвижимого имущества, за исключением земель сельскохозяйственного назначения, сроки по которым устанавливаются законодательством Кыргызской Республики.

Раздел VII. Классификация инвестиций в ценные бумаги и/или в капитал компании

67. НФКО проводят оценку качества своих инвестиций и их классификацию, принимая во внимание, следующие факторы:

− положение на рынке и финансовое состояние организаций, в которые инвестируются средства НФКО;

− сроки и объемы инвестирования;

− возможность вернуть инвестированные средства;

− доходность по инвестиции;

− имеет ли организация, в которую инвестируются средства НФКО, обязательства перед НФКО по каким-либо другим активам, и к какой категории классификации они отнесены.

68. Инвестиции в ценные бумаги Правительства Кыргызской Республики и Национального банка не классифицируются и по ним не создается РППУ.

69. РППУ по инвестициям в ценные бумаги и/или капитал компании создается на сумму основного долга за минусом дисконта и размера ухудшения стоимости.

Раздел VIII. Классификация забалансовых обязательств

70. Классификация забалансовых обязательств производится аналогично классификации активов НФКО согласно требованиям настоящего Положения.

71. Забалансовые обязательства подвергаются классификации в зависимости от:

− наступления у НФКО вероятности выполнения своих обязательств по этим забалансовым обязательствам;

− вероятности того, что клиент воспользуется этим обязательством;

− наличия залога;

− других факторов.

72. Резерв по забалансовым обязательствам является обязательством НФКО.

Раздел IX. Резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков

73. НФКО проводит оценку адекватности РППУ ежемесячно на основании результатов ежемесячной оценки качества активов.

74. НФКО создает РППУ за счет расходов независимо от размера полученных доходов, осуществляя отчисления в РППУ через активный балансовый счет «Расходы по созданию резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков» в сумме, достаточной для поддержания резерва на уровне, соответствующем текущей оценке качества активов.

75. НФКО создает РППУ по всем активам, подверженным кредитному риску.

76. РППУ учитываются на контр-активных балансовых счетах к соответствующим активам НФКО с отнесением на расходы.

77. РППУ подразделяется на две части: общие и специальные резервы. Общие резервы создаются по неклассифицированным активам, специальные резервы – по классифицированным активам НФКО.

78. На основании результатов ежемесячной оценки качества и классификации активов НФКО рассчитывают размер отчислений в РППУ по каждому активу. Затем рассчитанные отчисления в РППУ суммируются по видам резервов. Для определения адекватности РППУ рассчитанные размеры резервов по видам РППУ сравниваются с размерами резервов, определенными при предыдущей классификации. В случае когда размеры РППУ по балансу меньше, чем размеры РППУ, рассчитанные в соответствии с результатами ежемесячной оценки качества и классификации активов НФКО, необходимо произвести дополнительные отчисления в РППУ, чтобы привести резервы в соответствие с рассчитанными размерами для текущего периода.

79. НФКО обязано производить регулярную (ежемесячную) проверку адекватности РППУ. В целях недопущения конфликта интересов оценка адекватности РППУ должна осуществляться лицом (отделом, комитетом), не связанным с выдачей кредитов.

Раздел X. Отдельные случаи классификации

80. В некоторых случаях активы могут быть классифицированы по двум категориям классификации, т.е. может использоваться разделение классификации.

Например, в качестве обеспечения актива выступает депозит в этой же НФКО, который покрывает только часть актива, другие источники погашения актива отсутствуют. В этом случае обеспеченная депозитом часть кредита классифицируется как «нормальный кредит», необеспеченная часть кредита – как «потери».

Приложение
к Положению
«О классификации активов
и формирования резервов
на покрытие потенциальных
потерь и убытков
небанковскими финансово-
кредитными организациями»

МИНИМАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ,
предъявляемые к ценным бумагам, включенным в листинги фондовых бирж Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категорией листинга

1. Наличие у эмитента/оригинатора ценных бумаг инвестиционного рейтинга не ниже «ВВВ» или «Baa2», присвоенного одним из рейтинговых агентств Standard and Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service.

2. Сделки с данными ценными бумагами не носят эпизодический характер, то есть, в торговой системе биржи заключается не менее одной сделки с данными ценными бумагами в период 30 календарных дней.

3. Результаты ретроспективного анализа сроков погашения эмитентом/оригинатором обязательств по ранее выпущенным им ценным бумагам должны давать основания полагать, что эмитент/оригинатор не имел задолженности по исполнению обязательств по выпущенным им ценным бумагам.

4. Безубыточная деятельность эмитента/оригинатора ценных бумаг за последние 3 (три) года.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/75-5-(НФКУ)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

− «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3»;

− «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6;

− «Об утверждении Правил регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-2-(НФКУ).

2. Юридическому управлению:

− опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

− после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых компаний и кредитных союзов Кыргызской Республики, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», жилищно-сберегательных кредитных компаний, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов».

5. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана» и коммерческих банков.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель **Т. Абдыгулов**

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 28 декабря 2020 года
№ 2020-П-33/75-5-(НФКУ)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3 следующее изменение:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 1.1. изложить в следующей редакции:

«1.1. Настоящее Положение устанавливает требования по классификации активов и забалансовых обязательств (далее – активы), а также по созданию соответствующих резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков (далее – РППУ) в целях регулирования и надзора и распространяется на все коммерческие банки, Государственный банк развития Кыргызской Республики и гарантийные фонды (далее – банки).».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года №51/6 следующее изменение:

в Положение «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

− пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на банки, осуществляющие деятельность в соответствии с исламскими

принципами банковского дела и финансирования, включая банки, имеющие «исламское окно» (далее – банк).»

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-2-(НФКУ) следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункт 34 признать утратившим силу.